

Nowe przygody

Olka i Ady

Autorka
Wiesława Żaba-Żabińska

Autorka scenariuszy zajęć umuzykalniających
Bożena Forma

Autorzy tekstów opowiadań
Małgorzata Strękowska-Zaremba
Agata Widzowska

Autorka scenariuszy do tablic demonstracyjnych
Stanisława Stępień

Kierownik projektu
Marzena Czarnowska-Mazurek

Projekt i koncepcja artystyczna
Agnieszka Serwicka

Projekt okładki i ilustracje
Alicja Gapińska
Agnieszka Serwicka

Redakcja merytoryczna
Anna Banaś

Redakcja językowa i korekta
Beata Pędziwiłk

Skład i łamanie
Tomasz Ptak

ćwiczenia i zabawy ruchowe

wskazówki dla nauczyciela

ćwiczenia logopedyczne

odwołanie do książki
Nowe przygody Olka i Ady

ciekawostka

zabawa badawcza

karty pracy

karty pracy *Nowe przygody Olka i Ady*.
Przygotowanie do czytania, pisania,
liczenia

karty pracy *Nowe przygody Olka i Ady*.
Litery i liczby

odwołanie do wyprawki plastycznej

odwołanie do tablic
demonstracyjnych*

* propozycje zajęć dla N. korzystających z tablic demonstracyjnych

Książka, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Przestrzegaj praw, jakie im przysługują. Udostępniając książkę lub jej fragmenty, rób to wyłącznie w zakresie dozwolonego użytku, który określają przepisy prawa. Zawartość książki możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Kopiując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty.

© 2019 Wydawnictwo JUKA-91

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich. Osoby, których nie udało nam się ustalić, prosimy o kontakt z wydawnictwem.

ISBN 978-83-7874-966-0

Wydawnictwo JUKA-91 Sp. z o.o.
02-230 Warszawa, ul. Jutrzenki 118
infolinia 41 366 55 55
www.mac.pl
www.juka.edu.pl

Spis treści

1. Ogólny rozkład materiału	4
2. Słowo od zespołu autorskiego i redakcyjnego	5
3. Metoda projektów w przedszkolu	6
4. Scenariusze zajęć	
Marzec, tydzień 1. Zwierzęta z dżungli i sawanny	9
Dzień 1. Młody nosorożec	9
Dzień 2. Żyrafy i lwy	16
Dzień 3. Pan lew	21
Dzień 4. Zwierzęta w zoo	25
Dzień 5. Jak żyrafa myje szyję?	30
Marzec, tydzień 2. Zwierzęta naszych pól i lasów	34
Dzień 1. Kto to jest Ktosiek?	34
Dzień 2. Kto szybko? Kto powoli?	41
Dzień 3. Zajęcie	44
Dzień 4. Z pola, z łąki czy z lasu?	50
Dzień 5. Pożyteczne zwierzęta	55
Marzec, tydzień 3. Marcowa pogoda	57
Dzień 1. W marcu jak w garncu	57
Dzień 2. Zmienna pogoda	65
Dzień 3. Marcowi przyjaciele	70
Dzień 4. Kalendarz pogody	74
Dzień 5. Znaczenie wody w życiu człowieka	78
Marzec, tydzień 4. Wiosenne przebudzenia	81
Dzień 1. Kolory wiosny	81
Dzień 2. Wiosna na łące	87
Dzień 3. Pierwszy motyl	90
Dzień 4. Powitanie wiosny	94
Dzień 5. Poszukiwanie oznak wiosny	99
Kwiecień, tydzień 1. Wiosenne powroty	104
Dzień 1. Gdzie budować gniazdo?	104
Dzień 2. Zadania o ptakach	111
Dzień 3. Wołanie wiosny	114
Dzień 4. Powroty ptaków	118
Dzień 5. Sąsiad szpak	122
Kwiecień, tydzień 2. Wielkanoc	125
Dzień 1. Gipsowe pisanki	125
Dzień 2. Liczenie pisanek	133
Dzień 3. Koszycek dobrych życzeń	136
Dzień 4. Potrawy z jajek	140
Dzień 5. Śmigus-dyngus	144
Kwiecień, tydzień 3. Wiosna na wsi	146
Dzień 1. Uparty kogut	146
Dzień 2. Tyle stóp, tyle kroków	154
Dzień 3. Na podwórku	158
Dzień 4. Makieta wiejskiego podwórka	162
Dzień 5. Wiosenne prace na wsi	166
Kwiecień, tydzień 4. Dbamy o przyrodę	168
Dzień 1. Strażnicy przyrody	168
Dzień 2. Jak dbać o przyrodę	174
Dzień 3. Ochroń przyrodę	177
Dzień 4. Hodowla hiacyntów	181
Dzień 5. Lis i lornetka	184
Propozycje zabaw i aktywności z użyciem wybranych tablic demonstracyjnych (do wykorzystania według wyboru N.)	190

Ogólny rozkład materiału

MARZEC				
Lp.	Zwierzęta z dżungli i sawanny	Zwierzęta naszych pól i lasów	Marcowa pogoda	Wiosenne przebudzenia
1.	Młody nosorożec, s. 9	Kto to jest Ktosiek?, s. 34	W marcu jak w garncu, s. 57	Kolory wiosny, s. 81
2.	Żyrafy i lwy, s. 16	Kto szybkoo? Kto powoli?, s. 41	Zmienna pogoda, s. 65	Wiosna na łące, s. 87
3.	Pan lew, s. 21	Zające, s. 44	Marcowi przyjaciela, s. 70	Pierwszy motyl, s. 90
4.	Zwierzęta w zoo, s. 25	Z pola, z łąki czy z lasu?, s. 50	Kalendarz pogody, s. 74	Powitanie wiosny, s. 94
5.	Jak żyrafa myje szyję?, s. 30	Pożyteczne zwierzęta, s. 55	Znaczenie wody w życiu człowieka, s. 78	Poszukiwanie oznak wiosny, s. 99
KWIECIEŃ				
Lp.	Wiosenne powroty	Wielkanoc	Wiosna na wsi	Dbamy o przyrodę
1.	Gdzie budować gniazdo?, s. 104	Gipsowe pisanki, s. 125	Uparty kogut, s. 146	Strażnicy przyrody, s. 168
2.	Zadania o ptakach, s. 111	Liczenie pisanek, s. 133	Tyle stóp, tyle kroków, s. 154	Jak dbać o przyrodę, s. 174
3.	Wolanie wiosny, s. 114	Koszyczek dobrych życzeń, s. 136	Na podwórku, s. 158	Ochroń przyrodę, s. 177
4.	Powroty ptaków, s. 118	Potrawy z jajek, s. 140	Makieta wiejskiego podwórka, s. 162	Hodowla hiacyntów, s. 181
5.	Sąsiad szpak, s. 122	Śmigus-dyngus, s. 144	Wiosenne prace na wsi, s. 166	Lis i lornetka, s. 184

Przewodniki z serii *Nowe przygody Olka i Ady* umożliwiają pracę w grupach 5-latków, 6-latków i grupach łączonych – 5-latków i 6-latków. Zastosowaliśmy w nich szereg rozwiązań mających na celu podniesienie komfortu Państwa pracy.

Na początku każdego z przewodników zamieściliśmy ogólny rozkład materiału będący także swojego rodzaju spisem treści. W każdym ze scenariuszy dnia znajdziecie Państwo zarówno propozycje zapisów w dzienniku, jak i punkty z obszarów podstawy programowej – tym samym w jednym miejscu zgromadziliśmy dla Państwa informacje potrzebne przy uzupełnianiu dziennika zajęć. Pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji poszczególnych zabaw oznaczyliśmy wyrazistym kolorem czcionki. To cenne rozwiązanie zwłaszcza dla tych z Państwa, którzy będą korzystał z wybranych zabaw i aktywności proponowanych w scenariuszach. Na końcu przewodnika (s. 190–204) zostały zamieszczone przykładowe scenariusze zajęć, uwzględniające wykorzystanie tablic demonstracyjnych. Aby ułatwić pracę w grupach łączonych – 5-latków i 6-latków, wprowadziliśmy system tabel oznaczonych kolorystycznie. W kolumnach oznaczonych różowym paskiem zawarliśmy treści dla 5-latków, a w kolumnach oznaczonych turkusowym paskiem – dla 6-latków. Zajęcia są opisane w taki sposób, aby mogli Państwo równocześnie pracować z 5-latkami i 6-latkami na odpowiednim do ich rozwoju poziomie. Na szczególną uwagę zasługują, zastosowane w przewodniku metodycznym, ikony, które ułatwią Państwu odnalezienie interesujących Państwa treści.

Konstruując poszczególne scenariusze zajęć, Autorki zadbały o wspieranie całościowego rozwoju dziecka będącego głównym celem wychowania przedszkolnego. Dzieli się one z Państwem wiedzą zdobytą w czasie swojej wieloletniej pracy z dziećmi.

Wychodząc naprzeciw założeniom podstawy programowej i najnowszym badaniom, opisaliśmy w przewodnikach cztery projekty edukacyjne (projekt nr 1 – w cz. 2 przewodnika, projekt nr 2 i projekt nr 3 – w cz. 3 przewodnika, projekt nr 4 – w cz. 5 przewodnika). Jako że część z Państwa nie pracowała dotychczas metodą projektów w opisach, poprowadzimy Państwa „za rękę”. Pokażemy, jak pracować tą metodą i jakie są jej założenia. Zachęcamy do zapoznania się na wstępie z artykułem dr Barbary Bilewicz-Kuźnii (s. 6), w którym opisuje ona metodę projektów w kontekście edukacji przedszkolnej.

Oddając Państwu niniejszą publikację, wyrażamy wielką nadzieję, że spełni swoje zadanie – pomoże uczynić zajęcia z dziećmi wspaniałą przygodą i zrealizować założenia podstawy programowej.

Zespół autorski i redakcyjny

Metoda projektów w przedszkolu

Pobyt dziecka w przedszkolu ma być czasem przygody poznawczej, eksplorowania świata i badania jego fenomenów, stawiania pytań o sprawy interesujące i szukania na nie odpowiedzi. Wartość takiej edukacji płynie z najnowszych doniesień badawczych, wskazują na to także aktualne dokumenty wyznaczające pracę przedszkola. Nowa podstawa programowa wychowania przedszkolnego (Rozporządzenie z dnia 14 lutego 2017 r.) wyraźnie kładzie nacisk na wspieranie całościowego rozwoju dziecka. Wsparcie to ma umożliwić dziecku gromadzenie doświadczeń pozwalających na odkrywanie własnych możliwości, działanie i odkrywanie sensu tego działania. W związku z takimi priorytetami i potrzebami zmieniają się style myślenia i metody dydaktyczne pracy przedszkola. Odchodzenie od metod tradycyjnych, którym towarzyszą: transmisja wiedzy, pokaz i instrukcja, na rzecz metod aktywnych, w których nauczyciel bardziej organizuje proces gromadzenia nowych doświadczeń i badania, niż przekazuje wiedzę, okazuje się znacznie bardziej korzystne rozwojowo dla dzieci. Metody aktywne, takie jak metoda projektów, zaczynają być w przedszkolu główną metodą pracy.

Czym jest metoda projektów?

Metoda projektów należy do grupy metod aktywizujących o charakterze holistycznym, o szerokim spektrum oddziaływania, czyli wspierających dziecko całościowo, we wszystkich sferach. To metoda związana z działaniem i aktywnym uczestnictwem w niej wszystkich zaangażowanych na każdym etapie realizacji. Sam projekt z definicji jest pogłębionym badaniem, w którym grupa ludzi analizuje problem i wielostronnie go bada, by potem zaprezentować innym swoją wiedzę, swoje umiejętności. Metoda wywodzi się z praktyki rozwiązywania problemów w szkołach zawodowych. Jej głównym popularyzatorem w USA był John Dewey. Jako rozwiązanie metodyczne była znana i praktykowana w Polsce już po II wojnie światowej. Współcześnie publikują na jej temat: Agnieszka Mikina, Bogusława Gołębiak, Krystyna Chałas, Teresa Parczewska, Barbara Bilewicz-Kuźnia, Małgorzata Milczewska. Jako model pracy, który na stałe przyjął się w rzeczywistości przedszkolnej, jest realizowana we Włoszech, w miasteczku i rejonie Reggio Emilia. Przedszkola w regionie, jak i samo Centrum Reggio Children (www.reggiochildren.it/centro-internazionale-loris-malaguzzi), stanowią od lat dla całego świata wzór praktycznej realizacji metody projektów i związanego z tym podejścia pedagogicznego.

Filozofia edukacyjna metody

Metoda projektów nie jest jedynie metodą. Poza charakterystycznymi dla niej etapami praktycznymi zawiera szereg praw, które określają jej fenomen. To przede wszystkim podejście, nastawienie nauczyciela do własnej pracy, do dzieci oraz do zasobów osobistych i materialnych przestrzeni, w której są dzieci.

Przyglądając się roli nauczyciela, należy podkreślić, że jest on przede wszystkim organizatorem. Współaranżuje warunki do gromadzenia przez dzieci doświadczeń i budowania wiedzy – nie tylko fizycznej, ale i społecznej. Dorosły wie, że przedszkole, sala i inne przestrzenie są źródłem nowych doświadczeń i uczenia się, dlatego dba o właściwą ich organizację. Wie, że im bogatsze i bardziej przemyślane otoczenie, tym lepiej dla rozwoju dziecka. W metodzie projektów przestrzeń jest bowiem trzecim nauczycielem. Stąd w sali przedszkolnej powinno być dużo (ale nie za dużo) stymulujących, bogatych kącików zainteresowań z materiałami do eksploracji poznawczych, społecznych i twórczych. Środowisko to ma być eksploracyjnie zachęcające do działań i badań. Nowe ośrodki (kąciaki), materiały, okazy do badania gromadzi i tworzy się wspólnie. Ich współtwórcami są dorośli, nauczyciel, rodzice, dziadkowie, pracownicy przedszkola, dorośli społeczno-kulturowego otoczenia przedszkola i wreszcie, a może przede wszystkim, dzieci.

Pracujący metodą projektów kierują się zasadą, że etap przedszkolny to etap budowania wiedzy indywidualnej, okres gromadzenia doświadczeń. Dziecko może w tym okresie jeszcze błędzić, tylko obserwować – jeszcze nie działać, zastanawiać się, nie umieć pytać i od razu odpowiadać na pytania. Nie od razu jest też badaczem, eksploratorem – może być początkowo

tylko obserwatorem. Dorosły z taką wiedzą i empatyczną percepcją jest cierpliwy; wie, że edukacja to proces, nie cel. Organizuje proces uczenia się; wie, że dzieci uczą się same, nie że są nauczane. Nie stawia zatem celów operacyjnych do pojedynczych zajęć projektowych czy jednostkowej aktywności; wie, że procesy gromadzenia doświadczeń wymagają czasu. Projekt też wymaga czasu. Trwa zazwyczaj co najmniej tydzień, a najlepiej od 2 do 3 tygodni. Na każdym etapie cechują nauczyciela duży szacunek i duże zaufanie do możliwości dziecka, postawa słuchająca, rozumiejąca, empatyczna, ale i inspirująca. Taki dorosły wie, że nie on jest głównym źródłem wiedzy. Bardzo szanuje wiedzę osobistą dziecka i wie, że większą wartość, niż przekaz wiedzy, ma wspólne, zespołowe rozwiązywanie problemów i badanie zjawisk oraz poszukiwanie odpowiedzi poprzez sięganie do różnych źródeł wiedzy, np. wiedzy eksperta. Wie też, że nie mniej ważne jest umożliwienie dzieciom dzielenia się zdobytą wiedzą.

Metodyczne procedury metody projektów

Praca metodą projektów obejmuje 3 etapy. Zastanawiając się, nad jakim projektem będziemy pracować, możemy sięgnąć do treści wybranego programu wychowania przedszkolnego, wybrać zagadnienie ogólne, wieloaspektowe i np. zrealizować projekty: strażak, lekarz, las itp., lub wybrać wąskie, sensu stricto badawcze obiekty/tematy (np. chleb, dynia, gleba, minerały itp.). Dobrze jest także podążać za zainteresowaniami dzieci, obserwować je i słuchać, co je interesuje, jakie tematy, problemy, zagadnienia chciałyby bardziej zgłębić. Takimi dość uniwersalnymi dziecięcymi tematami są np. psy, koty, dinozaury, kosmos. Można też skupić się na jakimś ważnym lokalnie czy kulturowo problemie, zagadnieniu zdrowotnym czy związanym z przyrodą. Można także zapytać dzieci, o czym by chciały się czegoś więcej dowiedzieć, czego nauczyć, co je interesuje.

Etap 1. dotyczy zatem wyboru tematu, rozeznania się w tym, jaką dzieci mają o nim wiedzę, oraz czego nowego chciałyby się dowiedzieć. Mamy zatem trzy niezbędne elementy etapu 1. Wybór tematu, który musi być ważny z punktu widzenia zainteresowań dzieci, wagi problemu lub treści programowych. Po drugie: należy przekonać się, co dzieci już wiedzą na ten temat. Jest to bardzo ważny element pracy i właściwie punkt wyjścia do dalszych działań. Brak takiego rozeznania powoduje, że z góry zakładamy, że dzieci posiadają określone zasoby wiedzy, których tak naprawdę nie znamy. Wyzwała to u nauczyciela strategię raczej kierowniczą niż konstruktywistyczną. A w założeniu tej ostatniej dziecko ma budować wiedzę na tych podstawach, które już ma, aby tworzyć nowe jej struktury. W praktyce nauczyciel zapyta dzieci, np. przy projekcie lekarz: *Co wiecie na temat pracy lekarza? Kto to jest lekarz? Czym się zajmuje?*; a przy projekcie chleb: *Co wiecie na temat chleba? Co to jest chleb? Jak wygląda chleb? Jak się chleby?* Warto jest tę dziecięcą wiedzę przedstawić graficznie. W tym celu można przygotować duży arkusz papieru i w formie mapy myśli zanotować odpowiedzi dzieci. Powstaje wtedy tzw. siatka wstępna/siatka wiedzy. Tworząc taką siatkę, nauczyciel może również na niej notować, kto powiedział daną rzecz, np. *Lekarz leczy ludzi* (Krzyś). Innym sposobem jest nagrywanie wypowiedzi dzieci na dyktafon i później prezentowanie ich. Uczy to lepszego precyzowania własnych myśli i zaspokaja potrzebę uznania. Dodatkowo, jest punktem wyjścia do kolejnych działań. Po stworzeniu siatki wiedzy nauczyciel może zachęcić dzieci, by w domu spróbowały się jeszcze czegoś więcej dowiedzieć na dany temat. Gdy dzieci zgłoszą posiadanie nowej wiedzy, nauczyciel doda nowe informacje do opracowanej siatki wiedzy. Tu ważne jest też poinformowanie rodziców, nad jakim tematem obecnie grupa pracuje, i zachęcenie ich do zaangażowania się w różny sposób, np. przyniesienie materiałów edukacyjnych na dany temat, zaproszenie do bycia ekspertem itp.

W pierwszym etapie projektu istotne jest także stworzenie siatki pytań, które mogą być zapisane lub nagrane. Dorosły pyta zatem: *Co chcielibyście o tym wiedzieć więcej? O co chcielibyście zapytać? Co was interesuje w związku z tym tematem?* Na tym etapie można też postawić i zapisać hipotezy dzieci, wynikające z analizy kilku ich pytań. Np. Jeśli dzieci (też

dzięki sugestii dorosłego) chciałyby się dowiedzieć, jak się robi chleb, można je zapytać: *A jak myślicie? Czego potrzebujemy do upieczenia chleba?* (Zapisujemy odpowiedzi dzieci). *Kto mógłby nam o tym powiedzieć, pokazać to? Gdzie możemy pójść, kogo zaprosić?* W dalszej kolejności nauczyciel planuje, jaką aktywność zaproponuje dzieciom, by pozwoliła dowiedzieć się więcej o badanym obiekcie, zjawisku, fenomenie.

Etap 2. powinien zawierać więc **działania badawcze** (o różnych charakterze, czasem typowe badanie fizyczne, a czasem badanie zjawiska bardziej od strony społecznej), **wizytę eksperta i/lub wyprawę terenową**. Jeśli temat jest bardziej społeczny, problemy i pytania są rozwiązywane często podczas wyprawy terenowej i/lub wizyty eksperta. Jeśli problem jest badawczy, np. dzieci chcą się dowiedzieć, jaki jest chleb i co w nim jest (mogą badać jego fizyczne właściwości), analizują, badają i rozpatrują temat pod kątem postawionych sobie pytań, z wykorzystaniem narzędzi badawczych i pomiarowych. W tym celu warto założyć w sali kącik badawczy, w którym zgromadzone będą narzędzia i środki do badań, np.: lupy, dyktafon, podkładki do notowania, narzędzia miernicze itp. Poza działaniami w placówce ważne są wyjścia w teren i wycieczki. Jeśli nie ma takiej możliwości, wartościowym doświadczeniem jest spotkanie z ekspertem, który wyjaśni dzieciom interesujące je kwestie lub przygotuje dla nich pokaz. Podczas takich wyjść lub spotkań poszczególne dzieci otrzymują zadania. Może to być np. przywitanie eksperta, zadawanie mu pytań, robienie zdjęć, nagrywanie rozmowy na dyktafon, naszkicowanie czegoś, odnalezienie informacji na dany temat, zanotowanie jakiejś informacji, przyjrzenie się czemuś i zdanie z tego relacji itp. Elementy te wykorzystują wartość uczenia się społecznego (od innych ludzi), więc nauczyciel nie jest jedynym źródłem wiedzy; są nim też eksperci. Mogą być nimi rodzice, dziadkowie i pracownicy przedszkola – wszyscy, którzy mogą się podzielić swoją osobistą lub profesjonalną wiedzą. Tego rodzaju sytuacje powodują nie tylko budowanie bliskości poznawczej, intelektualnej, a także zacieśniają więzi społeczne.

W etapie 3. istotną rolę odgrywa **rozmowa podsumowująca** oraz **przygotowanie wydarzenia kulminacyjnego**, by umożliwić dzieciom dzielenie się z innymi swoją wiedzą. Formami autoprezentacji mogą być: przedstawienia, spotkania tematyczne z rodzicami, wystawa prac, giełda przedmiotów, zabawa tematyczna, pokaz dla innych grup itp. W toku pracy metodą projektów nauczyciel dokonuje obserwacji rozwoju dziecka, sporządza notatki, gromadzi wytwory jego aktywności (prace plastyczne, zdjęcia, książeczki, gazetki itp.), a dzieci mogą stworzyć pamiątkową kronikę projektu.

Dlaczego warto realizować projekty w przedszkolu?

- Praca metodą projektów badawczych realizuje w praktyce holistyczną koncepcję edukacji.
- Biorąc udział w projekcie, dziecko uczy się rzeczywistego rozwiązywania problemów i zrozumienia zjawisk, samodzielnego ich zgłębiania.
- Metodyka projektu rozbudza i realizuje dziecięce potrzeby poznawcze (pytania, eksplorowania, eksponowania), wspiera eksplorację świata i jego zjawisk, buduje struktury wiedzy, wspomaga indywidualny rozwój każdego jej uczestnika.
- Udział w projekcie jest uczeniem się w działaniu; nadaje procesowi edukacji przedszkolnej emocjonalny, ważny sens.
- Wykonywanie projektu integruje osoby, grupy i środowiska.
- Praca metodą projektów jest zgodna z wytycznymi nowej podstawy programowej.

Barbara Bilewicz-Kuźnia

Zakład Pedagogiki Przedszkolnej

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Słuchanie zagadek o zwierzętach egzotycznych. Odszukiwanie wśród naklejek – zdjęć zwierząt. Naklejanie ich na odpowiednie teksty zagadek. Słuchanie piosenki <i>Dżungla</i> . Rozmowa na temat piosenki. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25.	II 1, IV 2, IV 5, IV 18 IV 5, IV 7 I 5
II.1.	Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby <i>Nosorożce noszą pokrowce</i> . Cele: rozwijanie mowy; zapoznanie z wybranymi zwierzętami egzotycznymi. Zabawa ruchowa <i>Słonie</i> .	IV 5, IV 8 I 5
2.	Odkrywanie litery z, Z . Rysowanie po śladach rysunków. Określanie pierwszej głoski w słowie <i>zebra</i> i w nazwach rysunków. Cel: rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.	2. Odkrywanie litery z : małej i wielkiej, drukowanej i pisanej. Układanie schematów i modeli słów: <i>zebra</i> , <i>Zenek</i> . Cele: rozwijanie umiejętności dokonywania analizy i syntezy słuchowej słów o prostej budowie fonetycznej; rozpoznawanie i nazywanie poznanych liter.
	Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna <i>Wąż</i> ; zabawa ruchowa <i>Rzeźbię zwierzątko egzotyczne</i> ; spacer w pobliżu przedszkola – obserwowanie przyrody, szukanie zmian.	IV 2, IV 4, IV 8 I 5, IV 18
III.	Zabawa rozwijająca reakcję na sygnały muzyczne – <i>Różne zwierzęta</i> . Zapoznanie z tangramem. Układanie sylwet zwierząt egzotycznych z kamyków tangramu. Zabawa ruchowa <i>Słonie</i> . Zabawa przy utworze Camille'a Saint-Saënsa <i>Karnawał zwierząt</i> – <i>Słoń</i> . Ćwiczenia plastyczne – <i>Balonowy słoń</i> .	IV 7 IV 5, IV 8, IV 18 I 5 IV 7 IV 8

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- zapoznanie z wybranymi zwierzętami egzotycznymi,
- rozwijanie umiejętności dokonywania analizy i syntezy słuchowej słów o prostej budowie fonetycznej,
- rozpoznawanie i nazywanie poznanych liter,
- rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat opowiadania,
- rozpoznaje i nazywa wybrane zwierzęta egzotyczne,
- układa schematy i modele słów: *zebra*, *Zenek*,
- rozpoznaje i nazywa poznane litery,
- rysuje po śladach rysunków.

Przebieg dnia

I

T Tablica 19 – LAS TROPIKALNY – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 4, s. 190).

- E** Karta pracy, cz. 3, s. 28.
Słuchanie zagadek o zwierzętach egzotycznych. Odszukiwanie wśród naklejek zdjęć zwierząt. Naklejanie ich na odpowiednie teksty zagadek. Określanie pierwszych głosek z nazw obrazków. Łączenie, samodzielnie lub z pomocą N., pierwszych głosek z nazw obrazków. Podawanie nazwy zwierzęcia, która powstała. Naśladowanie miny lwa przedstawionego na obrazku. Nazywanie emocji przedstawionych na obrazkach.
- Słuchanie piosenki *Dżungla* (autor i kompozytor nieznani). Rozmowa na temat piosenki.
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki.

Umiarkowanie

I. Dżun - gla, dżun - gla, ta - ka wiel - ka dżun - gla,
Miesz - ka so - bie w bam - bu - so - wej chat - ce

po - plă - ta - ne zwo - je dzi - kich lian.
Am - bo Sam - bo - wiel - kieć dżun - gli pan.

Stru - sie mu się w pas kła - nia - ją, mał - py na o -

go - nach gra - ją. Am - bo tu, Am - bo tam, Am - bo tu i tam.

I. *Dżungla, dżungla,
taka wielka dżungla,
poplątane zwoje
dzikich lian.
Mieszka sobie w bambusowej chatce
Ambo Sambo – wielkiej dżungli pan.*

II. *Ambo Sambo, doskonale znam go,
węża się nie boi ani lwa.
Dla swych dzikich,
leśnych ulubieńców
w dłoni coś smacznego
zawsze ma.*

Ref.: *Strusie mu się w pas kłaniają,
małpy na ogonach grają.
Ambo tu, Ambo tam,
Ambo tu i tam.*

Ref.: *Strusie mu się...*

- Rozmowa na temat charakteru i melodii piosenki.
- Określanie metrum piosenki. Zaznaczanie kłaśnięciem pierwszej miary taktu.
- Rozmowa na temat tekstu piosenki.
 - *Co to jest dżungla?*
 - *Jakie zwierzęta żyją w dżungli?*
 - *Jak wygląda bambus?*
 - *Co to są liany?*

• Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25.

Szarfy, kolorowe krążki, odtwarzacz CD, nagranie muzyki afrykańskiej.

N. umieścić w różnych miejscach sali przeszkody, które dzieci muszą pokonać, aby się dostać do murzyńskiej wioski (umieszczonej w tyle sali).

- *Gęste zarośla* – dzieci odsuwają gałęzie (szarfy), zwisające liany, przeciskają się ostrożnie przez gęstwinę (przechodzą przez szarfę).
- *Strumień z krokodylami* – przeskakują przez niego (kolorowe krążki) szybko, jednym susem, aby ich nie pochwycił krokodyl.
- *Śpiący tygrys* – obchodzą go powoli, cicho, na palcach, aby go nie obudzić.
- *Szczelina skalna* – dzieci muszą się przez nią przeczołgać (pod krzesłkami).

Po dotarciu do wioski wszyscy tańczą przy nagraniu afrykańskiej muzyki.

II

Zajęcia 1. Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby *Nosorożce noszą pokrowce*.

- Zabawa pantomimiczna – *Jestem zwierzęciem egzotycznym*.

Obrazki zwierząt egzotycznych.

Dzieci losują obrazki zwierząt egzotycznych. Naśladują ruchy i głosy zwierząt przedstawionych na obrazkach, a pozostałe osoby odgadują, o jakie zwierzę chodzi, i podają jego nazwę.

- Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby *Nosorożce noszą pokrowce*.

Książka (s. 46–47) dla każdego dziecka.

– *Nie macie wyjścia, musimy iść do zoo* – zapowiedziała Ada.

Reszta rodziny podniosła na nią pytający wzrok.

– *Wszyscy z przedszkola byli już w ogrodzie zoologicznym i widzieli nosorożca pancernego, tylko nie ja!* – Ada uprzedziła pytanie. – *Gdybyście czytali gazety, wiedzielibyście, że w naszym zoo urodził się malutki nosorożec* – dodała z wyrzutem.

– *Ależ czytamy... – bąknął tata.*

– *Czytacie, ale nie te, co trzeba* – wytknęła mu Ada. *I nie ustąpiła, aż usłyszała obietnicę wycieczki do zoo w najbliższą sobotę.*

Miała szczęście, bo sobotni ranek okazał się bardzo pogodny. Całą drogę z domu do ogrodu zoologicznego Ada i Olek rozmawiali o nosorożcach.

– *Dlaczego nosorożec pancerny nazywany jest pancernym? Ma pancerz?* – spytał Olek.

– *Pancerze noszą rycerze* – zrymował tata.

– *A nosorożce noszą pokrowce* – powiedziała Ada i niezmiennie się zdziwiła, że umie rymować, chociaż nigdy się tego nie uczyła. Zanim rodzina doszła do wybiegu dla nosorożców, tata i Ada przeciwczyli umiejętność rymowania wielokrotnie. Zaczęli od pingwinów.

– *Pingwiny noszą cekiny* – stwierdził tata i skrzył do pingwinów. *Mylił się oczywiście. Pingwiny były wystarczająco ładne bez świecących ozdób. Zresztą, cekiny nie pasowałyby do ich wytwornych czarnych i białych piór.*

– *Kangury noszą kaptury*. – Ada skierowała swoje kroki do australijskich torbaczy. *Kapturów nie miały, ale torby na brzuchach też są przecież fajne.*

– *Słonie noszą piwonie* – zaryzykował swój rym Olek, ale jego pomysł nie znalazł uznania. „Nie mam talentu do rymowania” – pomyślał ze smutkiem. Na szczęście widok słonia osłodził mu tę porażkę.

– *Ale nogi! Ale głowa! Ale uszy! Ale trąba!* – wykrzykiwał, na przemian z zachwyconą Adą.

– *Ale zaraz rozpocznie się karmienie nosorożców* – przypomniała mama.

Do nosorożców pancernych było już niedaleko, więc zdążyli na czas. Mamusia nosorożec i jej malec nie mieli na sobie rycerskich pancerzy ani pokrowców, ale ich skóra układała się w wielkie fałdy, które opadały im aż na nogi i wyglądały jak grube łuski.

– *Fałdy skóry chronią nosorożce przed atakami tygrysa. – Tata, zanim wybrał się do zoo, przeczytał to, co napisano o nosorożcach pancernych na internetowej stronie warszawskiego ogrodu.*

– *Ciii – Ada przyłożyła palec do ust, chociaż nosorożce nie zwracały na nią uwagi. Wpatrzono się w opiekuna, który wyjmował z wiadra marchew, połówki jabłek i wkładał je wprost do wielkich paszcz czworonogów. Nosorożce chrupały warzywa i owoce z widoczną przyjemnością, a gdy wiadro było puste, zadowolili się sianem.*

– *Spojrzał na mnie! Ten maluch! – wykrzyknęła zachwycona Ada. I zaczęła skakać z radości.*

– *Co teraz? Żyrafy, które noszą szafy, czy małpki w sukienkach w kwiatki? – spytał tata.*

– *Teraz plac zabaw, później rekiny – zdecydowała Ada.*

Pod koniec zwiedzania była już bardzo zmęczona. W drodze powrotnej zasnęła w samochodzie, a kiedy tata niósł ją na rękach do domu, wymamrotała: – Fasolki noszą parasolki.

Olek wyrócił oczami. „Żeby jej to rymowanie nie zostało na zawsze, bo nie wytrzymam” – pomyślał z niepokojem.

- Rozmowa na temat opowiadania.
- *Dlaczego rodzina wybrała się do zoo?*
- *Jakie zwierzęta zobaczyli przed pójściem do wybiegów nosorożców?*
- *W co bawili się cały czas?*

- Ćwiczenia z wykorzystaniem tekstu.

Książka (s. 46–47) dla każdego dziecka.

Dzieci słuchają tekstu czytanego przez N. lub przez 6-latkę.	Dzieci czytają głośno teksty umieszczone pod ilustracjami do opowiadania.
--	---

- Układanie rymów do nazw zwierząt.
N. mówi nazwy zwierząt, a dzieci próbują dobrać do nich rymy. Np.
pingwiny – maliny,
tygrysy – irysy,
kangury – góry,
papuga – mruga,
hipopotamy – bramy,
żyrafa – szafa,
ślonie – konie...
- Zabawa Zdaniami prawdziwymi i zdaniami fałszywymi.
N. wypowiada zdania prawdziwe i zdania fałszywe na temat zwierząt. Dzieci odpowiadają *tak*, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub *nie* – jeśli jest fałszywe. Np.
Słoń ma dwie trąby.
Tygrysy są ssakami.
Pingwin jest latającym ptakiem.
Żyrafa ma krótką szyję.
Krokodyl mieszka w gnieździe na drzewie.
Papuga potrafi naśladować ludzki głos.
Nosorożec ma jeden róg.
- Omówienie wyglądu i zwyczajów nosorożca.

Zdjęcie nosorożca.

Nosorożec to ssak o masywnej budowie ciała, trójpalczastych kończynach zakończonych kopytkami. Nosorożce mają małe oczy, które są umieszczone po bokach głowy, grubą, po-fałdowaną, nagą skórę, róg na głowie, na kości nosowej. Niektóre z nich mają dwa rogi – drugi występuje na czole. U nosorożców bardzo dobrze rozwinięte są słuch i węch. Są one zwierzętami roślinożernymi. Istnieje kilka gatunków nosorożców, np.: nosorożec biały, nosorożec czarny, nosorożec indyjski. Żyją w Azji (3 gatunki) i w Afryce (2 gatunki).

- Zabawa ruchowa *Słonie*.

Dzieci znajdują się w pozycji siadu klęcznego. Na sygnał N. przechodzą do pozycji na czworakach, z nogami wyprostowanymi w kolanach i wysoko uniesionymi biodrami. W takiej postawie wolno przemieszczają się po sali, wykonując jednocześnie przeniesienie do przodu lewej ręki i lewej nogi, następnie – prawej ręki i prawej nogi. Głowa powinna być uniesiona, wzrok skierowany przed siebie. Czworakowanie trwa około 2 minut, po czym dzieci znów wracają do pozycji siadu klęcznego.

Zajęcia 2. Odkrywanie litery **z, Z**.

B

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 55.
- Opisywanie, co przedstawia obrazek.
- Określanie pierwszych głosek w słowie *zebra* i nazwach rysunków.
- Rysowanie po śladach rysunków.
- Zaznaczanie liter **z, Z** w wyrazach.

Zajęcia 2. Odkrywanie litery **z**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

B+

- Wyodrębnianie wyrazu podstawowego – **zebra**.

Karty pracy Nowe przygody Olka i Ady. Liter y i liczby, cz. 2, s. 28–29.

N. pyta:

– *Co oglądali Ada i Olek z rodzicami?*

– *Gdzie to oglądali? O czym był film?*

Dzieci określają pierwszą głoskę w słowie *zebra*. Wymieniają inne słowa rozpoczynające się głoską *z* (*zegar, zaspą, zając...*) lub mające ją w środku (*koza, pazur, rozum...*).

- Budowanie schematu słowa *zebra*.

Białe kartoniki dla każdego dziecka.

Dzieci dzielą słowo *zebra* na sylaby i układają dwa kartoniki. Wyklaskują sylaby i jednocześnie je wymawiają. Następnie dzieci układają tyle kartoników, ile głosek słyszą w słowie *zebra*; wymawiają głoski głośno, dotykając kolejnych kartoników.

- Budowanie schematu słowa *Zenek*.

Białe kartoniki, obrazki: zegar, ekran, narty, ekierka, kot.

N. mówi, że zwierzętami egzotycznymi, zwłaszcza zebrami, interesuje się kolega Olka. Dzieci odszyfrowują imię kolegi Olka poprzez łączenie pierwszych głosek z nazw obrazków: *zegar, ekran, narty, ekierka, kot* (*Zenek*). Dzielą słowo *Zenek* na sylaby i na głoski. Następnie układają z białych kartoników schemat słowa *Zenek*.

- Określanie rodzaju głoski *z*.

Dzieci wypowiadają głoskę:

długo: *zzzzzzzz...*

krótco: *z, z, z, z...*

Głoski *z* nie możemy wypowiadać długo, bo wtedy zmienia brzmienie. To spółgłoska. Oznaczamy ją na niebiesko.

- Budowanie modeli słów: *zebra, Zenek*.
Czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki dla każdego dziecka.
Dzieci głośno wymieniają głoski w słowach: *zebra, Zenek*. Zaznaczają miejsca głoski z na niebiesko. Następnie wskazują samogłoski i zaznaczają je na czerwono. Potem umieszczają niebieskie kartoniki w miejscach pozostałych spółgłosek w modelach słów: *zebra, Zenek*.
- Odkrywanie litery **z, Z**.
Modele słów: *zebra, Zenek*, kartoniki z literami **z, Z dla N., dla każdego dziecka kartoniki z literami **z** – małą i wielką.**
N. umieszcza na tablicy modele słów: *zebra, Zenek*. Pokazuje litery **z, Z**. Dzieci określają ich wygląd. Następnie umieszczają kartoniki z tymi literami we właściwych miejscach pod modelami słów: *zebra, Zenek*. Dzieci przypominają, kiedy używamy wielkiej litery.
- Umieszczanie kartoników z wcześniej poznanymi literami we właściwych miejscach.
Kartoniki z poznanymi literami: **z, e, b, r, a, Z, n, k (dla każdego dziecka).**
Dzieci układają kartoniki z poznanymi wcześniej literami pod modelami słów: *zebra, Zenek*.
- Karty pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby*, cz. 2, s. 28–31.
- Nazywanie zdjęć. Rysowanie pod nimi modeli ich nazw.
- Zaznaczanie na niebiesko liter **z, Z** w wyrazach.
- Czytanie sylab, wyrazów i tekstu z poznanymi literami.
- Czytanie tekstu na temat obrazka.
- Uzupełnianie nazw zwierząt brakującymi literami.
- Wodzenie palcem po literze **z** – małej i wielkiej.
- Pisanie liter: **z, Z** po śladach, a potem – samodzielnie.

B+

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Wąż* (według starej zabawy chińskiej).
Dzieci dobierają się w 5-osobowe lub 6-osobowe grupy. Ustawiają się w rzędach, jedno za drugim. Pierwsze dziecko jest głową węża, ostatnie – jego ogonem. Naśladują węża, którego głowa chce dotknąć ogona, ale ogon nie chce być dotknięty. Jeżeli zostanie dotknięty, to pierwsze dziecko z rzędu, czyli głowa, przechodzi na koniec węża i zabawa toczy się dalej.

- Zabawa ruchowa *Rzeźbię zwierzątko egzotyczne*.
Dzieci dobierają się w pary. Jedno jest rzeźbiarzem, a drugie materiałem dla rzeźbiarza. Po wykonaniu rzeźby rzeźbiarz mówi, jakie zwierzę wyrzeźbił.
- Spacer w pobliżu przedszkola.
Dzieci spacerują, przyglądają się drzewom, krzewom i innym roślinom, szukają zachodzących zmian.

III

- Zabawa rozwijająca reakcję na sygnały muzyczne – *Różne zwierzęta*.
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Dżungla*, bębenek.
Dzieci maszerują w określonym przez N. kierunku, w rytmie piosenki. Na zakończenie zwrotki N. uderza w bębenek. W zależności od liczby uderzeń dzieci naśladują odpowiednie zwierzę.

- Jedno uderzenie – dzieci naśladują strusia – ręce mają przeniesione do tyłu i naprężone ciało, głowę dumnie uniesioną lekko w górę, maszerują w rytmie melodii, unosząc wysoko kolana.
- Dwa uderzenia – dzieci naśladują małpy – przeskakują z nogi na nogę, podskakują, naśladują zrywanie bananów, obieranie ich ze skórki i jedzenie, z równoczesnym głaskaniem się po brzuchu.
- Trzy uderzenia – naśladują węże – wyciągają przed siebie rozłożone dłonie, naśladują ruchy pełzającego węża, z równoczesnym przemieszczaniem się w dowolnych kierunkach sali.

- Zapoznanie z tangramem.

Wyprawka, karta TANGRAM dla każdego dziecka.

Dzieci wypychają tangram. Rozkładają na części, liczą je (składa się z siedmiu kamyków). Nazywają figury, z jakich się składa (te, które znają). Układają z kamyków tangramu sylwety zwierząt egzotycznych. Demonstrują swoje prace, a pozostałe osoby odgadują, jakie zwierzę one przypominają.

- Zabawa ruchowa *Słonie* (przewodnik, cz. 4, s. 13).
- Zabawa przy utworze Camille'a Saint-Saënsa *Karnawał zwierząt. Słoń*.

Odtwarzacz CD, nagranie muzyki.

Dzieci są słoniami. Chodzą ciężko po sali, zgodnie z tempem muzyki. Przerwa w muzyce jest sygnałem, że pojawiła się mysz, której boją się słonie. Słonie rozbiegają się na boki. Ponowne dźwięki muzyki zapraszają słonie do dalszej wędrówki.

Słonie to zwierzęta, które kontaktują się ze sobą za pomocą słuchu, wzroku i dotyku. Żywią się tylko roślinami, tj.: liśćmi drzew, trawą i cienkimi gałązkami, np. akacji. Bardzo lubią kąpiele: wodne, piaskowe i błotne. Są one dla słoni bardzo higieniczne, ponieważ wysychające błoto roznosi pasożyty na ich skórze i ją ochładza. Bez wody słonie mogą obejść się najwyżej 2 dni. Słonie czasami zjadają ziemię, bo są w niej różne potrzebne im substancje mineralne.

- Ćwiczenia plastyczne – *Balonowy słoń*.
Dla każdego dziecka: kolorowy papier, balon, sznurek, klej.
- Wykonanie prac przez dzieci.
Dzieci nadmuchują balony, wiążą je sznurkiem (samodzielnie lub z pomocą N.). Wycinają elementy – części słonia – z kolorowego papieru. Przyklejają je do balonu.
- Oglądanie balonowych słoni, wskazywanie najciekawszych prac.
- Porządkowanie miejsc pracy.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Utrwalanie piosenki <i>Dżungla</i> . Ćwiczenia oddechowe – <i>Dźwięki węża</i> . Oglądanie albumów, książek o zwierzętach egzotycznych – słuchanie ciekawostek na ich temat. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25.		IV 7 I 9 IV 18, IV 19 I 5
II.1. Rozwiązywanie zadań tekstowych metodą symulacji. Cele: dodawanie i odejmowanie w zakresie 10; utrwalanie nazw wybranych zwierząt egzotycznych. Zabawa ruchowa <i>Żyrafy i lwy</i> .		IV 15, IV 18 I 5
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 13. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola w poszukiwaniu wiosny; zabawa <i>Lustro</i> ; zabawa ruchowa z elementem skoku – <i>Skoki kangura</i> .		I 8 I 5, IV 18
III. Zabawa paluszkowa <i>Pięć małpek</i> . Zabawa rytmiczna <i>Spotkanie z Ambo</i> . Zabawa ruchowa <i>Żyrafy i lwy</i> . Wykonanie papierowego zegara.		I 9 IV 7 I 5 IV 8
Czytanie całościowe nazw wybranych zwierząt egzotycznych, wskazywanie ich na obrazkach.	Nauka wskazywania pełnych godzin na zegarze.	IV 4, IV 16

Cele główne

- dodawanie i odejmowanie w zakresie dziesięciu,
- utrwalanie nazw wybranych zwierząt egzotycznych,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- dodaje i odejmuje w zakresie dziesięciu na konkretach, **układa działania**,
- rozpoznaje i nazywa wybrane zwierzęta egzotyczne,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Utrwalanie piosenki *Dżungla* (przewodnik, cz. 4, s. 10).
- Ćwiczenia oddechowe – *Dźwięki węża*.
Dzieci nabierają powietrze nosem, wypuszczają je ustami i wypowiadają głoskę sssssyy...
- Oglądanie albumów, książek o zwierzętach egzotycznych – słuchanie ciekawostek na ich temat.
Albumy, książki o zwierzętach egzotycznych.
N. wyjaśnia, co to jest sawanna, a co to jest dżungla. Podaje przykłady żyjących tam zwierząt.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25 (przewodnik, cz. 4, s. 11).

Zajęcia 1. Rozwiązywanie zadań tekstowych metodą symulacji.

Liczmany, np. klocki.

Dzieci dostają liczmany (np. klocki), siedzą w kole. Każde dziecko wybiera sobie 10 klocków. N. mówi zadania, a dzieci starają się je rozwiązać, dokładając klocki lub je odkładając. Przykładowe zadania.

- Opiekun dał nosorożcowi 7 jabłek (dzieci układają przed sobą 7 klocków). Potem dał mu jeszcze 3 jabłka (dokładają trzy klocki). Ile razem jabłek dał nosorożcowi opiekun?

Dzieci liczą klocki i odpowiadają na pytanie. <i>Opiekun dał nosorożcowi 10 jabłek, bo 7 i 3 to dziesięć.</i>	Układają działanie: $7 + 3 = 10$ i odpowiadają na pytanie. <i>Opiekun dał nosorożcowi 10 jabłek, bo 7 dodać 3 równa się 10.</i>
--	---

- W zoo na wybiegu biegało 6 małpek. Potem przybiegły jeszcze 4 małpki. Ile małpek jest teraz na wybiegu?

Podobnie jak w poprzednim zadaniu, dzieci układają przed sobą 6 klocków, potem dokładają 4 klocki.

Liczą klocki. Odpowiadają na pytanie.	Układają działanie: $6 + 4 = 10$ Odczytują je, udzielają odpowiedzi na pytanie.
---------------------------------------	---

- Na wybiegu w zoo bawiło się 10 małpek. 5 małpek schowało się do domku. Ile małpek bawi się teraz na wybiegu w zoo?

Dzieci układają przed sobą 10 klocków. Potem odsuwają 5 klocków.

Liczą pozostałe klocki. Udzielają odpowiedzi na pytanie.	Układają działanie: $10 - 5 = 5$ Odczytują działanie, udzielają odpowiedzi na pytanie.
--	--

- 10 morsów wygrzewało się przy basenie. 8 morsów weszło do basenu. Ile morsów wygrzewa się teraz przy basenie?

Dzieci układają przed sobą 10 klocków. Potem odsuwają 8 klocków.

Liczą pozostałe klocki i udzielają odpowiedzi na pytanie.	Układają działanie: $10 - 8 = 2$ Odczytują działanie i udzielają odpowiedzi na pytanie.
---	---

- Karta pracy, cz. 3, s. 29.

Oglądanie obrazków. Ilustrowanie ich liczmanami. Odpowiadanie na pytania (6-latki układają działania). Określanie, do których zwierząt należą narysowane cienie.

- Zabawa ruchowa *Żyrafy i lwy*.

N. dzieli dzieci na dwie grupy: jedna grupa to żyrafy, a druga to lwy. Wywołana grupa naśladuje sposób poruszania się danego zwierzęcia.

- *Żyrafy* – chodzenie po sali z wyprostowanymi plecami i wyciągniętą szyją, wysoko unosząc kolana, wolne rozglądanie się dookoła.
- *Lwy* – czworakowanie z jednoczesnym przenoszeniem do przodu lewej ręki i lewej nogi, a następnie prawej ręki i prawej nogi, z wysoko uniesioną głową.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 13.

Kręgle dla każdego dziecka, tamburyn, bębenek.

- *Zabawa orientacyjno-porządkowa Posłuszne kręgle.*
Dzieci poruszają się swobodnie po sali, trzymając kręgle w rękach. Na mocne uderzenie w bębenek zatrzymują się i manipulują kręglami: podają je sobie z jednej ręki do drugiej, z przodu, za plecami, pod kolanami; podrzucają je i łapią.
- *Ćwiczenia mięśni brzucha – Jak najdalej w przód.*
Dzieci w siadzie prostym, kręgle trzymają w obu rękach. Wykonują skłon tułowia w przód, sięgając rękami z kręglami jak najdalej w kierunku stóp (kolana proste).
- *Skręty – Na prawo, na lewo.*
Dzieci w siadzie skrzyżnym, trzymają kręgle na głowach, przytrzymując je rękami, łokcie mają na zewnątrz. Wykonują skręty tułowia w prawo i w lewo; co pewien czas wykonują kilka rzutów i chwytów kręgli.
- *Skrętoskłony – Witamy stopy.*
Dzieci w siadzie rozkrocznym, kręgle trzymają oburącz w górze; wykonują skrętosklon do lewej stopy – *przywitanie* jej kręglem; wyprost; wykonują skrętosklon do prawej stopy – *przywitanie* jej (podczas ćwiczenia dzieci starają się nie zginać kolan, kręgle trzymają obiema rękami).
- *Ćwiczenie mięśni grzbietu – Oglądamy kręgle.*
Dzieci w leżeniu przodem, trzymają kręgle w obu rękach, przed głowami. Unoszą głowy, prostują ręce; oglądają kręgle, wytrzymują przez chwilę. Potem wracają do leżenia – odpoczywają.
- *Ćwiczenie mięśni brzucha – Spotkanie.*
Dzieci w leżeniu tyłem, trzymają kręgle w obu rękach wyciągniętych za głowami. Jednocześnie wznoszą obie nogi i ręce – dążą do spotkania nóg z kręglem; potem powracają do pozycji wyjściowej.
- *Ćwiczenie mięśni grzbietu i brzucha – Z nóg do rąk.*
Dzieci w leżeniu tyłem, kręgle trzymają pomiędzy stopami. Przekazują kręgle do rąk, za głowę i powracają do siadu. Ponownie wkładają kręgle pomiędzy stopy i od nowa wykonują ćwiczenie.
- *Bieg – Postaw kręgle.*
Dzieci biegają z kręglami w różnych kierunkach przy akompaniamencie tamburynu. Podczas przerwy w grze stawiają kręgle na podłodze tak, aby się nie przewróciły.
- *Ćwiczenia przeciw płaskostopiu – Sprytne stopy.*
Dzieci w siadzie prostym podpartym, kręgle mają pomiędzy stopami (pionowo). Krążą nimi obunóż w prawo i w lewo.
- *Wątkują kręgle: raz jedną stopą, raz drugą.*
- *W siadzie podpartym – chwytają stopami kręgle i podnoszą je do góry.*
- *Zabawa rytmiczna – Zgodnie z rytmem.*
Dzieci spacerują po sali w różnych kierunkach, w rytm bębienka. Podczas przerwy w grze zatrzymują się, słuchają rytmu wystukiwanego przez nauczyciela na bębnieku, starając się go zapamiętać, a następnie wystukują ten rytm, uderzając kręglami o podłogę.

- Zabawa uspokajająca *Marsz parami*.
Dzieci maszerują parami po obwodzie koła; odkładają kręgle na wyznaczone miejsca.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola.
Dzieci spacerują, rozglądają się, szukając oznak zbliżającej się wiosny.
- Zabawa *Lustro*.
Dzieci dobierają się w pary – są małpkami. Jedno dziecko porusza się, naśladując ruchy małpki, a drugie – lustro – powtarza jego ruchy. Po chwili dzieci zamieniają się rolami.
- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Skoki kangura*.
Dzieci skaczą obunóż jak kangury po wyznaczonym miejscu w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Zabawa paluszkowa *Pięć małpek* (według Krzysztofa Sąsiadka).
Dzieci siedzą w kole, naśladują ruchy ręki N.

	Dzieci:
<i>W dżungli kilka małpek żyło, a dokładnie pięć ich było.</i>	pokazują rozłożoną dłoń,
<i>Pierwsza małpka – taka mała.</i>	pokazują dłoń złożoną w piąstkę, odchylają mały palec,
<i>Druga małpka wciąż skakała.</i>	odchylają drugi palec,
<i>Trzecia małpka wciąż płakała.</i>	odchylają środkowy palec,
<i>Czwarta małpka wciąż się śmiała.</i>	odchylają czwarty palec,
<i>Piąta małpka tak śpiewała.</i>	odchylają kciuk.
<i>W dżungli kilka małpek żyło, a dokładnie pięć ich było... itd.</i>	

- Zabawa rytmiczna *Spotkanie z Ambo*, utrwalanie pojęć: *cicho głośno*.
Bębenki, kastaniety, marakasy, obrazki przedstawiające lwa, małpę, węża.
Dzieci zajmują miejsca na okręgu, są podzielone na trzy grupy zwierząt. Każda grupa ma inny rodzaj instrumentów:
– bębenki – lwy,
– kastaniety – małpki,
– marakasy – węże.
Na środku koła znajdują się obrazki przedstawiające lwa, małpę, węża.
Wybrane dziecko maszeruje po okręgu, recytując tekst Bożeny Formy: głośno lub cicho.
Ambo tu, Ambo tam.
Ambo! Ja cię dobrze znam.
Dziś do dżungli wyruszamy,
wiele zwierząt tam spotkamy.

Dziecko wybiera dowolny obrazek i zatrzymuje się przed wybraną grupą. Dzieci recytują odpowiednią zwrotkę (głośno lub cicho). Następnie ją powtarzają, grając zgodnie z rytmem.

*Ambo tu, Ambo tam.
Ambo! Ja cię dobrze znam.
Z Ambo poznam dzisiaj lwa,
co ogromną grzywę ma.*

*Ambo tu, Ambo tam.
Ambo! Ja cię dobrze znam.
Będę trzymał się z daleka,
bo na Ambo wąż już czeka.*

*Ambo tu, Ambo tam.
Ambo! Ja cię dobrze znam.
Z Ambo poznam małą wiele,
bo to jego przyjaciele.*

- Zabawa ruchowa *Żyrafy i lwy* (przewodnik, cz. 4, s. 17).
- Wykonanie papierowego zegara.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta z zegarem, pinezka.

Dzieci wypychają z karty tarczę i wskazówki. Przymocowują wskazówki za pomocą pinezki.

B

- Karty pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisanie, liczenie*, s. 56–57.
- Liczenie obrazków zwierząt w pętlach. Zaznaczanie ich liczby kropkami w okienkach znajdujących się pod pętlami.
- Kolorowanie na czerwono, w każdej parze, okienka, w którym jest więcej kropek.
- Czytanie całościowe nazw zwierząt. Wskazywanie ich na obrazkach.

- Demonstrowanie przez N. pełnych godzin na zegarze.
Zegar z wyprawki (dla każdego dziecka).
Wskazywanie przez dzieci pełnych godzin na zegarze.
- Karty pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby*, cz. 2, s. 32–33.
- Odszukanie na rysunkach zegara, który wskazuje taką samą godzinę jak zegar w ramce. Kolorowanie jego tarczy.
- Wskazywanie odpowiedniego cienia zegara z kukułką.
- Odczytywanie na zegarach pełnych godzin.
- Dorysowanie na zegarach wskazówek godzinowych tak, aby wskazywały godziny zapisane pod zegarami.

B+

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Ćwiczenia usprawniające pracę narządów mowy – <i>Jak zwierzęta</i> . Kolorowanie pól zgodnie z kolorami kropek. Ćwiczenia pamięci wzrokowej. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25.		I 9 IV 8 IV 9 I 5
II.1. Zabawy przy piosence <i>Dżungla</i> . Cele: kształtowanie poczucia rytmu; rozwijanie umiejętności wokalnych. Zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Poruszam się jak...</i>		IV 7 I 5
2. Wykonanie pracy plastycznej <i>Pan lew</i> . Cele: rozwijanie sprawności manualnej; utrwalanie wyglądu lwa. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa <i>Jesteśmy papugami</i> ; zabawa bieżna <i>Uciekamy przed tygrysem</i> ; spacer w pobliżu przedszkola – szukanie zmian w przyrodzie.		I 7, IV 8 I 5, IV 18
III. Kończenie rymowanek. Lepienie z plasteliny figurek wybranych zwierząt egzotycznych. Zabawa bieżna <i>Wąż</i> .		IV 5 I 7, IV 8 I 5
Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie.	Nazywanie zwierząt egzotycznych przedstawionych na zdjęciach. Dobieranie podpisów do wybranych zdjęć.	I 7, IV 4, IV 8

Cele główne

- kształtowanie poczucia rytmu,
- rozwijanie umiejętności wokalnych,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- utrwalanie wyglądu lwa.

Cele operacyjne

Dziecko:

- porusza się rytmicznie przy muzyce,
- śpiewa piosenkę,
- wykonuje pracę plastyczną – pana lwa,
- rozpoznaje i nazywa lwa.

Przebieg dnia

I

- Ćwiczenia usprawniające pracę narządów mowy – *Jak zwierzęta*.
Dzieci naśladową ruchy paszczy krokodyla, naśladową żucie gumy. Wysuwają język jak najdalej do przodu i chowają go jak egzotyczne żaby.
- Karta pracy, cz. 3, s. 30.
Kolorowanie pól zgodnie z kolorami kropek. Nazywanie zwierząt przedstawionych na obrazkach. Układanie zdania o jednym z nich.

- Ćwiczenie pamięci wzrokowej.
Zdjęcia zwierząt: pingwina, foki, małpy, żyrafy, hipopotama, dla każdego dziecka: wyprawka, karta F, nożyczki.

N. układa na tablicy zdjęcia przedstawiające zwierzęta. Dzieci oglądają zdjęcia, nazywają zwierzęta. Następnie N. zasłania zdjęcia, a dzieci dostają kartę wyprawki. Wycinają obrazki zwierząt, które są na tablicy, a następnie układają je w takiej samej kolejności, jak były ułożone zwierzęta na tablicy. Po wykonaniu ćwiczenia N. odsłania obrazki na tablicy w celu sprawdzenia poprawności jego wykonania.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25 (przewodnik, cz. 4, s. 11).

II

Zajęcia 1. Zabawy przy piosence *Dżungla*.

- Zabawa – reagowanie na zmiany akompaniamentu.

Bębenek.

Dzieci maszerują po okręgu w rytmie wystukiwanym na bębnie. Na zmianę akompaniamentu, zgodnie z ustaleniami, dzieci wykonują:

- przerwa w muzyce – przysiad,
- rytm ósemek – obrót drobnymi krokami,
- mocne uderzenie – podskok,
- dwa mocne uderzenia – dwa kroki w tył.
- Śpiew, zbiorowy i indywidualny, piosenki *Dżungla* (przewodnik, cz. 4, s. 10).

Wykonanie refrenu piosenki na sylabach: *la, la, la*.

Wykonanie refrenu z różnym natężeniem głosu (głośno, cicho, szeptem).

- Zabawa z zastosowaniem piosenki *Dżungla*.

Maski murzyńskie, maski afrykańskie.

Organizacja: dzieci w maskach afrykańskich stoją w rozsypce, zwrócone twarzami do N.

Na środku sali znajduje się wykonana z brystolu charakterystyczna murzyńska chata. Jedno z dzieci, Ambo Sambo, w wyróżniającym się stroju, stoi przed chatą.

I zwrotka

*Dżungla, dżungla,
taka wielka dżungla,
popłątane zwoje dzikich lian.
Mieszka sobie w bambusowej chatce*

Ambo Sambo – wielkiej dżungli pan.

Dzieci:

kołyszą rękami nad głowami,
zataczają rękami przed sobą wielkie koła,
robią młynek przed sobą,
wskazują na chatkę – kilkoro dzieci biega
dookoła chatki,
na środek wychodzi Ambo Sambo,

Refren:

*Strusie mu się w pas kłaniają,
małpy na ogonach grają.
Ambo tu, Ambo tam,
Ambo tu i tam.*

wszystkie dzieci wykonują ukłony,
miarowo klaszczą,
robią daszek nad oczami, spoglądają
w lewo, następnie w prawo,

II zwrotka

Ambo Sambo, doskonale znam go,

*węża się nie boi ani lwa.
Dla swych dzikich,*

Ambo Sambo spaceruje między dziećmi,
dzieci wykonują lekki skłon, ręce wyciągają
przed siebie i wykonują młynek: raz nisko,
raz wysoko,
wykonują palcem ruch przeczący,
kołyszą rękami nad głowami, wykonują
obróć wokół siebie, przenoszą ciężar

*leśnych ulubieńców
w dłoni coś smacznego zawsze ma.*

Refren:

z nogi lewej na prawą,

tak samo jak po pierwszej zwrotce.

- Zabawa wyrabiająca szybką reakcję na sygnał – *Raz, dwa, trzy, Ambo Sambo patrzy*. Wybrana osoba to Ambo Sambo. Dzieci zajmują miejsca na wyznaczonej linii, po przeciwnej stronie Ambo Sambo odwróconego do nich tyłem, w znacznej odległości. Ambo wypowiada słowa: *Raz, dwa, trzy, Ambo Sambo patrzy*, po czym odwraca się. W tym czasie dzieci biegną w jego stronę. Kiedy się odwróci, dzieci zatrzymują się i pozostają w bezruchu. Ambo Sambo chodzi między dziećmi i obserwuje, czy nikt się nie rusza. Kto się poruszy, wraca na wyznaczoną linię. Zabawę powtarzamy. Kto dobiegnie pierwszy do Ambo Sambo, wygrywa i zajmuje jego miejsce.

- Zabawa *Co robimy?* – rozwijanie koordynacji słuchowo-ruchowej. N., na dowolnie wymyślonej przez siebie melodii, śpiewa lub rytmicznie recytuje proponowany tekst Bożeny Formy. Po opanowaniu tekstu dzieci wspólnie z N. obrazują go ruchem.

*Wszystkie dzieci maszerują.
Teraz równo przytupują,
pięknie klaszczą razem z panią
i znów maszerują za nią.
Spoglądają w prawo, w lewo
i witają się z kolegą,
a na końcu robią koło,
no i bawią się wesoło.*

- Zabawa rozwijająca poczucie rytmu – *Kto mieszka w dżungli*.
Zdjęcia/obrazki zwierząt mieszkających w dżungli.
Dzieci zajmują miejsca w półkolu, przed N. On układa przed sobą zdjęcia zwierząt mieszkających w dżungli.
Dzieci wypowiadają nazwy zwierząt wskazywanych przez N. na zdjęciach, w określonym metrum. W trakcie odczytywania N. zmienia kolejność zdjęć, np.
 - słoń, małpa, nosorożec, wąż – metrum dwudzielne,
 - żółw, ślimak, lemur, nietoperz, żaba – metrum trójdzielne.

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Poruszam się jak...*
Zdjęcia/obrazki zwierząt egzotycznych, np.: słoń, tygrysa, małpy, węża, zebry, pingwina, papugi.
N. pokazuje zdjęcia zwierząt egzotycznych. Dzieci nazywają przedstawione na nich zwierzęta, a potem naśladują ich ruchy i głosy, jakie ewentualnie wydają.

Zajęcia 2. Wykonanie pracy plastycznej *Pan lew*.

- Oglądanie zdjęcia/obrazka rodziny lwów.
Zdjęcie/obrazek rodziny lwów.
Dzieci oglądają zdjęcie – omawiają wygląd lwów. Słuchają ciekawostek na temat lwów.

Lwy żyją na sawannie, gdzie – jak wiemy – jest pora sucha i pora deszczowa. Lwy są mięsożerne, zjadają upolowane przez siebie zwierzęta, np.: antylopy, gazy, małe żyrafy. Najczęściej polują lwice. Lwy są raczej leniwe, a ponieważ są silne, to zabierają lwicom upolowaną zwierzynę. Ogon lwa wygląda jak pędzelek, bo jest zakończony pękiem czarnych włosów. Służy najczęściej do opędzania się od much. Lew macha ogonem również wtedy, gdy się gniewa lub złości.

- Zabawa ruchowa *Kłaniamy się królowi zwierząt.*

Krążki.

W sali są porozkładane krążki. Dzieci spacerują pomiędzy nimi tak, aby na żaden nie na-depnąć. Na hasło: Lew, siadają skrzyżnie przed jednym z krążków, wykonują skłon w przód, dotykają krążka głową.

- Określanie pierwszej i ostatniej głoski w słowie *lwy*.

• Słuchanie słowa <i>lwy</i>, podzielonego na głoski. • Słuchanie, odczytanie przez 6-latkę, wy-razu lwy.	• Dzielenie słowa <i>lwy</i> na głoski. • Układanie wyrazu lwy z poznanych liter. Kartoniki z literami: l, w, y (dla każdego dziecka).
---	--

- Praca plastyczna *Pan lew.*

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 17, klej, nożyczki, pomarańczowa bibuła, rolka tek-turowa.

- Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy.
Wycinanie z kart gotowych elementów.
Wycinanie grubego paska bibuły według instrukcji.
Przyklejanie paska dookoła głowy lwa; powtarzanie tej czynności dwa lub trzy razy.
Wycinanie z karty pomarańczowego prostokąta i oklejanie nim tekturowej rolki.
Przyklejanie poszczególnych części lwa według wzoru.
- Wykonanie prac przez dzieci.
- Porządkowanie miejsc pracy.
- Umieszczenie wykonanych prac w kąciku dla rodziców.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa *Jesteśmy papugami.*
Dzieci dobierają się w pary. Jedno dziecko wykonuje dowolną czynność, a drugie je naśla-duje (papuguje). Po chwili następuje zmiana ról.
- Zabawa bieżna *Uciekam przed tygrysem.*
Jedno dziecko jest tygrysem. Pozostałe dzieci uciekają przed nim po wyznaczonym miej-scu w ogrodzie przedszkolnym. Aby uchronić się przed złapaniem, dzieci, do których zbliża się tygrys, stają w bezruchu.
- Spacer w pobliżu przedszkola – szukanie zmian w przyrodzie.

III

- Kończenie rymowanek.

Śliski, długi i wije się wciąż – to... (wąż)

*Mają torbę na dzieci, z własnej skóry,
skaczą, boksują – to australijskie... (kangury)*

*Ma kły i trąbę – to jego broń,
to duże zwierzę to... (słoń)*

- Lepienie z plasteliny figurek wybranych zwierząt egzotycznych.

Dla każdego dziecka: plastelina, tacki.

Dzieci lepią figurki wybranych zwierząt egzotycznych. Potem umieszczają je w kąciku przyrody.

- Zabawa bieżna *Wąż* (przewodnik, cz. 4, s. 14).

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 59.
- Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie.

- Nazywanie zwierząt egzotycznych przedstawionych na zdjęciach.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta F, zdjęcia: tygrysa, morsa, antylopy, zebry, pingwina; karta O: napisy – nazwy zwierząt przedstawionych na zdjęciach.

Dobieranie podpisów do wybranych zdjęć.

Marzec, tydzień 1

Dzień 4

Zwierzęta z dżungli i sawanny

Zwierzęta w zoo

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Zabawa ze śpiewem – <i>Pingwin</i> . Oglądanie obrazków młodych zwierząt egzotycznych, nazywanie ich rodziców. Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25.		IV 7 IV 18 I 7, IV 8 I 5
II.1. Rozmowa na temat zoo. Cele: rozwijanie mowy; rozwijanie słuchu fonematycznego. Zabawa ruchowa <i>Słonie</i> .		IV 5, IV 18 I 5
2. Rozwiązywanie zagadek o zwierzętach egzotycznych. Cele: rozwijanie spostrzegania: słuchowego, wzrokowego; rozwijanie mowy i myślenia. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Wyścigi rzędów</i> ; zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Marmurki i posągi</i> ; zabawa bieżna <i>Kucamy</i> .		IV 5 I 5
III. Utrwalanie piosenki <i>Dżungla</i> . Instrumentacja piosenki <i>Dżungla</i> .		IV 7 IV 7
Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.	Modelowanie struktury dźwiękowej nazw obrazków.	I 6, IV 2

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- rozwijanie słuchu fonematycznego,
- rozwijanie spostrzegania: słuchowego, wzrokowego,
- rozwijanie mowy i myślenia.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- dzieli nazwy wybranych zwierząt na sylaby lub na głoski,
- naśladuje ruchy, głosy wybranych zwierząt,
- rozwiązuje zagadki.

Przebieg dnia

I

- Zabawa ze śpiewem – *Pingwin* (autor nieznany, melodia popularna).
Dzieci ustawiają się jedno za drugim, kładąc ręce na ramionach poprzedniej osoby.

*O, jak przyjemnie i jak wesoło
w pingwina bawić się, się, się.
Raz nóżka prawa, raz nóżka lewa,
do przodu, do tyłu i raz, dwa, trzy!*

*Pingwinek mama, pingwinek tata,
pingwinek synek, córki trzy.
Raz nóżka prawa, raz nóżka lewa,
do przodu, do tyłu i raz, dwa, trzy!*

*Kiedy pingwina tańczy rodzina,
to aż podłoga cała drży.
Raz nóżka prawa, raz nóżka lewa,
do przodu, do tyłu i raz, dwa, trzy!*

*Gdy Antarktydą pingwiny idą,
śpiewają głośno „pi, pi, pi”.
Raz nóżka prawa, raz nóżka lewa,
do przodu, do tyłu i raz, dwa, trzy!*

- Oglądanie obrazków młodych zwierząt egzotycznych.
Dla każdego dziecka: wyprawka, karta F, zdjęcia zwierząt: lwa, hipopotama, nosorożca, tygrysa, zebry, foki, małpy, pingwina, karta O: zdjęcia młodych zwierząt z karty F.
Dzieci oglądają zdjęcia młodych zwierząt egzotycznych: lwa, zebry, hipopotama, foki, nosorożca, małpy, tygrysa, pingwina. Nazywają ich rodziców. Potem nazywają młode – lewek, zeberka, hipopotamek, foczka, małpka, tygrysek, pingwinek.
- Karta pracy, cz. 3, s. 31.
Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Nazywanie zwierząt przedstawionych na obrazkach. Układanie zdania o jednym z nich.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25 (przewodnik, cz. 4, s. 11).

II

Zajęcia 1. Rozmowa na temat zoo.

- Zabawa *Poruszam się jak...*
Dzieci naśladują sposób poruszania się:
 - słonia – rozstawiają nogi, kiwają się na boki,
 - strusia – wykonują przeskoki na rozstawionych nogach,
 - żółwia – powoli czworakują...
- Słuchanie rymowanki o zoo.

*Zoo to ogród dla zwierząt dzikich,
które przybyły do nas nie tylko z Afryki.*

N. pyta:

- Co to jest zoo?
- Skąd przybyły zwierzęta do zoo?
- Co można zobaczyć w zoo?
- Po co powstają ogrody zoologiczne?

Ogrody zoologiczne powstawały już w starożytności – w Egipcie, Chinach, Asyrii. Taki zwierzynek miał też w Polsce wiele lat później król Jan III Sobieski, w Wilanowie. Najstarszym istniejącym ogrodem zoologicznym jest zoo w Wiedniu. Najstarszym ogrodem zoologicznym w Polsce jest ogród zoologiczny we Wrocławiu. Posiada największą w Polsce liczbę zwierząt oraz największą liczbę gatunków zwierząt. Innym wiekowym ogrodem jest ogród zoologiczny w Poznaniu, a największym pod względem powierzchni jest Gdański Ogród Zoologiczny.

- Karty pracy, cz. 3, s. 32–33.

Rysowanie po śladzie drogi Ady, Olka i rodziców w zoo. Określanie, które zwierzęta tam zobaczyli. Rysowanie po śladzie innych rysunków.

- Zabawa Lew.

Tablica do pisania, kreda, zdjęcie/obrazek lwa.

Dzieci dokładnie oglądają obrazek przedstawiający lwa, zwracając uwagę na głowę z grzywą. Potem uczą się tekstu:

*Lwie ogromny,
z wielką grzywą,
maluję cię.*

Lwy

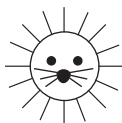
Dzieci chodzą na czworakach, rycząc jak groźne lwy.

Tekst można wymawiać z różną intonacją.

Następnie głowę lwa z grzywą *rysują* w powietrzu (kilkakrotnie), a potem kredą na tablicy. Zaczynają od kilku dużych kół, jedno na drugim, aż dobrze uchwycą formę i koło będzie okrągłe. Potem dodają kreski w formie promieni, stale na zewnątrz od koła. Równocześnie mówią tekst. Gdy grzywa jest pełna, gęsta, N. rozmawia z dziećmi o pysku lwa. Dzieci rysują teraz swoim lwom pyszczki.

Tak może wyglądać forma:

Tygrysy

Dzieci dzielą nazwę tygrysa na sylaby (5-latk) i na głoski (6-latk). Naśladują skradającego się tygrysa.

Nosorożce

Dzieci mówią nazwę zwierzęcia – *nosorożec*, z różnymi emocjami: ze złością, strachem, smutkiem i z radością.

Foki, morsy, pingwiny

Napisy: foka, morsy, pingwiny.

Dzieci czytają, całościowo lub samodzielnie, nazwy zwierząt – **foka, morsy, pingwiny.**

Hipopotamy

Dzieci naśladują śmiech rodziny hipopotamów:

tata hipopotam – *che, che, che...*

mama hipopotam – *cho, cho, cho...*

synek hipopotam – *chi, chi, chi...*

Zebry, antylopy, gazy

Zdjęcia/obrazki zwierząt: zebry, antylopy, gazy.

Dzieci kolorują rysunek zebry. Nazywają zwierzęta przedstawione na obrazkach. Dzielą ich nazwy na sylaby. Określają pierwszą i ostatnią głoskę w ich nazwach. Dzielą na głoski nazwy wybranych zwierząt: *puma, krokodyl, zebra, gazela, tygrys* (6-latk).

- Zabawa ruchowa *Słońce* (przewodnik, cz. 4, s. 13).

Zajęcia 2. Rozwiązywanie zagadek o zwierzętach egzotycznych.

- Ćwiczenia usprawniające mięśnie narządów mowy – *Nieme zwierzęta.*

Bezgłośnie naśladowanie zwierząt. Np.:

Ryczący lew – szeroko otwarte usta, z wystawionymi zębami.

Trąbiący słoń – dmuchanie długim strumieniem przez trąbkę ułożoną z ust, przy wysoko uniesionej głowie.

Śmiejąca się żyrafa – szeroko rozciągnięte usta, przykrywające zęby.

- Zabawa dramowa *Jestem dzikim zwierzęciem*.

Dzieci wcielają się w postać wybranego przez siebie zwierzęcia i opowiadają, jak się poruszają, jak wyglądają, co lubią jeść...

Pozostałe dzieci muszą odgadnąć nazwę zwierzęcia, o którym jest mowa.

- Ćwiczenie pamięci słuchowej.

Zabawę rozpoczyna N., mówiąc: *W zoo można zobaczyć słonie*. Następna osoba powtarza zdanie i dodaje jeszcze jedną nazwę zwierzęcia, np. *W zoo można zobaczyć słonie, żyrafy* itd.

- Ćwiczenia zdolności słuchania w skupieniu, rozwijanie pamięci muzycznej – *Śpiewamy zagadki*. N., śpiewając na wymyślonej przez siebie melodii, prezentuje dzieciom zagadki Bożeny Formy. Po ich rozwiązaniu dzieci śpiewają je jeszcze raz, razem z N.

Jeżeli dzieci zapamiętają tekst zagadki, mogą ją zaśpiewać na wymyślonej przez siebie melodii.

Ma długą trąbę, kły, wielkie uszy.

Jest bardzo silny i bardzo duży. (słoń)

Bardzo piękna, kolorowa

i powtarza różne słowa. (papuga)

Na jednej ręce wisieć potrafi,

zwinnie po drzewach skacze,

zjada banany i pewnie wszyscy

bardzo dobrze ją znacie. (małpa)

Lubi w błocie leżeć sobie,

ma na nosie wielkie rogi.

Je rośliny, szybko biega,

ma potężne krótkie nogi. (nosorożec)

Malutkie ptaki w dżungli mieszkają,

pięknymi barwami nas zachwycają. (kolibry)

- Rozwiązywanie zagadek obrazkowych.

Zdjęcia/obrazki zwierząt egzotycznych, zakryte kartką, podzielone na 10 części i oznaczone kropkami – od 1 do 10/liczbami od 1 do 10, dwie kostki z zakrytymi sześcioma kropkami.

N. umieszcza na tablicy zdjęcia/obrazki zakryte kartkami podzielonymi na 10 części (różnej wielkości, z narysowanymi liniami falistymi). Kartki są oznaczone kropkami od 1 do 10 (5-latk) lub liczbami od 1 do 10 (6-latk). Dzieci, stojąc przy kolejnych zdjęciach/obrazkach, rzucają dwiema kostkami z zaklejonymi sześcioma oczkami. Dodają liczbę kropek i odkrywają odpowiednie pole. Próbuje odgadnąć, jakie zwierzę znajduje się na obrazku/zdjęciu. Jeżeli odgadną, odkrywają cały obrazek, jeżeli nie – kostkami rzuca inna osoba. Przy pozostałych obrazkach/zdjęciach dzieci postępują analogicznie.

- Karta pracy, cz. 3, s. 34.

N. czyta, co mają robić dzieci, a one mówią nazwy zwierząt i je naśladują. Np. skradają się jak tygrysy; skaczą jak małpki; pełzają jak węże; ryczą jak lwy; trąbią jak słonie; przewracają się jak foki; skaczą jak żaby.

Rysowanie węża po śladzie. Kolorowanie go.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Wyścigi rządów*.

4 skakanki lub 5 skakanek.

Dzieci ustawiają się w 4 lub 5 rzędach przed linią wyznaczoną skakanką, naprzeciwko drzew (lub ogrodzenia). Ich zadaniem jest dobiegnięcie do drzewa (ogrodzenia), dotknięcie go i powrót na koniec rzędu. Wygrywa rząd, w którym dzieci wykonają zadanie najszybciej.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Marmurki – posągi*.

Dzieci biegają w różnych kierunkach w wyznaczonej części ogrodu przedszkolnego. Na hasło N.: *Posągi* – natychmiast się zatrzymują i stają bez ruchu.

- Zabawa bieżna *Kucamy*.

Dwie szarfy.

N. wyznacza i zaznacza szarfami dwoje dzieci – gońców. Gońcy chwytają uciekające przed nimi dziećmi. Kto przykucnie, tego nie wolno chwycić.

III

- Utrwalanie piosenki *Dżungla* (przewodnik, cz. 4, s. 10).
- Instrumentacja piosenki *Dżungla* – rozwijanie umiejętności gry na instrumentach perkusyjnych.

Drewienka, kastaniety, marakasy, tamburyn, bębenek.

Dzieci grają zgodnie z rytmem piosenki:

takty 1.–2. – drowienka,

takty 3.–4. – kastaniety,

takty 5.–6. – marakasy, tremolo,

takt 7. – na *raz* – tamburyn, na *dwa* – kłaśnięcie,

takt 8. – dwa kłaśnięcia.

Refren:

takty 9.–12. – bębenek,

takty 13.–16. – kastaniety,

takty 17.–20. – marakasy, tremolo.

• Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.	• Modelowanie struktury dźwiękowej nazw obrazków. Dowolne obrazki, kartoniki: czerwone, niebieskie (dla każdego dziecka). Dzieci losują obrazki, dzielą ich nazwy na głoski i układają modele nazw obrazków pod nimi. Określają, z ilu głosek i jakich składają się te nazwy.
---	--

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Wspólne wykonanie albumu <i>Zwierzęta egzotyczne</i> . Wykonanie pozycji <i>słoń</i> (kinezylogia edukacyjna).		IV 8 I 5
Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.	Ćwiczenia w czytaniu – czytanie zdań: dwuwyrzowych, trzywyrz- zowych, i ich zilustrowanie.	I 6, IV 4
Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25.		I 5
II.1. Słuchanie wiersza Pawła Beręsewicz <i>Gdzie jest żyrafa?</i> Cele: rozwijanie mowy; zapoznanie ze zwierzęciem egzotycznym – żyrafą.		IV 2, IV 18
Zabawa ruchowa <i>Żyrafy i lwy</i> .		I 5
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 13. Cel: rozwijanie sprawności fi- zycznej.		I 8
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem celowa- nia – <i>Celowanie do piłki</i> ; zabawa bieżna <i>Berek, ratuj!</i> ; zabawa orientacyj- no-porządkowa <i>Wielkoludy i krasnoludki</i> .		I 5
III. Słuchanie fragmentu wiersza Apolinarego Nosalskiego <i>O dwunastu bra- ciach</i> – marzec.		IV 5, IV 16
Nazywanie zwierząt przedstawionych na zdjęciach; łączenie ich ze środowiskami, w których żyją.		IV 18
Zabawa ze śpiewem – <i>Pingwin</i> .		IV 7
Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.	Ćwiczenia w czytaniu.	I 6, IV 4

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- zapoznanie ze zwierzęciem egzotycznym – żyrafą,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- rozpoznaje i nazywa żyrafę,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Wspólne wykonanie albumu *Zwierzęta egzotyczne*.
Kolorowe gazety ze zdjęciami/obrazkami zwierząt egzotycznych, dla każdego dziecka: kartka, kokardka, klej, nożyczki.
Dzieci wycinają ze starych gazet zdjęcia/obrazki zwierząt egzotycznych, przyklejają je na kartkach. Dzieci 6-letnie wybierają kartoniki z nazwami zwierząt i przyklejają je pod zdjęciami/obrazkami zwierząt.
N. robi dziurkaczem otwory w kartkach i przeciąga przez nie kokardkę. Tak wykonany album dzieci umieszczają w kąciку książki.

- Wykonanie pozycji *słoń* (kinezylogia edukacyjna).
Dzieci siedzą w lekkim rozkroku, z rozluźnionymi kolanami. Wyciągniętą do przodu ręką pokazują przed sobą punkt centralny wyobrażonej *leniwej ósemki*. Przytulają ucho do ramienia i kreślą w przestrzeni *leniwą ósemkę* (kreślenie kciukiem koła – od punktu w lewą stronę, do góry, po powrocie do punktu wyjścia – kreślenie drugiego koła w prawą stronę, ku górze. Oczywiście podążają za ruchem ręki). Ćwiczenie powtarzają po trzy lub cztery razy każdą ręką.

Kinezylogia edukacyjna nazywana jest gimnastyką mózgu, przyczynia się do wzmocnienia koordynacji ręka – oko, poprawia percepcję słuchową, równowagę, koncentrację i zapamiętywanie.

• Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.	• Ćwiczenia w czytaniu – czytanie zdań: dwuwyrzowych, trzywyrzowych, ilustrowanie ich. Dla każdego dziecka: kartonik ze zdaniem, kartka, klej, kredki. Dzieci losują kartoniki ze zdaniem. Odczytują je, przyklejają na kartkach i wykonują do nich ilustrację.
--	--

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 25 (przewodnik, cz. 4, s. 11).

II

Zajęcia 1. Słuchanie wiersza Pawła Beręsewicz *Gdzie jest żyrafa?*

- Słuchanie zagadki *Jakie zwierzę tak mówi?*

Z Afryki pochodzę.

W zoo mnie zobaczysz.

Sięgam szyją ponad drzewa

i dachy drapaczy.

- Czytanie całościowe wyrazu **żyrafa**.
Napis żyrafa.
- Podanie kilku ciekawostek o żyrafie, z jednoczesną prezentacją zdjęcia.

Zdjęcie żyrafy.

Żyrafa to ssak o długiej szyi i długich kończynach. Jest jednym z najcięższych zwierząt na świecie. Długa szyja pozwala jej dosięgać liści rosnących bardzo wysoko na drzewach, ale jednocześnie sprawia problemy, gdy chce się napić wody. Żyrafa musi wtedy zgiąć nogi w kolanach i tak długo i szybko kiwać szyją, aż wreszcie dosięga wody. Jest wtedy bezbronna, łatwo na nią zapolować. Jedynym drapieżnikiem, który zagraża żyrafie, jest lew. Żyrafy wydają różne dźwięki, choć trudno je usłyszeć, np.: chrapią, wypuszczając powietrze przez nozdrza, ochryple kaszlą lub pomrukują.

- Słuchanie wiersza Pawła Beręsewicz *Gdzie jest żyrafa*.

Na regale wielka księga,

Krzyś ze stołka po nią sięga.

Może dzięki niej odkryje,

jak żyrafa myje szyję.

Do czytania zuch się bierze

i co strona – inne zwierzę:

antylopy, bąk, ćmy, dorsze,

emu, foki, lecz najgorsze,

że – choć przejrzał ze stron dwieście –

*nie ma żyraf. Gdzie jesteście?
Długa szyja, w chmurach głowa,
gdzie się taki olbrzym chowa?
Może wy przypadkiem wiecie?
Tak! Na końcu w alfabecie!*

(Wiersz pochodzi z e-podręcznika do EW na licencji CC –BY –3.0 www.epodreczniki.pl
Klasa 1, lato, blok 29, temat 146, plansza 2)

- Rozmowa na temat wiersza.
- *Po jaką książkę sięgał Krzyś?*
- *Czego się chciał dowiedzieć?*
- *O jakich zwierzętach czytał?*
- *Czy znalazł wiadomości o żyrafie?*

Wyjaśnienie przez N. pojęcia *alfabet* oraz podanie alfabetu w całości.

N. zwraca uwagę, że zwierzęta (ich nazwy) w książce były ułożone według alfabetu, dlatego żyrafa była na końcu.

- Ćwiczenia logorytmiczne.
- Dzieci powtarzają tekst i wykonują odpowiednie ruchy.

*Idzie żyrafa: tup, tup, tup,
w prawo tup, w lewo tup,
tup, tup, tup.
Biegnie żyrafa: trach, trach, trach,
w prawo trach, w lewo trach,
trach, trach, trach.*

- Dzielenie słowa *żyrafa* na sylaby i na głoski.
- N. pyta:
- *Czy w słowie żyrafa jest ukryte inne słowo?* (Tak – rafa).
 - *Czy znacie inne takie słowa?*
- Np. makowce, malina, odwaga, ulica, kotlet...

- Rysowanie żyrafy.

Dla każdego dziecka: kartka, kredki.

- Zabawa ruchowa *Żyrafy i lwy* (przewodnik, cz. 4, s. 17).

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 13 (przewodnik, cz. 4, s. 18).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem celowania – *Celowanie do piłki*.

Piłka, po jednym woreczku dla każdego dziecka.

Dzieci stoją w kole, w którego środku jest umieszczona piłka (w małej obręczy). Każde dziecko ma woreczek, którym kolejno celuje do piłki, starając się wytrącić ją z obręczy. Komu się to uda, biegnie za piłką i przynosi ją na miejsce.

- Zabawa bieżna *Berek, ratuj!*

Jedno dziecko jest berkiem. Stara się schwycić któreś z uciekających dzieci. Jeżeli dziecko widzi, że może być złapane, woła: *Ratuj!* Na dany okrzyk dziecko, które jest najbliższym uciekającym, przychodzi z pomocą w ten sposób, że podaje mu rękę, tworząc parę. Wtedy berek musi udać się w pogoń za innym dzieckiem. Gdy berek przez dłuższy czas nie schwyci nikogo, N. dokonuje jego zmiany.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Wielkoludy i krasnoludki*.

Szarfy w kolorach czerwonym i zielonym (po jednym kolorze dla jednej grupy), bębenek.

N. dzieli dzieci na dwie grupy – wielkoludy i krasnoludki. Oznacza je szarfami – krasnoludki – czerwonymi, a wielkoludy – zielonymi.

N. uderza w bębenek w spokojnym rytmie (ćwierćnuty) dla wielkoludów, które idą dużymi krokami. Gdy uderza szybko (ósemki), lekko i cichutko biegają krasnoludki.

Po pewnym czasie należy zmienić role, aby jedna grupa i druga grupa przećwiczyła chód i bieg.

III

- Słuchanie fragmentu wiersza Apolinarego Nosalskiego *O dwunastu braciach* – marzec.

*Marzec ze śniegu
ziemię uprzęta
miotłą ze złotych
promyków słońka.*

*I wita ptaki,
które wracają
do gniazd rodzinnych
z dalekich krajów.*

N. rozmawia z dziećmi na temat wiersza, pyta:

- *Jak nazywa się nowy miesiąc?*
- *Co robi marzec?*
- *Jak nazywa się miesiąc, który się skończył?*
- *Jak nazywa się miesiąc, który będzie po marcu?*
- *Wymieńcie kolejno nazwy wszystkich miesięcy.*

- Karta pracy, cz. 3, s. 35.

Nazywanie zwierząt przedstawionych na zdjęciach. Oglądanie zdjęć miejsc (środowisk), w których żyją te zwierzęta. Łączenie liniami zdjęć zwierząt ze zdjęciami środowisk, w których żyją.

Kończenie rysowania pingwinów według wzoru. Kolorowanie rysunków.

- Zabawa ze śpiewem – *Pingwin* (przewodnik, cz. 4, s. 26).

- Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.

- Ćwiczenia w czytaniu.

Kartoniki z wyrazami (rzeczownikami).

N. umieszcza na plecach jednego dziecka kartonik z wyrazem w taki sposób, żeby dziecko go nie widziało. Pozostałe dzieci po cichu odczytują wyraz. Zadaniem dziecka z wyrazem jest zadawanie pytań pozostałym dzieciom, aby dowiedzieć się, jaką nazwę (jakiego przedmiotu) ma umieszczoną na plecach. Dzieci odpowiadają na pytania tylko: *tak* lub *nie*.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Oglądanie albumów, książek o zwierzętach z naszych pól i lasów. Słuchanie piosenki <i>Zające</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26.	IV 5, IV 18, IV 19 IV 7 I 5
II.1.	Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej <i>Ktosiek</i> . Cele: rozwijanie mowy; zwracanie uwagi dzieci na nienawiązywanie kontaktów z obcymi osobami. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – <i>Zajączki</i> .	IV 5 I 5
2.	Odkrywanie litery u, U . Rysowanie po śladach rysunków. Określanie pierwszej głoski w słowie <i>ule</i> i w nazwach rysunków. Cel: rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.	2.Odkrywanie litery u : małej i wielkiej, drukowanej i pisanej. Układanie schematów i modeli słów: <i>ule, Ula</i> . Cele: rozwijanie umiejętności dokonywania analizy i syntezy słuchowej; rozpoznawanie i nazywanie poznanych liter: małych i wielkich.
	Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna <i>Wyścigi w parach</i> ; zabawa ruchowa z elementem skoku – <i>Wilk w rowie</i> ; spacer w pobliżu przedszkola – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie.	IV 2, IV 4, IV 8 I 5, IV 18
III.	Nauka trzech pierwszych zwrotek piosenki <i>Zające</i> . Ćwiczenia oddechowe – <i>Futerko</i> . Zabawa muzyczno-ruchowa <i>Wesołe zajączki</i> .	IV 7 I 9 I 5, IV 7
	Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.	Ćwiczenia w czytaniu. I 6, IV 4

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- zwracanie uwagi dzieci na nienawiązywanie kontaktów z obcymi osobami,
- rozwijanie umiejętności dokonywania analizy i syntezy słuchowej,
- rozpoznawanie i nazywanie poznanych liter: małych i wielkich,
- rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- wie, że powinno unikać kontaktów z obcymi osobami,
- układa schematy i modele słów: *ule, Ula*,
- rozpoznaje i nazywa poznane litery: małe i wielkie,
- rysuje po śladach rysunków.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie albumów, książek o zwierzętach z naszych pól i lasów.

Albumy, książki o zwierzętach z naszych pól i lasów.

Dzieci oglądają albumy, książki o zwierzętach. Słuchają czytanych przez N. ciekawostek na ich temat. Np. o wiewiórce, wronie, lisie, borsuku...

- Słuchanie piosenki *Zająca* (sł. i muz. Jolanta Kucharczyk).

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki.

W wiel-kim le - sie na po - la - nie - hop, hop, myk, myk, myk,
za - jąc Sza - rak ma miesz - ka - nie - hop, hop, my - ku, myk.

- I. *W wielkim lesie na polanie – hop, hop, myk, myk, myk, zając Szarak ma mieszkanie – hop, hop, myku, myk.*
- II. *Szara pani zająkowa – hop, hop, myk, myk, myk, pod łopianem dziatki chowa – hop, hop, myku, myk.*
- III. *Ten zajączek, Szarusz mały – hop, hop, myk, myk, myk, wcale nie chce słuchać mamy – hop, hop, myku, myk.*
- IV. *Właśnie schował się za wrzosem – hop, hop, myk, myk, myk, tylko mu wystaje nosek – hop, hop, myku, myk.*
- V. *Mała śliczna Szaronóżka – hop, hop, myk, myk, myk, ciągle tańczy na paluszkach – hop, hop, myku, myk.*
- VI. *A najmniejszy, Długouszek – hop, hop, myk, myk, myk, płacze, bo go boli brzuszek – hop, hop, myku, myk.*
- VII. *Biega szaraczkowa mama – hop, hop, myk, myk, myk, tata ciągle jej pomaga – hop, hop, myku, myk.*
- VIII. *Bo rodzice zajączkowie – hop, hop, myk, myk, myk, troszczą się o dzieci swoje – hop, hop, myku, myk.*

- Określenie charakteru melodii piosenki oraz jej metrum.
- Zaznaczenie kłaśnięciem pierwszej miary taktu.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26.

Bębenek, krążki, odtwarzacz CD, nagranie dowolnej piosenki.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Małe chmury i duże chmury*.

Gdy N. wystukuje ósemki na bębnieku – *chmury szybko wędrują po niebie*, dzieci biegają swobodnie po sali. Gdy usłyszą ćwierćnutą wystukiwaną na bębnieku – *duże chmury płyną leniwie po niebie*, dzieci parami chodzą po sali, wymijając się.

- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Zajęczki skaczą*.
Dzieci opierają całe dłonie na podłodze; podciągając nogi do rąk, naśladują skoki zajęcze.
- Ćwiczenia ramion – *Chwianie się gałęzi drzew podczas wiatru*.
Dzieci w siadzie skrzyżnym, wznoszą proste ramiona w bok i opuszczają je w dół, poruszając dłońmi i palcami.
- Ćwiczenia równowagi – *Chodzimy między kałużami*.
Dzieci maszerują na palcach między krążkami – kałużami, wysoko unosząc kolana.
- Ćwiczenie ożywiające.
Dzieci biegają w różnych kierunkach; na sygnał N. skaczą do przodu, omijając kałuże.
- Marsz przy śpiewie wybranej piosenki.

II

Zajęcia 1. Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej *Ktosiek*.

- Puszczanie lustrzanych zajęczków przez N.

Lusterko.

N. kieruje lusterko w stronę promieni słonecznych; promienie odbijają się w nim i dają odbłask, którym można dowolnie kierować.

N. mówi, że taki lustrzany zajęczek może uratować życie.

- Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej *Ktosiek*.

Książka (s. 48–51) dla każdego dziecka.

Ada bardzo lubiła, gdy rodzice czytali jej książki. Niektóre znała prawie na pamięć. Czasami jednak prosiła, żeby wymyślali dla niej zupełnie nowe historie. Pewnego wieczoru mama opowiedziała jej bajkę o dwóch niesfornych zajęczkach. Ich ulubioną zabawą było puszczenie „lustrzanych zajęczków”. Gdy kierowało się lusterko w stronę światła, promień odbijał się w nim i dawał odbłask, którym można było dowolnie sterować. Wystarczyło poruszać lusterkiem w górę, w dół i na boki, a odbite światło skakało jak mały zajęczek. Ada leżała wygodnie w łóżku, a mama zaczęła opowieść:

„Zajęczek Hyc i zajęczek Hop mieszkali z rodzicami w leśnej kotłince. Ich mama wiele razy ostrzegała synków przed niebezpieczeństwem i prosiła, żeby nigdy nie oddalali się od domu i nie rozmawiali z obcymi. Jednak zajęczki były bardzo ciekawe, co kryje się za strumieniem.

– Zróbmy tylko małe hyc! – powiedział zajęczek Hyc.

– A potem zróbmy małe hop! – powiedział Hop.

Szybciutko zrobiły „hyc!” „hop!” i „kic, kic” i przeskoczyły strumień. A tam było tyle ciekawych rzeczy! Jagodowe krzaki, nory borsuków, ślady dzików i bukowe orzeszki. Zajęczki kicały leśną drogą i nawet nie zauważyły, że są już daleko od domu.

– Wracajmy, bo mama będzie nas szukać – powiedział Hyc.

– Ale w którą stronę? – zawahał się jego brat.

Na prawo była wielka jaskinia.

Na lewo był głęboki wąwóz.

Na wprost były bagna.

Z tyłu nadchodził... Ktosiek...”

– A kto to jest Ktosiek? – zapytała Ada.

– Taki nie wiadomo kto. Ktoś obcy, komu nie można ufać.

– Ojej! I co te zajęczki teraz zrobią?

– Posłuchaj dalej... – mama wzięła głęboki oddech i wróciła do swojej opowieści:

„Ktosiek zbliżał się szybko, o czym świadczyły szelest łamanych gałęzi i falujące zarośla. Zajęczki przytuliły się do siebie i pisnęły:

– Mamo, ratuj!

Z krzaków wyszedł wielki kocur, zwany rysiem. Był cztery razy większy od zwykłego kota. Miał dzikie spojrzenie i szpiczaste uszy.

– Co jest, szaraki? Co tu robicie? – zapytał i obwąchał kulące się ze strachu zwierzątka.

– Idziemy do domu – wyszeptał Hyc.

– Do mamy – dodał Hop.

– A gdzie to jest? – zapytał ryś.

– Tam – Hyc wskazał kierunek.

– Tam – jego brat pokazał kierunek przeciwny.

– Hm... widzę, że zablądziście. Ja was zaprowadzę – zdecydował ryś.

– Ale my nie możemy iść z nikim obcym. Mama nam nie pozwala.

– Ja obcy? Ja? Przecież ja jestem waszym dobrym wujkiem i od dawna przyjaźnię się z waszą mamą – ryś wyszczerzył zęby w sztucznym uśmiechu.

– Ale my cię nie znamy. Ty jesteś Ktosiek – odparły zajączki.

– Ktosiek? Dobrze sobie! Mam na imię Miłostaw, bo w całym lesie słynę z tego, że jestem bardzo miły.

– Skoro znasz naszą mamę, to powiedz, jak ona wygląda – zapytał podchwytliwie Hyc.

– Noo... jest większa niż wy, ma bardzo długie uszy, które czasami leżą płasko, a czasem są nastroszone do góry. Ma mocne tylne nogi i potrafi bardzo wysoko skakać. Aha! No i bardzo was kocha! Zgadza się? – zakończył ryś.

– Chyba tak... – szepnęły zajączki.

– Obiecałem waszej mamie, że w razie potrzeby się wami zaopiekuję. Chodźcie za mną, zaprowadzę was do domu.

Zajączki spojrzały na siebie niepewnie.

Wtem na drzewie pojawiła się wiewiórka.

– Nie ufajcie mu! To jest Ktosiek! – krzyknęła i bęc! rzuciła w rysia orzeszkiem, który trafił go prosto w nos.

– A kysz! – warknął ryś. – Mam coś dla was, kochane szaraczki – odwrócił się i zerwał krzaki pełne soczystych jagód.

– Dziękujemy – odparły zajączki, które poczuły się już bardzo głodne.

– Piii! Nie jedzcie tego! – pisnął przelatujący ptak.

– On chce was oszukać! – krzyknęła myszka, a mrówki zebrały się w jedną mrówczą drużynę i zaczęły gryźć rysia po łapach.

– Uciekajcie! – wrzasnął borsuk.

Prerażone zajączki zaczęły uciekać, a ryś ruszył za nimi. Skakały najszybciej jak potrafiły, ale Ktosiek był szybki jak gepard. Już, już miał capnąć zębami kark jednego z zajączków, gdy stało się coś niespodziewanego. Blask o sile tysiąca latarek oślepił oczy rysia, który potknął się o wystający korzeń i upadł pyskiem prosto w błoto. Bęc!

– Lustrzany zajączek! – wrzasnął Hop.

Okazało się, że to zajęcza mama puściła „lustrzanego zajączka” prosto w oczy napastnika. Zanim ryś otrząsnął się z błota i odzyskał wzrok, posadziła dzieci na swoim grzbiecie i powiedziała:

– Trzymajcie się mocno. Wracamy do domu!

Wieczorem, w bezpiecznej kotlince, Hyc i Hop przytuliły się do mamy.

– Przepraszamy. Już nigdy więcej nie będziemy same odchodzić od domu i rozmawiać z Ktosiem. Dziękujemy, że nas uratowałaś, mamusiu.

Mama pogłaskała mięciutkie uszy swoich synków i powiedziała:

– I podziękujcie też „lustrzanemu zajączkowi”. Bez niego bym sobie nie poradziła”.

- Rozmowa na temat opowiadania.
N. pyta dzieci:
 - *O czym opowiadała mama Adzie?*
 - *Co było ulubioną zabawą niesfornych zajęczków?*
 - *Jakie imiona miały zajęczki?*
 - *Przed czym mama ostrzegała zajęczki?*
 - *Czy posłuchały one mamy?*
 - *Kogo spotkały w lesie?*
 - *Kto to jest Ktosiek?*
 - *Jak skończyła się ta historia?*
 - *Czy wy też możecie spotkać Ktośka?*
 - *Co wtedy powinniście zrobić?*
- Zabawa z wykorzystaniem rymowanki.
Dzieci dobierają się parami, stają naprzeciwko siebie. Powtarzają tekst rymowanki za N., uderzając raz w swoje dłonie, raz w dłonie partnera.

*My z ktośkami nie mówimy,
nic też od nich nie bierzemy.*

*Rodziców się zawsze trzymamy
– nieznajomych unikamy!*

- • Ćwiczenia z wykorzystaniem tekstu.
Książka (s. 48–51) dla każdego dziecka.

Dzieci słuchają czytanych tekstów.	Wypowiadają się na temat ilustracji. Dla każdego dziecka litery potrzebne do ułożenia napisu: Uwaga! Ktosiek. Dzieci czytają głośno teksty znajdujące się pod ilustracjami do opowiadania. Słuchają wypowiedzi młodszych kolegów. Układają napis Uwaga! Ktosiek.
------------------------------------	---

 N. mówi dzieciom, że gdyby ktoś nieznajomy je zaczepiał, powinny powiedzieć mu o tym, a on pomoże im wyjaśnić tę sytuację. Ważne jest, aby nie wstydzić się powiedzieć rodzicom lub N., jeżeli osobą, która je zaczepia, jest osoba znana rodzinie.

- • Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Zajęczki*.
Dzieci ustawiają się w dwóch szeregach, naprzeciwko siebie, w pewnych odstępach. Siadają tak, żeby odstęp między nimi był swobodny. Następnie zajęczki skaczą do swojej pary, witają się i zamieniają miejscami. Zabawę powtarzamy kilka razy.

Zajęcia 2. Odkrywanie litery u, U .	Zajęcia 2. Odkrywanie litery u : małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.
 • Karta pracy <i>Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia</i>, s. 58. • Opisywanie, co przedstawia obrazek. • Określanie pierwszych głosek w słowie <i>ule</i> i nazwach rysunków. • Rysowanie po śladach rysunków. • Zaznaczanie liter u, U w wyrazach.	 • Wyodrębnianie wyrazu podstawowego – ule. Karty pracy Nowe przygody Olka i Ady. Liter i liczby, cz. 2, s. 34–35. N. odwołuje się do ilustracji przedstawionej na karcie. Pyta: – <i>Co robi rodzina Ady?</i> – <i>Co jedzą?</i>

- Analiza i synteza słuchowa słowa *ule*.
Dzieci dzielą słowo *ule* na sylaby i na głoski. Liczą, ile jest sylab, a ile głosek w słowie *ule*. Następnie wymieniają inne słowa: rozpoczynające się głoską *u* (umywalka, ulewa, ucho...) i mające głoskę *u* w środku (kubek, mur, buda...).
- Budowanie schematu słowa *ule*.
Białe kartoniki dla każdego dziecka.
Dzieci układają tyle kartoników, ile sylab słyszą w słowie *ule*, rozsuwają kartoniki i głośno wymieniają sylaby. Potem układają tyle kartoników, ile głosek słyszą w słowie *ule*. Wymawiają głoski głośno, dotykając kolejno kartoników.
- Budowanie schematu słowa *Ula*.
Białe kartoniki dla każdego dziecka, obrazki przedstawiające: ulicę, lampę, arbuzy.
N. mówi, że Ada ma koleżankę. Jej imię dzieci poznają, łącząc pierwsze głoski z nazw obrazków: ulica, lampa, arbuzy (*Ula*). Dzieci wymieniają pierwsze głoski z nazw obrazków, syntezują je i wymawiają głośno słowo *Ula*. Następnie dzielą samodzielnie słowo *Ula* na sylaby i na głoski. Układają z białych kartoników schemat imienia.
- Budowanie modeli słów: *ule*, *Ula*.
Czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki dla każdego dziecka.
Dzieci głośno wymieniają głoski w słowach: *ule*, *Ula*. Określają rodzaj głoski *u*, wymawiając ją:
długo: *uuuuuuuuu...*
krótco: *u, u, u, u, u...*
Głoska *u* jest samogłoską i oznaczamy ją na czerwono.
Dzieci zaznaczają pod schematami słów: *ule*, *Ula*, na czerwono miejsca głoski *u*. Potem zaznaczają kolejne samogłoski (*e*, *a*). Na koniec pozostałe miejsca zaznaczają na niebiesko (spółgłoski).
- Odkrywanie litery **u**, **U**.
Kartoniki z literami **u, **U** dla N., kartoniki z literami **u**, **U** dla każdego dziecka.**
N. pokazuje litery **u**, **U**, dzieci określają ich wygląd. Następnie umieszczają kartoniki z tymi literami w odpowiednich miejscach pod modelami słów: *ule*, *Ula*.

Dzieci przypominają, kiedy używamy wielkich liter.

- Umieszczanie kartoników z poznanymi literami pod modelami słów: *ule, Ula*.

Kartoniki z literami: l, e, a (dla każdego dziecka).

Dzieci umieszczają kartoniki z literami: **e, l, a**, pod modelami słów: *ule, Ula*. Czytają wyrazy **ule, Ula**.

- Karty pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Liter y i liczby*, cz. 2, s. 34–37.
- Dzielenie nazw zdjęć na głoski i zaznaczenie na czerwono okienka – miejsca występowania głoski *u*.
- Zaznaczanie na czerwono litery **u, U** w wyrazach.
- Czytanie sylab, wyrazów, tekstu.
- Określanie, co dzieje się na obrazku.
- Czytanie tekstu i dopowiadanie słów.
- Rozwiązywanie rebusów.
- Łączenie sylab, odczytywanie powstałych wyrazów.
- Wodzenie palcem po literze **u** – małej i wielkiej, pisanej. Pisanie liter **u, U** po śladach, a potem – samodzielnie.

B+

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Wyścigi w parach*. Dzieci ustawiają się parami. Przed pierwszą parą jest narysowana linia. Naprzeciwko dzieci, w odległości kilku kroków (7 lub 8), stoi N. Na sygnał, np. kłaśnięcie, pierwsza para biegnie do N. Bieg wygrywa dziecko, które szybciej dobiegnie i poda rękę N.
- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Wilk w rowie*.

Dwie skakanki.

N. dzieli miejsce zabawy w połowie dwiema równoległymi liniami ze skakanek, ułożonymi w odległości 40 cm jedna od drugiej. Jest to rów, w którym siedzi wilk.

Po jednej stronie wyznaczonego miejsca stoją dzieci (kozy), w rozsypce. Gdy kozy skaczą przez rów, wilk je łapie, ale tylko w granicach rowu. Gdy łapie umówioną liczbę kóz, wybiera się nowego wilka. Złapane kozy odchodzą na bok i pozostają tam do czasu zmiany wilka.

- Spacer w pobliżu przedszkola – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie.

III

- Nauka trzech pierwszych zwrotek piosenki *Zające* na zasadzie echa muzycznego (przewodnik, cz. 4, s. 35).

- Ćwiczenia oddechowe – *Futerko*.

Pasek futerka dla każdego dziecka.

Każde dziecko trzyma w ręce pasek futerka. Unosi go na wysokość twarzy. Nabiera powietrze nosem, po czym wypuszcza je ustami, dmuchając w pasek.

- Zabawa muzyczno-ruchowa *Wesołe zajączki*.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Zajqce*.

Dzieci są zajączkami. Zajmują miejsca w dowolnych miejscach na środku sali. N. wybiera panią zajączkową. W rytmie piosenki pani zajączkowa maszeruje między zajączkami. Na słowa: *hop, hop, myku, myk; hop, hop, myk, myk, myk*, pani zajączkowa dotyka delikatnie głów wybranych zajączków, które maszerują za nią. Na zakończenie wszyscy tworzą duże koło i śpiewają piosenkę.

• Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.	• Ćwiczenia w czytaniu. Dla każdego dziecka: wyprawka, karta E, zdjęcia zwierząt: sroki, wrony, sowy, sarny, borsuka, karta O: kartoniki z nazwami zwierząt: sroka, wrona, sowa, sarna, borsuk, nożyczki. Dzieci odczytują nazwy zwierząt zapisane na kartonikach. Wycinają je i umieszczają pod zdjęciami tych zwierząt.
--	---

Marzec, tydzień 2

Dzień 2

Zwierzęta naszych pól i lasów

Kto szybko? Kto powoli?

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Utrwalanie pierwszych trzech zwrotek piosenki <i>Zajqce</i> . Nauka kolejnych zwrotek. Zabawa rozwijająca koordynację słuchowo-ruchową – <i>Jak poruszają się zajączki</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26.		IV 7 I 5 I 5
II.1. <i>Kto szybciej? Kto powoli?</i> – porównywanie tempa poruszania się wybranych zwierząt. Cele: poznawanie zachowania się wybranych zwierząt; określanie tempa poruszania się zwierząt. Zabawa ruchowa <i>Pracowite mrówki</i> .		IV 2, IV 18 I 5
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 13. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Po kamieniach przez rzekę</i> ; zabawa ruchowa <i>Stonoga</i> ; zabawa ruchowa <i>Łapiemy się za ręce</i> .		I 8 I 5
III. Ćwiczenia klasyfikacyjne: <i>Ptaki, ssaki, owady</i> . Zabawa ruchowa <i>Pracowite mrówki</i> . Czytanie całościowe nazw zwierząt. Rysowanie wybranych – ptaka i ssaka.	Rysowanie drogi autokaru do gospodarstwa agroturystycznego zgodnie z szyfrem. Kończenie rysowania zamku według podanego szyfru.	IV 12 I 5 I 7, IV 4, IV 8, IV 14

Cele główne

- poznawanie zachowania się wybranych zwierząt,
- określanie tempa poruszania się zwierząt,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat wybranych zwierząt,
- wie, które zwierzę porusza się wolniej, a które – szybciej,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Utrwalanie pierwszych trzech zwrotek piosenki *Zające* (przewodnik, cz. 4. s. 35). Nauka kolejnych zwrotek.
N. śpiewa fragmenty piosenki – takty 1. i 2. oraz 5. i 6. Pozostałą część melodii wykonują dzieci.
- • Zabawa rozwijająca koordynację słuchowo-ruchową – *Jak poruszają się зайці*.
Tamburyn, bębenek, marakasy, trójkąt.
Dzieci są зайцками. W rytmie piosenki maszerują w określonym kierunku sali. Podczas przerwy w muzyce N. gra na wybranym instrumencie perkusyjnym. Dzieci poruszają się zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, odpowiednio do rytmu:
 - tamburyn – зайці podskakują raz na jednej, raz na drugiej nodze,
 - bębenek – зайці wykonują skoki obunóż,
 - marakasy – зайці idą na spacer – dzieci przemieszczają się na czworakach – przerwa w muzyce oznacza przejście do przysiadu, ręce przyłożone do głowy naśladują uszy; kiedy dzieci usłyszą pojedyncze dźwięki, spoglądają to w jedną, to w drugą stronę,
 - delikatne uderzenia w trójkąt – зайці śpią: dzieci kładą się na dywanie, podciągają pod siebie nogi, głowy chowają między ręce, przez chwilę pozostają w bezruchu.
- • Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26 (przewodnik, cz. 4, s. 35).

II

Zajęcia 1. *Kto szybciej? Kto powoli?* – porównywanie tempa poruszania się wybranych zwierząt.

- • Karta pracy, cz. 3, s. 36.
Dzieci oglądają zwierzęta przedstawione na zdjęciach: żółwia błotnego, zająca szaraka, jeża, ślimaka winniczka. Słuchają ciekawostek na ich temat.
- • Żółw błotny większość czasu przebywa pod wodą, ale oddycha powietrzem za pomocą płuc. Poluje i odżywia się wyłącznie pod wodą. Może tam przebywać do godziny. Jest drapieżnikiem. Zjada kijanki, małe ryby, owady wodne. Lubi wygrzewać się na słońcu. Zimuje zagrzebany w mule na dnie zbiornika wodnego (5 miesięcy). Spotykamy go w Polsce. Jest pod ochroną.
N. pyta:
 - *Co to znaczy, że żółw błotny jest pod ochroną?*
 - *Czy pod ochroną są tylko zwierzęta?*
- • Zabawa ruchowo-naśladowcza *Poruszam się jak żółw*.
Dzieci chodzą na czworakach, naśladując powolne ruchy żółwia.
- • Ślimak winniczek to największy ślimak występujący w Polsce. Zamieszkuje tereny o dużej wilgotności – lasy, parki, ogrody. Żywi się świeżymi liśćmi. Zimuje w ściółce, ukryty pod roślinnością. Ze ślimaków winniczków robi się różne potrawy. Popularne są zwłaszcza w kuchni francuskiej.
- Zabawa *Chodzimy po spirali*.
Skakanki.

N. układa na podłodze ze skakanek spiralę podobną do muszli ślimaka.

Dzieci chodzą kolejno po spirali stopa za stopą.

- Słuchanie wiadomości o zajęcu i jeżu, podanych przez dzieci (poznały te zwierzęta wcześniej).
- Określanie tempa poruszania się tych zwierząt.

N. pyta:

- *Które z tych zwierząt porusza się najszybciej?*
- *Które z tych zwierząt porusza się najwolniej?*

N. mówi, żeby dzieci wyobraziły sobie, że te zwierzęta urządziły wyścig. Które miejsca by zajęły?

- Karta pracy, cz. 3, s. 36 (ciąg dalszy).

Dzieci odszukują wśród naklejek obrazki zwierząt z poprzedniego ćwiczenia i nakleją je obok mety według podanej kolejności przybycia na nią. Rysują ślimaki winniczki po śladzie.

- Zabawa ruchowa *Pracowite mrówki*.

Szarfa.

Dzieci poruszają się po sali na czworakach. Na hasło N.: *Mrówki wracają do mrowiska* – wszystkie dzieci idą w kierunku miejsca w sali oznaczonego szarfą.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 13 (przewodnik, cz. 4, s. 18).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Po kamieniach przez rzekę*.

Gazety.

Dzieci ustawiają się po jednej stronie wyznaczonego miejsca w ogrodzie przedszkolnym; przed nimi, na ziemi są rozłożone gazety – kamienie. Dzieci przeprawiają się przez rzekę. Przechodzą na drugą stronę wyznaczonego miejsca w ogrodzie przedszkolnym, stąpając po gazetach – kamieniach.

- Zabawa ruchowa *Stonoga*.

Piłka.

Dzieci stoją w rzędzie, na środku wyznaczonego miejsca w ogrodzie przedszkolnym, blisko siebie. Podają sobie piłkę górą – pierwsze dziecko do drugiego, drugie – do trzeciego itd. Gdy piłka dotrze do ostatniego dziecka, dzieci pochylają się i zaczynają podawać sobie piłkę dołem – ostatnie dziecko do przedostatniego itd.

- Zabawa ruchowa *Łapiemy się za ręce*.

Dzieci stoją tyłem do siebie, stykają się plecami. Wykonują polecenia N., np.

- *Podnieście ręce, złapcie się za dłonie w górze* – dzieci podnoszą ramiona do góry i podają dłonie partnerowi.
- *Opuśćcie ręce, złapcie się za dłonie w dole* – dzieci opuszczają ramiona bokiem w dół i podają dłonie partnerowi, po obu stronach tułowia.
- *Złapcie się za ręce z boku* – dzieci wykonują skręt tułowia i szukają dłoni partnera, próbując odwrócić się w tym samym kierunku co on.

III

- Karta pracy, cz. 3, s. 37.
Nazywanie zwierząt przedstawionych na zdjęciach. Otaczanie czerwoną pętlą ssaków, zieloną pętlą – ptaków, a brązową pętlą – owadów. Rysowanie po śladzie drogi kreta do kopca.
- Zabawa ruchowa *Pracowite mrówki* (przewodnik, cz. 4, s. 43).

- Czytanie całościowe nazw zwierząt. Rysowanie wybranych – ptaka i ssaka.
Dla każdego dziecka: wyprawka, karta E, zdjęcia zwierząt: sroki, wrony, sowy, sarny, borsuka, karta O: kartoniki z nazwami zwierząt: sroka, wrona, sowa, sarna, borsuk, nożyczki, kartka, kredki.
Dzieci wycinają z wyprawki potrzebne zdjęcia i podpisy. Czytają z N. nazwy zwierząt. Wskazują na zdjęciach ptaki i ssaki. Rysują wybranego ptaka i wybranego ssaka.

- Karty pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby*, cz. 2, s. 38–39.
Rysowanie drogi do gospodarstwa agroturystycznego zgodnie z szyfrem (liczby i strzałki). Kończenie rysowania zamku według podanego szyfru. Kolorowanie zamku według własnego pomysłu.

B+

Marzec, tydzień 2

Dzień 3

Zwierzęta naszych pól i lasów

Zające

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Zabawa <i>Zwierzęta w lesie</i> . Układanie zdań na temat zwierząt przedstawionych na zdjęciach/obrazkach. Liczenie słów w ułożonych zdaniach. Układanie rymów do nazw zwierząt. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26.		I 5 IV 2, IV 15 I 5
II.1. Zabawy przy piosence <i>Zające</i> . Cele: rozwijanie umiejętności wokalnych, rozwijanie sprawności ruchowej.		IV 7
2. Wykonanie sów z pasków brązowego papieru. Cele: rozwijanie sprawności manualnej; poznawanie zwyczajów sowy. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna <i>Kukułka i zięby</i> ; zabawa ruchowa <i>Berek stójka</i> . Spacer w pobliżu przedszkola – szukanie oznak zbliżającej się wiosny.		IV 8 I 5, IV 18
III. Ćwiczenia analizy i syntezy wzrokowej. Ćwiczenia rytmizujące nazwy zwierząt. Zabawa dydaktyczna <i>Szukamy wiewiórki</i> .		IV 9, IV 18 IV 2 IV 14
Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.	Modelowanie struktury dźwiękowej nazw obrazków.	I 6, IV 2
Wykonanie pracy plastycznej <i>Uciekający zajac szarak</i> .		I 7, IV 8

Cele główne

- rozwijanie umiejętności wokalnych,
- rozwijanie sprawności ruchowej,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- poznawanie zwyczajów sowy.

Cele operacyjne

Dziecko:

- śpiewa piosenkę,
- porusza się rytmicznie przy muzyce,
- wykonuje sowę z pasków brązowego papieru,
- wymienia zwyczaję sowy.

Przebieg dnia

I

- Zabawa *Zwierzęta w lesie*.
Każde dziecko ustawia sobie krzeselko na dywanie.
Skaczące wiewiórki w półprzysiadzie, ze złączonymi z przodu dłońmi, *trzymają orzeszek* – dzieci skaczą obunóż wokół swojego drzewa (krzeselka).
Niedźwiedź wspina się na drzewo – w siadzie na krzeselku dzieci wykonują naprzemienne ruchy rękami i nogami.
Węże – łącząc się po 5 lub 6 osób, dzieci tworzą wijącego się między krzeselkami węża.
Syczą: sss... Na sygnał N. nieruchomieją i nasłuchują.
- Układanie zdań na temat zwierząt przedstawionych na zdjęciach/obrazkach. Układanie rymów do nazw zwierząt.
Zdjęcia/obrazki zwierząt występujących w Polsce (sarny, jeża, borsuka, sroki, wrony, motyla).
Dzieci oglądają zdjęcia/obrazki zwierząt występujących w Polsce. Podają ich nazwy. Dzielią te nazwy na sylaby (dzieci 5-letnie) lub na głoski (dzieci 6-letnie).
Potem dzieci układają zdania z nazwą wybranego zwierzęcia, na koniec liczą słowa w ułożonych zdaniach. Np. *Sroka lubi błyszczące przedmioty*. (4 słowa).
N. podaje nazwę zwierzęcia, a dzieci wymyślają do niej rymy, np.
wiewiórka – *chmurka, piórka, kurka...*
myszka – *szyszka, pliszka, łodyżka...*
niedźwiadek – *dziadek, niejadek...*
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26 (przewodnik, cz. 4, s. 35).

II

Zajęcia 1. Zabawy przy piosence *Zajęce*.

- Zabawa z wykorzystaniem tekstu piosenki.
Bębenki, drewnienka, tamburyny, kastaniety.
Dzieci są podzielone na dwie grupy, ustawione w półkolu, przodem do N. Z jednej strony stoją dzieci grające na instrumentach (grupa I), z drugiej – dzieci łączące śpiew z elementem ruchu (grupa II) – zajęczki, o których jest mowa w kolejnych zwrotkach.
Uwaga: do każdej zwrotki można wybrać inne instrumenty.

Zwrotka I

Grupa I *W wielkim lesie na polanie –*

Grupa II *hop, hop,
myk, myk, myk,*

Grupa I *zając Szarak ma mieszkanie –*

Grupa II *hop, hop,
myku, myk.*

Dzieci:

maszerują w miejscu, poruszają rękami
uniesionymi nad głowami,
grają na bębenkach,
grają na drewnienkach,
robią daszek nad oczami, spoglądają raz
w lewo, raz w prawo,
grają na bębenkach,
grają na drewnienkach,

Zwrotka II		
Grupa I	<i>Szara pani zajęcowa –</i>	pani zajęcowa podskakuje przed półkolem raz na jednej, raz na drugiej nodze,
Grupa II	<i>hop, hop,</i>	grają na tamburynie,
	<i>myk, myk, myk,</i>	grają na kastanietach,
Grupa I	<i>pod łopianem dziatki chowa –</i>	przechodzą do przysiadu,
Grupa II	<i>hop, hop,</i>	grają na tamburynie,
	<i>myk, myk, myk.</i>	grają na kastanietach,
Zwrotka III		
Grupa I	<i>Ten zajęczek, Szaruś mały –</i>	na środku pojawia się zajęczek i skacze na czworakach, pani zajęcowa mu grozi,
Grupa II	<i>hop, hop,</i>	grają na bębenkach,
	<i>myk, myk, myk,</i>	grają na drewniakach,
Grupa I	<i>wcale nie chce słuchać mamy –</i>	wykonują przeczący ruch głowami,
Grupa II	<i>hop, hop,</i>	grają na bębenkach,
	<i>myk, myk, myk.</i>	grają na drewniakach,
Zwrotka IV		
Grupa I	<i>Właśnie schował się za wrzosem –</i>	pani zajęcowa tworzy daszek nad oczami, spogląda raz w lewo, raz w prawo,
Grupa II	<i>hop, hop,</i>	grają na tamburynie,
	<i>myk, myk, myk,</i>	grają na kastanietach,
Grupa I	<i>tylko mu wystaje nosek –</i>	zajączek w przysiadzie podskakuje, chowa się za zajęczkami, które rytmicznie uginają kolana,
Grupa II	<i>hop, hop,</i>	grają na tamburynie,
	<i>myk, myk, myk.</i>	grają na kastanietach,
Zwrotka V		
Grupa I	<i>Mała śliczna Szaronóżka –</i>	na środku pojawia się Szaronóżka, podskakuje raz na jednej, raz na drugiej nodze,
Grupa II	<i>hop, hop,</i>	grają na tamburynie,
	<i>myk, myk, myk,</i>	grają na kastanietach,
Grupa I	<i>ciągle tańczy na paluszkach –</i>	wykonują obrót na palcach wokół siebie,
Grupa II	<i>hop, hop</i>	grają na tamburynie,
	<i>myk, myk, myk.</i>	grają na kastanietach,
Zwrotka VI		
Grupa I	<i>A najmniejszy, Długouszek –</i>	w podskokach pojawia się na środku Długouszek, dotyka brzucha i płacze,
Grupa II	<i>hop, hop,</i>	grają na tamburynie,
	<i>myk, myk, myk,</i>	grają na kastanietach,
Grupa I	<i>płacze, bo go boli brzuszek –</i>	gładzą się po brzuszku,
Grupa II	<i>hop, hop,</i>	grają na tamburynie,
	<i>myk, myk, myk.</i>	grają na kastanietach,
Zwrotka VII		
Grupa I	<i>Biega szaraczkowa mama –</i>	zajączki tworzą koło i podskakują,

		ręce przesuwają w lewą stronę, mama z tatą w parze maszerują w przeciwnym kierunku,
Grupa II	<i>hop, hop, myk, myk, myk,</i>	grają na tamburynie,
Grupa I	<i>tata ciągle jej pomaga –</i>	grają na kastanietach,
Grupa II	<i>hop, hop, myk, myk, myk.</i>	w dalszym ciągu maszerują, grają na tamburynie, grają na kastanietach,

Zwrotka VIII

Grupa I	<i>Bo rodzice zajęczkowie –</i>	tato, mama i pozostałe zajęczki tworzą jedno koło, zwracają się twarzami do środka i miarowo klaszczą,
Grupa II	<i>hop, hop, myk, myk, myk,</i>	grają na tamburynie,
Grupa I	<i>troszczą się o dzieci swoje –</i>	grają na kastanietach,
Grupa II	<i>hop, hop, myk, myk, myk.</i>	w dalszym ciągu klaszczą, grają na tamburynie, grają na kastanietach.

- Zabawa w kole – *Marchewka zajęczka*.

Szablon marchewki, tamburyn.

Dzieci są zajęczkami. Zajmują miejsca na okręgu. Śpiewają piosenkę *Zajęce*, podając sobie szablon marchewki zgodnie z jej rytmem. Na sygnał – dźwięk tamburynu, przerywają podawanie. Dziecko, które trzyma marchewkę, wykonuje ukłon, wypowiada swoje imię i nazwisko. Zabawę kontynuujemy.

- Ćwiczenia słuchowe – *Rozpoznaj piosenkę*.

N. na sylabach *la, la, la, lun* mormorando prezentuje dzieciom fragmenty melodii piosenek poznanych przez nie od początku roku. Zadaniem dzieci jest rozpoznanie, jaka to piosenka.

- Zabawa umożliwiająca przełamanie bariery nieśmiałości – *Spotkanie z zajęczkiem*.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Zajęce*.

Dzieci maszerują po okręgu w rytmie melodii piosenki. W środku, w przeciwnym kierunku, maszeruje dziecko, które jest zajęczkiem. Podczas przerwy w muzyce zajęczek zatrzymuje się przed wybranym dzieckiem i recytuje krótki wiersz Bożeny Formy:

*Jestem sobie zajęc,
różne sztuczki znam,
kiedy ci pokażę,
to je zrobisz sam.*

Po czym wymyśla dowolne ruchy lub figury. Wybrane dziecko je powtarza, następnie powtarzają je wszystkie dzieci. Miejsce zajęca zajmuje wybrane dziecko i zabawę powtarzamy.

Zajęcia 2. Wykonanie słów z pasków brązowego papieru.

- Rozwiązanie rebusu fonetycznego.

Zdjęcia/obrazki: ser, ogórek, waga, arbuzy, sowa.

Dzieci łączą pierwsze głoski z nazw zdjęć/obrazków – podają nazwę ptaka, którą otrzymały: ser (s), ogórek (o), waga (w), arbuzy (a) – sowa.

- Wyjaśnienie, że sowa jest ptakiem.

Zdjęcie/obrazek sowy.

Dzieci podają cechy ptasie sowy (pióra, duże kończyny zakończone szponami, dziób, skrzydła, fruwa). Określają kolor piór, zwracają uwagę na duże oczy.

- Słuchanie wiadomości na temat sów.

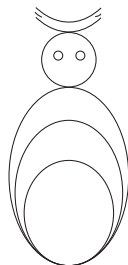
Sowa to ptak nocny, mocno upierzony. Oczy ma otoczone piórami tworzącymi coś na kształt tarczy, tzw. szlarę. Sowa jest ptakiem drapieżnym. Swoją zdobycz połyka w całości. W Polsce żyje kilka gatunków sów, od największego – ogromnego puchacza – do małej sówki, wielkości wróbla. Puchacz jest u nas rzadkim ptakiem. W pobliżu osiedli ludzkich mieszka najczęściej sowa pójdzka oraz płomykówka. Płomykówka jest bardzo wrażliwa na światło dzienne, więc wychodzi ze swojej kryjówki jedynie nocą.

- Zabawa ruchowa *Sowy fruwać, sowy śpią*.
Dzieci poruszają się po sali, machając rękami – skrzydłami. Gdy usłyszą hasło: *Sowy śpią* – zatrzymują się, wykonują przysiad, głowę wciskają w ramiona, ręce trzymają opuszczone wzdłuż tułowia, a oczy zamknięte. Na słowa N.: *Sowy fruwać*, przemieszczają się po sali – nocnym lesie, poruszając rękami – skrzydłami.
- Wykonanie sów z pasków brązowego papieru.

Narysowane na brązowym papierze paski dla każdego dziecka, o długości: 11 cm, 7,5 cm, 6 cm (na brzuszku), 8,5 cm (na głowę), 4 cm i 3 cm (na oczy), 6 cm – nacięty na końcach (na uszy).

Dzieci sklejały ze sobą paski tak, jak na poniżej przedstawionym rysunku.

- Oglądanie wykonanych prac.
- Porządkowanie miejsc pracy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Kukułka i zięby*.

Kółka do sersa dla każdego dziecka (oprócz dziecka, które jest kukułką).

Dzieci są ziębami. Mieszkają w swoich gniazdach (kółkach do sersa). Kukułka (chętne dziecko) jest bez gniazda. Na hasło N.: *Zmień gniazdo* – wszystkie zięby wyfruwają z gniazd i zajmują sobie inne. Kukułka stara się w tym czasie zająć cudze gniazdo. Zięba, która straciła gniazdo, zostaje kukułką.

- Zabawa ruchowa *Berek stójka*.

Piłka.

Dzieci są ustawione w rozsympce, w wyznaczonym miejscu w ogrodzie przedszkolnym. Jedno z nich – berek – trzyma średniej wielkości piłkę.

Dzieci uciekają od berka i zatrzymują się wtedy, kiedy berek zawoła: *Stój!* Dzieci muszą się zatrzymać natychmiast. Berek celuje piłką w dowolne dziecko. Kogo piłka dotknie, ten biegnie za nią, chwyta ją i staje się berkiem. Wszystkie dzieci uciekają dotąd, aż usłyszą nowe hasło: *Stój!* Jeśli berek nie trafi nikogo piłką, wtedy zostaje po raz drugi berkiem.

- Spacer w pobliżu przedszkola – szukanie oznak zbliżającej się wiosny.

III

- Ćwiczenie analizy i syntezy wzrokowej.

Dla każdego dziecka: koperta, w niej pocięte na części zdjęcia/obrazki zwierząt z naszych pól i lasów.

Dzieci dostają w kopertach pocięte na części zdjęcia/obrazki zwierząt. Składają je w całość, nazywają przedstawione na nich zwierzęta.

- Ćwiczenia rytmizujące nazwy zwierząt.

Zdjęcia/obrazki: niedźwiedzia, wiewiórki, sarny (dla każdego dziecka), bębenek.

Dzieci oglądają zdjęcia/obrazki przedstawiające niedźwiedzia, wiewiórkę i sarnę. Krótko opowiadają o ich wyglądzie, a następnie sposobie poruszania się.

Niedźwiedź porusza się wolno, więc dzieci przeciągle wymawiają słowo *niedźwiedź*, dzieląc je na sylaby (*niedź-wiedź, niedź-wiedź...*).

Wiewiórka porusza się szybko i zwinnie, toteż dzieci szybko i krótko wymawiają sylaby: *wie-wiór-ka, wie-wiór-ka...*

Sarenki również są zwinne, więc słowo to dzieci wymawiają szybko: *sa-ren-ka, sa-ren-ka...*

Następnie łączą podział słów na sylaby z tupaniem. N. wskazuje zdjęcie/obrazek przedstawiające/przedstawiający zwierzę, a dzieci dzielą jego nazwę na sylaby, w wolnym lub w szybkim tempie, z jednoczesnym wystukiwaniem na bębenku.

- Zabawa dydaktyczna *Szukamy wiewiórki*.

Sylweta wiewiórki.

Dzieci siadają w gromadce. Jedno z nich wychodzi na chwilę z sali, a w tym czasie pozostałe chowają sylwetę wiewiórki. Powracające do sali dziecko ma odnaleźć wiewiórkę. Jest ono słownie instruowane przez N., w jaki sposób ma się poruszać, aby dojść do miejsca, gdzie jest schowana sylweta wiewiórki. Np.: *Idź prosto. Stop! Na prawo. Stop! Na lewo. Prosto. Stop! Spójrz wysoko*. Jeżeli dziecko znajdzie sylwetę wiewiórki, powinno określić miejsce, w którym się ona znajduje.

• Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.	• Modelowanie struktury dźwiękowej nazw obrazków. Dowolne obrazki, dla każdego dziecka: czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki. Dzieci losują obrazki. Układają modele ich nazw. Głośno dzielą te nazwy na głoski.

- Wykonanie pracy plastycznej *Uciekający zając szarak*.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 20, klej, nożyczki.

- Wycinanie z karty elementów obrazka zająca.
- Składanie szarych pasków naprzemiennie, według instrukcji.
- Przyklejanie do złożonych pasków głowy i łapek.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Segregowanie zdjęć/obrazków zwierząt na te, które przedstawiają ptaki, ssaki i owady. Improwizacje melodyczne – <i>Co robią zajęczki</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26.	IV 12, IV 18 IV 7 I 5
II.1.	Ćwiczenia klasyfikacyjne – <i>Zwierzę z pola (z łąki) czy z lasu?</i> Cele: poznanie przedstawicieli zwierząt żyjących na polu oraz przedstawicieli zwierząt żyjących w lesie; rozwijanie słuchu fonematycznego. Zabawa ruchowa <i>Krety</i> .	IV 12, IV 18 I 5
2.	<i>Gdzie jest powietrze?</i> – ćwiczenia i zabawy. Cele: poznawanie właściwości fizycznych powietrza; zapoznanie z pojęciem <i>gaz</i> . Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem równowagi – <i>Przejście po kamieniach</i> ; zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Nie płoszyć wiewiórek!</i>	IV 13, IV 19 I 5
III.	Zabawa <i>Korowód marszowy</i> . Zabawa <i>Co to za zwierzę?</i>	I 5 I 5
	Określanie pierwszej i ostatniej głoski w nazwach zwierząt przedstawionych na zdjęciach/obrazkach.	Łączenie wskazanych liczbami głosek z nazw zdjęć/obrazków. Rysowanie zwierząt, których nazwy powstały.
		I 7, IV 2, IV 8

Cele główne

- poznawanie przedstawicieli zwierząt żyjących na polu oraz przedstawicieli zwierząt żyjących w lesie,
- rozwijanie słuchu fonematycznego,
- poznawanie właściwości fizycznych powietrza,
- zapoznanie z pojęciem *gaz*.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia przedstawicieli zwierząt żyjących na polach oraz przedstawicieli zwierząt żyjących w lesie,
- dzieli nazwy zwierząt na sylaby (lub na głoski),
- wymienia właściwości fizyczne powietrza,
- wie, co to znaczy, że powietrze jest gazem.

Przebieg dnia

I

- Segregowanie zdjęć/obrazków zwierząt na te, które przedstawiają ptaki, ssaki i owady. *Zdjęcia/obrazki skowronka, jelenia, ważki oraz innych ptaków, ssaków i owadów, pętle*. N. umieszcza w jednej pętli zdjęcie skowronka, w drugiej jelenia, a w trzeciej – ważki. Dzieci nazywają zwierzęta, określają, czy są one ptakami, ssakami czy owadami. Segregują obrazki zwierząt według przynależności do tych grup.
- Improwizacje melodyczne – *Co robią zajęczki*. N., śpiewając, zadaje dzieciom pytania dotyczące tekstu piosenki.

- Gdzie mieszkają zajęczki?
- Gdzie chowa dzieci pani zajcowa?
- Czy mały Szarusz słucha mamusi?
- Co robi mała śliczna Szaronóżka?
- Dlaczego rodzice troszczą się o dzieci?

Dzieci samodzielnie wymyślają muzyczne odpowiedzi. Każda indywidualna odpowiedź jest powtarzana przez wszystkie dzieci.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26 (przewodnik, cz. 4, s. 35).

II

Zajęcia 1. Ćwiczenia klasyfikacyjne – Zwierzę z pola (łąki) czy z lasu?

- Ćwiczenia ruchowe metodą opowieści ruchowej – *W lesie*.

Zdjęcia: sarenki, dzika, wiewiórki, borsuka.

N. opowiada, a dzieci wykonują ruchy, gesty, naśladują dźwięki, o których jest mowa. *Wyruszamy na wycieczkę do lasu (dzieci maszerują w miejscu). Ścieżka robi się coraz węższa, idziemy gęśiego – jedno za drugim. Las staje się bardzo gęsty – trzeba się schylać, przechodzić pod gałęziami, rozchyłać zarośla (pokazują różne sposoby przedostawania się przez las). Co jakiś czas odpoczywamy. Zatrzymujemy się, nasłuchujemy odgłosów lasu: śpiewu ptaków (wykonują skłony głowy w tył, na boki), stukania dzięcioła (w przysiadzie, uderzają palcami o podłogę). Idziemy dalej. Widzimy w oddali (N. pokazuje zdjęcie sarenki), biegnące (N. pokazuje zdjęcie dzika), skaczącą po drzewach (N. pokazuje zdjęcie wiewiórki). Przechodzimy obok nory (N. pokazuje zdjęcie borsuka). Wchodzimy na polanę, biegamy radośnie, podskakujemy, zrywamy kwiaty. Powoli wracamy do przedszkola.*

- Nazywanie leśnych zwierząt.

Zdjęcia/obrazki leśnych zwierząt: sowy, sroki, sarny, borsuka, kukułki, sójki, jeża, wilgi, wiewiórki, jelenia, wilka, niedźwiedzia brunatnego.

Dzieci nazywają leśne zwierzęta, których zdjęcia/obrazki N. umieścił na tablicy. Dzieli ich nazwy na sylaby (5-latki) i na głoski (6-latki). Przykładowe zdjęcia/obrazki do podziału na sylaby i na głoski: sowa, sroka, sarna, borsuk, kukułka, sójka. Podają nazwy innych leśnych zwierząt.

- Zabawa ruchowa *Dzieci w lesie*.

Szarfy dla połowy grupy.

Przed zabawą dzieci przypominają, jak należy zachowywać się w lesie.

N. rozdaje połowie grupy szarfy, rozstawiając je luźno po sali (to drzewa w lesie). Dzieci bez szarf biegają w różnych kierunkach, uważając, aby nie trącać ani siebie, ani drzew. Na sygnał i zawołanie: *Stój!* – dzieci zatrzymują się. N. poleca rozejrzeć się i stanąć za najbliższym drzewem. Po kilkukrotnym powtórzeniu zabawy dzieci zamieniają się rolami.

- Słuchanie opowiadania N. o wycieczce na pola.

Zdjęcia: myszołowa, pustułka, kani, chomika, myszy polnej, kreta, kuropatwy, bażanta, skowronka, tchórz, zajęcy, przepiórek.

Pewnego jesiennego dnia na wsi wybrałam się na spacer ze znajomym leśnikiem na pobliskie pola. Wzięliśmy lornetki. Znajomy zwrócił mi uwagę na krążące nad polami ptaki. Oglądaliśmy je przez lornetki. Krążyły tam: myszołów, pustułka i kania – wszystkie drapieżne, wypatrujące zdobyczy. (N. umieszcza zdjęcia tych ptaków). Znajomy pokazał mi w ziemi norki chomika i myszy polnej. (N. umieszcza na tablicy zdjęcia tych zwierząt). Widać było wiele świeżych kopców kreta. (N. umieszcza na tablicy zdjęcie kreta). Niedaleko nas przebiegły kuropatwy. (N. umieszcza na tablicy zdjęcie kuropatwy). Widziałam także bażanta (zdjęcie bażanta). Wydawało mi się, że słyszałam śpiew skowronka, ale to niemożliwe, bo przecież odleciał do ciepłych krajów (zdjęcie skowronka). Spacer był przyjemny. Znajomy leśnik opowiadał mi o innych zwierzętach spotykanych na polach – o tchórzach, zajęcach, przepiórkach... (N. umieszcza zdjęcia zwierząt na tablicy).

- Przypomnienie przez dzieci nazw zwierząt żyjących na polu.

Zdjęcia zwierząt z poprzedniego ćwiczenia.

N. pokazuje zdjęcia umieszczone na tablicy, dzieci samodzielnie lub z jego pomocą nazywają zwierzęta.

- Karty pracy, cz. 3, s. 38–39.

Nazywanie zwierząt żyjących na polu, przedstawionych na zdjęciach. Odszukiwanie wśród naklejek zdjęć zwierząt żyjących na polu, naklejanie ich w kołach.

Nazywanie zwierząt żyjących w lesie, przedstawionych na zdjęciach.

Odszukiwanie wśród naklejek zdjęć zwierząt żyjących w lesie. Naklejanie ich w kołach.

Kolorowanie rysunków dżdżownic. Liczenie ich.

- Zabawa ruchowa *Krety*.

Połowa dzieci stoi w parach, trzymając się za ręce, pozostałe – w kolejce przed *krecim chodnikiem* utworzonym z podanych rąk. Na sygnał pierwsze dziecko z kolejki biegnie na czworakach pod podanymi rękami tak, aby nie uszkodzić *kreciego chodnika* (nie dotknąć żadnego ze stojących). Gdy grupa kretów przebiegnie chodnikiem 2 lub 3 razy, wtedy następuje zmiana ról i powtórzenie zabawy od początku.

Zajęcia 2. Gdzie jest powietrze? – ćwiczenia i zabawy.

Przezroczyste kubeczki, w tym jeden z otworami, gazety, przezroczyste naczynie z wodą, schłodzona butelka, wysoka miska z gorącą wodą, moneta, dla każdej grupy dzieci: balonik, szklanka, miska z wodą.

- I. Wprowadzenie.

- Ćwiczenia oddechowe.

Dzieci naśladują wachanie kwiatka. Mocno wciągają powietrze nosem, a wydychają – ustami.

– *Co wciągałście nosem, a wydychaliście ustami?*

– *Gdzie jest to powietrze?*

- II. Część właściwa (badawcza).

- Poznawanie właściwości powietrza.

Ćwiczenie 1.

N. przygotowuje przezroczysty kubeczek, gazetę i przezroczysty pojemnik z wodą. Zgniata gazetę (po kawałku) i umieszcza w kubeczku. Trzymając kubeczek do góry dnem, N. wkłada go do pojemnika z wodą. Po chwili go wyciąga. Dzieci dotykają papieru. (Papier jest suchy). Następnie N. wkłada tak samo pogniecione gazety do kubeczka, ale robi dziurki w jego dnie. Wkłada odwrócony do góry dnem kubeczek z gazetą do pojemnika z wodą. Po chwili wyciąga go, a dzieci dotykają gazety. (Papier jest mokry).

N. pyta:

– *Czy za pierwszym razem gazety były mokre, czy suche?*

– *Dlaczego woda nie wypełniła kubeczka?*

– *A jak było za drugim razem? Dlaczego woda wypełniła kubeczek?*

– *Co uszło przez dziurki?*

Wniosek

Powietrze jest wszędzie. Wypełnia wszystko.

Za pierwszym razem w kubeczku było powietrze i dlatego woda się do niego nie dostała.

Za drugim razem powietrze uszło przez otworki i dlatego woda dostała się do kubeczka.

Ćwiczenie 2.

Dzieci są podzielone na grupy. W grupach nadmuchują baloniki. Potem wkładają je do misek z wodą tak, aby otwór balonika był pod wodą. Przyglądają się wodzie, wylatującym z niej bąbelkom. Ćwiczenie trwa do chwili, aż balonik całkiem oklapnie.

N. pyta:

- *Co działo się z wodą?*
- *Co było w bąbelkach?*
- *Co działo się z balonikiem?*
- *Skąd bąbelki z powietrzem znalazły się w wodzie?*

Wniosek

Powietrze jest wszędzie. Było też w baloniku.

Ćwiczenie 3.

- Określanie właściwości fizycznych powietrza.

- *Czy powietrze ma zapach?*

Dzieci wachają powietrze.

- *Czy ma smak?*

Smakują powietrze.

- *Jaki kształt ma powietrze w naszej sali? A jaki kształt ma np. w wazonie?*

(Dzieci powinny same dojść do wniosku, że powietrze przyjmuje kształt pomieszczenia, naczynia, w którym się znajduje).

- *Co dzieje się z powietrzem, gdy je odgrzejemy?*

N. wkłada schłodzoną szklaną butelkę do wysokiej miski wypełnionej do 1/3 objętości gorącą wodą. Chętne dziecko kładzie monetę na szyjce butelki, zasłaniając otwór. N. trzyma butelkę, żeby się nie wywróciła. Dzieci w ciszy obserwują, co się dzieje. (Moneta wyda dźwięk, poruszona powietrzem).

- *Co podgrzewaliśmy, podgrzewając butelkę?*

- *Co się stało z monetą?*

- *Co ją poruszyło?*

- *Dlaczego powietrze wychodziło z butelki?*

Wniosek

Powietrze jest bezbarwne, bezwonne, przyjmuje kształt pomieszczenia, naczynia, w którym się znajduje. Podgrzewane, zwiększa swoją objętość, potrzebuje miejsca.

N. wyjaśnia, że takie substancje jak powietrze nazywamy gazami.

III. Rozmowa podsumowująca.

- *Co to jest gaz?*

- *Czy powietrze coś waży?*

- *Co to znaczy, że w powietrzu unoszą się zapachy?*

- *Czy jest możliwe, że gdzieś nie ma powietrza?*

- *Jak nurkowie oddychają pod wodą?*

IV. Zastosowanie właściwości powietrza.

- Wypowiedzi dzieci na temat: *Po co, do czego jest potrzebne powietrze.*

Podpowiedzi N.

- Podgrzewanie powietrza do lotu balonem.
- Regulowanie temperatury powietrza do uprawy roślin szklarniowych.
- Chłodzenie powietrza do dłuższego przechowywania żywności (np. w lodówce).
- Zastosowanie sprężonego powietrza (tlenu) w medycynie (np. w chorobach układu oddechowego, głównie płuc).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Przejście po kamieniach.*

Kółka do sersa, dwie długie linki (lub związane skakanki).

N. układa z dwóch linek, ułożonych równolegle, w odległości 3–4 metrów, rzekę. Na rzece są ułożone z kółek do sersa kamienie (w różnych odstępach, nieprzekraczających długości kroku

dziecka). Dzieci idą ostrożnie na palcach po kamieniach. Z ostatniego kamienia skaczą na brzeg. Ustawiają się w 4 lub 5 rzędach przed linią wyznaczoną skakanką, naprzeciwko drzew (lub ogrodzenia). Zadaniem dzieci jest dobiegnięcie do drzewa (ogrodzenia), dotknięcie go i powrót na koniec rzędu. Wygrywa rząd, w którym dzieci wykonają zadanie najszybciej.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Nie płoszyć wiewiórek!*

Dzieci są podzielone na dwie grupy. Jedna grupa stoi w rozsypane, w postawie zasadniczej – to drzewa w lesie, druga – chodzą i biegną po lesie, szukając wiewiórek. Na zawołanie N.: *Nie płoszyć wiewiórek!* – dzieci chowają się za najbliższymi drzewami. Po jakimś czasie N. zmienia rolę i zabawa toczy się dalej.

III

- Zabawa *Korowód marszowy* – rozwijanie poczucia rytmu i umiejętności skupienia uwagi. Dzieci maszerują para za parą środkiem sali, dziewczynki z prawej strony chłopców.
- *Tunel* – unoszą połączone ręce w górę, kolejne pary przechodzą (pierwsza dziewczynka, za nią chłopiec) do końca tunelu i ponownie środkiem sali maszerują para za parą.
- Dzieci w parach idą przodem do kierunku tańca. Potem dzieci w parach rozchodzą się – dziewczynki w jedną, chłopcy w drugą stronę, spotykają się na końcu kolumny i ponownie przemieszczają się środkiem sali.
- Pary rozchodzą się – jedna para w lewo, druga w prawo, idą na koniec kolumny i ponownie przemieszczają się para za parą środkiem sali.
- Pary rozchodzą się, jedna para w lewo, druga w prawo, idą na koniec kolumny, tworzą czwórki i przemieszczają się środkiem sali.
- Kolejno czwórki tworzą koła, podają sobie ręce i maszerują po ich okręgu.
- Kolejne koła łączą się, tworząc duże koło.
- Maszerują po okręgu, miarowo klaszczą, na zakończenie wykonują ukłon.
- Zabawa *Co to za zwierzę?*

Dzieci naśladują ruchy, głosy wybranych zwierząt. Pozostałe dzieci odgadują, co to za zwierzę. Dodatkowo muszą określić, czy jest to ptak, ssak czy owad.

- Określanie pierwszej i ostatniej głoski w nazwach zwierząt przedstawionych na zdjęciach/obrazkach.

Zdjęcia/obrazki dowolnych zwierząt zamieszkujących pole, las.

Dzieci losują 3 zdjęcia/obrazki. Nazywają zwierzęta przedstawione na zdjęciach/obrazkach. Potem określają pierwszą i ostatnią głoskę w tych nazwach. Np. sowa (s, a), borsuk (b, k), osa (o, a), kret (k, t), pająk (p, k).

- Łączenie wskazanych liczbami głosek z nazw zdjęć/obrazków. Rysowanie zwierząt, których nazwy powstały.

Zdjęcia/obrazki: oko, ryba, wózek, kapusta, ser, lampa, baran, kangur, dywan, liczby, dla każdego dziecka: kartka, kredki.

Dzieci losują rebusy fonetyczne, rozwiązują je i rysują zwierzęta, których nazwy powstały. Np. oko (2), ryba (1), wózek (4), kapusta (6) – kret; ser (1), lampa (5), baran (3), kangur (3), dywan (4) – sarna.

T **Tablica 20 – PRZEKRÓJ ZIEMI – propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 4, s. 192).**

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Rysowanie po szarych liniach. Określanie, które zwierzęta obserwowali Olek i dziadek. Czytanie całościowe wyrazów: lor-netka, lupa. Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26.	I 7, IV 8, IV 4 I 7, IV 8 I 5
II.1.	Rozmowa na temat: <i>Pożyteczne zwierzęta</i> . Cele: rozwijanie mowy; przybliżanie życia mrówek. Zabawa ruchowa <i>Pracowite mrówki</i> .	IV 2, IV 18 I 5
2.	Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 13. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna <i>Dzieci i pszczoła</i> , zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Pająk i muchy</i> , zabawa ruchowa <i>Mijanie</i> .	I 8 I 5
III.	Dzielenie nazw zwierząt na sylaby lub na głoski. Zabawy ruchowe <i>Kulawy lisek</i> . Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia.	IV 2 I 5 IV 7

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- przybliżanie wiadomości o życiu mrówek,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- wie, na czym polega pożyteczność mrówek,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Karta pracy, cz. 3, s. 40.
Rysowanie po szarych liniach. Określanie, które zwierzęta obserwowali Olek i dziadek.

Czytanie całościowe wyrazów: lor-netka, lupa.	Czytanie samodzielne wyrazów: lor-netka, lupa.
--	---

- Karta pracy, cz. 3, s. 41.
Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Słuchanie nazw zwierząt. Nazywanie ich ruchów.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 26 (przewodnik, cz. 4, s. 35).

II

Zajęcia 1. Rozmowa na temat: *Pożyteczne zwierzęta.*

- Rozwiązanie zagadki.

*Pracowitsze są od ludzi,
wstają, gdy je słońko zbudzi.
Zorganizowane jak żołnierze,
każda coś do pyszczka bierze –
igły sosny lub żdźbła słomy.
Co to za zwierzęta? Wiesz, tylko pomyśl! (mrówki)*

- Omówienie budowy mrówki.

Zdjęcie/obrazek mrówki.

Mrówki mają smukłe ciało, dużą głowę, wąski i wydłużony tułów, odwłok jajowaty, duży, czułki kolankowato załamane, narząd gębowy, gryzący, szczęki dolne przystosowane do zlizywania cieczy. Nogi mają cienkie i długie. Królowa ma skrzydła, robotnice ich nie mają. Samice żyjące krótko mają skrzydła. Królowe i samice tracą skrzydła po okresie godowym.

- Karta pracy, cz. 3, s. 42.

Czytanie z nauczycielem (lub samodzielnie) wyrazu **mrowisko**. Oglądanie mrowiska. Kolorowanie rysunków mrówek.

Mrówki tworzą duże społeczeństwa, w których każdy osobnik jest podporządkowany interesom całej kolonii (wykonuje ściśle określone funkcje). Jedynym obowiązkiem królowej jest składanie jaj. Najwięcej w mrowisku jest robotnic. Wykonują one wszelkie prace: dostarczają pożywienie, sprzątają, bronią przed obcymi, opiekują się potomstwem.

- Karta pracy, cz. 3, s. 42 (ciąg dalszy).

Odpowiadanie na pytanie: *Dlaczego mrówki nazywamy czyścicielami lasu?*

Nazywanie zwierząt przedstawionych na zdjęciach.

- Zabawa ruchowa *Pracowite mrówki* (przewodnik, cz. 4, s. 43).

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 13 (przewodnik, cz. 4, s. 18).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Dzieci i pszczoła*.

N. wyznacza miejsce w ogrodzie przedszkolnym – to dom, pozostała część to podwórko. Dzieci biegają swobodnie po podwórku, a gdy usłyszą brzęczenie pszczoły (głosem naśladuje N.), uciekają do domu. Gdy pszczoła przeleci, wracają na podwórko.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Pająk i muchy*.

N. objaśnia, że pająk poluje tylko na żywe muchy. Dzieci biegają w rozsypce, z brzęczeniem, bzykaniem, w różnych kierunkach. Na hasło: *Idzie pająk* – zastygają momentalnie w bezruchu. *Pająk wychodzi na łowy* (na początku jest nim N., potem chętne dziecko), obserwuje bacznie, obchodzi muchy, a jeśli któraś drgnie, zabiera ją do swojej sieci (na chwilę odsuwa dziecko od zabawy).

- Zabawa ruchowa *Mijanie*.

Dzieci są podzielone na dwie grupy, ustawione w gromadkach w dwóch przeciwległych rogach boiska. N. stoi w środku między grupami. Na sygnał dzieci biegną na wprost siebie, zamieniając się na miejsca (mijają się prawą stroną).

III

- Karta pracy, cz. 3, s. 43.

Dzielenie nazw zwierząt na sylaby lub na głoski. Rysowanie pod zdjęciami odpowiedniej liczby kresek, odpowiadającej liczbie sylab (lub głosek). Słuchanie nazw ptaków drapieżnych zamieszkujących łąki i pola.

- Zabawa ruchowa *Kulawy lisek*.
Dzieci są liskami. Znajdują się w przysiadzie podpartym, jedną nogę mają uniesioną lekko w tył, wyprostowaną. Idą na czworakach, wspierając się na dłoniach i jednej nodze (posuwanie się do przodu jest zbliżone do zajęczego skoku). Po kilku ruchach siadają skrzyżnie i odpoczywają, a następnie przechodzą do przysiadu podpartego, podnosząc drugą nogę w tył i powtarzając zabawę od początku.
- Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia.

Marzec, tydzień 3

Dzień 1

Marcowa pogoda

W marcu jak w garncu

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Zabawa <i>Wiatr, deszcz, burza</i> . Słuchanie piosenki <i>Marcowi przyjaciele</i> . Rozmowa na temat tekstu piosenki. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27.		I 5, IV 18 IV 5, IV 7 I 5
II.1. Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby <i>W marcu jak w garncu</i> . Cele: rozwijanie mowy; poznawanie zjawisk atmosferycznych charakterystycznych dla przedwiośnia. Zabawa muzyczno-ruchowa <i>Kałuża</i> .		IV 2, IV 5, IV 18 I 5, IV 7
2. Odkrywanie litery c, C . Rysowanie po śladach rysunków. Określanie pierwszej głoski w słowie <i>cebula</i> i w nazwach rysunków. Cel: rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.	2. Odkrywanie litery c : małej i wielkiej, drukowanej i pisanej. Układanie schematów i modeli słów: <i>cebula, Cela</i> . Cele: dokonywanie analizy i syntezy słów; rozpoznawanie i nazywanie poznanych liter.	IV 2, IV 4, IV 8
Zabawy na świeżym powietrzu: ćwiczenia ruchowo-graficzne <i>Marzec</i> ; zabawa ruchowa <i>Pszczóły i niedźwiadki</i> ; spacer – obserwowanie chmur, ocenianie, czy spadnie z nich deszcz.		I 5, IV 18
III. Oglądanie zdjęć przedstawiających pogodę w marcu. Rysowanie po śladach i czytanie całościowe nazw zjawisk atmosferycznych. Zabawa pobudzająco-hamująca <i>Proste plecy</i> . Ćwiczenia oddechowe <i>Pada deszcz – świeci słońce</i> . Kończenie zdań, tworzenie porównań.		I 7, IV 2, IV 8, IV 18 I 5 IV 7 IV 2

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- poznawanie zjawisk atmosferycznych charakterystycznych dla przedwiośnia,
- dokonywanie analizy i syntezy słów,
- rozpoznawanie i nazywanie poznanych liter,
- rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się pełnymi zdaniami,
- wymienia zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla przedwiośnia,
- dzieli słowa na sylaby i na głoski, układa schematy i modele słów: *cebula, Cela*,
- rozpoznaje i nazywa poznane litery,
- rysuje po śladach rysunków.

Przebieg dnia

I

T Tablica 7 – POGODA – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 4, s. 194).

- Zabawa *Wiatr, deszcz, burza*.

Dzieci siedzą na podłodze, tworząc koło. N. umawia się, że gdy będą pocierać dłońmi o siebie – to będzie wiał wiatr, gdy będą uderzać dłońmi o uda – to będzie padał deszcz, a gdy będą tupać, na przemian, obiema nogami o podłogę – to będzie burza.

N. wymawia nazwy elementów pogody, a dzieci odpowiednio reagują. Stara się często zmieniać nazwy. Na zakończenie prosi dzieci, aby położyły swoje dłonie na biodrach i zamknęły oczy, żeby wyobraziły sobie piękną tęczę z czerwonymi, żółtymi, zielonymi i niebieskimi kolorami.

- Słuchanie piosenki *Marcowi przyjaciele* (sł. i muz. Krystyna Gowik). Rozmowa na temat tekstu piosenki.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki.

Mar - co-wi przy-ja - cie - le zeb - ra - li się na łą - ce. I wiatr, i grad, i deszcz-zyk, śnieg,
 bu - rza i słoń - ce. I tak wszy-scy ra - zem kló - nię wy-wo - ła - li,
 ka - żdy chciał być wa - żny, Wio-snę więc we-zwa - li. Wio - sno, Wio-sno, scho-waj łóż - ko
 i przy-bądź leś - ną dróż-ką. Zo - bacz, kto z nas dziś ma do cie - bie przyjść.
 Zo-bacz, kto z nas dziś ma do cie - bie przyjść. Ćwir, ćwir, ćwir, kle, kle, kle.
 Zo - ba-czy-my, zo - ba-czy-my, co zro-bi pan - na Wio-sna z przy-ja-ciół-mi mar-co-wy - mi.

- I. *Marcowi przyjaciele zebrali się na łące.*
I wiatr, i grad, i deszcz-zyk, śnieg, burza i słońce.
I tak wszyscy razem klótnię wywołali,
każdy chciał być ważny, Wiosnę więc wezwali.
Wiosno, Wiosno, schowaj łóżko i przybądź leśną dróżką.
Zobacz, kto z nas dziś ma do ciebie przyjść. (2 x)

Ref.: Ćwir, ćwir, ćwir, kle, kle, kle.
 Zobaczymy, zobaczymy,
 co zrobi panna Wiosna z przyjaciółmi marcowymi. (2 x)

II. *Zbudziła się Wiosenka, poduszkę swą schowała
i biegnie do przyjaciół w zieleni już cała.
Patrzy w prawo, w lewo, śmieje się wesoło,
prosi, by z nią razem zrobić wielkie koło.
Moi drodzy przyjaciele, nie ma co myśleć wiele.
Razem lećmy w świat na sto długich lat! (2 x)*

Ref.: *Ćwir, ćwir...*

III. *I proszę, co się stało, aż mówić o tym szkoda.
Zrobiła się po prostu marcowa pogoda!
Burza wiatrem wieje, pada śnieg, deszcz leje,
stuka grad o chodnik, słońce potem grzeje.
Wiosnę głowa rozbolała, bo – cóż – narozrabiała!
Trochę Wiośnie wstyd za marcowe dni! (2 x)*

Ref.: *Ćwir, ćwir...*

- Określanie budowy piosenki.
- Zaznaczenie kłaśnięciem pierwszej miary taktu.
- N. zadaje pytania dotyczące tekstu piosenki.
- *Kim są marcowi przyjaciele?*
- *Dlaczego marcowi przyjaciele się kłócili? Kogo wezwali na pomoc?*
- *Jak myślicie, co robi pani Wiosna?*
- Nauka refrenu piosenki na zasadzie echa muzycznego.

• **Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27.**

Tamburyn, sznurek.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Płotek*.
Dzieci poruszają się w rytmie akompaniamentu na tamburynie. Podczas przerwy w muzyce ustawiają się w szeregu – tworzą płotek wzdłuż brzegu dywanu.
- Ćwiczenia dużych grup mięśniowych – *Pobudka*.
Dzieci powoli podnoszą się z siadu skulnego do pozycji stojącej. Następnie naśladują czynności, jakie wykonują podczas porannej toalety, np. mycie zębów, twarzy, ubieranie się.
- Zabawa z elementem czworakowania – *Przestraszone jeże*.
Dzieci są jeżami. Czworakują w różnych kierunkach. Na hasło: *Dzieci!* zwijają się w kłębek, bo przestraszyły się dzieci.
- Ćwiczenia tułowia – *Szukamy kolegi*.
Dzieci stoją w lekkim rozkroku – rozglądają się, wykonując mocne skręty ciała w obydwie strony – szukają kolegi, z którym przyszły do parku.
- Zabawa bieżna – *Uciekamy przed deszczem*.
Dzieci swobodnie biegają po sali. Na hasło: *Deszcz!* przyspieszają i chronią się w wyznaczonym miejscu. Zwracają uwagę na to, aby nie potrącać kolegów.
- Ćwiczenie z elementem równowagi – *Wąska kładka*.
Dzieci, wracając z parku, przechodzą po wąskiej kładce – jest nią sznurek ułożony na podłodze w kształcie linii łamanej.
- Zabawa uspokajająca – *Gdy pada deszcz*.
Dzieci maszerują po kole z ręką wyciągniętą do góry, rytmicznie powtarzając rymowanąkę: *Kiedy deszcz na dworze pada, to parasol swój rozkładam*. Co pewien czas zmieniają rękę i kierunek ruchu.

Zajęcia 1. Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby *W marcu jak w garncu*.

- Wyjaśnienie przez dzieci przysłowia *W marcu jak w garncu*.
- Wymienianie zjawisk atmosferycznych występujących w marcu.
- Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby – *W marcu jak w garncu*.

Książka (s. 52–53) dla każdego dziecka.

„*W marcu jak w garncu*” mawiamy, kiedy chcemy powiedzieć, że trudno przewidzieć marcową pogodę. Jest bardzo zmienna. To pada śnieg, to deszcz, to słońce grzeje radośnie, to znowu kulki gradu lecą z nieba na zadarte głowy przechodniów. Kto tę pogodę tak wymieszał? – zapytacie.

W bajce znajdziecie odpowiedź.

Dawno, dawno temu żył sobie król, który miał cztery córki: Wiosnę, Lato, Jesień, Zimę. Każda posiadała dar sprawadzania innej pogody. Wiosna rozgrzewała ziemię ciepłym wiatrem, Lato promieniało słońcem, Jesień moczyła deszczem, a Zima sypała śniegiem garściami. Siostry mieszały wraz z ojcem, królem, w Pałacu Czterech Pór Roku. Zajmowały odległe skrzydła budynku i unikały się wzajemnie, ponieważ nie przepadały za sobą. Ogromnie się różniły. Na domiar złego wszystkie miały to samo marzenie: każda pragnęła objąć tron po ojcu, królu, i władać pogodą na Ziemi. Niestety, tron był tylko jeden.

Gdy król się zestarzał i śmierć zabrała go do krainy umarłych, między siostrami rozgorzał spór. To jedna, to druga zasiadała na tronie, ale żadna długo na nim nie pozostała. Wraz ze zmianą władczyni zmieniała się również pogoda. Wiało, grzmiało, zamarzało i rozmarzało – wszystko prawie równocześnie.

To było nie do zniesienia. Cierpiały rośliny i cierpiały zwierzęta. Najstarszy z niedźwiedzi udał się do leśnego zamczyska braci miesiący i poprosił ich o pomoc.

– Między królownami trwa walka o tron. Zniszczą całą planetę, jeśli ich nie powstrzymacie – rzekł z troską.

Miesiące obiecały porozmawiać z kłótliwymi pannami i przerwać niszczący spór. Po wielu dniach trudnych rozmów udało się doprowadzić do podpisania rozejmu. Siostry zgodziły się na równy podział władzy. Będą zasiadać na tronie w kolejności: Wiosna, Lato, Jesień, Zima, a gdy minie rok, znowu Wiosna obejmie władzę nad pogodą, by po trzech miesiącach oddać ją Latu. Wydawało się, że siostry są zadowolone z rozejmu. Każda dostała swój czas królowania. Wiosna objęła panowanie jako pierwsza i w czerwcu ustąpiła miejsca Latu, to zaś we wrześniu oddało władzę Jesieni. W grudniu zapanowała Zima, która w marcu powinna oddać tron Wiosnie. Niestety, nie oddała. Wiosna zapukała do sali tronowej troszkę za wcześnie, co bardzo Zimę rozgniewało. Wypuściła z uwięzi najmroźniejsze wiatry, aby przepędziły siostrę spod drzwi. Przemarznięta Wiosna zadrżała z oburzenia i oblała Zimę deszczem.

Kłótnia sióstr nie miała końca.

– Trzeba je pogodzić – zdecydowały miesiące i wyznaczyły brata Marca na negocjatora. Nie był to najlepszy wybór, ponieważ Marzec należał do wyjątkowo niezdecydowanych miesięcy. Kiedy stanął między siostrami i zaproponował rozejm, Zima popatrzyła na niego z ukosa.

– Dobrze. Pod warunkiem że w marcu królować będzie ta z nas, którą bardziej lubisz – powiedziała przebiegle, gdyż uważała, że jest najpiękniejsza, więc nie można jej nie lubić.

Marzec się spieszył. – Ja? Chyba... nie wiem... obie lubię? – bąknął zbity z tropu.

– Namysł się, byle szybko! – rzekła zniecierpliwiona Zima, której zrobiło się trochę za gorąco w towarzystwie Wiosny.

Strapiiony Marzec westchnął. – Tak, tak, już myślę. Hm... ha... hm...

– No?... – Zima przeszła go chłodnym wzrokiem.

– I co? – ponagliła go także Wiosna.

– Ha... hm...

– Dopóki nie zdecydujesz, w marcu będzie jak w tym garncu! – Zima wskazała gar wiszący nad ogniskiem na pałacowym dziedzińcu. Coś w nim bulgotało, mruczało, syczało i kipiało.

Marzec rozłożył ręce. – Nie umiem tak szybko zdecydować. Dajcie mi więcej czasu – poprosił i pogrążył się w zadumie.

Czas mija, Marzec posiadał, wyłysiał i zapuścił długie wąsy, jednak wciąż nie dokonał wyboru.

- Rozmowa na temat opowiadania.
 - Jakimi imionami miały córki króla?
 - Jaki dar miała Wiosna, jaki Lato, Jesień, Zima?
 - Co robiły siostry po śmierci ojca?
 - Czy Zima i Wiosna przestrzegały rozejmu?
 - Kto miał je pogodzić? Czy Marcowi się to udało?

- Ćwiczenia z tekstem.

Książka (s. 52–53) dla każdego dziecka.

Dzieci słuchają tekstu czytanego przez N. lub przez 6-latkę.	Dzieci czytają głośno teksty znajdujące się pod ilustracjami do opowiadania.
--	--

- Mówienie przysłowia *W marcu jak w garncu* z różnymi emocjami: ze złością, z radością, ze smutkiem lub ze strachem.
- Rysowanie na dużej sylwecie garnka wybranego elementu marcowej pogody.

Dla każdego dziecka: sylweta garnka, mazaki.

Dzieci, które powiedzą przysłowie z odpowiednią emocją, podchodzą do sylwety garnka, rysują mazakami na nim wybrany element marcowej pogody (zimowy lub wiosenny). Na koniec N. liczy, których elementów jest najwięcej, a których najmniej – zimowych czy wiosennych. Dzieci porównują ich liczbę.

- Czytanie przysłowia *W marcu jak w garncu*.

Tekst przysłowia W marcu jak w garncu. Dzieci czytają całościowo z N. tekst przysłowia.	Tekst przysłowia W marcu jak w garncu, dla każdego dziecka litery potrzebne do ułożenia tego tekstu. Dzieci układają z liter tekst przysłowia i je odczytują.
---	---

- Zabawa relaksacyjna – *Chmurki*.
Dzieci kładą się na plecach, na dywanie. Nogi układają w lekkim rozkroku, stopy odchylają swobodnie na zewnątrz, ręce układają wzdłuż tułowia, z dłońmi (powierzchnie) zwróconymi ku górze. N. spokojnym, cichym głosem proponuje im zabawę w chmurki. Mówi, że to będzie bardzo przyjemna, odprężająca zabawa.
Wyobraźcie sobie, że każde z was jest białą pierzastą chmurką i płynie po błękitnym niebie. Przemyka między ciepłymi promieniami słońca...
Delikatny wiatr przesuwa chmurki w różne strony. Na niebie jest mnóstwo pierzastych chmurerek. Między wami przelatują ptaki, a w dole wciąż zmienia się krajobraz. Płynąc po niebie, widzicie w dole piękny las i rozległe pola, które przecina rzeka. Wzdłuż rzeki wije się droga... ale to wszystko jest na dole. Wy jednak beztrudno pływajcie po niebie, czujecie się radośni i bezpieczni, czujecie się potrzebni i ważni...
A teraz otwieracie szeroko oczy i przestajecie być chmurkami.

- Zabawa muzyczno-ruchowa *Kałuża*.

Tamburyn, szarfy.

Dzieci poruszają się po sali odpowiednio do dźwięków tamburynu. Podczas przerwy w muzyce zatrzymują się przed kałużą – szarfą rozłożoną na dywanie – i na hasło: *Hop!* przeskakują przez nią, po czym przy dźwiękach tamburynu na nowo poruszają się po sali, aż do następnej przerwy w grze.

Zajęcia 2. Odkrywanie litery **c, C**.

Zajęcia 2. Odkrywanie litery **c**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

B

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 60.
- Opisywanie, co przedstawia obrazek.
- Określanie pierwszych głosek w słowie *cebula* i nazwach rysunków.
- Rysowanie po śladach rysunków.
- Zaznaczanie liter **c, C** w wyrazach.

B+

- Wyodrębnianie wyrazu podstawowego – **cebula**.

Karty pracy Nowe przygody Olka i Ady. Litery i liczby, cz. 2, s. 40–41.

N. pyta:

- *Co robi tata? Dlaczego Ada zasłania oczy?*
- Analiza i synteza słuchowa słowa *cebula*.
Dzieci dzielą słowo *cebula* na sylaby i na głoski. Liczą sylaby i głoski w tym słowie. Podają inne słowa rozpoczynające się głoską *c* (cytryna, cukier, cement...), mające ją na końcu (koc, noc, walec...) i w środku (abecadło, baca, kucyk...).
- Budowanie schematu słowa *cebula*.
Białe kartoniki.
Dzieci układają tyle kartoników, ile sylab słyszą w słowie *cebula* – rozsuwają kartoniki i mówią głośno sylaby. Następnie układają tyle kartoników, ile głosek słyszą w słowie *cebula*, wymawiają głoski głośno, dotykając kartoników.
- Budowanie schematu słowa *Cela*.
Obrazki przedstawiające cytrynę, korek, parasol, bałwana oraz kartoniki z cyframi: 1, 4, 5, 7, białe kartoniki dla każdego dziecka.
- Łączenie głosek wskazanych liczbami.
N. umieszcza na tablicy obrazki, a pod nimi liczby: cytryna (1), korek (4), parasol (7), bałwan (5).
Dzieci dzielą nazwy obrazków na głoski, wymieniają głoski wskazane liczbami, łączą je i podają imię – *Cela*.
N. wyjaśnia, że *Cela* to koleżanka Ady. Dzieci dzielą imię *Cela* na sylaby, a potem na głoski. Układają z kartoników schemat imienia.
- Budowanie modeli słów: *cebula, Cela*.
Czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki dla każdego dziecka.

Dzieci wypowiadają głoskę **c**:

długo: ccccyyyy...

krótko: c, c, c, c...

Określają, czy głoska **c** jest spółgłoską czy samogłoską. Pod schematami słów: *cebula*, *Cela*, zaznaczają miejsca głoski **c** niebieskimi kartonikami, bo głoska **c** jest spółgłoską. Oznaczają inne spółgłoski i samogłoski.

- Odkrywanie litery **c, C**.

Kartoniki z literami: c, C, dla N., kartoniki z literami: c, C, dla każdego dziecka.

N. pokazuje literę **c**: małą i wielką. Dzieci określają ich wygląd. Potem umieszczają litery w odpowiednich miejscach pod modelami słów: *cebula*, *Cela*.

Dzieci przypominają, kiedy używamy wielkiej litery.

- Umieszczanie kartoników z poznanymi wcześniej literami pod modelami słów: *cebula*, *Cela*.

Kartoniki z literami: e, b, u, l, e, a, l, dla każdego dziecka.

Dzieci umieszczają pod modelami słów: *cebula*, *Cela*, kartoniki z odpowiednimi literami. Czytają wyrazy: **cebula**, **Cela**.

- Karty pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby*, cz. 2, s. 40–43.
- Nazywanie zdjęć.
- Rysowanie pod zdjęciami modeli ich nazw.
- Zaznaczanie na niebiesko liter **c, C** w wyrazach.
- Czytanie sylab, wyrazów i tekstu.
- Czytanie tekstu o cukrze, cukierkach.
- Czytanie wyrazów powstałych z połączenia sylab.
- Wodzenie palcem po literze **c** – małej i wielkiej, pisanej. Pisanie liter **c, C** po śladach, a potem – samodzielnie.

B+

Zabawy na świeżym powietrzu

- Ćwiczenie ruchowo-graficzne *Marzec*.

Dzieci:

*Tutaj kropla
i tam kropla,
parasolka
już mi zmokła.
Tu wiatr wieje
i tam wieje,
sypnie śniegiem,
deszczem leje.*

rysują obiema rękami w powietrzu kontur kropli,
tak samo jak wyżej,
rysują obiema rękami w powietrzu kształt parasola,
stoją i poruszają podniesionymi rękami (jak konary drzew
poruszane wiatrem),
stoją z podniesionymi do góry rękami, zaciskają dłonie, a potem
prostując palce,
poruszając palcami, naśladują padający deszcz.

- Zabawa ruchowa *Pszczóły i niedźwiadki*.

Szarfy dla jednej grupy dzieci.

Dzieci są podzielone na dwie grupy. Jedna grupa jest udekorowana szarfami – to niedźwiedzie mieszkające w lesie (wyznaczonym miejscu w ogrodzie przedszkolnym). Pozostałe dzieci są pszczołami, które siedzą w ulu (innym wyznaczonym miejscu w ogrodzie przedszkolnym). Pszczoły wylatują z ula do ogrodu, w tym czasie niedźwiedzie zakradają się do ula i wyjadają miód, który pozostał pszczołom po zimie. Słyszcząc szczekanie psa (robi to N.), niedźwiedzie uciekają do lasu. Pszczoły, głośno bzykając, lecą za niedźwiedziami i je kłują (łapią). N. liczy, ile niedźwiedzi zostało ukłutych przez pszczoły (złapanych) zanim dobiegły do swojego legowiska. Przy powtórzeniu zabawy następuje zmiana ról.

- Spacer – obserwowanie chmur. Ocenianie, czy spadnie z nich deszcz.

III

- Karta pracy, cz. 3, s. 44.

Oglądanie zdjęć przedstawiających pogodę, jaka może być w marcu. Nazywanie elementów pogody. Rysowanie po śladach rysunków. Czytanie z nauczycielem (lub samodzielnie) nazw.

- Zabawa pobudzająco-hamująca *Proste plecy*.

Drewienka.

Dzieci siedzą w siadzie skrzyżnym, mają proste plecy, ręce ułożone na kolanach. Kiedy usłyszą dźwięki drowienek, zaczynają maszerować. Określone dźwięki instrumentu odpowiadają ustalonym wcześniej figurom: obroty, bieg, skoki w przód, podskoki. Przerwa w muzyce oznacza ponowne przejście do siadu skrzyżnego i pozostanie w bezruchu przez kilka sekund.

- Ćwiczenia oddechowe – *Pada deszcz – świeci słońce*.

Odtwarzacz CD, nagranie wybranej piosenki, marakasy, wycięte z papieru chmurki dla każdego dziecka.

Na dywanie są rozłożone chmurki wycięte z białych kartek papieru (dla każdego dziecka). Dzieci spacerują w rytmie wybranej piosenki. N. zwraca się do nich: *Jest piękna pogoda, wychodzimy na spacer*. Podczas przerwy w muzyce N. gra na marakasie – *zaczyna padać deszcz*. Każdy podchodzi do najbliższej leżącej chmurki, powoli unosi ją nad głowę, równocześnie nabierając powietrze. Trzymając ją wysoko, przez chwilę zatrzymuje powietrze w płucach. Następnie powoli je wypuszcza, równocześnie przechodząc do przysiadu – kładzie chmurkę na dywanie.

- Kończenie zdań – tworzenie porównań.

Śnieg jest biały jak... (mąka, papier, kreda...)

Deszcz jest mokry jak... (woda, mgła...)

Burza jest groźna jak... (lew, tornado...)

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Utrwalanie refrenu piosenki <i>Marcowi przyjaciele</i> , nauka zwrotki. Zabawa wyrabiająca reakcję na ustalone sygnały – <i>Zmienna pogoda</i> . Odszukanie brakujących fragmentów zdjęcia na dole karty. Rysowanie w białych polach odpowiedniego symbolu. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27.	IV 7 I 5, IV 7 I 7, IV 8 I 5
II.1.	<i>Kule i koła</i> – ćwiczenia i zabawy. Cele: poznawanie cech kuli; wskazywanie różnic pomiędzy kulami a kołami. Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Pada deszcz – świeci słońce</i> .	IV 12 I 5
2.	Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 14. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Powódź</i> ; zabawa ruchowa <i>Dwa koła</i> ; spacer – obserwowanie pogody, nazywanie elementów pogody występujących w danym dniu.	I 8 I 5, IV 18
III.	Zabawa badawcza – <i>Jak powstają deszczowe chmury?</i> Zabawa z elementem dramy – <i>Deszczowa chmura</i> . Kreatywne rysowanie. Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Pada deszcz – świeci słońce</i> .	IV 13, IV 19 IV 1 IV 1, IV 8 I 5
	Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.	Kolorowanie odpowiedniej liczby krótkich pod każdą pętlą. I 6, IV 8, IV 15

Cele główne

- poznawanie cech kuli,
- wskazywanie różnic pomiędzy kulą a kołem,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia cechy kuli,
- podaje różnice między kulą a kołem,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Utrwalanie refrenu piosenki *Marcowi przyjaciele*, nauka zwrotki (przewodnik, cz. 4, s. 58).
Powtarzanie za N. wybranych fragmentów piosenki:
 - w różnym tempie,
 - z różnym natężeniem dźwięku (cicho, głośno, coraz ciszej, coraz głośniej, szeptem),
 - rytmiczne powtarzanie wybranych fragmentów piosenki z równoczesnym klaskaniem.
- Zabawa wyrabiająca reakcję na ustalone sygnały – *Zmienna pogoda*.

Bębenek, marakasy.

W rytmie wystukiwanym na bębnie dzieci przemieszczają się swobodnie w określonym kierunku sali. Delikatne uderzenia w bębenek – *pada deszcz*, dzieci zajmują wyznaczone miejsce w sali; szybkie uderzenia – dzieci wypowiadają słowa: *kap, kap, kap*; mocne uderzenia – dzieci wypowiadają słowa: *plum, plum*.

Kiedy usłyszą dźwięki marakasu, oznacza to, że nastaje piękna pogoda. Wychodzą na środek sali, w rytmie dźwięków instrumentu podskakują, biegają, spacerują.

- Karta pracy, cz. 3, s. 45.
Oglądanie zdjęcia. Odszukiwanie brakujących fragmentów zdjęcia na dole karty. Rysowanie w białych polach symboli umieszczonych nad tymi fragmentami.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27 (przewodnik, cz. 4, s. 59).

II

Zajęcia 1. *Kule i koła* – ćwiczenia i zabawy.

- Słuchanie wiersza Marii Terlikowskiej *Kolorowe koła*.

*Spójrzcie uważnie dookoła,
wszędzie są kule i koła.
Kół co niemiara, kul co niemiara.
Jest koło! Tarcza zegara.
Wesoło koła turkocą
pod starodawną karocą.
Na drogach świecą się jasno,
błysną i gasną, błysną i gasną.
A tutaj koło przy kole:
wagon, semafor – to kolej.
A kiedy kół jest tak dużo,
po prostu pachnie podróżą.*

*Kulę każdy nadmucha –
od babci do malucha.
Zrobimy z mydła pianę
i będziemy bańki mydlane.*

*Ojej, przepraszam, omyłka.
To już nie bańka – to piłka.
Tu mamy kulę armatnią,
niemodną wprawdzie ostatnio.
Sypią się kule, kuleczki,
wiśnie, a może porzeczeki.
Nitka, na nitce kulki.
Czyje korale? – Urszulki.
Balon
to kula z gondolą.
Lećmy!
Państwo pozwolą.
W balonie było przyjemnie,
lecz pora wracać na Ziemię.
Noc właśnie Ziemię otula.
A Ziemia – to co?
Też kula. (...)*

- Wyjaśnianie znaczenia słów: *gondola, semafor, staroświecka*.
- Rozmowa na temat wiersza.
Obrazki przedmiotów w kształcie kuli i w kształcie koła, wymienionych w wierszu omawianym wcześniej.
- *Jakie przedmioty w kształcie koła zostały wymienione w wierszu?* (Dzieci nazywają je i wskazują na obrazkach).
- *Jakie przedmioty w kształcie kuli zostały wymienione w wierszu?* (Dzieci, tak samo jak przy kole, nazywają je i wskazują na obrazkach).
- Segregowanie przedmiotów przygotowanych przez N.
Plastikowy talerz, koło samochodzika, kolorowy krążek, taca, różnej wielkości piłki, pomarańcza, koraliki.
Segregowanie przedmiotów na te w kształcie koła (plastikowy talerz, koło samochodzika, kolorowy krążek, taca...) i te w kształcie kuli (różnej wielkości piłki, pomarańcza, koraliki...).
- Określenie różnic między kołem a kulą.
Napisy: kula, koło, dla każdego dziecka: kartonowe koło, piłeczka.
Dzieci biorą między dłonie kartonowe koło. Powinny dojść do wniosku, że koło jest płaskie, prawie go nie czują między dłońmi. Potem biorą piłeczkę. Tu odczucia są inne: piłeczka zajmuje już trochę miejsca (przestrzeni), nie jest płaska jak koło.
Potem dzieci rzucają kartonowe koła na podłogę. One upadają i leżą. Następnie rzucają piłkę w kształcie kuli. Ona – jak większość kul – odbija się i turla.
- Czytanie całosciowe lub samodzielne wyrazów **kula, koło**.

Następnie N. rozcina koło. Ma dwie płaskie połówki koła. Kroi pomarańczę na plasterki, otrzymuje kawałki w kształcie koła. (N. wyjaśnia, że środek każdej kuli ma kształt koła).

- Zabawa z piłkami (kulkami) i krążkami (kołami).

Kolorowe krążki, piłki, odtwarzacz CD, nagranie spokojnej melodii, wyrazy: kula, koło.

N. losowo rozdaje dzieciom kolorowe krążki lub piłki. Przy nagraniu spokojnej muzyki dzieci w dowolny sposób poruszają się po sali. Podczas przerwy w grze zatrzymują się i patrzą, jaki wyraz pokaże N. Jeżeli tym wyrazem jest **kula** – dzieci mające piłki podskakują w miejscu, a jeżeli **koło**, dzieci mające krążki wykonują przysiady. Ponowne dźwięki muzyki zachęcają dzieci do swobodnego poruszania się.

- Karta pracy, cz. 3, s. 50.

Otoczanie zieloną pętlą tego, co ma kształt koła, a czerwoną – kuli. Rysowanie kół po śladach. Kolorowanie najmniejszego koła na żółto, a największego – na niebiesko.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Pada deszcz – świeci słońce*.

Obręcz dla każdego dziecka.

Dzieci są rozstawione po całej sali, trzymają w dłoniach pionowo obręcz. Gdy usłyszą hasło: *Pada deszcz*, unoszą obręcz poziomo, wysoko nad sobą, jak daszek chroniący przed deszczem. Na hasło: *Świeci słońce* – radośnie przeskakują z nogi na nogę, trzymając obręcz na wysokości barków.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 14.

Tamburyn, woreczek foliowy dla każdego dziecka.

I. Część wstępu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Pomachaj woreczkiem*.

Dzieci poruszają się w rytm tamburynu pomiędzy rozłożonymi na podłodze woreczkami foliowymi. Podczas przerwy w grze zatrzymują się przy najbliższym woreczku, podnoszą go i machają nim nad głową, witając inne dzieci. Pojawienie się akompaniamentu jest sygnałem do położenia woreczka na podłodze i ponownego ruchu.

- Zabawa ożywiająca – *Chronimy się przed deszczem*.

Dzieci biegają po sali, swobodnie wymachując woreczkami. Na mocne uderzenie w tamburyn przykucają, rozciągając woreczki nad głowami – *chronią się przed deszczem*.

II. Część główna

- Ćwiczenia tułowia – *Suszymy woreczki*.

Dzieci trzymają woreczki w obu rękach. W skłonie w przód wymachują nimi w przód i w tył. Po kilku ruchach prostują się, potrząsają woreczkami w górze – strząsają krople wody.

- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Powitania*.

Dzieci witają woreczkami różne części ciała wymieniane przez N. Np. *Woreczek wita: wasze kostki... wasze ramiona... wasze brzuszki...*

- Ćwiczenie mięśni grzbietu – *Na wietrze*.

Dzieci, w leżeniu przodem, unoszą woreczki trzymane za końce oburącz (ręce zgięte w łokciach, skierowane na boki). Dmuchają na woreczki delikatnie – *wieje mały wietrzyk*, i mocno – *wieje duży wiatr*. Obserwują ruch woreczków w zależności od siły podmuchu.

- Ćwiczenie mięśni brzucha – *W górę i w dół*.

Dzieci w leżeniu tyłem, woreczki mają włożone między stopy. Unoszą je stopami do góry, z przełożeniem za głowę, a potem powracają do pozycji wyjściowej.

- Ćwiczenie równowagi – *Przechodzimy przez woreczki*.

Dzieci zwijają woreczki w rulonik. Stojąc, trzymają je przed sobą w obu rękach. Przekładają nogi przez rulonik, wytrzymując w staniu jednonóż. Potem powracają do pozycji wyjściowej. Ćwiczenie wykonują na zmianę: prawą nogą i lewą nogą.

- Zabawa bieżna – *Na swoje miejsce*.
Dzieci rozkładają woreczki na podłodze; biegają między nimi przy dźwiękach tamburynu. Podczas przerwy w grze każde musi jak najszybciej usiąść na swoim woreczku.
- Skoki – *Skaczemy*.
Dzieci przeskakują obunóż przez woreczki rozłożone na podłodze: do przodu, do tyłu, na prawo, na lewo.
- Ćwiczenie zręczności – *Zręczne dłonie*.
Zwijają woreczki jedną, a potem drugą ręką w taki sposób, aby jak najbardziej schowały się w dłoni.
- Rzuty i chwyt – *Podrzucić i złapać*.
Dzieci robią z woreczków kulki, podrzucają je oburącz, potem jednorącz i łapią.
- Zabawa *Wyścigi rzędów*.
Dzieci maszerują z woreczkami umieszczonymi między kolanami – od startu do mety. Powracają skokami na koniec swojego rzędu po zamianie na mecie swojego woreczka na ten, który się tam znajduje.

III. Część końcowa

- Ćwiczenie wyprostne – *Z woreczkiem na głowie*.
Dzieci maszerują w różnych kierunkach, z woreczkami na głowie, w taki sposób, aby woreczki im nie spadły; co pewien czas przykucają i powracają do pozycji stojącej.
- Ćwiczenia przeciw płaskostopiu – *Sprytne stopy*.
Dzieci chwytają palcami stopy woreczek leżący na podłodze i podają go sobie do rąk.
- Zabawa rytmiczna – *Zagraj rytm*.
Dzieci poruszają się w rytmie wystukiwanym na tamburynie, trzymając woreczek w jednej ręce. Podczas przerwy w grze wystukują, uderzając w woreczek drugą ręką, wcześniej ustalony rytm, np.: ćwierćnuta, ćwierćnuta, trzy ósemki.
- Zabawa uspokajająca – *Marsz z woreczkiem*.
Dzieci maszerują po obwodzie koła, wachlując woreczkami przed sobą; odkładają je na wyznaczone miejsce.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Powódź*.
Dzieci biegają w rozsypce. Na hasło: *Powódź* – biegną w wyznaczone miejsce w ogrodzie przedszkolnym i stają tam wyprostowane. Na hasło: *Powódź minęła* – dzieci biegają swobodnie.
- Zabawa ruchowa *Dwa koła*.
Dzieci maszerują w różnych kierunkach. Na dany znak tworzą na wyznaczonych miejscach w ogrodzie przedszkolnym dwa koła – dziewczynek i chłopców. Powtarzając zabawę, tworzą dwa koła współśrodkowe. Jeżeli dziewczynek jest mniej, to tworzą koło środkowe, jeśli więcej – to koło zewnętrzne. Dzieci w kołach poruszają się w lewo i w prawo, na zmianę, w rytmie podanym przez N., przez uderzanie w tamburyn lub bębenek.
- Spacer – obserwowanie pogody, nazywanie elementów pogody występujących w danym dniu.

III

- Zabawa badawcza – *Jak powstają deszczowe chmury?*

Przed zabawą należy zasłonić okna i przygotować wszystkie potrzebne materiały i przybory. W czasie doświadczenia należy zachować szczególną ostrożność ze względu na bezpieczeństwo poparzenia gorącą wodą.

- Wykonanie doświadczenia przez N.

Szklane naczynie, talerz, kostki lodu, wrząca woda, latarka.

Przelanie wrzącej wody do szklanego naczynia.

Nakrycie naczynia talerzem.

Ułożenie kostek lodu na talerzu.

Obserwowanie naczynia podświetlonego latarką (przy zgaszonym świetle).

- Wyciągnięcie wniosków z doświadczenia.

Para wodna unosi się do góry, tak jak parują kałuże i inne zbiorniki wodne w ciepłe dni. Kostki lodu ochładzają parę wodną. Ona, stykając się z chłodnym powietrzem, tworzy chmury.

Chmura występuje w powietrzu w postaci kropelek wody lub kryształków lodu. Często chmurę tworzy mieszanina kryształków lodu i kropelek wody. W poszczególnych chmurach mogą występować krople deszczu, śnieg, grad. Chmury są przenoszone prądami powietrza nad różne obszary, nad którymi zalega powietrze o różnej wilgotności. W związku z tym obserwujemy często zjawisko zanikania chmur (wyparowują) lub ich narastania. W rezultacie obraz chmur na niebie stale się zmienia. Chmury mają różną budowę. Biorąc pod uwagę kryterium fizycznej budowy chmur, wyróżniamy chmury: wodne, lodowe i mieszane. Ze względu na wysokości, na jakich notuje się występowanie chmur, wyróżnia się chmury niskie, średnie i wysokie.

- Zabawa z elementem dramy – *Deszczowa chmura*.

Chusta animacyjna lub folia malarska, instrumenty perkusyjne.

Dzieci dzielą się na kilka grup. Każda z nich – wykorzystując chustę (folię), instrumenty perkusyjne, własne ciała i głosy – przedstawia deszcz padający z deszczowej chmury.

- Kreatywne rysowanie.

Rysunek chmury dla każdego dziecka, kredki.

Dzieci dostają rysunki chmur. Przekształcają je tak, aby otrzymać obrazek znanego przedmiotu, zwierzęcia, znanej rośliny.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Pada deszcz – świeci słońce* (przewodnik, cz. 4, s. 67).

• Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.	• Karta pracy <i>Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby</i>, cz. 2, s. 44. Kolorowanie odpowiedniej liczby kratek pod każdą cyfrą.
--	---

B+

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Ocenianie narysowanych szlaczków – zaznaczanie odpowiedniego obrazka. Ćwiczenia oddechowe – <i>Delikatny wiatr i mocny wiatr</i> . Zabawa słowna – <i>Dialog wiatru z wietrzykiem</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27.	I 7, IV 8 IV 2 IV 2 I 5
II.1.	Zabawy przy piosence <i>Marcowi przyjaciele</i> . Cele: reagowanie na ustalone hasła; rozwijanie umiejętności wokalnych. Zabawa muzyczno-ruchowa <i>Kaprysy pogody</i> .	IV 7 I 5, IV 7
2.	Wykonanie pracy plastycznej <i>Deszczowa chmurka</i> . Cel: rozwijanie sprawności manualnej. Zabawy na świeżym powietrzu: ćwiczenia rytmu – <i>Spadające krople deszczu</i> ; zabawa ruchowa <i>Chodzimy między kałużami</i> ; zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Małe chmury i duże chmury</i> .	I 7, IV 8 I 5
III.	Ćwiczenia dźwiękonaśladowcze – <i>Pogoda</i> . Zabawa ruchowa z elementem dramy – <i>Chmurka zbiera kropelki deszczu</i> . Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.	IV 2 I 5, IV 1 I 6, IV 4
	Układanie wyrazów z rozsypanki literowej.	

Cele główne

- reagowanie na ustalone hasła i sygnały,
- rozwijanie umiejętności wokalnych,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- reaguje odpowiednim ruchem na podane hasła i sygnały,
- śpiewa piosenkę,
- wykonuje pracę plastyczną.

Przebieg dnia

I

- • Karta pracy, cz. 3, s. 47.
Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Ocenianie narysowanych szlaczków – zaznaczanie odpowiedniego obrazka.
- • Ćwiczenia oddechowe – *Delikatny wiatr i mocny wiatr*.
Dmuchanie na kuleczki uformowane z papieru.
Lekki wiatr – delikatne wydmuchiwanie powietrza na kulki.
Silny wiatr – silne wydmuchiwanie powietrza.
- Zabawa słowna – *Dialog wiatru z wietrzykiem*.
Dwoje dzieci wciela się w role wiatru. Jedno jest delikatnym wietrzykiem, drugie – silnym wiatrem. O czym mogą rozmawiać?
- • Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27 (przewodnik, cz. 4, s. 59).

Zajęcia 1. Zabawy przy piosence *Marcowi przyjaciele*.

- Ćwiczenia rozwijające aparat ruchu.
Dzieci maszerują po okręgu, biegają na palcach, przeskakują z nogi na nogę, skaczą obunóż.
- Utrwalanie wybranych figur tanecznych krakowiaka, z wykorzystaniem akompaniamentu proponowanego przez N.
- Utrwalenie piosenki *Marcowi przyjaciele* (przewodnik, cz. 4, s. 58).
Powtarzanie wybranych przez N. fragmentów piosenki w różnym tempie, śpiewanie z równoczesnym rytmicznym klaskaniem.
- Zabawa *Marzec* – reagowanie na ustalone sygnały.

Tamburyn, marakas, bębenek, odtwarzacz CD, nagranie piosenki Marcowi przyjaciele, dla każdego dziecka: kartonik do zawieszenia na szyi, przedstawiający jeden z elementów pogody: śnieg, burzę, deszcz, słońce, wiatr.

N. ustala z dziećmi dźwięki instrumentów odpowiadające różnym elementom pogody:

- trójkąt – śniegowi,
- tamburyn – burzy,
- bębenek – deszczowi,
- kastaniet – słońcu,
- marakas – wiatrowi.

Dzieci są podzielone na grupy. Każda grupa jest oznaczona innym rodzajem kartoników przedstawiających elementy pogody.

Dzieci maszerują w dowolnym kierunku sali, w rytmie nagrania piosenki. Podczas przerwy w muzyce. N. recytuje tekst Bożeny Formy:

*Jestem marzec, jestem marzec,
mieszam wciąż pogodę w garze.*

Następnie gra na wybranych przez siebie instrumentach: tamburynie, marakasie, bębenu. Dzieci z odpowiednimi kartonikami tworzą koła, miarowo klaszczą i wypowiadają pozostałą część tekstu:

*My cię, marcu, dobrze znamy,
więc wesoło zawołamy:
marzec, marzec wciąż przeplata
trochę zimy, trochę lata.*

Zabawę powtarzamy, N. wybiera inne instrumenty.

- Zabawa *Przysłowie* – rozwijanie zdolności improwizacji wokalnych.

Mała piłka.

Dzieci zajmują miejsca na okręgu. Rytmicznie recytują tekst Bożeny Formy, podając sobie małą piłkę. Tekst powtarzają kilka razy – dotąd aż go zapamiętają. Następnie N. śpiewa pierwszą część tekstu:

*My cię, marcu, dobrze znamy,
więc dla ciebie zaśpiewamy.*

Po czym rzuca piłeczkę do wybranego dziecka. Wskazane dziecko na dowolnej melodii śpiewa:

*Marzec, marzec wciąż przeplata
trochę zimy, trochę lata.*

Podany fragment śpiewają wszystkie dzieci. Piłeczka zostaje przekazana wybranemu dziecku i zabawę powtarzamy.

- Zabawa *Tańczące krople* – reagowanie na ustalony sygnał.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Marcowi przyjaciele, marakasy*.

Dzieci są kroplami deszczu. Zajmują dowolne miejsce na środku sali. W rytmie nagrania piosenki maszeruje między nimi wybrane dziecko – pani chmura. Podczas przerwy w muzyce N. potrząsa marakasem. Chmura rozpoczyna bieg drobnymi krokami, dotyka delikatnie kropli deszczu, które podają sobie ręce i zaczynają biec za nią. Na ponowne dźwięki piosenki dzieci powracają do marszu. Zadaniem chmury jest zebranie wszystkich kropli deszczu.

- Zabawa muzyczno-ruchowa *Kaprysy pogody*.

Tamburyn.

Akompaniament w rytmie ćwierćnut na tamburynie (do maszerowania) oznacza, że świeci słońce – dzieci spacerują; zmiana akompaniamentu na ósemki (do biegania) oznacza zmianę pogody – pada deszcz i dzieci jak najszybciej chronią się w domu – wyznaczonym miejscu sali.

Zajęcia 2. Wykonanie pracy plastycznej *Deszczowa chmurka*.

- Słuchanie wiersza Ludwika Wiszniewskiego *Marzec*.

*Przyszedł dzisiaj marzec,
w białych chmurek tłumie,
chce pogodą rządzić,
lecz rządzić nie umie!
Pomaga mu zima
i wiosenka młoda.*

*Rano deszcz ze śniegiem,
w południe pogoda.
Nocą szczypie mroźnik,
że trudno wytrzymać.
Sama teraz nie wiem,
wiosna to czy zima?*

- Rozmowa na temat wiersza.
 - *Czym charakteryzuje się marcowa pogoda?*
- Rozmowa na temat chmur.
 - *Jakie kształty przyjmują chmury?*
 - *Jakiego koloru bywają?*
 - *Co to są chmury?* (przypomnienie)

Chmury są skupiskiem produktów powstałych z pary wodnej, jej skroplenia. Często zawierają krople wody i kryształki lodu. Chmury przenoszone są za pomocą ruchów powietrza. Występują na różnych wysokościach i mają różne kształty. Ze względu na wysokość mamy chmury niskie, średnie i wysokie. Umiejętność rozróżniania chmur jest przydatna do określania pogody.

- Wykonanie pracy plastycznej *Deszczowa chmurka*.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 2, klej, nożyczki, cienki sznurek lub grube nici.

- Wypychanie z karty wszystkich elementów i składanie ich wzdłuż linii przerywanych.
- Przyklejanie sznurka o dowolnej długości w zaznaczonym miejscu na chmurce.
- Sklejanie obu części chmurki według instrukcji.
- Przyklejanie na sznurku wyciętych kropli deszczu (według instrukcji).
- Dekorowanie sali gotową pracą.
- Porządkowanie miejsc pracy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Ćwiczenia rytmu – *Spadające krople deszczu*.

Bębenek.

N. wystukuje na bębnie krótkie rytmy, a dzieci je wyklaskują.

- Zabawa ruchowa *Chodzimy między kałużami.*

Kolorowe krążki.

N. rozkłada na dywanie kolorowe krążki – kałuże. Dzieci maszerują na palcach między kałużami, z wysokim unoszeniem kolan.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Małe chmury i duże chmury.*

Bębenek.

Gdy N. wystukuje na bębnie rytm ósemkowy – *chmurki szybko wędrują po niebie* (każde dziecko oddzielnie biega swobodnie po wyznaczonym miejscu w ogrodzie przedszkolnym). Gdy wystukuje ćwierćnuty – *duże chmury płyną leniwie po niebie* (troje lub więcej dzieci chwytają się za ręce i chodzi, wymijając się).

III

- Ćwiczenia dźwiękonaśladowcze.

N. wskazuje poszczególne obrazki elementów pogody w dowolnej kolejności, a dzieci wypowiadają słowa, dźwięki pasujące do obrazków. Dźwięki te zostały wcześniej ustalone. Np.

Krople deszczu – *kap, kap...*

Kałuże – *plum, plum...*

Strumyk – *szur, szur...*

Chmury – *och, och, och.*

Burza – *trach, trach.*

- Zabawa ruchowa z elementem dramy – *Chmurka zbiera kropelki deszczu.*

Szare lub niebieskie chustki, odtwarzacz CD, nagranie spokojnej melodii.

Kilkoro dzieci otrzymuje szare lub niebieskie chustki i pełni rolę chmur. Pozostałe dzieci siedzą skrzyżnię na dywanie. Są to krople deszczu. Dzieci odgrywają rolę chmur: chodzą przy dźwiękach spokojnej muzyki i dotykają dzieci – zbierają krople deszczu. Dotknięte dziecko wędruje za swoją chmurą.

- Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.

- Układanie wyrazów z rozsypanki literowej.

Dla każdej z trzech grup litery tworzące jedną nazwę: **krasnołudek, salamandra, stokrotka.**

N. dzieli dzieci na trzy grupy. Każda z grup otrzymuje jedną z rozsypanek literowych (litery jednego z wyrazów) i stara się ułożyć jak najwięcej wyrazów z posiadanych liter. N. zapisuje te wyrazy. Wygrywa grupa, która wymyśli największą liczbę wyrazów. Np. krasnołudek – **kra, las, nos, kok, krok, kruk, korek, nos, nosek, lasek, sok...**

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Układanie zdań o marcowej pogodzie. Utrwalanie piosenki <i>Marcowi przyjaciele</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27.	IV 2 IV 7 I 5
II.1. Zabawa badawcza <i>Jaka jest pogoda?</i> Cele: dostrzeganie zmian w przyrodzie; zapoznanie ze zjawiskami parowania, skraplania. Zabawa muzyczno-ruchowa <i>Kałuża</i> .	IV 13, IV 18, IV 19 I 5, IV 7
2. Zapoznanie z kalendarzem pogody. Cele: obserwowanie pogody i zaznaczanie jej elementów każdego dnia; utrwalanie nazw dni tygodnia. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer – szukanie oznak zbliżającej się wiosny; zabawa ruchowa <i>Bieg i podskoki</i> ; zabawa bieżna <i>Lot pszczoł</i> .	IV 18 I 5, IV 18
III. Zabawa pobudzająco-hamująca <i>Złap mnie</i> . Rysowanie garnków po śladach. Kolorowanie ich według kodu. Określanie pierwszej i ostatniej głoski w nazwie każdego zdjęcia. Zabawa muzyczno-ruchowa <i>Kaprysy pogody</i> .	I 5 I 7, IV 2, IV 8 I 5, IV 7

Cele główne

- dostrzeganie zmian zachodzących w przyrodzie,
- zapoznanie ze zjawiskami parowania i skraplania,
- obserwowanie pogody i zaznaczanie jej elementów każdego dnia,
- utrwalanie nazw dni tygodnia.

Cele operacyjne

Dziecko:

- obserwuje i nazywa zmiany zachodzące w przyrodzie,
- wie, na czym polega parowanie i skraplanie,
- prowadzi kalendarz pogody,
- wymienia nazwy dni tygodnia.

Przebieg dnia

I

- Układanie zdań o marcowej pogodzie.
N. podaje słowa, a dzieci starają się ułożyć z nimi zdania.
Np. N. podaje słowo *deszcz*, a dzieci układają zdania.
Np. *W marcu często pada deszcz*.
Lena otworzyła parasol, bo padał deszcz...
Potem wymienia inne słowa, a dzieci układają z nimi zdania.
- Utrwalanie piosenki *Marcowi przyjaciele* (przewodnik, cz. 4, s. 58).
Tamburyny, marakasy, drewienka, kastaniety.
- Utrwalanie umiejętności grania na tamburynie, drewienkach, marakasach, kastanietach.
- Rytmizowanie znanych przysłów o marcu.
W marcu jak w garnku.
Kto w marcu zasieje, ten się na wiosnę śmieje.
A po lutym marzec spieszy, koniec zimy wszystkich cieszy.

W mar - cu jak w garn - cu.

Kto w mar-cu za - sie - je, ten się na wio-snę śmie-je.

A po lu - tym ma - rzec spie-szy, ko - niec zi - my wszy-stkich cie-szy.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27 (przewodnik, cz. 4, s. 59).

II

Zajęcia 1. Zabawa badawcza – *Jaka jest pogoda?*

Kalendarz pogody, termometr zaokrąglony, szklana miska, talerz, zdjęcia przedstawiające różne chmury, kostki lodu, ciemny materiał, latarka, symbole oznaczające elementy pogody, np.: słońce, chmury, chmury z deszczem, drzewa kołysane przez wiatr, dla każdego dziecka: bibuła, nożyczki, rurka do napojów, pinezka lub szpilka.

I. Wprowadzenie.

- Rozmowa na temat aktualnej pogody.
 - *Czy dzisiaj jest ciepło?*
 - *Czy niebo jest zachmurzone?*
 - *Czy pada deszcz (śnieg)?*
 - *Czy wiatr jest silny, czy słaby?*

Określając pogodę, zwracamy uwagę na takie czynniki, jak: temperatura, zachmurzenie, opady, siła wiatru.

- Symboliczne oznaczenie elementów pogody.
Dzieci wspólnie z N. ustalają symbole oznaczające elementy pogody, np.: słońce, chmury, chmury z deszczem, drzewa kołysane przez wiatr.

Jeżeli dzieci prowadzą kalendarz pogody, zaznaczają swoje obserwacje pogody za pomocą kartoników z symbolicznymi oznaczeniami elementów pogody.

II. Część właściwa (badawcza).

- Badanie zjawisk: parowania, skraplania.

Ćwiczenie 1.

N. wcześniej położył na parapecie okna, w nasłonecznionym miejscu, talerz z wodą (pół szklanki). Dzieci obserwują, co pozostało na talerzu.

N. pyta:

- *Co się stało z wodą?*
- *Czy woda to ciecz, czy ciało stałe?*
- *W co zamienia się woda?*

Wniosek

Woda wyparowała pod wpływem ciepła.

Ćwiczenie 2.

- Rozmowa na temat chmur.
 - *Dlaczego chmury mają różne kształty?*

N. pokazuje zdjęcia chmur, np.: cumulusów (towarzyszą słonecznej pogodzie), cirrostratusów (zapowiadają zmianę pogody na gorszą), cumulonimbusów (przynoszą pogodę deszczową) i innych.

Dzieci przypominają, jak powstają chmury.

Wniosek

Chmury powstają, gdy para wodna styka się z zimnym powietrzem.

Woda paruje z rzek, jezior, mórz, roślin, zwierząt, ludzi, zamieniając się w maleńkie, niewidoczne gołym okiem, kropelki, które rozprzestrzeniają się w powietrzu. Unoszą się coraz wyżej, wyżej, a tam wysoko jest chłodniej. Kropelki łączą się ze sobą, tworząc chmury.

Ćwiczenie 3.

- Rozmowa na temat deszczu.
- *Jak wyglądają chmury, gdy pada deszcz?*
- *Jaki może być deszcz?*
- *Jakie znacie rodzaje deszczu? (Mżawka, kapuśniaczek, ulewa, nawałnica).*
- *Jak oznaczylibyście graficznie rodzaje deszczu?*

Wniosek

Schłodzona para wodna skropliła się.

Kropelki wody zawarte w chmurach, schłodzone, skraplają się i spadają na ziemię w postaci deszczu. W czasie zimy niska temperatura sprawia, że zamiast deszczu pada śnieg.

Ćwiczenie 4.

- Rozmowa na temat wiatru.
- *Po czym poznajemy, że wieje wiatr?*
- *Czy wiatr zawsze jest zimny?*
- *Jak możemy określić, skąd wieje wiatr?*
- Wykonanie wskaźnika służącego do określenia kierunku wiatru.
Dzieci dostają rurki do napojów. Wycinają z bibuły wąski pasek i z pomocą N. mocują bibułę do rurki za pomocą małej pinezki lub szpilki.
- Sprawdzanie, z którego kierunku wieje wiatr.
Dzieci ze wskaźnikami wychodzą na plac przedszkolny. Podnoszą ręce ze wskaźnikami do góry i obserwują, w którą stronę odchyła się bibuła.

Wniosek

Wiatr wieje z przeciwnego kierunku niż ten, w którym wychyla się bibuła.

Wiatr może wiać bardzo delikatnie, ale i gwałtownie; w zależności od tego różnie go nazywamy. Mamy *bryzę* – lekki wiatr od morza; *wichurę* – wiatr wiejący bardzo silnie; *huragan*, który wyrывa drzewa z korzeniami, zrywa dachy domów, powoduje, że morze wdiera się w głąb lądu (sztorm). *Tornado*, najniebezpieczniejsze zjawisko, pojawia się w postaci *trąby powietrznej* poruszającej się z wielką szybkością i niszczącej wszystko na swojej drodze.

- Rozmowa na temat temperatury powietrza.
- *Kiedy najczęściej jest ciepło na dworze?*
- *Za pomocą czego możemy określić, czy jest ciepło, czy jest zimno?*
- *Do czego służy termometr?*
- Oglądanie termometru zaokiennego.
- Mierzenie temperatury powietrza przez N. za pomocą termometru. Próby wyjaśnienia dzieciom sposobu odczytywania temperatury.
- Wypowiedzi dzieci na temat: *Po co obserwujemy, badamy pogodę? Czy zjawiska pogodowe są zawsze dobre dla ludzi?*
- Wyjaśnienie znaczenia słowa *meteorologia*.
- Zabawa w prezentera pogody.

III. Rozmowa podsumowująca.

- *Co to jest pogoda?*
- *Jakie znacie elementy pogody?*
- *Czy w tym samym czasie wszędzie, np. w całej Polsce, jest taka sama pogoda?*
- *Dlaczego ludzie często narzekają na pogodę?*
- *Co oznacza określenie: dobra pogoda?*
- *Kto zajmuje się badaniem pogody?*

IV. Praktyczne zastosowanie wiedzy o pogodzie.

- Pomysły dzieci.
- Podpowiedzi N.
- *Dlaczego ludzie interesują się prognozą pogody?*
- *Dlaczego wiedza o pogodzie jest bardzo ważna dla rolników?*
- *W jakich innych zawodach wiedza o pogodzie jest niezbędna?*
- *O czym powinny pamiętać dzieci podczas upału, burzy, silnego wiatru, mrozu?*
- Zabawa muzyczno-ruchowa *Kałuża* (przewodnik, cz. 4, s. 62).

Zajęcia 2. Zapoznanie z kalendarzem pogody.

- Rozmowa na temat kalendarza pogody.

Kalendarz pogody.

- *Co powinno się znaleźć w takim kalendarzu?* (Nazwy miesięcy, nazwy dni tygodnia, obrazki elementów pogody, które można zaobserwować).
- Jeżeli N. ma gotowy kalendarz pogody, omawia go z dziećmi. Jeżeli nie ma, to projektują kalendarz pogody wspólnie.

- Zaprojektowanie kalendarza pogody.

Karton, dla każdego dziecka siedem kartoników do narysowania elementów pogody, kredki.

N. dzieli karton na siedem części (4 razy po 7). Kolejne części odpowiadają poszczególnym dniom tygodnia. N. oznacza rubryki – zostawia miejsce na kartonik z nazwą miesiąca; wpisuje nazwy dni tygodnia. Dzieci rysują (na kartonikach odpowiedniej wielkości) elementy pogody (słońce, słońce za chmurką, chmurkę, deszcz, śnieg, pochylone drzewa – wiatr, tęczę, burzę) – każdy 7 razy.

- Oznaczanie pogody w kalendarzu pogody.

Podzielony karton, obrazki z elementami pogody, pinezki lub szpilki.

Dzieci określają, jaka jest pogoda. Wybierają odpowiedni obrazek elementu pogody przeważającego w danym dniu i umieszczają go w odpowiednim okienku (N. przypina).

- Karty pracy, cz. 3, s. 48–49.

Oglądanie kalendarza pogody wykonanego przez Adę, Olka i ich rodziców. Nazywanie elementów pogody występujących w każdym dniu. Uzupełnianie kalendarza pogody przez cały tydzień – rysowanie odpowiednich elementów pogody. Oglądanie obrazków. Nazywanie elementów pogody. Dorysowywanie elementów pogody według wzoru (rytmu) z poprzedniej karty.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer – szukanie oznak zbliżającej się wiosny.
Dzieci spacerują, obserwują drzewa, krzewy, trawniki – szukają zmian w przyrodzie.
- Zabawa ruchowa *Bieg i podskoki*.

Tamburyn.

Dzieci biegają w różnych kierunkach po wyznaczonym miejscu w ogrodzie przedszkolnym. Na sygnał – dźwięki tamburynu – skaczą do przodu, omijając kałuże.

- Zabawa bieżna *Lot pszczoł*.
Dzieci są pszczołami. Spostrzegły niedźwiedzia – fruwają wszędzie, brzęczą i w ten sposób odpędzają niedźwiedzia od dziupli z miodem – dzieci biegają swobodnie w różnych kierunkach, z ramionami skierowanymi w bok.

III

- Zabawa pobudzająco-hamująca – *Złap mnie*.
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Marcowi przyjaciele*, woreczek dla każdego dziecka.
Przy nagraniu piosenki dzieci, podzielone na trzy grupy: wiatr, krople deszczu, śnieg – kładą na głowach woreczki i biegają z nimi. W środku biega wybrane dziecko – marzec. Kogo dotknie, ten zajmuje jego miejsce i stara się złapać kolejne dziecko. Podczas przerwy w muzyce każdy uczestnik zabawy przyjmuje dowolną pozę i pozostaje w niej przez kilka sekund bez ruchu.
- Karta pracy, cz. 3, s. 46.
Rysowanie garnków po śladach. Kolorowanie ich według kodu. Dzielenie nazw przedmiotów na sylaby lub na głoski. Określanie pierwszej i ostatniej głoski w nazwie każdego zdjęcia.
- Zabawa muzyczno-ruchowa *Kaprysy pogody* (przewodnik, cz. 4, s. 72).

Marzec, tydzień 3

Dzień 5

Marcowa pogoda

Znaczenie wody w życiu człowieka

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Zabawa słowna – <i>Liczymy krople deszczu</i> . Zabawa <i>Marcowa pogoda</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27.		IV 15 I 5 I 5
II.1. Rozmowa na temat: <i>Znaczenie wody w życiu człowieka</i> . Cele: rozwijanie mowy; określanie znaczenia wody w życiu człowieka. Zabawa ruchowa <i>Powódź</i> .		IV 2, IV 18 I 5
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 14. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Omiń kałużę</i> ; zabawa ruchowa <i>Taniec kropel</i> ; spacer – szukanie zmian zachodzących w przyrodzie.		I 8 I 5, IV 18
III. Zabawa badawcza – <i>Co pływa? Co tonie?</i> Poruszanie się pod dyktando nauczyciela.		IV 13, IV 19 I 5
Zabawy dowolne w wybranych ką- cikach zainteresowań.	Wypełnianie tabeli rysunkami fi- gur, według wzoru.	I 6, IV 12, IV 15

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- określanie znaczenia wody w życiu człowieka,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się pełnymi zdaniami,
- wymienia działania wody: pozytywne i szkodliwe,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Zabawa słowna – *Liczmy krople deszczu.*

Trójkąt.

Dzieci spacerują po sali, a N. w tym czasie wystukuje kilka dźwięków na trójkącie. Zadaniem dzieci jest policzyć, ile było dźwięków i zapamiętać ich liczbę, spacerując dalej.

Dopiero na hasło: *Deszcz*, dzieci zatrzymują się i klaszczą tyle razy, ile usłyszą dźwięków trójkąta. Starają się klaskać, równocześnie głośno przy tym licząc.

- Zabawa *Marcowa pogoda.*

Gazeta dla każdego dziecka.

Każde dziecko bierze fragment (jedną stronę) gazety. Następnie dzieci wykonują następujące zadania:

- spacerują z gazetami, wachlując się nimi – *wieje lekki wiatr*,
- zwijają gazety i uderzają się nimi w różne części ciała – *wieje mocny wiatr*,
- rozkładają gazety na podłodze, uderzają w nie palcami – *pada deszcz*,
- rozrywają gazety na kawałki; robią to szybko i nerwowo – *jest burza*,
- zbierają kawałki gazety, robią z nich kule – *przyroda uspokaja się po burzy*,
- rzucają papierowe kule do kosza – *powoli nadchodzi wiosna*.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 27 (przewodnik, cz. 4, s. 59).

II

Zajęcia 1. Rozmowa na temat: *Znaczenie wody w życiu człowieka.*

- Podanie kilku ciekawostek na temat wody.

Na Ziemi znajduje się bardzo dużo wody, a np. na Księżycu nie ma jej wcale. Jest ona bardzo potrzebna: do picia, mycia, podlewania. Po zużyciu woda jest oczyszczana w oczyszczalniach ścieków. Aby zapewnić stały dopływ wody do naszych domów, buduje się na rzekach tamy, tworząc tzw. zbiorniki wodne. Woda jest też źródłem energii, którą wykorzystano w młynach wodnych. W przeszłości takie młyny służyły do mielenia ziarna na mąkę. Energię spadającej wody wykorzystuje się też do wytwarzania elektryczności w elektrowniach wodnych.

- Rozmowa na temat wartości wody.
 - *Do czego jest potrzebna woda?*
 - *Kto potrzebuje wody?*
- Poznanie obszarów wodnych występujących na świecie.

Globus.

N. pokazuje globus i pyta:

- *Jak nazywa się ten przedmiot?*
- *Co przedstawia?*
- *Jakie kolory na nim widzicie?*
- *Jakiego koloru jest najwięcej?*
- *Co on oznacza?*
- *Jak nazywa się takie obszary wody?*

Dzieci wskazują oceany, morza. N. odczytuje ich nazwy.

N. wyjaśnia, że Ziemia widziana z kosmosu jest cała błękitna przez wodę, która na naszej planecie występuje w dużej ilości.

- Wskazywanie morza, jezior, rzek na mapie fizycznej Polski.

Mapa fizyczna Polski.

Dzieci wskazują i nazywają najdłuższe rzeki Polski – Wisłę i Odrę; wodzą palcem po mapie wzdłuż rzek (od źródeł do morza).

- Zwracanie uwagi na czystość wód, ich znaczenie dla życia ludzi, zwierząt i roślin.
- *Czy można wrzucać śmieci do rzek i jezior?*
- *Co się stanie, jeśli do rzek, jezior lub innych zbiorników wodnych będziemy wrzucać śmieci lub wylewać różne niebezpieczne substancje?*
- Rozmowa na temat znaczenia wody.
- *Co by było, gdyby nie było wody?*
- *Czy można bez niej żyć?*
- *Czy woda może ludziom zagrażać?*

- Zabawa ruchowa *Powódź*.

Kolorowe krążki (dla każdego dziecka).

W jednym końcu sali N. rozkłada krążki tak, aby było ich tyle samo co dzieci. Dzieci dowolnie poruszają się po sali. Na hasło: *Powódź*, każde stara się jak najszybciej wskoczyć na krążek (tratwę). Na hasło: *Powódź się skończyła*, znów wybiegają na środek sali.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 14 (przewodnik, cz. 4, s. 67).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Omiń kałużę*.
Dzieci spacerują po wyznaczonym miejscu w ogrodzie przedszkolnym. Na hasło: *Kałuża*, zatrzymują się i starają się pokonać kałużę, przeskakując ją, obchodząc lub przekraczając.
- Zabawa ruchowa *Taniec kropelki*.

Tamburyn.

Dzieci są kropelkami deszczu, które spadają na ziemię. Spadanie kropelki jest związane z natężeniem gry na tamburynie. Mocne, głośne dźwięki – kropelki szybko spadają na ziemię (wykonują przysiad i podnoszą się), słabe, ciche dźwięki – kropelki powoli, miękko spadają (wykonują przysiad, podnoszą się i znowu robią przysiad).

- Spacer – szukanie zmian zachodzących w przyrodzie.

III

- Zabawa badawcza – *Co pływa? Co tonie?*
- Wymawianie przez N. nazw wybranych przedmiotów z podziałem na głoski. Podawanie całych nazw przez dzieci, np.: m-o-n-e-t-a, i-g-ł-a...
- Wypowiedzi dzieci dotyczące ich przewidywań, na temat: *Co się stanie, kiedy wrzucimy te przedmioty do wody?*
- Sprawdzanie zachowania się w wodzie drobnych przedmiotów wybranych przez dzieci (monety, igły, korka, gumowej kaczuszki, gwoździa, agrafki, plasteliny...).
- Dzielenie się swoimi spostrzeżeniami na temat przedmiotów, które pływają w wodzie i które w niej toną. Poszukiwanie odpowiedzi na pytanie: *Dlaczego tak się dzieje?* Wyjaśnianie, co wpływa na taki stan rzeczy.
- Zagadka graficzna *Statek*.
Odsłanianie kolejnych fragmentów obrazka zgodnie z liczbą kropek narysowanych na poszczególnych kawałkach zasłaniającej go kartki. Odgadnięcie zagadki. Nazwanie przedmiotu przedstawionego na obrazku.
- Podanie propozycji wyjaśnienia – odpowiedzi na pytanie: *Dlaczego statki pływają?*
- Wyjaśnienie przez N., dlaczego tak się dzieje.

- Karta pracy, cz. 3, s. 51.

Ada chciała sprawdzić, które przedmioty toną, a które pływają w wodzie (korek, styropian, kamień, klucz, kawałek żółtej plasteliny, moneta).

Odszukanie naklejek ze zdjęciami przedmiotów i naklekanie ich w odpowiednich miejscach na obrazku akwarium.

Liczenie przedmiotów na każdym obrazku akwarium. Wskazywanie, w którym akwarium jest ich najwięcej. Wskazywanie akwarium, w którym pływa najwięcej przedmiotów, oraz akwarium, w którym pływa ich najmniej.

- Poruszanie się pod dyktando N.

N. mówi, a dzieci wykonują odpowiednie ruchy:

Idź do przodu cztery kroki i zrób w miejscu dwa podskoki.

Teraz w lewo kroków pięć, przysiad, podskok, ściśnij pięść.

Idź do tyłu cztery kroki i zrób w miejscu trzy podskoki.

Teraz w prawo kroki dwa i od nowa – tralala.

• Zabawy dowolne w wybranych kąciach zainteresowań.	• Karta pracy <i>Nowe przygody Olka i Ady. Liter i liczby</i>, cz. 2, s. 45. Wypełnianie tabeli rysunkami figur, według wzoru.
---	--

B+

Marzec, tydzień 4

Dzień 1

Wiosenne przebudzenia

Kolory wiosny

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Słuchanie piosenki <i>Wiosenne buziaki</i> . Rozmowa na temat piosenki. Zabawa dydaktyczna <i>Czy znamy te pory roku?</i> Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28.		IV 5, IV 7 IV 16 I 5
II.1. Słuchanie wiersza Bożeny Głódzkiej <i>Wiosna i moda</i> . Cele: rozwijanie mowy; pokazywanie oznak wiosny. Zabawa muzyczno-ruchowa <i>Kaprysy pogody</i> .		IV 5, IV 18 I 5, IV 7
2. Odkrywanie litery ł, Ł. Rysowanie po śladach rysunków. Określanie pierwszej głoski w słowie <i>łodyga</i> i w nazwach rysunków. Cel: rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.	2. Odkrywanie litery ł: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej. Układanie schematów i modeli słów: <i>łodyga</i> , <i>Łatka</i> . Cele: rozwijanie umiejętności dokonywania analizy i syntezy słów; rozpoznawanie i nazywanie poznanych liter.	IV 2, IV 4, IV 8
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa kształtująca postawę ciała – <i>Kwiatek rośnie</i> ; zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Kto umie słuchać?</i> ; spacer w poszukiwaniu oznak wiosny.		I 5, IV 18
III. Nauka refrenu i pierwszej zwrotki piosenki <i>Wiosenne buziaki</i> . Zabawa <i>Spotkanie z wiosną</i> – utrwalenie kroków walczyka.		IV 7 I 5, IV 7

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- poznawanie oznak wiosny,
- rozwijanie umiejętności dokonywania analizy i syntezy słów,
- rozpoznawanie i nazywanie poznanych liter,
- rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się całymi zdaniami,
- wymienia oznaki wiosny,
- **układa modele i schematy słów: łodyga, Łatka,**
- **rozpoznaje i nazywa poznane litery,**
- **rysuje po śladach rysunków.**

Przebieg dnia

I

T Tablica 21 – WIOSENNE PRZEBUDZENIE – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 4, s. 196).

- Słuchanie piosenki *Wiosenne buziaki* (śl. i muz. Krystyna Gowik, Aleksandra Żurawska, muz. Krystyna Gowik). Rozmowa na temat piosenki.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki.

Już roz - goś - ci - ła się wio - sna, słoń - ce i
 kwia - ty przy - nios - ła. Hu - sta się lek - ko na tę - czy,
 mo - ty - le i pta - ki ślą wio - śnie bu - zia - ki. Hop, hop,
 raz, dwa, trzy, tań - czy - my z wio - sen - ką ja i ty.
 Na - wet gdy z bu - rzy wio - sen - ny deszcz, to tyl - ko ra - doś - niej
 tak tań - czyć przy wio - śnie. Hop, hop, raz, dwa,
 trzy, bzy - czą już pszczo - ły i kwit - ną bzy. A ca - łe
 mia - sto ca - łu - sy śle, bez wio - sny by - ło tu źle.

I. Już rozgościła się wiosna,
słońce i kwiaty przyniosła.
Huśta się lekko na tęczy,
motyle i ptaki ślą wiośnie buziaki.

III. Kwiaty swe płatki umyły
i świeże stroje włożyły.
Budzą się wszystkie zwierzaki.
Kociaki i psiaki ślą wiośnie buziaki.

Ref.: Hop, hop, raz, dwa, trzy,
tańczymy z wiosenką ja i ty.
Nawet gdy z burzy wiosenny deszcz,
to tylko radośniej tak tańczyć przy wiośnie.
Hop, hop, raz, dwa, trzy,
bzyczką już pszczoły i kwitną bzy.
A całe miasto całusy śle,
bez wiosny było tu źle.

Ref.: Hop, hop...

II. Słońce rozdaje promyki,
gonią się w lesie strumyki.
Mrówki zaczęły porządku,
a grube ślimaki ślą wiośnie buziaki.

Ref.: Hop, hop...

N. zadaje pytania dotyczące tekstu piosenki.

- O czym jest ta piosenka?
- Po czym poznajemy, że przybyła wiosna?
- Co robią zwierzęta, kiedy dni stają się coraz cieplejsze?
- Określanie metrum piosenki.
- Zaznaczanie kłaśnięciem pierwszej miary taktu.
- Utrwalanie pojęć: przygrywka, zwrotka, refren.
- Określanie nastroju piosenki i charakteru melodii.
- Zabawa dydaktyczna Czy znamy te pory roku?

Dwa obrazki kojarzące się z porami roku – zimą i wiosną, małe obrazki z charakterystycznymi oznakami obu pór roku.

Porównywanie dwóch obrazków: kojarzących się z zimą i kojarzących się z wiosną, nazywanie oznak charakterystycznych dla tych pór roku, umieszczanie obrazków kojarzących się z daną porą roku pod obrazkiem z tą porą roku, np. zima: bałwan, sanki, narty, szalik, rękawiczki, ośnieżone drzewo, śnieżynki, lodowe sople; wiosna: krokusy, przebiśniegi, bocian, jaskółka, żaba, bazie na wierzbie, drzewo z listkami.

• Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28.

Bębenek, tamburyn.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa Dzieci – na spacer.

N. wyznacza w jednym miejscu sali przedszkole. Dzieci gromadzą się w nim. Na hasło: Dzieci – na spacer, wszystkie opuszczają przedszkole i rozbiegają się w różnych kierunkach, spacerują, podskakują. Na hasło: Dzieci – do przedszkola, szybko wracają na wyznaczone miejsce.

- Zabawa ruchowa kształtująca postawę ciała – Słońko wschodzi i zachodzi.

Dzieci stopniowo podnoszą się z przysiadu do stania, wyciągają ręce w górę i obracają się wokół własnej osi – słońko wstało i świeci, następnie powoli wracają do przysiadu i kulą się – słońko zaszło.

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – Bociany na łące.

Dzieci są bocianami. Chodzą po łące, wysoko unosząc kolana. Co pewien czas zatrzymują się, stają na jednej nodze, wystawiają złączone dłonie przed siebie, rytmicznie poruszają nimi jak dziobem i powtarzają: Kle, kle, kle, żabki mi się chce.

- Zabawa ruchowa z elementem podskoku – *Przestraszone żabki*.
Dzieci są żabkami. Naśladują skoki żabek. Uderzenie w bębenek jest sygnałem, że zbliża się bocian. Przestraszone żabki nieruchomieją. Dwa uderzenia w bębenek są sygnałem, że bocian odszedł, i żabki mogą skakać dalej.
- Zabawa ruchowa – *Przebudzone pszczołki*.
Dzieci są pszczołkami. Poruszają się po sali w rytmie wystukiwanym na tamburynie, cichutko bzyzcząc i machając skrzydełkami (palcami dłoni) na wysokości ramion. Podczas przerwy w grze przykucają na spotkanym kwiatku.
- Marsz po obwodzie koła z rytmicznym wymawianiem tekstu: *Wiosenko, wiosenko, zielona panienko, przybywaj z daleka, już dłużej nie zwlekaj*.

II

Zajęcia 1. Słuchanie wiersza Bożeny Głódkowskiej *Wiosna i moda*.

- Zabawa *Jaka jest wiosna?*
N. cicho wypowiada kolejne litery alfabetu, a wybrane dziecko w dowolnej chwili mówi: *stop*. Dzieci podają określenie, jakie według nich pasuje do wiosny. Musi ono zaczynać się na głoskę, na której zatrzymał się nauczyciel, np.
k – wiosna jest kolorowa
p – wiosna jest pachnąca
s – wiosna jest słoneczna
r – wiosna jest radosna
- Słuchanie wiersza Bożeny Głódkowskiej *Wiosna i moda*.

*Pod koniec zimy wiosna
wyjęła żurnali stosik.
– W co mam się ubrać? – dumiała
– co w tym sezonie się nosi?*

*Założyć sukienkę w kropki?
A może golf? No i spodnie?
Co wybrać, by być na czasie
i nie wyglądać niemodnie?*

*Torebkę wziąć czy koszyczek?
Na szyję apaszkę cienką,
na głowę – kapelusz z piórkiem
czy lepiej beret z antenką?*

*(W tym czasie... – Gdzież ta wiosna?
– pytali wszyscy wokół.
– Zaspęła? Zapomniała?
Nie będzie jej w tym roku?)*

*I przyszła w zielonych rajstopach,
w powiewnej złocistej sukience
i miała wianek z pierwiosnków,
a w ręce trzymała kaczeńce.*

*Pachniała jak sklep z perfumami –
wszak była calutka w kwiatach,
sypała płatkami jak deszczem –
i tak już zostało do lata.*

- Rozmowa na temat wiersza.
– *Jaki problem miała wiosna?*
– *W co postanowiła się ubrać?*
– *Jak wyglądała?*
- Wypowiadanie się dzieci na temat: *Jakie kolory kojarzą się wam z wiosną? Dlaczego?*
- Zabawa słowna pod hasłem: *Jak wyglądałby świat, gdyby wszystko było zielone?*
- Zabawa pod hasłem: *Kolory wiosny*.

Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki, kartoniki w kilku odcieniach zieleni, żółci, fioletu i błękitu.

N. przecina karteczki na 2 części i rozdaje dzieciom. Dzieci tańczą przy dowolnej muzyce, trzymając przed sobą kolorowe kartoniki. Gdy muzyka cichnie, dzieci mające przecięte połówki takich samych kartoników muszą się odnaleźć.

- Karty pracy, cz. 3, s. 52–53.

Nazywanie oznak wiosny przedstawionych na zdjęciach (zając z młodymi, krokusy, lecące bociany, przebiśniegi, motyle cytrynki, kwitnące wierzba i leszczyna, kra, skowronek, czajka, deszcz). Słuchanie wiersza L. Łącz *Już*. Nauka wiersza fragmentami, metodą ze słuchu. Rysowanie po śladach rysunków motyli. Kolorowanie ich tak, aby przypominały motyla cytrynka.

- Zabawa muzyczno-ruchowa *Kaprysy pogody* (przewodnik, cz. 4, s. 72).

Zajęcia 2. Odkrywanie litery ł, Ł.

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 62.
- Opisywanie, co przedstawia obrazek.
- Określanie pierwszych głosek w słowie *łodyga* i nazwach rysunków.
- Rysowanie po śladach rysunków.
- Zaznaczenie liter ł, Ł w wyrazach.

Zajęcia 2. Odkrywanie litery ł: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

- Wyodrębnianie wyrazu podstawowego – **łodyga**.

Karty pracy Nowe przygody Olka i Ady. Litery i liczby, cz. 2, s. 46–47.

N. pyta: *Część jakiego kwiatka pokazuje siostrze Olek? Jaką część krokusa wskazuje czerwona strzałka na obrazku?*

- Analiza i synteza słuchowa słowa *łodyga*.
Dzieci dzielą słowo *łodyga* na głoski i na sylaby. Liczą, ile w słowie jest sylab, a ile głosek. Wymieniają kolejno wszystkie głoski. Następnie podają przykłady innych słów, w których głoskę ł słychać na początku (łopata, łuk, łubin...), na końcu (dół, muł, stół...) oraz w środku (bułka, pałac, igła...).
- Budowanie schematu słowa *łodyga*.
Białe kartoniki dla każdego dziecka.
Dzieci układają tyle kartoników, ile sylab słyszą w słowie *łodyga*. Rozsuwają kartoniki i wymieniają głośno sylaby. Następnie układają tyle kartoników, ile głosek słychać w słowie *łodyga*. Wymawiają głoski głośno, dotykając kolejno kartoników.
- Budowanie schematu słowa *łatka*.
Białe kartoniki dla każdego dziecka.
N. wyjaśnia, że do ogrodu często przychodzi kotek, który ma łacie futerko. Dziadek nazwał go *łatka*.
N. wymawia imię kota z podziałem na głoski. Dzieci dokonują syntezy i wymawiają słowo głośno. Następnie samodzielnie dzielą słowo na sylaby i na głoski. Układają schemat słowa *łatka*.
- Budowanie modeli słów: *łodyga*, *łatka*.
Czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki dla każdego dziecka.
Dzieci głośno wymieniają głoski w słowach. Wypowiadają głoskę ł:
długo: #łyyyy...
krótko: ł, ł, ł, ł, ł...

Głoska ł jest spółgłoską, oznaczamy ją na niebiesko.

Pod schematami słów zaznaczają miejsca głoski ł niebieskimi kartonikami. Zaznaczają na czerwono miejsca samogłosek. Pozostałe głoski zaznaczają na niebiesko.

- Odkrywanie litery ł, Ł.

Kartoniki z literami ł, ł dla N., kartoniki z literami Ł, Ł dla każdego dziecka.

N. pokazuje litery ł: małą i wielką, drukowane. Dzieci określają ich wygląd. Umieszczają kartoniki z literami ł, Ł we właściwych miejscach pod modelami słów: łodyga, Łatka. Dzieci przypominają, kiedy stosujemy wielką literę.

- Umieszczenie kartoników z poznanymi literami we właściwych miejscach pod modelami.

Kartoniki z literami: o, d, y, g, a, t, k (dla każdego dziecka).

Dzieci umieszczają brakujące litery pod modelami słów: łodyga, Łatka. Czytają wyrazy **łodyga, Łatka.**

- Karty pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby*, cz. 2, s. 46–49.
- Nazywanie zdjęć.
- Dzielenie ich nazw na głoski.
- Rysowanie pod każdym zdjęciem tyłu kresek, z ilu głosek składa się jego nazwa.
- Zaznaczanie na niebiesko liter ł, Ł w wyrazach.
- Czytanie sylab, wyrazów, zdań.
- Czytanie nazw kwiatów.
- Rozwiązywanie rebusów.
- Wodzenie palcem po literze ł: małej i wielkiej, pisanej. Pisanie liter ł, Ł po śladach, a potem – samodzielnie.

B+

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa kształtująca postawę ciała – *Kwiatek rośnie.*

Bębenek.

Dzieci przykucają, głowy wtulają w ramiona. N. zaczyna rytmicznie uderzać w bębenek – najpierw cicho, potem coraz głośniej i szybciej. Dzieci powoli się podnoszą, aż do pozycji stojącej, wyciągają ręce do góry.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Kto umie słuchać?*

Woreczek dla każdego dziecka, tamburyn, bębenek.

Dzieci spacerują po wyznaczonym miejscu w ogrodzie przedszkolnym, rzucają woreczki w górę i je łapią. Na sygnał – uderzenie w tamburyn – zatrzymują się i stają bez ruchu. Woreczki mogą upaść na ziemię, a dzieci czekają, aż drugi sygnał (uderzenie w bębenek) pozwoli im wykonać ruch.

- Spacer w poszukiwaniu oznak wiosny.

Lupy.

Obserwację możemy przeprowadzić w pobliskim parku lub na placu przedszkolnym. Dzieci wyposażamy w lupy i zachęcamy do poszukiwania oznak wiosny.

- Przyglądanie się krzewom i drzewom.
- Słuchanie śpiewu ptaków, obserwowanie ich zachowania.
- Przyglądanie się pączkom na krzewach i kiełkującej trawie przez lupę.
- Oglądanie (jeżeli są) wiosennych kwiatów przez lupę.
- Rozmowa na temat prowadzonych obserwacji.
- Czy zauważyliście oznaki wiosny?
- Czy świat oglądany przez lupę wygląda tak samo jak w rzeczywistości?
- Czy to prawda, że przez lupę widać dokładniej?
- Czy teraz ptaki zachowują się inaczej niż zimą?

III

- Nauka pierwszej zwrotki i refrenu piosenki *Wiosenne buziaki* (przewodnik, cz. 4, s. 82).
- Zabawa *Spotkanie z wiosną* – utrwalanie kroków walczyka.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Wiosenne buziaki*.

Dzieci maszerują w dowolnych kierunkach sali w rytmie nagrania piosenki. Podczas refrenu podają sobie ręce w parach i tańczą w rytmie walczyka (do siebie, od siebie).

Marzec, tydzień 4

Dzień 2

Wiosenne przebudzenia

Wiosna na łące

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Utrwalanie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki <i>Wiosenne buziaki</i> . Zabawa <i>Szukamy rymów do wiosennych słów</i> . Zaznaczanie drogi Olka i Ady do kwiatów. Nazywanie ich. Rysowanie krokusów po śladach, bez odrywania kredki od kartki. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28.	IV 7 IV 2 IV 8, IV 18 I 5
II.1.	Zabawa matematyczna – <i>Wiosna na łące</i> . Cele: przeliczanie w zakresie 10 ; poznawanie nazw mieszkańców łąki. Zabawa ruchowa <i>Mieszkańcy łąki</i> .	IV 4 , IV 15, IV 18 I 5
2.	Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 14. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Bociany</i> ; zabawa ruchowa <i>Wiosenne przebudzenie</i> ; opowieść ruchowa połączona z ćwiczeniami ortofonicznymi – <i>Wiosno, gdzie jesteś?</i>	I 8 I 5, IV 1
III.	Zabawa <i>Pąki na drzewach</i> – wyrabianie reakcji na zmiany dynamiki. Zabawa <i>Taniec promyków</i> . Zabawa ruchowa <i>Mieszkańcy łąki</i> .	IV 7 I 5 I 5
	Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.	Ćwiczenia w czytaniu – układanie wyrazów z poznanych liter. I 6 , IV 4

Cele główne

- przeliczanie w zakresie **10**,
- poznawanie nazw mieszkańców łąki,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- dodaje i odejmuje w zakresie **10**,
- wymienia wybrane zwierzęta mieszkające na łące,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Utrwalanie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki *Wiosenne buziaki* (przewodnik, cz. 4, s. 82).
- Nauka kolejnych zwrotek na zasadzie echa rytmicznego.
- Powtarzanie za N. fragmentów piosenki w różnym tempie.
- Zabawa *Szukamy rymów do wiosennych słów*.

N. wymawia słowa kojarzące się z wiosną, a dzieci podają do nich rymy.

wiosna – *sosna, radosna*

skowronek – *dzwonek*

sasanka – *pisanka*

krokus – *hokus-pokus...*

- Karta pracy, cz. 3, s. 54.
Zaznaczanie drogi Ady i Olka do kwiatów. Nazywanie kwiatów. Rysowanie kwiatów po śladzie, bez odrywania kredki od kartki.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28 (przewodnik, cz. 4, s. 83).

II

Zajęcia 1. Zabawa matematyczna – *Wiosna na łące*.

- Rozmowa na temat zwierząt, które mogą powitać wiosnę na łące.
- *Które zwierzęta mieszkające na łące mogą powitać wiosnę? Dlaczego?*

• Słuchanie nazw zwierząt ułożonych z liter i odczytanych przez 6-latków.	• Układanie nazw wybranych zwierząt żyjących na łące. Litery potrzebne do ułożenia nazw zwierząt: motyl, biedronka, bocian, konik polny, skowronek, kret. Dzieci układają wyrazy – nazwy zwierząt. Odczytują je.
---	---

- Zabawa *Na łące*.
Dla każdego dziecka: kartonik z obrazkiem mieszkańca łąki, z zaznaczoną na nim liczbą kół, sylwet zwierząt żyjących na łące, pas zielonego kartonu.
Komponowanie z przygotowanych przez N. sylwet wiosennego obrazka; układanie sylwet zgodnie w kodem kółkowym.
Każde z dzieci wybiera kartonik z obrazkiem mieszkańca łąki i pewną liczbą kół. Liczy koła i układa na łące (pasie zielonego kartonu) taką samą liczbę sylwet zwierząt. Np. żabka i cztery koła – dziecko układa na łące cztery żabki; biedronka i trzy koła – układa na łące trzy biedronki; konik polny i osiem kół – układa na łące osiem koników. Podobnie postępuje ze ślimakami i bocianami. Liczy, ile rodzajów zwierząt jest na łące.
- Zadania matematyczne – *Motyle i kwiaty*.
Liczmany, np. klocki.
N. przedstawia dzieciom sytuację, np.
Pewnego dnia zakwitły na łące 2 stokrotki; następnego dnia zakwitły jeszcze 3. Ile stokrotek zakwitło na łące?

Dzieci układają liczmany, liczą je i odpowiadają na pytanie.	Dzieci układają działanie: 2 + 3 = 5 odczytują je i odpowiadają na pytanie.
--	--

Tak samo postępują przy kolejnych zadaniach.

- *Na łące rosło 8 stokrotek. Dzieci zerwały 4 stokrotki. Ile stokrotek zostało?*
- *W słoneczny dzień nad łąką fruwały 4 motylki cytrynki. Za chwilę przyleciało jeszcze 6 motylków. Ile motylków fruwa teraz nad łąką?*
- *Na kwiatach siedziało 10 motylków cytrynków. 3 motylki odfrunęły. Ile motylków zostało na kwiatach?*

- Karta pracy, cz. 3, s. 55.

Przedstawianie sytuacji ukazanych na obrazkach za pomocą liczmanów. Odpowiadanie na pytania. Rysowanie po śladzie drogi pszczoły do ula.

- Zabawa ruchowa – *Mieszkańcy łąki*.

Emblematy zwierząt: żabek, motylków, bocianów, kołatka, grzechotka, bębenek.

N. dzieli dzieci na trzy grupy: żabki, motylki i bociany (emblematy zwierząt). Każda grupa zwierząt reaguje ruchem na swój akompaniament. Np. żabki – skaczą w przysiadzie, kiedy usłyszą kołatkę; motylki – biegają, machając palcami jak skrzydełkami na wysokości ramion, przy dźwiękach grzechotki; bociany – chodzą, unosząc wysoko kolana, z rękami wyciągniętymi w bok, i poruszają nimi jak skrzydłami, przy akompaniamencie bębna. Podczas powtórzeń zabawy dzieci zamieniają się rolami.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 14 (przewodnik, cz. 4, s. 67).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Bociany*.

Tamburyn.

Dzieci są bocianami. Biegają po łące, machając rękami jak skrzydłami. Na mocne uderzenie przez N. w tamburyn zatrzymują się, stają na jednej nodze i naśladują głos bociana: *kle, kle, kle*. Dwa uderzenia w tamburyn są sygnałem do ponownego ruchu.

- Zabawa ruchowa – *Wiosenne przebudzenia*.

Tamburyn.

Dzieci przykucają w rozsypce – są roślinami, które wkrótce przebudzą się z zimowego snu. Przy delikatnych dźwiękach tamburynu chodzi pomiędzy nimi wybrane dziecko – wiosna – i dotykiem dłoni budzi je do życia. Dzieci wolno podnoszą się i przybierają dowolną pozę przypominającą kwiat lub drzewo.

- Opowieść ruchowa połączona z ćwiczeniami ortofonicznymi – *Wiosno, gdzie jesteś?*

Dzieci naśladują czynności i odgłosy, o których opowiada N.

Olek nie mógł się doczekać nadejścia wiosny. Postanowił wyjść do ogrodu i jej poszukać (maszerują w różnych kierunkach). Zobaczył drzewa z pąkami, delikatnie poruszające się na wietrze (naśladują poruszające się drzewa i ich szum). W oddali usłyszał śpiew ptaków (naśladują śpiew ptaków). Nad domem krążyły dwa bociany (biegają z szeroko rozłożonymi rękami), a potem brodziły po trawie, wysoko ponosząc nogi, i rozglądały się w poszukiwaniu żabek (maszerują z wysokim unoszeniem kolan, rozglądają się na boki). Klekotały cichutko, aby ich nie spłoszyć (cicho naśladują klekot bocianów). Żabki zauważyły niebezpieczeństwo i skakały w różnych kierunkach, aby się ukryć (naśladują żabie skoki). Nawoływały się cichutko (cicho kumkają), aby nie zwrócić na siebie uwagi. Było ciepło i przyjemnie. Olek przeciągnął się, aby rozprostować kości (przeciągają się). Nagle nad uchem usłyszał ciche bzyczenie. To pszczoła krążyła nad jego głową (naśladują brzęczenie pszczoły). Chłopiec przestraszył się. Zaczął uciekać. Wymachiwał rękami, aby ją odgonić (biegają i wymachują rękami). Nagle jego uwa-

gę zwróciły kolorowe kwiaty. Olek pochylił się i je powąchał (naśladując wąchanie kwiatów), a potem głośno kichnął (kichają: aaa... psik!). „Nie muszę już dalej szukać wiosny” – pomyślał zadowolony, a potem, uśmiechnięty, wrócił do domu (maszerują, uśmiechając się do siebie).

III

- Zabawa *Pąki na drzewach* – wyrabianie reakcji na zmiany dynamiki.

Tamburyn.

Dzieci maszerują w określonym kierunku, w rytmie melodii piosenki *Wiosenne buziaki*. N. potrząsa tamburynem. Ciche dźwięki – dzieci przechodzą do przysiadu – *na drzewach pojawiają się pąki*. Dźwięki coraz głośniejsze – *pąki rosną* – powoli przechodzą do pozycji stojącej. Dźwięki głośne – *pąki pękają i zamieniają się w listki* – unoszą wysoko ręce, przenoszą je na boki. Swobodnie improwizują ruchowo w rytmie dźwięków instrumentu.

- Zabawa *Taniec promyków*.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Wiosenne buziaki*, żółte szyfonowe chusty.

Dzieci są promykami słońca. W rytmie piosenki wykonują dowolne improwizacje ruchowe do niej. N. prezentuje kilka wymyślonych przez siebie figur, zwracając uwagę na skoordynowanie ruchów z rytmem piosenki.

- Zabawa ruchowa *Mieszkańcy łąki* (przewodnik, cz. 4, s. 89).

• Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.	• Ćwiczenia w czytaniu – układanie wyrazów z poznanych liter. Kartoniki z poznanymi literami. Dzieci kolejno dostają koperty z poznanymi literami. Układają z nich wyrazy (przynajmniej pięć wyrazów) i je odczytują. Np. łopata, mała, bułka, dołek, igła, kukła, pudełko, sałata, wałek...
---	--

Marzec, tydzień 4

Dzień 3

Wiosenne przebudzenia

Pierwszy motyl

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Zabawa plastyczna – <i>Pierwsze bazie</i> . Omówienie etapów rozwojowych żaby. Rysowanie żab według wzoru. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28.	I 7, IV 8 IV 8, IV 18 I 5
II.1. Zabawy przy piosence <i>Wiosenne buziaki</i> . Cele: kształtowanie poczucia rytmu w metrum trójdzielnym; rozwijanie koordynacji słuchowo-ruchowej.	I 5, IV 7
2. <i>Pierwszy motyl</i> – praca plastyczna. Cele: rozwijanie sprawności manualnej; poznawanie budowy motyla. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Głodne żabki</i> ; zabawa bieżna <i>Motylki</i> . Spacer – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie.	I 7, IV 8 I 5, IV 18
III. Zabawa twórcza – <i>Na powitanie wiosny</i> . Oglądanie zdjęcia sasanki. Dorysowywanie brakujących części sasanki na kolejnych rysunkach. Zabawa muzyczno-ruchowa <i>Kaprysy pogody</i> .	IV 1 IV 2, IV 8, IV 18 I 5, IV 7
Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.	Dobieranka sylabowa. I 6, IV 4

Cele główne

- kształtowanie poczucia rytmu w metrum trójdzielnym,
- rozwijanie koordynacji słuchowo-ruchowej,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- poznawanie budowy motyla.

Cele operacyjne

Dziecko:

- reaguje ruchem na pierwszą miarę taktu,
- wykonuje układ ruchowy do piosenki,
- wykonuje papierowego motyla,
- wymienia części ciała motyla.

Przebieg dnia

I

- Zabawa plastyczna – *Pierwsze bazie*.

Dla każdego dziecka: wazon narysowany przez N., kolorowy papier, szare gazety, nożyczki, klej. Każde dziecko przykleja na kartce wazon wycięty po liniach narysowanych przez N., na wazonie przykleja paski papieru wydarte z szarych gazet (gałązki); dokleja po obu stronach gałązek wydarte z gazet niewielkie owale – bazie. Dzieci oglądają powstałe prace; przeliczają gałązki w wazonach; określają, które dziecko ma ich najwięcej.

- Karta pracy, cz. 3, s. 56.

Oglądanie obrazków. Omawianie etapów rozwojowych żaby. Kończenie rysowania żab według wzoru. Kolorowanie ich.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28 (przewodnik, cz. 4, s. 83).

II

Zajęcia 1. Zabawy przy piosence *Wiosenne buziaki*.

- Ćwiczenia wyrabiające umiejętność świadomego poruszania się w rytm dźwięków instrumentu. **Bębenek.**

Dzieci poruszają się zgodnie z rytmem wybijanym na bębnie przez N.: maszerują, podskakują. Na przerwę w muzyce wykonują przysiad. Głośny dźwięk instrumentu oznacza wykonanie obrotu.

- Ćwiczenie oddechowe – *Łąka wiosną*.

Dla każdego dziecka: kolorowy kwiatek z bibuły, zielona kartka, słomka.

Dzieci zajmują miejsca przy stolikach. Przed każdym dzieckiem na stoliku leżą wycięte z bibuły kolorowe kwiatki oraz zielona kartka – łąka. Zadaniem dzieci jest przeniesienie jak największej liczby kwiatków na swoją łąkę za pomocą słomki.

- Zabawa *Rośnie trawa*, rozwijająca zdolność szybkiej reakcji na ustalony sygnał.

Bębenek.

Dzieci w przysiadzie, zajmują miejsca na okręgu, twarzami do jego środka. N. – wiosna – śpiewa piosenkę *Wiosenne buziaki*, równocześnie na *raz* wybija rytm na bębnie. Dzieci kolejno przechodzą do pozycji stojącej, zgodnie z wybijanym rytmem. Podczas powtórzenia zabawy kolejno przechodzą do siadu skrzyżnego, zgodnie z wybijanym rytmem.

- Zabawa z zastosowaniem piosenki *Wiosenne buziaki*.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Wiosenne buziaki*.

Dzieci są ustawione w dwóch kołach, przodem do ich środka. N. wprowadza do piosenki elementy ruchu.

I. <i>Już rozgościła się wiosna, słońce i kwiaty przyniosła. Huśta się lekko na tęczy, motyle i ptaki ślą wiośnie buziaki.</i>	Dzieci w dwóch kołach: podają sobie ręce i maszerują w prawą stronę, zatrzymują się, przenoszą ręce na biodra i kołyszają się miarowo: raz w lewą, raz w prawą stronę, naśladują ruchy skrzydeł, naśladują posyłanie buziaków. Dzieci dobierają się w pary,
Ref.: <i>Hop, hop, raz, dwa, trzy, tańczymy z wiosenką ja i ty. Nawet gdy z burzy wiosenny deszcz, to tylko radośniej tak tańczyć przy wiośnie. Hop, hop, raz, dwa, trzy, bzyczą już pszczoły i kwitną bzy. A całe miasto całusy śle, bez wiosny było tu źle.</i>	wykonują dwa podskoki, trzy kłaśnięcia, podają sobie ręce, wykonują krok do siebie, krok od siebie, unoszą ręce w górę, następnie powoli je opuszczają, naśladując padający deszcz, podają sobie ręce, wykonują krok do siebie, krok od siebie, wykonują dwa podskoki, trzy kłaśnięcia, wykonują obrót drobnymi krokami, wokół siebie, naśladują posyłanie całusów, podają sobie ręce, wykonują rytmicznie krok do siebie, krok od siebie. Dzieci w dwóch kołach, jedno za drugim:
II. <i>Słońce rozdaje promyki, gonią się w lesie strumyki. Mrówki zaczęły porządk, a grube ślimaki ślą wiośnie buziaki.</i>	przemieszczają się w wężykach – dzieci z koła I zajmują miejsca dzieci z koła II i odwrotnie,
Ref.: <i>Hop, hop...</i>	dobierają się w pary i wykonują taki sam układ jak po pierwszej zwrotce. Dzieci w dwóch kołach, zwrócone twarzami do ich środka:
III. <i>Kwiaty swe płatki umyły i świeże stroje włożyły. Budzą się wszystkie zwierzaki. Kociaki i psiaki ślą wiośnie buziaki.</i>	zataczają duże koło lewą ręką, następnie energicznie wyciągają ją do przodu, zataczają duże koło prawą ręką, następnie energicznie wyciągają ją do przodu, przeciągają się, posyłają buziaki,
Ref.: <i>Hop, hop...</i>	dobierają się w pary i wykonują taki sam układ jak po pierwszej zwrotce.

Dzieci maszerują w rytmie marakasu, w określonym kierunku. Każde dziecko trzyma w ręce żółty pasek bibuły – promyczek słońca. Kiedy dzieci usłyszą dźwięk dzwoneczka, zatrzymują się. N. unosi wybrany przez siebie piktogram, np. słończko z pięcioma promykami. Dzieci ustawiają się w kołach, zgodnie z liczbą promyków na piktogramie, i recytują tekst Bożeny Formy:

*Słończko świeci nad łąką,
promyki ciepłe wysła,*

*wszyscy się cieszą, bo właśnie
wiosna się zaczyna.*

Zajęcia 2. Pierwszy motyl – praca plastyczna.

- Zapoznanie z budową motyla.

Duże zdjęcie/obrazek motyla.

N. pokazuje zdjęcie/obrazek motyla i omawia jego budowę.

Ciało motyla jest zbudowane z trzech części: głowy, tułowia, odwłoka.

Na głowie motyl ma parę oczu (złożonych), parę czułków oraz ssący aparat gębowy.

Tułów składa się z trzech segmentów, na których znajdują się trzy pary odnóży. Od tułowia odchodzą dwie pary skrzydeł pokrytych łuskami.

- Oglądanie zdjęć/obrazków różnych motyli, słuchanie ich nazw.

- • Zabawa ruchowa *Jakie zwierzęta się poruszają?*

Tamburyn, kołatka, grzechotka, bębenek.

N. dzieli dzieci na cztery grupy: żabki, bociany, motylki, koniki polne. Każda grupa porusza się, naśladując ruchy swojego zwierzątka, po usłyszeniu dźwięków przyporządkowanego jej instrumentu, np. żabki – tamburynu, bociany – kołatki, motylki – grzechotki, koniki polne – bębna.

- • Praca plastyczna – *Pierwszy motyl.*

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 19, klej, nożyczki, kredki, flamastry.

- Wycinanie z karty rysunku motyla.
- Kończenie kolorowania rysunku motyla.
- Nacinanie obrazka motyla w wyznaczonych miejscach i składanie go według wzoru.
- Przyklejanie główki we właściwym miejscu.
Motylami można ozdobić salę.
- Oglądanie wykonanych motyli, wskazywanie najciekawszych.
- Porządkowanie miejsc pracy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Głodne żabki.*

Dzieci są żabkami. Poruszają się, skacząc. Na hasło: *Mucha*, wyskakują w górę, aby złapać jedzenie, następnie skaczą dalej.

- Zabawa bieżna *Motylki.*

Tamburyn.

Dzieci są motylkami. Biegają przy akompaniamencie tamburynu, poruszając rękami jak skrzydełkami. Podczas przerwy w grze zastygają w bezruchu.

- Spacer – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie.

III

- Zabawa twórcza – *Na powitanie wiosny.*

Dzieci wymyślają zdania, jakimi powitałyby wiosnę. Tworzą wspólne opowiadanie o przyjeździe wiosny poprzez łączenie w całość kolejnych zdań dopowiedzianych przez chętne dzieci.

- • Karta pracy, cz. 3, s. 57.

Oglądanie obrazka sasanki. Powtarzanie jej nazwy. Dorysowywanie brakujących części sasanki na kolejnych rysunkach. Oglądanie obrazków przedstawiających, jak rozwijała się sasanka. Określanie, czego potrzebują sasanka i inne rośliny, żeby się rozwijać.

- • Zabawa muzyczno-ruchowa *Kaprysy pogody* (przewodnik, cz. 4, s. 72).

• Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.	• Dobieranka sylabowa. Dla każdego dziecka: wyprawka, karta P, nożyczki, karta, klej. Dzieci dokleją brakujące sylaby w nazwach kwiatów i przyklejają całe nazwy na kartkach.
--	---

Marzec, tydzień 4

Dzień 4

Wiosenne przebudzenia

Powitanie wiosny

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Zabawa <i>Spotkanie z wiosną</i> – instrumentacja wiersza Bożeny Formy.	IV 7
	Składanie w całość pociętych na części obrazków wczesnowiosennych kwiatów.	I 7, IV 9
II.1.	Wspólne dekorowanie kukły marzanny.	IV 1, IV 8
	Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28.	I 5
II.1.	Rozmowa na temat wczesnowiosennych kwiatów. Cele: rozwijanie mowy, poznawanie przyczyn ochrony roślin.	IV 2, IV 18
	Zabawa ruchowa z elementem wyprostnym – <i>Wiosenne kwiaty</i> .	I 5
2.	Wspólne powitanie wiosny przez starsze dzieci i młodsze dzieci. Cele: zintegrowanie się dzieci podczas powitania wiosny; poznawanie zwyczajów związanych z pożegnaniem zimy i powitaniem wiosny.	III 2, III 7, IV 2
III.	Układanie zdań przeczących do podanych zdań twierdzących.	IV 2
	Czytanie tekstu wyrazowo-obrazkowego.	IV 2, IV 9, IV 17
	Zapoznanie z monetami i banknotami o nominałach: 1 zł, 2 zł, 5 zł, 10 zł.	
	Zabawa ruchowa z elementem wyprostnym – <i>Wiosenne kwiaty</i> .	I 5

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- poznawanie przyczyn ochrony roślin,
- zintegrowanie się dzieci podczas powitania wiosny,
- poznawanie zwyczajów związanych z pożegnaniem zimy i powitaniem wiosny.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- wie, dlaczego należy chronić wybrane rośliny,
- bawi się z innymi dziećmi,
- wymienia zwyczaje związane z pożegnaniem zimy i powitaniem wiosny.

Przebieg dnia

I

- Zabawa *Spotkanie z wiosną* – instrumentacja wiersza Bożeny Formy.
Trójkąty, tamburyny, bębenki.

Dzieci zajmują miejsca w półkolu przed N., który zapoznaje je z wierszem. Następnie N. dzieli je na grupy i ustala sposób zaprezentowania wiersza.

N.

Ciepły wietrzyk powiał dzisiaj.

Dzieci (grupa I):

pocierają dłońmi o membrany bębenków, następnie nabierają powietrze nosami, wypuszczają je ustami – dmuchają, naśladując wiatr.

Dzieci (grupa II)

Kap, kap, deszcz wiosenny pada.

lekko stukają palcami o podłogę.

Dziecko I

Słyszać, jak śpiewają ptaki.

wykonuje tremolo na trójkącie.

Dzieci (grupa III):

Pachną kwiaty, rośnie trawa.

naśladują wachanie kwiatów, przechodzą do przysiadu, powoli wstają, unoszą ręce w górę, poruszają nimi w nadgarstkach (rośnie trawa).

Dziecko II

Słonko rano wcześniej wstaje

przeciąga się.

Dzieci (grupa IV)

i promyki swe wysła.

potrząsają tamburynami.

Już pracują mrówki w lesie,

Dzieci (grupa I)

miarowo uderzają w bębneki.

miło z wiosną dzień zaczynać.

Wszystkie dzieci miarowo klaszczą.

- Składanie w całość pociętych obrazków wczesnowiosennych kwiatów.

Dla każdego dziecka: koperta z pociętym na części jednym z obrazków: przebiśniegu, krokusa, sasanki, zawilca.

Dzieci dostają koperty z pociętymi na kilka części obrazkami wczesnowiosennych kwiatów. Składają je w całość i przyklejają na kartkach.

- Wspólne dekorowanie kukły marzanny.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28 (przewodnik, cz. 4, s. 83).

II

Zajęcia 1. Rozmowa na temat wczesnowiosennych kwiatów.

- Karta pracy, cz. 3, s. 58.

Czytanie całościowe (5-latki) lub samodzielne (6-latki) nazw kwiatów. Próby wyjaśniania, dlaczego niektóre z nich są pod ochroną. Rysowanie po śladzie, bez odrywania kredki od kartki.

Ochrona gatunkowa roślin to prawny sposób zabezpieczenia rzadko występujących gatunków dziko rosnących roślin zagrożonych wyginięciem. Gatunków chronionych nie wolno niszczyć, zrywać, zbierać, sprzedawać, nabywać, przewozić przez granicę państwa, nie można niszczyć ich siedlisk itp. W niemal wszystkich państwach są gatunki roślin podlegające ochronie. W Polsce za początki ochrony gatunkowej uważa się przepisy chroniące cisa, jakie obowiązywały już w średniowieczu.

- Oglądanie, ułożonych i przyklejonych na kartkach (I część dnia), puzzli z wiosennymi kwiatami. Nazywanie swoich kwiatów. Dobieranie się w pary (różne kwiaty) i określanie różnic między kwiatami.

- Czytanie całościowe nazw kwiatów: **przebiśniew, zawilec**.

Dla każdego dziecka napisy: **przebiśniew, zawilec**, oraz litery potrzebne do ułożenia napisów: **sasanka, krokus**.

Przyklejanie ich pod swoimi, umieszczonymi na kartkach, puzzlami (I część dnia).

Dzieci, które mają sasanki lub krokusy, układają ich nazwy z liter i przyklejają pod obrazkami.

- Zabawa ruchowa kształtująca postawę ciała – *Kwiatek rośnie* (przewodnik, cz. 4, s. 86).
- Zabawy z zastosowaniem rymowanki o przebiśniewie.

*Gdy poczuł, że zbliża się wiosna,
przebił śnieg i na świat się wydostał.*

Wypowiadanie rymowanki przez dzieci ze zwiększającym się natężeniem głosu, a następnie z malejącym natężeniem głosu.

- Układanie przez N., a potem przez chętne dzieci, zdań o przebiśniewie. Liczenie słów w poszczególnych zdaniach przez pozostałe dzieci.

Np:

*Przebiśniew przebija śnieg.
Przebiśniewi są kwiatami objętymi ochroną.
Przebiśniew ma białe, delikatne płatki.*

- Karta pracy, cz. 3, s. 59.
- Kolorowanie rysunków kwiatów. Rysowanie po śladzie, bez odrywania kredki od kartki.

- Zabawa *Co to za kwiatek?*

Zdjęcia/obrazki wiosennych kwiatów.

Chętne dziecko opisuje wygląd wiosennego kwiatka, bez podawania jego nazwy. Pozostałe dzieci odgadują, o jakim kwiatku jest mowa, wskazując go na zdjęciu/obrazku.

- Założenie w kąciку przyrody hodowli krokusa i tulipana.

Dla każdego dziecka: doniczka, rękawiczki ochronne, cebulka kwiatowa tulipana lub krokusa, kartka, kredki.

Oglądanie cebulek kwiatowych, porównywanie ich wyglądu, wypowiedzi dzieci o tym, czego potrzebuje roślina do życia. Sadzenie cebulek w doniczkach oznaczonych etykietkami z rysunkami tulipana i krokusa, wykonanych przez chętne dzieci. Codzienne pielęgnowanie, obserwowanie wzrostu roślin; dzielenie się swoimi spostrzeżeniami.

- Zabawa ruchowa z elementem wyprostnym – *Wiosenne kwiaty*.

Grzechotka.

Dzieci są kwiatami. Przykucają w rozsypce; budzi je wiosenne słońce – delikatny akompaniament na grzechotce. Powoli wstają, prostują łodyżki, liście, wyciągają główki kwiatowe w kierunku słońca. Brak akompaniamentu jest sygnałem do powolnego przyjęcia pozycji wyjściowej.

Zajęcia 2. Wspólne powitanie wiosny przez starsze dzieci i młodsze dzieci.

- Poznawanie ciekawostek na temat obrzędów związanych z pożegnaniem zimy i powitaniem wiosny.

Dawniej w wsiach, gdy kończyła się zima, przynoszono nad rzekę słomianą, dużą kukłę, którą topiono lub palono. Nazywaną ją Zimą, Marzanną, Moreną, Marzaniokiem, Śmiercichą,

Śmietką, Śmierteczką. Nazwy te kojarzą się ze śmiercią, ponieważ marzannę uważano za uosobienie śmierci, zimy, chorób. Ludzie byli przekonani, że jej utopienie spowoduje nadejście wiosny. Marzannę wynoszono ze wsi całą gromadą. Robiono to po zabawie albo w jej trakcie. Niesiono ją, trzymając wysoko, lub wywożono na taczkach. Topiono ją po wcześniejszym rozebraniu. Wierzano, że oddanie kukły władcom wód spowoduje urodzaj na polach.

- Wyjście z marzanną do ogrodu przedszkolnego, z młodszymi kolegami i koleżankami z pozostałych grup.

Idąc, dzieci skandują podane przez N. hasła. Np.

*Wiosno, wiosno, nie zwlekaj,
przybądź do nas z daleka.
lub
Zimę, zimę żegnamy,
wiosnę, wiosnę witamy.*

*Marzanno, marzanno
– ty zimowa panno.
Ciebie z zimą żegnamy,
a wiosnę – witamy!*

Dzieci idą dookoła ogrodu przedszkolnego za marzanną niesioną przez N.

W ogrodzie:

- wszystkie dzieci tworzą duże koła (współśrodkowe) wokół marzanny, głośno powtarzają okrzyki, a potem śpiewają piosenki i mówią wiersze o wiosnie,
- dzieci ustalają, co zrobić z marzanną (spalić jej na placu nie mogą, utopić w pobliskiej rzece, pobliskim jeziorze, zalewie – nie mogą, bo zanieczyściłyby środowisko); powinny dojść do wniosku, że mogą rozłożyć ją na części i wyrzucić do kosza.

Dzieci powracają do sali. Krótko rozmawiają na temat pożegnania zimy i powitania wiosny. Dzieli się swoimi wrażeniami.

III

- Układanie zdań przeczących do podanych zdań twierdzących.

N. mówi zdania, a dzieci podają przykłady zdań przeczących. Kilka przykładów zdań przeczących (do podanych) podaje N.

- *W sklepie warzywniczym kupimy buty.*
- *W sklepie warzywniczym nie kupimy butów.*
- *W piekarni kupimy mleko.*
- *W piekarni nie kupimy mleka.*
- *Mama zamówiła w cukierni tort.*
- *Mama nie zamówiła w cukierni tortu.*
- *Ala ma w koszyku bułki i chleb.*
- *Ala nie ma w koszyku bułek i chleba.*

B

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 61. Czytanie z N. tekstu wyrazowo-obrazkowego.

- Zapoznanie z monetami i banknotami o nominałach: 1 zł, 2 zł, 5 zł, 10 zł.

Napisy: bankier, banknoty, bankomat, kartoniki z liczbami (od 0 do 9), litery potrzebne do ułożenia napisów: bank, To monety, koperty z kartonowymi kołami (10–13 sztuk), tacki, po dwie sylwety monet o nominałach: 1 zł, 2 zł, 5 zł.

- Odczytanie umieszczonych na tablicy wyrazów: **bankier, banknoty, bankomat**.
 - *Kim jest bankier? Czym się zajmuje?*
 - *Do czego służy bankomat? Co to są banknoty?*

- Wyodrębnianie wspólnego wyrazu z wyżej wymienionych określeń – ułożenie wyrazu **bank** z liter alfabetu.

Litery alfabetu dla każdego dziecka.

- Rozmowa na temat działalności banku.
 - *Co to jest bank? Czy jest potrzebny? Dlaczego?*
 - *Kto pracuje w banku? Co powinni umieć ludzie pracujący w banku?*
- Ćwiczenia w szybkim liczeniu – *Kto nadaje się na bankiera?*

Dzieci siedzące przed N. w luźnej gromadce otrzymują koperty z kartonowymi kołami (10–13 sztuk) oraz tacki. N. pokazuje kartonik z liczbą (od 0 do 9), a dzieci w określonym czasie wyjmują z kopert i układają na tacy tyle kół, ile wskazuje liczba. Gdy N. powie: *Stop*, dzieci odkładają koperty na tackę i już nie układają kół. Następnie wybrane dzieci sprawdzają zgodność liczby swoich liczmanów z liczbą pokazaną przez N. Zabawę powtarzamy kilkakrotnie. Po każdorazowym przeliczeniu kartonowe koła znów wracają do kopert.

- Zapoznanie z monetami i banknotami o nominałach: 1 zł, 2 zł, 5 zł, 10 zł. Rozpoznawanie i nazywanie nominałów monet.

Po dwie sylwety monet o nominałach: 1 zł, 2 zł, 5 zł.

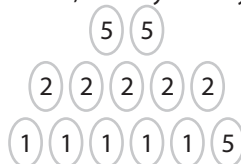
N. przypina na tablicy po dwie sylwety monet. Dzieci nazywają monety, a następnie układają napis: **To monety**, z kartoników z literami.

- Podział liczby 10 na składniki, z wykorzystaniem sylwet monet.

N. zwraca się do dzieci:

- *Wyobraźcie sobie, że już jesteście bankierami, a ja przychodzę do was po pieniądze. Chcę wypłacić 10 zł, a wy dysponujecie tylko monetami o nominałach: 1 zł, 2 zł, 5 zł. Czy potraficie wypłacić mi 10 zł?*

- Układanie na tablicy sylwet monet w różnych wariantach, tak aby dawały 10 zł, np.

Dzieci mogą indywidualnie przedstawiać te sytuacje, wykorzystując krążki z kopert, na których napiszą liczby: **1, 2, 5**.

- Karty pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Liter i liczby*, cz. 2, s. 50–51.
- Czytanie napisu – **To monety**. Oglądanie monet (z obu stron). Odczytanie napisu – **To banknot**. Oglądanie banknotu (przód i tył).
- Liczenie pieniędzy w każdym szeregu. Naklejanie obok nich obrazka monety lub banknotu o tej samej wartości.
- Rozmieniać pieniądze na drobne – naklejanie obok zdjęcia pieniędzy odpowiednich monet, których suma da taką samą wartość.
- Oglądanie zdjęć pieniędzy z innych krajów, w tym należących do Unii Europejskiej.

- Zabawa ruchowa z elementem wyprostnym – *Wiosenne kwiaty* (przewodnik, cz. 4, s. 96).

Marzec, tydzień 4

Dzień 5

Wiosenne przebudzenia

Poszukiwanie oznak wiosny

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Słuchanie tekstu i rysowanie po śladach. Rysowanie po śladzie drogi motylka cytrynka do krokusa. Oglądanie reprodukcji malarskich przedstawiających wiosnę – rozmowa na temat wiosny. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28.	I 7, IV 8 IV 2, IV 18 I 5
II.1.	Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej <i>Ozimina</i> . Cele: rozwijanie mowy; utrwalanie oznak wiosny. Zabawa muzyczno-ruchowa <i>Kaprysy pogody</i> .	IV 2, IV 5, IV 18 I 5, IV 7
2.	Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 14. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Słoneczko i deszczyk</i> ; spacer w pobliżu przedszkola – poszukiwanie oznak wiosny.	I 8 I 5, IV 18
III.	Ćwiczenie pamięci ruchowej – <i>Wiosenne obrazki</i> . Zabawa <i>Czy to już wiosna?</i> Wspólne wyjaśnianie znaczenia przysłów związanych z wiosną. Dowolny taniec przy nagraniu utworu Antonia Vivaldiego <i>Cztery pory roku. Wiosna</i> . Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie.	I 9 IV 2 IV 2 IV 7 I 7, IV 8
	Oglądanie rysunków z figur. Liczenie figur.	Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań. I 6, IV 12, IV 15

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- utrwalanie oznak wiosny,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- wymienia oznaki wiosny,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- • Karta pracy, cz. 3, s. 60.
Słuchanie tekstu i rysowanie po śladach. Rysowanie po śladzie drogi motylka cytrynka do krokusa.
- • Oglądanie reprodukcji malarskich przedstawiających wiosnę – rozmowa na temat wiosny.
Dla każdego dziecka: wyprawka, reprodukcje obrazów: Claude'a Moneta Wiosna, Williama McTaggarta Wiosna.
Dzieci wypowiadają się na temat wiosny przedstawionej na reprodukcjach.
- • Ćwiczenia poranne – zestaw nr 28 (przewodnik, cz. 4, s. 83).

II

Zajęcia 1. Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej Ozimina.

- Podawanie atrybutów wiosny.
Mazak, karton z napisem: Wiosna jest...
Dzieci podają atrybuty wiosny, a N. zapisuje je na kartonie z napisem: **Wiosna jest...**
- • Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej Ozimina.
Książka (s. 54–55) dla każdego dziecka.
N. czyta opowiadanie, a dzieci oglądają ilustracje w książce.

Zbliżała się wiosna. Słońce świeciło coraz mocniej, a dni stawały się coraz dłuższe. Olek z Adą przeglądali księgozbiór babci i dziadka. Były tam książki o przyrodzie.

– Dziadku, co to jest ozimina? – zapytał Olek.

– To są rośliny, najczęściej zboża, które wysiewa się jesienią, bo lubią spędzać zimę pod śniegiem. Wtedy najlepiej rosną.

– A ja myślałem, że to są zimne lody! Na przykład ozimina waniliowa, ozimina czekoladowa...

– Cha, cha, cha! Poproszę dwie kulki oziminy rzepakowej – roześmiał się dziadek. – Świetnie to wymyśliłeś. Jednak oziminy nie sprzedaje się w cukierniach ani w lodziarniach. Jeśli chcecie, możemy się zaraz wybrać na spacer i sprawdzić, jakie są oznaki wiosny i co wykiełkowało na polach.

– Ja wolę zostać z babcią – powiedziała Ada. – Poczekam, aż wiosna sama do mnie przyjdzie.

– Mam pomysł – stwierdziła babcia. – Wy idźcie szukać wiosny na polach, a my z Adą sprawdzimy, czy przypadkiem nie ukryła się w naszym ogródku.

Olek z dziadkiem wyruszyli na poszukiwanie wiosny. Szli skrajem lasu, a Olek co chwilę przystawał i pytał dziadka o nazwy roślin. Podziwiali białe zawilce i fioletowe przylaszczki. Olek miał trudności z wymówieniem słowa „przylaszczka” i było dużo śmiechu. Dziadek, wielbiciel i znawca ptaków, opowiadał Olkowi o przylatujących na wiosnę ptakach.

– Na pewno przylecą do nas bociany i jaskółki – powiedział Olek. – A jakich ptaków nie wymieniliśmy?

– Są takie niewielkie szare ptaki z białymi brzegami na ogonku. Na pewno usłyszymy ich przepiękny śpiew nad polami.

– Już mi się przypomniało! To skowronki! – zawołał Olek.

– Brawo! A nasz taki wierszyk?

Dziadek przystanął, wcielił się w aktora na scenie i zaczął recytować:

Szpak się spotkał ze skowronkiem.

– Przyszła wiosna! Leć na łąkę!

Czas na twoje ptasie trele,

z tobą będzie nam weselej.

– Drogi szpaku – rzekł skowronek –

gardło całe mam czerwone,

łykam syrop i pigułki,

niech kukają więc kukułki.

Kuku, kuku – wiosna śpiewa!

Pąki rosną już na drzewach.

Kuku, wiosna!

Wiosna, kuku!

Będzie radość do rozpuku!

Olek pochwalił dziadka za świetną pamięć i ocenił jego wystąpienie na szóstkę.

Słońce grzało coraz mocniej. Za zakrętem polnej drogi Olek zobaczył zielone pole. Ciągnęło się aż po horyzont.

– Dziadku, to wygląda jak zielone morze!

– To jest właśnie ozimina rzepakowa. Rzepak kwitnie na żółto. A tam rosną jęczmień i żyto, widzisz?

– Tak! I te wszystkie rośliny spały pod śniegiem przez całą zimę?

– Tak. A kiedy słońce roztopiło śnieg, od razu napłyły wody.

– Mądre te zboża – podsumował Olek. – Wiedzą, kiedy leżeć, kiedy kwitnąć i kiedy dojrzewać.

– Czasami pogoda płata figle i niszczy całą uprawę, niestety. Nie może być ani zbyt zimno, ani zbyt gorąco, bo rośliny obudzą się za wcześnie.

– Tak jak niedźwiedź – zauważył Olek. – Jeśli obudzi się za wcześnie, to będzie ziewał przez cały czas.

Wracając, nazrywali naręcze wierzbowych bazi, bo Ada uwielbiała je głaskać. Bazie są miłutkie jak kotki. W oddali usłyszeli cudny śpiew skowronka.

„To już naprawdę wiosna!” – pomyślał Olek.

W ogródku spotkali Adę, która zrobiła swój własny malutki klombik.

– Zobacz, to są fioletowe krokusy, a te białe dzwoneczki to przebiśniegi, bo przebiły śnieg, żeby wyrosnąć – wyjaśniła bratu.

– A my widzieliśmy rzepak i słyszeliśmy skowronka. A tu mam dla ciebie bukiet kotków – Olek wręczył siostrze bazie.

– Kizie-mizie! – ucieszyła się dziewczynka, a potem szepnęła bratu na ucho:

– Chodź, pokażę ci robale...

– Robale? Jakie robale?

– Kwitnące. Wyrosły na drzewie.

Podeszli do drzewa, z którego zwisały żółto-zielone rośliny, wyglądające jak włochate gąsienice. Było ich tak dużo, że przypominały setki małych żółtych warkoczików.

– Robaczynwe drzewo. Nie boisz się?

– Nie. Na początku myślałam, że to robaki, ale babcia mi powiedziała, że to jest leszczyna. A wiesz, co z niej wyrośnie?

– Leszcze, czyli ryby – zażartował Olek.

– Nie wyglupiaj się. Wyrosną z niej orzechy laskowe – pochwaliła się swoją wiedzą Ada.

Tego dnia wszyscy poczuli wiosnę. Powietrze pachniało parującą ziemią, kwiatami i świeżością. Nikt nie miał ochoty oglądać telewizji ani nawet słuchać radia, bo wokoło odbywał się ptasi koncert. Dziadek pogwizdywał wesoło i planował, co nowego posadzi w ogrodzie.

- *A co zrobisz, jak wiosna się jutro schowa i znowu będzie zimno?* – zapytała Ada.
- *Wiosna? Przecież u nas w domu zawsze jest wiosna.*
- *Jak to?*
- *Wiosna to wasza babcia!* – powiedział dziadek i dał babci całusa.

- Ćwiczenia z tekstem.
Książka (s. 54–55) dla każdego dziecka.

Dzieci słuchają tekstu czytanego przez N. lub 6-latkę.	Dzieci głośno czytają teksty umieszczone pod ilustracjami do opowiadania.
--	---

- Rozmowa na temat opowiadania.

- *Co to jest ozimina?*
- *Gdzie poszli Olek z dziadkiem?*
- *Jakie oznaki wiosny widzieli?*
- *Co to są bazie-kotki?*
- *Co robiła Ada?*
- *Co to są robale?*

- Zabawa ruchowa *Podglądamy przyrodę*.
Dzieci, w leżeniu przodem (na brzuchu), naśladują obserwowanie przyrody przez lornetki. Trzymają przed oczami dłonie zwinięte w pięści i co chwilę starają się podnieść łokcie tak, aby nie dotykały podłogi.

- Indywidualne układanie puzzli *Wiosna*.
Dla każdego dziecka: wyprawka, puzzle Wiosna.

- Zabawa muzyczno-ruchowa *Kaprysy pogody* (przewodnik, cz. 4, s. 72).

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 14 (przewodnik, cz. 4, s. 67).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Słoneczko i deszcz*.
Na hasło: *Słoneczko*, dzieci poruszają się swobodnie po sali. Hasło: *Deszcz*, jest sygnałem do przysiadu, stukania palcem w ziemię i rytmicznego powtarzania słów: *kap, kap, kap*.
- Spacer w pobliżu przedszkola – poszukiwanie oznak wiosny.
Obserwowanie pączków na drzewach, zielonej trawy, pierwszych wiosennych kwiatów w ogrodach; dzielenie się swoimi spostrzeżeniami.

III

- Ćwiczenie pamięci ruchowej – *Wiosenne obrazki*.
Kreślenie przez N. palcem w powietrzu rysunków związanych tematycznie z wiosną. Odgadywanie przez dzieci, co N. narysował. Samodzielne odtwarzanie rysunku.
N. rysuje np. chmury, krokusa, bociana, bazie, słońce, deszcz.
- Zabawa *Czy to już wiosna?*
Zielony kartonowy listek dla każdego dziecka.
Dzieci podnoszą w górę zielone, kartonowe listki wtedy, kiedy usłyszą informację zapowiadającą wiosnę. Np.
 - *Po trawie chodzą bociany.*
 - *W lesie wyrosły prawdziwki i kurki.*
 - *Mocno świeci słońce i dni są coraz dłuższe.*
 - *W ogrodzie zakwitły przebiśniegi i krokusy.*
 - *Dzieci zjeżdżają z górki na nartach.*

- *Na drzewach pojawiły się zielone listki.*
- *Wieje mroźny wiatr i sypie śnieg.*
- *Nad stawem kumkają żaby.*

Wypowiedzi dzieci o tym, jak ich zdaniem powinna wyglądać wiosna. Uzasadnianie swoich opinii.

- Wspólne wyjaśnianie znaczenia przysłów związanych z wiosną.

Jaskółka i pszczołka lata, znakiem to wiosny dla świata.

A jak wiosna liście splata, puszczaj zimę, czekaj lata.

Pierwsza jaskółka wiosny nie czyni.

- Dowolny taniec przy nagraniu utworu Antonia Vivaldiego *Cztery pory roku. Wiosna*.

Odtwarzacz CD, nagranie utworu Antonia Vivaldiego *Cztery pory roku. Wiosna*.

- Karta pracy, cz. 3, s. 61.

Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Rysowanie w każdym kolejnym polu o jedną kroplę deszczu więcej niż w poprzednim.

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 63. Oglądanie rysunków z figur. Liczenie figur każdego rodzaju. Zaznaczanie ich liczby kropkami przy odpowiednich figurach na dole karty. Kolorowanie wybranego rysunku.

- Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Poznanie nazw wybranych ptaków, które powróciły do nas wczesną wiosną – skowronka, bociana, czajki i szpaka. Słuchanie piosenki <i>Wołanie wiosny</i> . Rozmowa na temat tekstu piosenki. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29.		IV 18, IV 19 IV 5, IV 7 I 5
II.1. Słuchanie opowiadania Hanny Zdzitowieckiej <i>Gdzie budować gniazdo?</i> Cele: rozwijanie mowy; poznanie nazw ptaków. Zabawa muzyczno-ruchowa – <i>Powróciły skowronki i bociany</i> .		IV 5, IV 18 I 5, IV 7
2. Odkrywanie litery j, J . Rysowanie po śladach rysunków. Określanie pierwszej głoski w słowie <i>jajka</i> i w nazwach rysunków. Cel: rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.	2. Odkrywanie litery j : małej i wielkiej, drukowanej i pisanej. Układanie schematów i modeli słów: <i>jajka, Jagoda</i> . Cele: rozwijanie umiejętności dokonywania analizy i syntezy słuchowej słów; rozpoznawanie i nazywanie poznanych liter.	IV 2, IV 4, IV 8
Zabawy na świeżym powietrzu: obserwowanie zachowania ptaków, nazywanie ich; zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Ptaki – do gniazda!</i> ; zabawa bieżna <i>Powroty ptaków</i> .		I 5, IV 18
III. Zabawa <i>Wiosenne kwiaty</i> – rozwijająca koordynację słuchowo-ruchową. Słuchanie wiadomości na temat bociana. Wykonanie wydzieranki z kolorowego papieru – <i>Bocian</i> .		I 5, IV 1 IV 5 I 7, IV 8
Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.	Ćwiczenia w czytaniu – dobieranie nazw do zdjęć.	I 6, IV 4
Słuchanie fragmentu wiersza Apolinarego Nosalskiego <i>O dwunastu braciach</i> – kwiecień.		IV 5, IV 16

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- poznanie nazw ptaków,
- rozwijanie umiejętności dokonywania analizy i syntezy słuchowej słów,
- rozpoznawanie i nazywanie poznanych liter,
- rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- wymienia nazwy ptaków powracających do nas wczesną wiosną,
- dzieli na sylaby i na głoski słowa: *jajka, Jagoda*; układa schematy i modele tych słów,
- rozpoznaje i nazywa poznane litery,
- rysuje po śladach rysunków.

Przebieg dnia

I

- Poznanie nazw wybranych ptaków, które powróciły do nas wczesną wiosną – skowronka, bociana, czajki i szpaka.
Dzieci oglądają zdjęcia ptaków (internet). Omawiają ich wygląd – różnice i podobieństwa.

Dzielić nazwy tych ptaków na sylaby.

- Słuchanie piosenki *Wołanie wiosny* (śl. i muz. Krystyna Gowik). Rozmowa na temat tekstu piosenki.
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki.

Dzi - siaj w dro - dze do przed-szko - la już zie - lo - ne by - ły po - la,
a bo - cia - ny kle - ko - ta - ły, bo na łą - kę przy - le - cia - ły. Zie -
lo - na wio-sen - ka nas wo - ła, zie - lo - na pa-nien - ka we - so - ła. W o - czy
świe-ci nam zło-ty-m słoń-cem i roz - rzu - ca kwia-ty pa - chną-ce. Zie - chną-ce.

I. *Dzisiaj w drodze do przedszkola
już zielone były pola,
a bociany klekotały,
bo na łąkę przyleciały.*

II. *Na gałązkach pierwsze pąki,
a na pąkach pierwsze bąki.
Żabki skaczą, a skowronek
śpiewa jak srebrzysty dzwonek.*

Ref.: *Zielona wiosenka nas woła,
zielona panienka wesoła.
W oczy świeci nam
złotym słońcem
i rozrzuca kwiaty pachnące. (2x)*

Ref.: *Zielona wiosenka...*

III. *Na spacerze zobaczymy,
czy już nigdzie nie ma zimy.
Teraz wiosna rządzić będzie,
z czego bardzo się cieszymy!*

Ref.: *Zielona wiosenka...*

N. zadaje pytania dotyczące tekstu piosenki.

- *O jakiej porze roku jest ta piosenka? Po czym poznajemy, że nastaje wiosna?*
- *Gdzie przyleciały bociany? Co robiły?*
- Określanie metrum piosenki. Taktowanie w metrum czterodzielnym. Zaznaczanie kłaśnięciem refrenu.
- Nauka refrenu i pierwszej zwrotki na zasadzie echa muzycznego.

• Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29.

Krążek dla każdego dziecka.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Obserwujemy powracające ptaki.*
Dzieci spacerują po sali. Na hasło: *Skowronek*, zatrzymują się, kładą na brzuchu, podnoszą łokcie nad podłogę, naśladują obserwowanie ptaka przez lornetkę.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Oglądamy przebiśniegi.*
Dzieci spacerują po sali. Na hasło: *Przebiśnieg*, wykonują przysiad i patrzą na podłogę – przyglądają się *kępce przebiśniegów wyglądających spod śniegu.*
- Zabawa ruchowa z elementem przeskoku – *Uwaga! Kałuża.*
Dzieci spacerują po sali między rozłożonymi przez nauczyciela krążkami – kałużami. Na hasło: *Kałuża*, przeskakują przez krążki – kałuże.

- Ćwiczenia ruchowo-graficzne – *Krople deszczu*.
Dzieci kreślą kształt kropli deszczu w powietrzu raz prawą, raz lewą dłonią, a potem robią to samo na dywanie.
- Zabawa *Uciekaj! Pada deszcz*.
Dzieci spacerują po sali. Na hasło: *Deszcz*, uciekają w wyznaczone miejsce w sali.
- Zabawa bieżna z zastosowaniem przysłówia.
Dzieci rytmizują tekst przysłówia *W marcu jak w garncu*, tupiąc.
- Marsz po kole przy wybranej piosence.

II

Zajęcia 1. Słuchanie opowiadania Hanny Zdzitowieckiej *Gdzie budować gniazdo?*

- Zabawa bieżna – *Powroty ptaków*.

Tamburyn.

Dzieci są ptakami. Wracają z Afryki, Azji, biegają w różnych kierunkach z rozłożonymi na bok rękami, przy akompaniamencie tamburynu. Podczas przerwy w grze przykucają i odpoczywają przed dalszą podróżą. Dźwięki tamburynu są sygnałem do dalszego biegu.

- Słuchanie opowiadania Hanny Zdzitowieckiej *Gdzie budować gniazdo?*

– *Nie ma to jak głęboka dziupla! Trudno o lepsze i bezpieczniejsze mieszkanie dla dzieci – powiedział dzięcioł.*

– *Kto to widział, żeby chować dzieci w mroku, bez odrobiny słońca – oburzył się skowronek.*

– *O, nie! Gniazdko powinno być usłane na ziemi, w bruzdzie, pomiędzy zielonym, młodym zbożem. Tu dzieci znajdą od razu pożywienie, tu skryją się w gęszczu...*

– *Gniazdo nie może być zrobione z kilku trawek. Powinno być ulepione porządnie z gliny, pod okapem, żeby deszcz dzieci nie zmoczył. O, na przykład nad wrotami stajni czy obory – swiergotała jaskółka.*

– *Sit, sit – powiedział cichutko remiz. – Nie zgadzam się z wami. Gniazdko w dziupli? Na ziemi? Z twardej gliny i przylepione na ścianie? O, nie! Spójrzcie na moje gniazdko utkane z najdelikatniejszych puchów i zawieszone na wiotkich gałązkach nad wodą! Najłżejszy wiaterek buja nim jak kołyską...*

– *Ćwirk! Nie rozumiem waszych kłótni – zaćwierkał stary wróbel.*

– *Ten uważa, że najbezpieczniej w dziupli, tamtemu w bruzdzie łatwo szukać ukrytych w ziemi owadów. Ba, są nawet ptaki budujące gniazda tylko w norkach, w ziemi albo wprost na wodzie... Ja tam nie jestem wybredny w wyborze miejsca na gniazdo. Miałem już ich wiele w swoim życiu. Jedno zbudowałem ze słomy na starej lipie, drugie – pod rynną, trzecie... hm... trzecie po prostu zająłem jaskółkom, a czwarte – szpakom. Owszem, dobrze się czułem w ich budce, tylko mnie stamtąd wyproszono dość niegrzecznie. Obraziłem się więc i teraz mieszkam kątem u bociana. W gałęziach, które poznosił na gniazdo, miejsca mam dosyć, a oboje bocianostwo nie żałują mi tego kącika.*

- Rozmowa na temat opowiadania.
 - *Które ptaki rozmawiały o gniazdach?*
 - *Jakie gniazdo zachwalał dzięcioł, a jakie skowronek?*
 - *Jakie gniazdo zachwalała jaskółka, a jakie remiz?*
 - *Co powiedział wróbel na temat gniazd?*
 - *Z czego ptaki robią gniazda?*

- Karta pracy, cz. 3, s. 62.

Słuchanie nazw ptaków, oglądanie ich gniazd. Określanie różnic i podobieństw między gniazdami. Kończenie rysowania bocianów według wzoru.

- Oglądanie zdjęcia bociana.
Zdjęcie bociana.
- Podanie jego nazwy, dzielenie jej na sylaby, określanie pierwszej głoski i ostatniej głoski.
- Określanie cech ptasich na podstawie bociana (dziób, skrzydła, ciało pokryte piórami, fruw, ma ogon itp.).
- Naśladowanie głosu bociana.
- Wizualizacja – *Jestem bocianem.*
Dzieci naśladują ruchem i głosem bociana, o którym opowiada N.
Bocian chodzi powoli po łące, czasem dotknie czegoś dziobem. Następnie zatrzymuje się, staje na jednej nodze i wypatruje. Czatuje, czasem porusza dziobem, piórami, zaklekoce głośno. Myśli: „Nie ma nic smacznego, są tylko żaby, a jednak lepszy rydz niż nic” i łapie żaby. Potem odlatuje do swojego starego gniazda, które ma od lat.

- Oglądanie zdjęć/obrazków ptasich piór, zapoznanie z ich budową.
Zdjęcia/obrazki ptasich piór.
Zwrócenie uwagi, że składają się one z elastycznej osi oraz promyków, które od niej odchodzą z jednej i z drugiej strony i nie łączą się ze sobą. N. wyjaśnia, że na skrzydłach ptaki posiadają pióra zwane lotkami, dzięki którym latają. Z ogona wyrastają pióra zwane sterówkami – one pozwalają ptakom utrzymać równowagę.
- Zabawa muzyczno-ruchowa – *Powróciły skowronki i bociany.*
Kołatka, tamburyn.
Dzieci dzielą się na dwie grupy – bociany i skowronki. Przypominają głosy ptaków – *kle, kle, kle* – bociany – i *dzeń, dzeń, dzeń* – skowronki. Przy dźwiękach kołatki poruszają się bociany, machając wyciągniętymi rękami i mówiąc: *kle, kle, kle...* Przy dźwiękach tamburynu poruszają się skowronki, machając zgiętymi w łokciach rękami i mówiąc: *dzeń, dzeń, dzeń...*

Zajęcia 2. Odkrywanie litery j, J.

Zajęcia 2. Odkrywanie litery j: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

B

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 64.
- Opisywanie, co przedstawia obrazek.
- Określanie pierwszych głosek w słowie *jajka* i nazwach rysunków.
- Rysowanie po śladach rysunków.
- Kolorowanie wybranych rysunków.
- Zaznaczanie liter **j, J** w wyrazach.
- Wyodrębnianie wyrazu podstawowego – **jajka**.
Zdjęcia/obrazki jajek ptaków.
N. pokazuje jajka. Rozbija jedno, omawia z dziećmi jego budowę.
Dzieci oglądają zdjęcia/obrazki jajek różnych ptaków (np.: przepiórki, bociana, strusia).
- Analiza i synteza słuchowa słowa *jajka*.
Dzieci dzielą słowo *jajka* na sylaby i na głoski. Liczą sylaby i głoski słowie *jajka*. Wymieniają inne słowa, w których głoska *j* jest na początku (jagody, jogurt, jodła...), na końcu (kij, maj, tramwaj...) oraz w środku (bajka, fajka, lejek...).
- Budowanie schematu słowa *jajka*.
Białe kartoniki dla każdego dziecka.
Dzieci układają tyle kartoników, ile sylab słyszą w słowie *jajka*. Rozsuwają kartoniki, wymawiając głośno sylaby. Następnie układają tyle kartoników, z ilu głosek składa się słowo; wymawiają głośno głoski, dotykając kartoników.

- Budowanie schematu słowa *Jagoda*.
Białe kartoniki dla każdego dziecka.
N. wyjaśnia, że pani Jagoda to sąsiadka dziadka i babci Olka i Ady. Na jej stodole od lat mają gniazdo bociany. Pani Jagoda dostarcza też babci kurze jajka, które tak chętnie jedzą Ada i Olek – czy to na miękko, czy to w postaci omletu.
– *A wy w jakiej postaci lubicie jajka?*
Dzieci dzielą słowo *Jagoda* na sylaby, a potem na głoski. Układają z kartoników schemat imienia.
- Budowanie modeli słów: *jajka, Jagoda*.
Czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki dla każdego dziecka.
Dzieci głośno dzielą słowa: *jajka, Jagoda*, na głoski.
Wymawiają głoskę *j*:
długo: *jjjyyyy...*
krótko: *j, j, j, j...*
Głoska *j* jest spółgłoską i oznaczamy ją na niebiesko.
Pod schematami słów dzieci zaznaczają miejsca głoski *j* niebieskimi kartonikami. Czerwonymi kartonikami zaznaczają miejsca samogłosek w słowach: *jajka, Jagoda*. Pozostałe miejsca zaznaczają na niebiesko – to spółgłoski. Porównują liczbę samogłosek i spółgłosek w słowach: *jajka, Jagoda*.
- Odkrywanie litery **j, J**.
Kartoniki z literami j, J dla N., kartoniki z literami j, J dla każdego dziecka.
N. pokazuje kartoniki z literami **j, J**. Dzieci omawiają ich wygląd. Umieszczają litery w odpowiednich miejscach pod modelami słów: *jajka, Jagoda*.
Dzieci przypominają, kiedy używamy wielkiej litery.
- Uzupełnianie wyrazów wcześniej poznanymi literami.
Kartoniki z literami: a, k, g, o, d (dla każdego dziecka).
Dzieci umieszczają pod modelami słów kartoniki z odpowiednimi literami. Odczytują wyrazy: **jajka, Jagoda**.
- Określanie różnic między **i** a **j** oraz wymową głosek *i, j*.
Kartoniki z literami j, i dla każdego dziecka.

N. pokazuje dzieciom kartoniki z literami **i, j**, a dzieci określają różnice między nimi. Następnie mówią, która głoska – **i** czy **j** – jest samogłoską, a która spółgłoską. Dzieci uzasadniają swoją wypowiedź.

- Karty pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Liter i liczby*, cz. 2, s. 52–55.
- Nazywanie zdjęć.
- Dzielenie nazw zdjęć na głoski.
- Zaznaczanie na niebiesko liter **j, J** w wyrazach.
- Czytanie sylab, wyrazów i tekstu.
- Rozwiązywanie krzyżówki.
- Czytanie nazw ptaków. Kolorowanie wyrazów – nazw ptaków znanych dzieciom.
- Czytanie wyrazów powstałych z połączenia sylab.
- Wodzenie palcem po literze **j** – małej i wielkiej, pisanej. Pisanie liter **j, J** po śladach, a potem – samodzielnie.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Obserwowanie zachowania ptaków, nazywanie ich.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Ptaki – do gniazd!*

Kolorowe krążki, bębenek.

N. rozkłada w wyznaczonym miejscu ogrodu przedszkolnego kolorowe krążki – gniazda. Dzieci są ptakami. Poruszają się między krążkami – gniazdami. Kiedy usłyszą mocne uderzenie w bębenek, jak najszybciej przykucają w najbliższym gnieździe. Dwa uderzenia w bębenek są sygnałem do ponownego poruszania się.

- Zabawa bieżna – *Powroty ptaków.*

Tamburyn.

Dzieci są ptakami. Wracają z Afryki – biegają w różnych kierunkach z rozłożonymi na bok rękami, przy akompaniamencie tamburynu. Podczas przerwy w grze przykucają i odpoczywają przed dalszą podróżą. Dźwięki tamburynu są sygnałem do dalszego biegu.

III

- Zabawa *Wiosenne kwiaty* – rozwijająca koordynację słuchowo-ruchową.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Wołanie wiosny*.

N. wybiera jedno dziecko – panią Wiosnę. Pozostałe dzieci – kwiaty – zajmują dowolne miejsca na środku sali, przechodząc do przysiadu. Między nimi w rytmie piosenki spaceruje pani Wiosna. Dotknięte przez nią kwiaty maszerują za nią wężykiem. Kiedy usłyszą refren piosenki, zatrzymują się i śpiewają, równocześnie klaszcząc. Podczas zwrotek pani Wiosna zbiera pozostałe kwiaty.

- Słuchanie wiadomości na temat bociana.

Bocian biały zamieszkuje tereny trawiaste, stepy, sawanny, tereny uprawne blisko zbiorników wodnych, bagienne, wilgotne lub okresowo zalewane łąki i pastwiska, okolice jezior i laguny. Lubi rozproszone drzewa, na których może gniazdować lub nocować. Występuje głównie na nizinach, rzadko na wyżynach. Bocian unika terenów zimnych, o częstych opadach atmosferycznych, obszarów wysoko położonych i o gęstej roślinności. W przeciwieństwie do bociana czarnego, nie unika siedzib ludzkich i często gnieździ się

nawet w środku wsi lub w małych miastach. Bocian ma upierzenie białe, z wyjątkiem czarnych lotek i ogona. Nogi i dziób są czerwone. Szyję ma długą, w locie wyciągniętą do przodu. Młode ptaki mają czarny dziób. Pisklęta są pokryte białym, gęstym puchem. Bociany zakładają duże, koliste gniazda z warstwowo ułożonych gałęzi, poprzątkanych skośnie witkami. Wyściółka jest dość obfita – ze słomy, torfu, niekiedy z dodatkiem papieru i szmat. Umiejscowione są one zwykle na drzewie, w bezpośredniej bliskości siedzib ludzkich, lub na różnych budynkach (na dachu budynku mieszkalnego lub gospodarczego, w ruinach wysokich budynków, na nieczynnych kominach fabrycznych, pylonach, słupach telegraficznych, stogach). Bocian składa jaja pod koniec kwietnia (od 1 do 7). Jest ptakiem mięsożernym. Żywi się owadami, głównie pasikonikami i chrząszczami, ale również jaszczurkami, węzami, pisklętami i małymi zającami. W latach obfitujących w myszy i norniki zjada prawie wyłącznie te gryzonie, przez co jest ptakiem pożytecznym z punktu widzenia rolników.

- Wykonanie wydzieranki z kolorowego papieru – *Bocian*.

Dla każdego dziecka: kolorowy papier, kartka, klej.

- Zapoznanie ze sposobem wykonania prac.
- Omówienie budowy bociana (nogi, głowa, szyja, skrzydła, tułów, ogon).
- Określanie kolorów poszczególnych części ciała bociana.
- Wyrwanie z papieru poszczególnych części bociana i przyklejanie ich na kartce.
- Dorysowanie trawy, ewentualnie słońca i chmur.
- Wykonanie prac przez dzieci.
- Wspólne oglądanie prac, wskazywanie najciekawszych.
- Porządkowanie miejsc pracy.

• Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.	• Ćwiczenia w czytaniu – dobieranie nazw do zdjęć. Dla każdego dziecka: karta G: zdjęcia motyla, sasanki, krokusa, zawilca, karta O: podpisy do zdjęć. Dziecko wycina zdjęcia i nazwy, dobiera do zdjęć odpowiednie nazwy.

- Słuchanie fragmentu wiersza Apolinarego Nosalskiego *O dwunastu braciach* – kwiecień.

*Kwiecień nie czeka,
bardzo się spieszy,
aby na drzewach
listki rozwiesić,
pierwsze warzywa
zasiać w ogrodzie,
po czym z uśmiechem
od nas odchodzi.*

N. pyta:

- *O jakim miesiącu jest wiersz? Co robi kwiecień?*
- *Wymieńcie nazwy wszystkich miesięcy.*

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Zabawa twórcza – <i>Ptaki z figur</i> . Opowiadanie historyjki o wildze. Rysowanie po śladzie. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29.		IV 12, IV 15 IV 2, IV 5, IV 8 I 5
II.1. Rozwiązywanie zadań tekstowych metodą symulacji.		IV 15
Cele: dodawanie i odejmowanie w zakresie 10 .	Cele: układanie działań do podanych zadań.	
Zabawa muzyczno-ruchowa – <i>Powróciły skowronki i bociany</i> .		I 5, IV 7
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 15. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej.		I 8
Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola w poszukiwaniu ptaków; zabawa ruchowa – <i>Wróbelki i kot</i> , zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Ptaki – do gniazd!</i>		I 5, IV 18
III. Kolorowanie rysunku czajki według wzoru. Czytanie z N. (lub samodzielnie) nazw części ciała czajki.		I 7, IV 4, IV 8
Utrwalanie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki <i>Wołanie wiosny</i> . Nauka kolejnych zwrotek.		IV 7
Zabawa <i>Cicho – głośno</i> – wyrabiająca szybką reakcję na zmiany dynamiczne.		IV 7

Cele główne

- dodawanie i odejmowanie w zakresie **10**,
- **układanie działań do podanych zadań**,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- dodaje i odejmuje na konkretach w zakresie **10**,
- **układa działania do podanych zadań, odczytuje je**,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Zabawa twórcza – *Ptaki z figur*.
Klocki w kształcie figur geometrycznych dla każdego dziecka.
Dzieci układają z klocków w kształcie figur geometrycznych wymyślone przez siebie ptaki. Przeliczają, ile klocków w kształcie danych figur zostało użytych.
- Karta pracy, cz. 3, s. 63.
Opowiadanie historyjki o wildze. Rysowanie po śladzie drogi kukułki do gniazda wilgi. Odpowiadanie na pytanie o gniazdo kukułki.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29 (przewodnik, cz. 4, s. 105).

Zajęcia 1. Rozwiązywanie zadań tekstowych metodą symulacji.

Dziesięć klocków (liczmanów) dla każdego dziecka.

Dzieci dostają klocki (lub inne liczmany). Siedzą w kole. Każde dziecko wybiera sobie 10 klocków. N. podaje zadania, a dzieci starają się je rozwiązać, dokładając klocki lub je odkładając.

- *Na drzewie siedziało 7 wróbli.* (Dzieci układają przed sobą 7 klocków). *Potem przyleciały jeszcze 3 wróble.* (Dzieci dokładają jeszcze trzy klocki). *Ile wróbli siedzi teraz na drzewie?*

Dzieci liczą klocki i podają ich liczbę, odpowiadając na pytanie.	Dzieci układają działanie: $7 + 3 = 10$ i odpowiadają na pytanie.
---	---

- *Na drzewie było 8 gołębi.* (Dzieci układają przed sobą 8 klocków). *Przejeżdżający samochód wystraszył je i wszystkie odleciały.* (Odsuwają 8 klocków). *Ile gołębi pozostało na drzewie?*

Dzieci liczą pozostałe klocki i odpowiadają na pytanie.	Dzieci układają działanie: $8 - 8 = 0$ i odpowiadają na pytanie.
---	--

W ten sposób dzieci rozwiązują podobne zadania.

 • Karta pracy <i>Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia</i>, s. 65. Kolorowanie jajek.	 • Karty pracy <i>Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby</i>, cz. 2, s. 56–57. Zapisywanie obliczeń do sytuacji przedstawionych na obrazkach. Czytanie zadań. Wykonywanie do nich ilustracji i zapisywanie obliczeń.
--	--

- Zabawa muzyczno-ruchowa – *Powróciły skowronki i bociany* (przewodnik, cz. 4, s. 107).

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 15.

Rozwijanie świadomości własnego ciała.

- *Wirujący bączek* – dzieci ślizgają się w kółko na brzuchu, a następnie na plecach.
- *Chowamy się* – w siadzie, przyciągają kolana do głowy, chowają głowy; rozprostowują się do pozycji leżącej.
- *Gorąca podłoga* – biegają z wysokim unoszeniem kolan.
- *Na szczudłach* – chodzą na sztywnych nogach.
- *Ugniatamy podłogę* – w leżeniu na plecach, *wciskają* wszystkie części ciała w podłogę. Zdobywanie pewności siebie i poczucia bezpieczeństwa w otoczeniu.
- *Przez tunel* – dzieci ustawiają się jedno za drugim w rozkroku, tworzą tunel między nogami. Ostatnie dziecko przemieszcza się na czworakach pomiędzy nogami dzieci, do przodu, i staje jako pierwsze, następnie robi to drugie dziecko itd.
- Ustawienie jak wyżej; ostatnie dziecko przemieszcza się ślizgiem na plecach pomiędzy nogami dzieci, do przodu, i staje jako pierwsze. Itd.
- *Pogoń na kolanach* – dzieci dobierają się parami, jedno ucieka na kolanach, a drugie je goni. Przy powtórzeniu zabawy następuje zmiana ról.
Rozwijanie umiejętności dzielenia przestrzeni z innymi przez ćwiczenia w parach: *z biernym partnerem, przeciwko partnerowi, razem z partnerem*, ćwiczenia w grupie.

- *Przesuwamy partnera* – jedno dziecko z pary leży przodem, drugie – poprzez chwycenie go za nadgarstki – stara się je przesunąć; potem zamieniają się miejscami.
- *Dzieci w leżeniu tyłem*; jedno dziecko z pary chwyta partnera za kostki nóg i stara się go przesunąć; potem zamieniają się miejscami.
- *Prowadzimy niewidomego* – jedno dziecko zamyka oczy, drugie staje zwrócone twarzą do niego i podaje mu ręce; prowadzi dziecko z zamkniętymi oczami w różnych kierunkach, a ono się temu poddaje. Potem zamieniają się rolami.
- *Przekładamy naleśnik* – jedno dziecko w leżeniu na brzuchu, przylega do podłoża; partner próbuje przewrócić je na drugą stronę; potem zamieniają się miejscami.
- *Wstawiamy razem* – dzieci siedzą tyłem do siebie, złączone plecami; próbują razem wstać, nie odrywając się od siebie.
- *Ćwiczymy razem* – dzieci tworzą koło wiązane, trzymają się za ręce; przykucają, a potem podnoszą się do wspięcia na palce i wracają do pozycji wyjściowej. Dzieci siedzą w kole, w siadzie prostym rozkrocznym, jedną stopą dotykają sąsiada z prawej strony, a drugą – sąsiada z lewej strony; trzymają się za ręce – jednocześnie podnoszą ręce do góry, a następnie wykonują skłon i wracają do pozycji wyjściowej. Ćwiczenia kreatywne.
- *Ilustrujemy muzykę ruchem* – dzieci improwizują ruchowo przy muzyce o zmiennym tempie.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola w poszukiwaniu ptaków. Dzieci obserwują otoczenie, wypatrując ptaków. Obserwują ich zachowanie. Nazywają je (samodzielnie lub z pomocą N.).
- Zabawa ruchowa – *Wróbelki i kot*. Dzieci są wróbelkami. Swobodnie biegają po wyznaczonym miejscu ogrodu przedszkolnego, machając rękami jak skrzydłami. Na hasło: *Idzie kot*, dzieci jak najszybciej muszą przykucnąć w wyznaczonym miejscu. Hasło: *Kota nie ma*, jest sygnałem do ponownego swobodnego poruszania się.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Ptaki – do gniazd!* (przewodnik, cz. 4, s. 109).

III

- Karta pracy, cz. 3, s. 64. Kolorowanie rysunku czajki według wzoru. Czytanie z N. (lub samodzielnie) nazw części ciała czajki. Rysowanie jajek w każdym polu tak, żeby wszędzie było ich po dziesięć.
- Utrwalanie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki *Wołanie wiosny* (przewodnik, cz. 4, s. 105). Nauka kolejnych zwrotek. Dzieci powtarzają śpiewane przez N. fragmenty piosenki z różnym natężeniem głosu oraz w różnym tempie.
- Zabawa *Cicho – głośno* – wyrabiająca szybką reakcję na zmiany dynamiczne. **Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Wołanie wiosny*.** Dzieci maszerują za N. w rytmie nagrania piosenki. Podczas przerwy w nagraniu N. wypowiada szeptem tekst refrenu piosenki. Dzieci na palcach po cichu skradają się w dowolnych kierunkach.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Wskazywanie na rysunkach: słowika, wróbla, jaskółki, bociana. Kolorowanie rysunków ptaków, które powracają do Polski wiosną. Ćwiczenia separacji ruchów. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29.	I 7, IV 8, IV 18 I 5 I 5
II.1.	Zabawy przy piosence <i>Wołanie wiosny</i> . Cele: utrwalanie poznanej piosenki; rozwijanie umiejętności płynnego poruszania się w przestrzeni. Zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Ptaki – do gniazd!</i>	IV 7 I 5
2.	<i>Wesoła wilga</i> – praca plastyczna. Cele: rozwijanie sprawności manualnej; utrwalanie cech ptasich na podstawie wilgi. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa – <i>Kto wyżej rzuci?</i> ; zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Pająk i muchy</i> .	I 7, IV 8, IV 18 I 5
III.	Łączenie fragmentów obrazków z dołu karty z odpowiednimi pustymi miejscami na dużym obrazku. Zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Spłoszone ptaki</i> . Zabawa relaksacyjna – <i>Ptasie gniazda</i> .	IV 8, IV 9 I 5 IV 7
	Zabawy dowolne w wybranych kąciach zainteresowań.	Modelowanie struktury dźwiękowej nazw obrazków. I 6, IV 2

Cele główne

- utrwalanie poznanej piosenki,
- rozwijanie umiejętności płynnego poruszania się w przestrzeni,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- utrwalanie cech ptasich na podstawie wilgi.

Cele operacyjne

Dziecko:

- śpiewa piosenkę,
- porusza się rytmicznie,
- wykonuje pracę plastyczną,
- wymienia cechy ptasie wilgi.

Przebieg dnia

I

- • Karta pracy, cz. 3, s. 65.
Wskazywanie na rysunkach: słowika, wróbla, jaskółki, bociana. Kolorowanie rysunków ptaków, które powracają do Polski wiosną. Nazywanie ptaków przedstawionych na zdjęciach. Rysowanie po śladach ramek zdjęć.
- • Ćwiczenia separacji ruchów.
Separacja ruchów polega na wprowadzeniu wybranej części ciała w ruch, w sposób niezależny od ruchów innych części ciała.
- Niezależność ruchów rąk tułowia:
prawa ręka poziomo w bok, lewa – pionowo w górę,

prawa ręka poziomo w przód, lewa – pionowo w górę,
 prawa ręka poziomo w przód, lewa – pod kątem w górę,
 prawa ręka pod kątem w górę, lewa – pod kątem w dół.

- Rozdzielanie ruchów dłoni i palców:
 zaciskanie prawej dłoni przy jednoczesnym rozchylaniu lewej,
 uderzanie czubkami palców obydwu dłoni o blat stołu, na zmianę: wewnętrzną stroną dłoni i zewnętrzną stroną dłoni.
- Rozdzielanie ruchów palców:
 zaciśnięcie pięści wokół kciuka,
 unoszenie po jednym palcu dłoni opartej palcami o stół.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29 (przewodnik, cz. 4, s. 105).

II

Zajęcia 1. Zabawy przy piosence *Wołanie wiosny*.

- Ćwiczenia rozwijające aparat ruchu: marsz po okręgu, zwrot do środka koła i bieg drobnymi krokami do jego środka, powrót do pozycji wyjściowej, utrwalanie kroku krakowiaka.
- Rozwijanie głosu na sylabach: *tiu, tiu, tiu, bzz, bzz, bzz, cyku-cyk*.
- Zabawa z wykorzystaniem piosenki *Wołanie wiosny*.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki.

Dzieci są ustawione na okręgu. N. zajmuje miejsce przed nimi i wprowadza układ ruchowy do piosenki.

	Dzieci na okręgu:
I. <i>Dzisiaj w drodze do przedszkola już zielone były pola, a bociany klekotały, bo na łąkę przyleciały.</i>	maszerują w rytmie ćwierćnut, wykonują zwrot do środka koła, wyciągają przed siebie ręce, którymi naśladują bocianie dzioby, i miarowo nimi klaszczą, opuszczają ręce i maszerują w rytmie melodii piosenki,
Ref.: <i>Zielona wiosenka nas woła, zielona panienka wesola. W oczy świeci nam złotym słońcem i rozrzuca kwiaty pachnące.</i>	dzieci stojące obok siebie podają sobie ręce i wykonują obroty w małych kołach, w lewą stronę, w małych kołach wykonują obroty w prawą stronę, zatrzymują się i klaszczą miarowo, naśladują rozrzucanie kwiatów.
II. <i>Na gałązkach pierwsze pąki, a na pąkach pierwsze bąki. Żabki skaczą, a skowronek śpiewa jak srebrzysty dzwonek.</i>	Dzieci w dużym kole, jedno za drugim: w rytmie piosenki z dużego koła przechodzą do dwóch mniejszych kół, zatrzymują się, odwracają do środków kół i wykonują miarowe podskoki obunóż w miejscu, unoszą ręce nad głowy i małymi krokami wykonują obrót wokół siebie,
Ref.: <i>Zielona wiosenka nas woła,</i>	dzieci stojące obok siebie podają sobie ręce i wykonują obroty w małych kołach, w lewą stronę,

*zielona panienka wesół.
W oczy świeci nam złotym słońcem
i rozrzuca kwiaty pachnące.*

III. *Na spacerze zobaczymy,
czy już nigdzie nie ma zimy.*

*Teraz wiosna rządzić będzie,
z czego bardzo się cieszymy!*

Ref.: *Zielona wiosenka nas woła,*

*zielona panienka wesół.
W oczy świeci nam złotym słońcem
i rozrzuca kwiaty pachnące.*

w małych kołach wykonują obroty w prawą stronę,
zatrzymują się i klaszczą miarowo,
naśladują rozrzucanie kwiatów.

Dzieci w dwóch kołach, jedno za drugim:

w każdym kole wybrane dziecko maszeruje
w dowolnych kierunkach, pozostałe dzieci z koła
idą za nim wężykiem,

w dalszym ciągu maszerują, równocześnie klaszcząc.

Dzieci zwracają się przodem do N.

dzieci stojące obok siebie podają sobie ręce i wy-
konują obroty w małych kołach, w lewą stronę,

w małych kołach wykonują obroty w prawą stronę,
zatrzymują się i klaszczą miarowo,
naśladują rozrzucanie kwiatów.

- Zabawa muzyczno-ruchowa – *Na łące*.

Sześć obręczy, bębenek, opaski na głowy z szablonami motyli (dla wszystkich dzieci).

N. rozkłada obręcze w równych odległościach od siebie. Obręcze to kwiaty. Wokół każdej obręczy zajmuje miejsce czworo dzieci – motyli. Każda grupa jest oznaczona opaskami z szablonami motyli w innym kolorze. W rytmie dźwięków bębna dzieci swobodnie biegają na palcach między obręczami. Na umówiony sygnał bębna:

Dzieci:

jedno uderzenie

zajmują miejsca wokół obręczy – każde dziecko ma opaskę w innym kolorze,

dwa uderzenia

zajmują miejsca wokół obręczy – opaski dzieci są w takim samym kolorze.

- Zabawa *Kolorowe kwiaty* – wyrabiająca reakcję na ustalone sygnały.

Kolorowy kwiat (dla każdego dziecka), odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Wołanie wiosny*.

Dzieci zajmują dowolne miejsce na środku sali. Obok każdego dziecka leży kolorowy kwiat. W rytmie nagrania piosenki dzieci maszerują między kwiatami. Kiedy usłyszą refren, zajmują miejsca obok swoich kwiatów. Następuje przerwa w muzyce. Dzieci zajmują miejsca zgodnie z poleceniem N.: z przodu kwiatka, z tyłu kwiatka, z lewej strony, z prawej strony.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Ptaki – do gniazd!* (przewodnik, cz. 4, s. 109).

Zajęcia 2. *Wesoła wilga* – praca plastyczna.

- Wskazywanie wilgi wśród zdjęć kilku ptaków powracających do nas wiosną.

Zdjęcia: bociana, skowronka, jaskółki, wilgi, kukułki.

- Przypomnienie cech ptasich na podstawie wilgi.

Zdjęcie wilgi.

Dzieci oglądają zdjęcie, wskazują części ciała wilgi i je nazywają (skrzydła, dziób, kończyny zakończone szponami, pióra...). Podkreślają, że wilga jest ptakiem, bo ma wszystkie cechy ptasie. Przypominają (historyjka), że młode wykluwają się z jaj zniesionych w gnieździe.

- Praca plastyczna *Wesoła wilga*.
Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 18, klej, nożyczki, kredki.

- Wycinanie z karty rysunku wilgi.
- Kolorowanie rysunku według wzoru (fotografia).
- Nacinanie obrazka w zaznaczonych miejscach i składanie go według instrukcji.
- Sklejanie głowy.
- Udekorowanie wykonanymi wilgami kącika przyrody.
- Porządkowanie miejsc pracy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa – *Kto wyżej rzuci?*

Woreczek dla każdego dziecka.

Dzieci trzymają woreczki i stoją w rozsympce (daleko jedno od drugiego, żeby sobie nie przeszkadzały). Na polecenie N. każde rzuca woreczek obiema rękami w górę i patrzy, kto wyżej podrzuci. N. chodzi między dziećmi i wymienia imiona tych, które rzuciły najwyżej.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Pająk i muchy*.

N. wyjaśnia, że pająk poluje tylko na żywe muchy. Dzieci w rozsympce biegają, z brzęczeniem, bzykaniem, w różnych kierunkach. Na hasło: *Idzie pająk!* – zastygają momentalnie w bezruchu. Pająk wychodzi na łowy (jest nim początkowo N.), obserwuje bacznie, obchodzi muchy, a jeśli któraś drgnie, zabiera ją do swej sieci (na chwilę odsuwa dziecko od zabawy).

III

- Karta pracy, cz. 3, s. 66.

Łączenie fragmentów obrazków z dołu karty z odpowiednimi pustymi miejscami na dużym obrazku.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Spłoszone ptaszki*.

Obręcze, skakanki.

Na środku sali jest ułożone ze skakanek duże koło i kilka obręczy niedaleko niego. Z boku stoi jedno wyznaczone dziecko – pies. Dzieci są wróbelkami. Skaczą w dużym kole i szukają pożywienia. Niespodziewanie wpada do środka koła pies i zaczyna szczekać. Wróbelki uciekają (podskoki obunóż) do obręczy. Gdy pies opuści koło, wówczas wróbelki tam wracają i zabawa zaczyna się od początku.

- Zabawa relaksacyjna – *Ptasie gniazdo*.

Klocki, poduszki, odtwarzacz CD, nagranie spokojnej melodii.

N. wraz z dziećmi buduje na środku sali gniazdo z koców i poduszek. Wszyscy siadają w gnieździe. N. prosi dzieci, aby wyobraziły sobie, że są pisklętami. Przy nagraniu spokojnej melodii opowiada, co się zdarzyło.

– *Nasze przytulne, ciepłe gniazdo jest bardzo wysoko na drzewie i wiatr kołysze nim delikatnie. W gnieździe mieszkają mama bocianowa i małe bocianie pisklęta. Wiatr dmie coraz mocniej. Nagle gniazdo się przewraca, a wy, małe pisklęta, musicie rozłożyć skrzydełka i machać nimi, aby nie spaść na ziemię. Rozłóżcie szeroko ramiona i latajcie po sali, mówiąc: kle, kle, kle... dopóki nie naprawię gniazda i z powrotem was do niego nie przyprowadzę.* (N. naprawia gniazdo i przyprowadza do niego jedno pisklę za drugim).

N. kontynuuje opowieść: – *Teraz znów siedzimy w naszym ciepłym gniazdku i łagodnie się kołyszymy. Ojej, nadchodzi burza! Nagle nasze gniazdo znów się przewraca. Rozłóżcie skrzydełka i latajcie po sali, powtarzając przy tym: kle, kle, kle... Mocno poruszajcie swoimi skrzydełkami, aby stały się silne. Chcę naprawić gniazdo i zanieść do niego wszystkie pisklęta. Teraz znowu możemy wszyscy razem siedzieć w ciepłym domku. Widzę, że moje małe bocianki umieją już latać... Rozwińcie swoje skrzydełka, pofruńcie i przylećcie teraz do gniazda same.*

• Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.	• Modelowanie struktury dźwiękowej nazw obrazków. Obrazki ptaków, dla każdego dziecka: czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki. Dzieci losują obrazki, dzielą ich nazwy na sylaby i na głoski. Układają modele ich nazw. Porównują liczbę samogłosek i spółgłosek.
--	---

Kwiecień, tydzień 1

Dzień 4

Wiosenne powroty

Powroty ptaków

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Opowieść ruchowa przy muzyce – <i>Wiosna</i> . Zabawa plastyczna – <i>Wiosenne słońce</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29.	IV 7 I 7, IV 8 I 5
II.1. Rozmowa o wiosennych powrotach ptaków. Cele: rozwijanie mowy; budzenie zainteresowania przyrodą. Zabawa ruchowa – <i>Wiosenne porządki</i> .	IV 5, IV 18, IV 19 I 5
2. Robienie wiosennych porządków w ogrodzie przedszkolnym. Cele: zachęcanie do robienia porządków w swoim otoczeniu; zintegrowanie dzieci. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna – <i>Pszczółki szukają nektaru</i> , zabawa ruchowa – <i>Bociany na łące</i> . Zabawy z zastosowaniem przyrządów z ogrodu przedszkolnego.	III 2, IV 18 I 5
III. Czytanie z nauczycielem (lub samodzielne) nazw ptaków. Odszukiwanie takich samych wyrazów. Zabawa <i>Prawda czy fałsz?</i>	IV 4, IV 8 I 5, IV 7
Rozmowa na temat zwierząt wykluwających się z jajek. Historyjka obrazkowa <i>Mały wróbel</i> – układanie obrazków według kolejności zdarzeń.	IV 2 IV 5
Zabawa ruchowa – <i>Wiosenne porządki</i> .	I 5

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- budzenie zainteresowania przyrodą,
- zachęcanie do robienia porządków w swoim otoczeniu,
- zintegrowanie dzieci.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- obserwuje przyrodę we wszystkich porach roku,
- utrzymuje porządek wokół siebie,
- bawi się i pracuje z innymi.

Przebieg dnia

I

- Opowieść ruchowa przy muzyce – *Wiosna*.

Nagranie dowolnej muzyki instrumentalnej o pogodnym charakterze.

N. wybiera muzykę instrumentalną o pogodnym charakterze. Dzieci starają się obrazować tekst ruchem.

N. mówi:

Wiosna wychodzi na spacer.

Kiedy dotyka ziemi, topnieje śnieg i pojawiają się kwiaty.

Trochę się zmęczyła. Przysiadła na starym pniu drzewa i postanowiła odpocząć.

Głęboko oddycha, wciągając pachnące świeżą ziemią powietrze.

– Jak przyjemnie. Szkoda, że muszę iść dalej. Zobaczę, co słychać w sadzie.

Wyczaruję liście na drzewach i zaproszę ptaki. Niech wypełnią swym śpiewem okolice.

Muszę przeskoczyć strumyk, nie mocząc sukni.

Teraz posłucham jeszcze śpiewu ptaków.

Pora wracać do domu. Zanim to zrobię, porozmawiam z drzewami.

Dzieci:

kładą ręce na biodrach, maszerują za N.,

wykonują przysiady, dotykając dłońmi dywanu,

przechodzą do leżenia na plecach,

wciągają powietrze nosem, wypuszczają ustami,

wyciągają nogi przed siebie, rozsuwając lekko na boki; przeciągają się, unosząc ręce w górę, na boki,

wykonują podskoki, obroty, wyciągają ręce w górę,

wykonują kilka podskoków obunóż w przód,

przechodzą do lekkiego rozkroku, nie odrywając nóg od podłogi; wykonują skręty tułowia, nadstawiając raz jedno ucho, raz drugie ucho,

pozostają w pozycji stojącej, kołyszą rękami w dowolnych kierunkach, równocześnie naśladując szum drzew (z różnym natężeniem).

- Zabawa plastyczna – *Wiosenne słońce*.

Dla każdego dziecka: żółty papier i pomarańczowy papier, kartka w kształcie słońca, klej.

Wydzieranie koła i pasków – promyków słońca – z żółtego papieru i z pomarańczowego papieru; przyklejanie ich na kartce w kształcie słońca.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29 (przewodnik, cz. 4, s. 105).

II

Zajęcia 1. Rozmowa o wiosennych powrotach ptaków.

- Oglądanie książek o ptakach, zachęcanie do dzielenia się spostrzeżeniami na ich temat.

Książki i albumy o ptakach.

Dzieci wskazują znane im ptaki. Słuchają ciekawostek na ich temat.

- Rozwiązywanie zagadek o ptakach.

Zdjęcia wybranych ptaków.

N. umieszcza na tablicy zdjęcia ptaków – rozwiązań zagadek. Po rozwiązaniu zagadki dzieci wskazują zdjęcie odpowiedniego ptaka.

*Pióra biało-czarne,
buciki czerwone;
uciekają przed nim żabki,
bardzo przestraszone.*
(bocian)

*Już po lesie kuka,
gniazdka sobie szuka.
Jak znajdzie, podrzuca jaja,
niech inni je wygrzewają.*
(kukułka)

*Wiosną do nas przyleciała
ta ptaszyna czarna, mała.
Murować się nie uczyła,
ale gniazdko ulepiła.*
(jaskółka)

*Śpiewa wysoko
piosenki do słońka,
głos ma podobny
do drżenia dzwonka.*
(skowronek)

- Pokazanie na globusie drogi ptaków z ciepłych krajów do Polski.
Globus, mazak zmywalny.
N. pokazuje na globusie Egipt – miejsce, gdzie zimują nasze bociany. Potem pokazuje Polskę i rysuje drogę, jaką muszą przebyć bociany wracające do kraju. Pokazuje na globusie, co bociany musiały mijać, wracając do nas.
- Rozmowa na temat: *Co robią ptaki po powrocie?*
N. pyta:
 - *Co robią ptaki, gdy powrócą do kraju?*
 - *Przypomnijcie, na przykładzie wilgi, co się dalej dzieje, gdy ptaki zbudują gniazdo.*
 - *Czy wszystkie ptaki budują gniazda?*
- Karta pracy, cz. 3, s. 67.
Oglądanie zdjęć. Dotykanie ich i mówienie nazw ptaków. Kończenie podanego rytmu – naklejanie odpowiednich zdjęć ptaków, odszukanych wśród naklejek. Łączenie pierwszych głosek z nazw obrazków. Podawanie nazwy ptaka, która powstała.
- Zabawa ruchowa – *Wiosenne porządki.*
Tamburyn.
Dzieci poruszają się po sali przy akompaniamencie tamburynu. Podczas przerwy w grze naśladują wiosenne prace w ogrodzie, o których mówi N., np. *grabimy suche liście; przekopujemy grządki; niesiemy wiadra ze śmieciami; sadzimy sadzonki; podlewamy kwiaty.*

Zajęcia 2. Robienie wiosennych porządków w ogrodzie przedszkolnym.

Rękawiczki, wiaderka, cebulki kwiatowe, grabie, łopaty.

- Wyjście do ogrodu – grabienie liści, patyków i gałązek; zbieranie drobnych kamyczków; przenoszenie śmieci wiaderkami na wyznaczone miejsce; zamykanie ścieżek i chodników; spulchnianie ziemi na grządkach; sadzenie cebul kwiatowych. Zachęcanie do prostych prac na powietrzu. Podkreślenie zaangażowania wszystkich dzieci w pracę dla wspólnego dobra.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna – *Pszczółki szukają nektaru.*
Bębenek.
Dzieci są pszczołkami. Biegają w różnych kierunkach ogrodu przedszkolnego, machając rękami na wysokości ramion. Na mocne uderzenie w bębenek przykucają i *zbierają nektar z kwiatów*. Dwa uderzenia w bębenek są sygnałem do ponownego biegu.
- Zabawa ruchowa – *Bociany na łące.*
Dzieci są bocianami. Poruszają się w różnych kierunkach ogrodu przedszkolnego z wysokim unoszeniem kolan, co pewien czas zatrzymują się, stają na jednej nodze i rozglądają się, szukając *żabek*.
- Zabawy z zastosowaniem przyrządów z ogrodu przedszkolnego.

III

- Karta pracy, cz. 3, s. 68.

Czytanie z N. (lub samodzielnie) nazw ptaków z pierwszego rzędu. Odszukanie w drugim i w trzecim rzędzie takich samych wyrazów. Kolorowanie ich tak samo jak tych we wzorze.

- Zabawa *Prawda czy fałsz?* – rozwijanie umiejętności poruszania się w przestrzeni, bez potrącania innych.

Tamburyn.

N. gra na tamburynie, zmieniając tempo. Dzieci poruszają się w dowolnych kierunkach zgodnie z jego rytmem. Na ustalony sygnał wykonują zadanie:

Dzieci:

jedno uderzenie

dwa uderzenia

trzy uderzenia

przechodzą do przysiadu,

wykonują dwa podskoki,

odgadują, czy zdanie wypowiedziane przez N. jest prawdziwe, czy fałszywe (jeżeli zdanie jest prawdziwe, unoszą rękę w górę; jeżeli jest fałszywe, stoją na baczność):

Wiosną zwierzęta zapadają w sen zimowy.

Marzec, kwiecień to jesienne miesiące.

Kiedy jest lato, w jeziorach zamarza woda.

Wiosną z dalekich krajów wracają ptaki i budują sobie gniazda.

- Rozmowa na temat zwierząt wykluwających się z jajek.
 - *Jakie zwierzęta wykluwają się z jajeczek?* (Jaszczurki, ptaki, owady, żaby, ryby).
 - *Czy wszystkie jajeczka są takie same?*
 - *Czy wszystkie zwierzęta wykluwają się tak jak ptaki?*

- Historyjka obrazkowa *Mały wróbel*.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta D, nożyczki, klej.

Dzieci wycinają obrazki, układają je według kolejności zdarzeń. Potem przyklejają na kartkach. Opowiadają, co dzieje się na kolejnych obrazkach. Opowiadają całą historyjkę.

Nadają jej tytuł.

- Zabawa ruchowa – *Wiosenne porządki* (przewodnik, cz. 4, s. 120).

Tablica 22 – WĘDRÓWKI PTAKÓW – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 4, s. 198).

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Łączenie zdjęć dorosłych ptaków i ich potomstwa. Nazywanie ptaków. Wizualizacja – <i>Jestem ptakiem</i> . Ćwiczenia słuchu fonematycznego – <i>Co to za ptak?</i> Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29.	I 7, IV 18 IV 1 IV 2 I 5
II.1.	Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby <i>Sąsiad szpak</i> . Cele: rozwijanie mowy; zapoznanie z wyglądem szpaka. Zabawa ruchowa – <i>Wiosenne porządki</i> .	IV 2, IV 5, IV 8 I 5
2.	Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 15. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa – <i>Marsz z krążkiem na głowie</i> , zabawa ruchowa – <i>Kto złapie motyla?</i> Swobodne zabawy w ogrodzie przedszkolnym.	I 8 I 5
III.	Liczenie żab. Wskazywanie dwóch takich samych par żab. Zabawa ruchowa – <i>Ptaki – do gniazd!</i> Rysownie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia.	IV 8, IV 15 I 5 I 7, IV 8 IV 7

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- zapoznanie z wyglądem szpaka,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- omawia wygląd i zwyczaje szpaka,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Karta pracy, cz. 3, s. 69.
Rysowanie po śladach linii – od zdjęć dorosłych ptaków do ich potomstwa. Nazywanie ptaków. Oglądanie piór wybranych ptaków – bociana, wilgi, kukułki, czajki.
- Wizualizacja – *Jestem ptakiem*.
Dzieci leżą z zamkniętymi oczami. N. mówi:
Wyobraź sobie, że jesteś ptakiem. Masz ciało pokryte miękkimi piórami i piękne skrzydła. Dzięki nim możesz fruwać! Powoli poruszasz skrzydłami i unosisz się w powietrzu, coraz wyżej i wyżej. Ogrzewają cię promienie słońca. Dziwne uczucie widzieć świat z tej wysokości. Mijas pola, las, łąki i jezioro. Ludzie widziani z tej wysokości są mali, maleńcy. Ta swoboda i wolność, które czujesz, są wspaniałe. Nadchodzi noc. Szukasz, jak inne ptaki, schronienia. Siedzisz na gałęzi, chowasz dziób pod skrzydła i... zasypiasz. Jest ranek. Otulają cię ciepłe promyki słońca. Budzisz się spokojny, szczęśliwy i znowu wzbijasz się w niebo i fruwasz nad swoim domem, przedszkolem, placem zabaw. Pomyśl, czy bycie ptakiem jest miłe.
Potem dzieci otwierają oczy, siadają. N. pyta:

- Czy ktoś z was chciałby być ptakiem? Jakim?
- Ćwiczenia słuchu fonematycznego – Co to za ptak?
N. podaje głoski, a dzieci wymyślają nazwy ptaków rozpoczynające się tymi głoskami. Np. a – albatros; b – bocian; d – dudek; g – gawron; j – jemiółuszka; k – kukułka; m – mewa; o – orzeł; p – pliszka; r – raniuszek; s – sowa; w – wrona.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 29 (przewodnik, cz. 4, s. 105).

II

Zajęcia 1. Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby *Sąsiad szpak*.

- Zapoznanie z wyglądem szpaka.

Duże zdjęcie/obrazek szpaka.

Dzieci wskazują na zdjęciu części ciała świadczące o tym, że szpak to ptak. Omawiają wygląd szpaka (pióra mieniające się kolorami tęczy, z brązowymi kreskami). Szpaki są przedsiębiorcze, ciekawskie, towarzyskie. Wszystko robią szybko i zdecydowanie. W gniazdach mają ziola, które chronią je przed pasożytami. Śpiewając, wydobywają różne dźwięki, najczęściej te zasłyszane, np. dźwięki klaksonów samochodów. Każdy z nich ma swoją charakterystyczną pieśń. Zjadają dżdżownice, mrówki i różne robaki z ziemi, spod kamieni. Lubią też dojrzałe owoce, np. czereśnie.

- Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby *Sąsiad szpak*.

Książka (s. 56– 57) dla każdego dziecka.

Dzieci słuchają opowiadania, oglądają ilustracje.

Olek, Ada i rodzice przyjechali do dziadków w odwiedziny i zostali na cały weekend. Ada była zachwycona. Dostała nowy dzwonek do roweru w kształcie rumianego jabłuszka i musiała go wypróbować. Natychmiast! Jeździła dookoła ogrodu dziadków i dzwoniła zawzięcie. Sprawiało jej to ogromną radość. Wprawdzie rodzina zatykała uszy, ale co tam. Wreszcie Olek nie wytrzymał.

– Na kogo dzwonisz? – spytał.

– Na przechodniów. Ostrzegam ich, że jadę – odpowiedziała rozpromieniona Ada.

– Ja nie mogę! Tu nie ma żadnych przechodniów – wykrzyknął ogłuszony Olek.

Ada wzruszyła ramionami, jednak wreszcie przestała dzwonić.

– Jak dobrze – westchnęli dziadkowie, rodzice i cztery ogrodowe myszy.

– Cisza, aż dzwoni w uszach – roześmiał się dziadek. – Teraz mogę przedstawić wam nowego sąsiada. – Zaprowadził Adę i Olka w odległą część ogrodu. Tu, na pniu wysokiej brzozy, powiesił kilka dni wcześniej budkę lęgową dla ptaków. – Zachowajcie ciszę. Wkrótce go zobaczycie – szepnął.

Już po chwili dzieci zauważyły nadlatującego od strony sadu ptaszka. Krótki prostokątny ogon sprawiał, że w locie wyglądał jak czteroramienna gwiazda. Usiadł na gałęzi brzozy, ale z daleka od budki. Dzieci mogły mu się przyjrzeć uważnie. Czarne skrzydła mieniły się w wiosennym słońcu zielenią i fioletem. W ostro zakończonym dziobie trzymał żdźbło zeschłej trawy. Rozglądał się na wszystkie strony.

Olek i Ada aż wstrzymali oddechy, aby go nie spłoszyć. Ptak upewnił się, że nic mu nie grozi, i przefrunął do budki.

– Rozpoznaliście tego pana? – spytał dziadek.

– Pewnie. To pan szpak – odpowiedział bez wahania Olek.

– Pani szpak też osiedlił się w budce? – spytała Ada.

– Oczywiście. Pan szpak wije gniazdo dla pani szpakowej i dla małych szpaczków.

– Będziesz miał bardzo dużo sąsiadów, dziadku – zauważył z uśmiechem Olek.

– Zdaje się, że będą podobnie hałaśliwi jak Ada i jej dzwonek – szepnęła mama, która dołączyła do obserwatorów pracowitego szpaczka.

– Szpet-szpet – zaśpiewał szpak i pomknął szukać materiałów na gniazdo. Wracał do budki wielokrotnie, przynosił pióra, korę, suche liście, mech, trawę.

– Stara się – zauważyła Ada.

Na to szpak zaskrzypiał jak stare deski w podłodze i jeszcze dodał: – Kuku, kuku!

Olek i Ada zrobili wielkie oczy. Ze zdziwienia, naturalnie. Czyżby pan szpak stracił rozum?

– Zapomnieliście, że szpaki potrafią naśladować różne głosy – przypomniał im dziadek, ubawiony zaskoczonymi minami wnucząt.

Następnego dnia o świcie Ada zerwała się z łóżka z głośnym krzykiem:

– Kradną mój rower!

Wypadła na podwórkę w rozpiętej kurtce zarzuconej na pizamę. Za nią wyskoczyli dziadkowie, rodzice i Olek. Wszystkich obudził wyjątkowo głośny dźwięk dzwonka, który zdobił rower Ady.

Jakież było ich zaskoczenie, kiedy odkryli, że rower stoi bezpieczny w komórcie, a jego dzwonek... milczy. Gdy przetrarli zaspiane oczy, zobaczyli na gałęzi topoli przy oknie pokoju, w którym spała Ada, pana szpaka. Nowy sąsiad dziadka naśladował dźwięk dzwonka niczym najzdolniejszy artysta. Zdziwił się na widok rodziny w komplecie.

– Miau – miauknął jak kot i odleciał.

– „Miau”, czy to po ptasiemu dzień dobry? – zastanawiała się babcia.

Ada pomyślała, że to coś mniej przyjemnego.

– Przepraszam, panie szpaku – szepnęła w stronę budki.

Jak myślicie, dlaczego Ada przeprosiła szpaczka?

- Rozmowa na temat opowiadania.
- Dlaczego Ada jeździła na rowerze i dzwoniła?
- Kogo przedstawiał dziadek Olkowi i Adzie?
- Gdzie założył gniazdo szpak?
- Jakie odgłosy naśladował szpak?
- Dlaczego Ada myślała, że kradną jej rower?
- Kto głośno naśladował dźwięk dzwonka?
- Jakim dźwiękiem pożegnał szpak rodzinę?

- Ćwiczenia z tekstem.

Książka (s. 56–57) dla każdego dziecka.

Dzieci słuchają tekstu czytanego przez N. lub przez 6-latkę.	Dzieci czytają głośno teksty znajdujące się pod ilustracjami do opowiadania.

- Podawanie zdrobnień i zgrubień do słowa *szpak*.
szpak – szpaczek, szpakunio...
szpak – szpaczysko...
- Podawanie przykładów czynności, jakie może wykonywać szpak.
Dzieci podają przykłady czynności. N. pilnuje, żeby się nie powtarzały. Np. śpiewa, je, kąpie się (w sadzawce), karmi młode, fruwa, dziobie, buduje gniazdo...

- Ćwiczenia oddechowe – Wyścigi piórek.

Sztuczne piórko dla każdego dziecka (najlepiej gdyby były podobne do piór szpaka).

Dzieci siadają w jednym szeregu. Ich zadaniem jest przedmuchiwanie piórek z jednej strony sali na drugą. Wygrywa dziecko, którego piórko będzie pierwsze po drugiej stronie sali.

- Układanie zdań o szpaku (można odnosić się do opowiadania).

- Zabawa ruchowa – Wiosenne porządki (przewodnik, cz. 4, s. 120).

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 15 (przewodnik, cz. 4, s. 112).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa – *Marsz z krążkiem na głowie.*

Kolorowy krążek dla każdego dziecka, dwie skakanki.

Dwoma skakankami N. oznacza wąską dróżkę (o szerokości około 30 cm). Układa 2 lub 3 takie dróżki. Dzieci stoją w rzędach przed dróżkami. Na polecenie N. układają krążki na głowach i idą prosto, patrząc przed siebie, żeby nie zejść z drogi i nie strącić krążka z głowy.

- Zabawa ruchowa – *Kto złapie motyla?*

Motyl zrobiony z kolorowego papieru, przywiązany na sznurku do drążka.

Dzieci stoją w gromadce, przed nimi N. z motylem przywiązanym na sznurku do drążka. N. biegnie przed dziećmi, motyl fruwa w powietrzu, dzieci gonią go, usiłując schwytać.

- Swobodne zabawy w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Karta pracy, cz. 3, s. 70–71.

Liczenie żab. Wskazywanie dwóch takich samych par żab. Kolorowanie ich.

Wyklaskiwanie podanego rytmu i powtarzanie tekstu za N.

- Zabawa ruchowa – *Ptaki – do gniazd!* (przewodnik, cz. 4, s. 109).

- Karta pracy, cz. 3, s. 71.

Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie.

- Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia.

Kwiecień, tydzień 2

Dzień 1

Wielkanoc

Gipsowe pisanki

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Słuchanie piosenki <i>Koszyczek dobrych życzeń</i> .		IV 7
Słuchanie ciekawostek na temat zwyczajów i tradycji wielkanocnych.		III 2
Czytanie podanych wyrazów z N. (lub samodzielnie). Łączenie ich z odpowiednimi obrazkami.		IV 4
Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30.		I 5
II.1. Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej <i>Gipsowe pisanki</i> . Cele: rozwijanie mowy; poznawanie zwyczajów wielkanocnych.		IV 5
Zabawa ruchowa – <i>Pokaż pisanek</i> .		I 5
2. Odkrywanie litery f, F . Rysowanie po śladach rysunków. Określanie pierwszej głoski w słowie <i>farby</i> i w nazwach rysunków. Cel: rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.	2. Odkrywanie litery f : małej i wielkiej, drukowanej i pisanej. Układanie schematów i modeli słów: <i>farby</i> , <i>Franek</i> . Cele: rozwijanie umiejętności dokonywania analizy i syntezy słów; rozpoznawanie i nazywanie poznanych liter.	IV 2, IV 4, IV 8
Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – oglądanie świątecznie przystrojonych wystaw sklepowych, zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.		I 5
III. Gra liczbowa – <i>Kostką rzucamy – pisanki zbieramy</i> .		IV 15
Zabawa z wykorzystaniem tekstu rymowanki.		IV 2
Dostrzeganie rytmu w układzie kolorowych pisanek.		IV 12
Zabawa plastyczna – <i>Nasze pisanki</i> .		I 7, IV 8
Zabawa ruchowa – <i>Pokaż pisanek</i> .		I 5

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- poznawanie zwyczajów wielkanocnych,
- **rozwijanie umiejętności dokonywania analizy i syntezy słów,**
- **rozpoznawanie i nazywanie poznanych liter,**
- **rozwijanie koordynacji ruchowo-wzrokowej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- wymienia zwyczaję związane w Wielkanocą,
- **dokonyuje analizy i syntezy słów o prostej budowie fonetycznej – farby, Franek,**
- **rozpoznaje i nazywa poznane litery,**
- **rysuje po śladach rysunków.**

Przebieg dnia

I

T Tablica 23 – WIELKANOC – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 4, s. 200).

- Słuchanie piosenki *Koszycek dobrych życzeń* (sł. i muz. Krystyna Gowik).
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki.

Sie - dzi bia - ły cu - kro - wy ba - ra - nek w wiel - ka - noc - nym ko -
szy - ku, a z ba - ran - kiem gro - ma - da pi - sa - nek -
du - żo śmie - chu i krzy - ku. Dwie kiel - ba - ski pach -
e a d7 G7 C7 F G7
ną - ce są, sól i pieprz, by był py - szny smak.
F G7 e a d7
Dzi - wi się bia - ły ba - ra - nek: „O! Kto to wszys - tko
G G7 C a d G
bę - dzie jadł?” Ma - ma, ta - ta, sio - stra, brat
a d G a E a G F C G

– ka - żdy coś z ko - szy - czka zjadł, a to ta - ki jest ko - szy - czek pe - łen do - brych
F G C D G C A D G

ży - czeń. Gdy ży - cze - nia zło - żyć chcesz, coś z ko - szy - czka szy - bko bierz!
a E a G F C G F f C

I żyć szczę-ścia, po - myśl-no - ści, a na świę-ta du - żo go - ści!

- I. *Siedzi biały cukrowy baranek w wielkanocnym koszyku,
a z barankiem gromada pisanek – dużo śmiechu i krzyku.
Dwie kielbaski pachnące sę, sól i pieprz, by był pyszny smak.
Dziwi się biały baranek: „O! Kto to wszystko będzie jadł?”*

Ref.: *Mama, tata, siostra, brat – każdy coś z koszyczka zjadł,
a to taki jest koszyczek pełen dobrych życzeń.
Gdy życzenia złożyć chcesz, coś z koszyczka szybko bierz!
I żyć szczęścia, pomyślności, a na święta dużo gości!*

- II. *Dawno temu prababcia tak samo koszyk przygotowała.
Był baranek i dużo pisanek, i kielbaska niemała.
Ja to dobrze już teraz wiem, że koszyczek przemienia świat,
lecz babcia z dziadkiem dziwili się: kto to wszystko będzie jadł?*

Ref.: *Mama, tata...*

- III. *Kiedyś ja przygotuję koszyczek, aby spełniał życzenia.
Od pisanek kolory pożyczę, od baranka marzenia.
I tak zawsze już będzie wciąż, że w koszyczku pyszności sę,
a mamy i babcie, i ciocie też z życzeniami dają go.*

Ref.: *Mama, tata...*

- Rozmowa na temat tekstu piosenki.

N. pyta:

- *Co znajduje się w koszyczku, o którym jest mowa w piosence?*
- *Co znaczą w piosence słowa „koszyczek dobrych życzeń”?*

- Utrwalanie pojęć: *przygrywka, zwrotka, refren.*

Zaznaczanie kłasińciem pierwszej miary taktu podczas zwrotki.

Zwracanie uwagi na zmianę metrum w refrenie.

Zaznaczanie w refrenie pierwszej miary taktu uderzeniami dłońmi o podłogę.

- Słuchanie ciekawostek na temat zwyczajów i tradycji wielkanocnych.

Jajko to znak wszelkiego początku narodzin i zmartwychwstania. Dzielimy się nim przed rozpoczęciem śniadania, życząc sobie pomyślności, zdrowia i błogosławieństwa Bożego. W ludowych wierzeniach jajko było lekarstwem na choroby, chroniło przed pożarem, zapewniało urodzaj w polu i w ogrodzie, a nawet powodzenie w miłości. Z jajka wykluwa się kurczątka, które jest symbolem nowego życia.

Pisanki dawano w podarunku, jako dowód życzliwości i sympatii.

Chleb jest podstawowym pokarmem człowieka. Dzielenie się z nim i wspólne spożywanie jest od najdawniejszych czasów znakiem przyjaźni, życzliwości i poczucia wspólnoty.

Palemka miała chronić ludzi, zwierzęta, domy przed ogniem, czarami i złem tego świata. Niezwykłą moc daje jej gałązka wierzb – drzewa najwcześniej okrywającego się zielenią.

Mazurki przywędrowały do nas z kuchni tureckiej. Kunsztownie lukrowane i dekorowane bakaliami, przypominają wyglądem maleńkie tureckie dywaniki.

Chrzan, a także **przyprawy** – pieprz i sól, święci się, aby pamiętać o gorzkiej Męce Chrystusa. Dawniej śniadanie wielkanocne rozpoczynało się od zjedzenia całego korzenia chrzanu, żeby ustrzec się od bólu zębów i brzucha.

Baranek z czerwoną chorągiewką ze złotym krzyżykiem symbolizuje Chrystusa Odkupiciela. Stawiano go pośrodku stołu, żeby podczas wielkanocnych biesiad i uciech wierni nie zapominali o religijnym charakterze świąt.

Kiedy gospodynie wypiekały **baby drożdżowe**, kuchnia musiała być zamknięta na klucz. Ktoś obcy bowiem mógłby zaszkodzić rosnącemu ciastu głośną rozmową albo złym wzrokiem. Wyjętą z pieca babę kładziono na poduszki i do chwili ostygnięcia przemawiano do niej szeptem.

Zajączek obwieszcza wiosenną odnowę. Kiedyś jego wizerunek kojarzono z grzesznikami, którzy odbyli oczyszczającą pokutę. Potem zaczął obdarowywać dzieci łakociami i prezentami.

- Karta pracy, cz. 3, s. 72.
Czytanie podanych wyrazów z N. (lub samodzielnie). Łączenie ich z odpowiednimi obrazkami. Rysowanie po prawej stronie karty takich samych pisanek, jakie są po lewej stronie karty.

• **Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30.**

Tamburyn, bębenek, koszyk, piłeczka dla każdego dziecka.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Pokaż pisanek*.
Dzieci biegają po sali. Na hasło: *Pokaż pisanek*, zatrzymują się i pokazują piłeczki trzymane w dłoniach wyciągniętych w stronę N.
- Ćwiczenia dużych grup mięśniowych – *Wysoko – nisko*.
Dzieci stoją w rozsypanie. Na hasło: *Wysoko* – stają na palcach, wyciągają ku górze ręce z piłeczkami. Na hasło: *Nisko* – wykonują przysiad podparty, stukając piłeczkami w podłogę.
- Ćwiczenia tułowa.
Dzieci w siadzie skrzyżnym, toczą wokół siebie piłeczki. Na sygnał (tamburyn) zmieniają kierunek toczenia.
- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Przeskocz piłeczkę*.
Dzieci wykonują przeskoki obunóż przez położoną na podłodze piłeczkę.
- Zabawa bieżna – *Wesołe kurczątko*.
Dzieci dobierają się parami, stają jedno za drugim. Pierwsze kurczątko przy dźwiękach tamburynu odbiega od drugiego, które stoi w miejscu. Kiedy zabrzmią dźwięki bębna, pierwsze kurczątko zatrzymuje się, a drugie dobiega do pierwszego i staje za nim. Podczas powtórzenia zabawy drugie kurczątko staje się pierwszym i prowadzi.
- Marsz po obwodzie koła – *Spacer baranków*.
Dzieci maszerują po kole i rytmiczują tekst: *Bielutkie baranki sobie spacerują, na Wielkanoc oczekują*, trzymając rękę przy oczach; rozglądają się na boki, cicho pobekując: – *Bee, bee, bee*.
- Swobodny marsz po kole. Odłożenie piłeczek do koszyka.

II

Zajęcia 1. Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej *Gipsowe pisanek*.

- Rozmowa na temat pisanek.

Zdjęcia/obrazki pisanek.

N. pyta:

- *Co to są pisanek?*

- Kiedy przygotowujemy pisanki?
- Jak wykonujecie pisanki?

- Słuchanie ciekawostek na temat pisanek.

Legenda głosi, że Maria Magdalena, kiedy szła w niedzielę wielkanocną do grobu Chrystusa, zabrała ze sobą jajka, które miały być posiłkiem dla apostołów. Po spotkaniu Chrystusa, który zmartwychwstał, zauważyła, że jajka zmieniły kolor na czerwony. Od tej pory przyjęła się zwyczaj malowania jaj na Wielkanoc.

Malowane we wzory jajko nazywa się pisanką, bo zgodnie z tradycją te wzory *pisze się* rozgrzanym woskiem na jajku, używając lejka ze skuwki od sznurowadeł oraz szpilki do robienia kropek. Gdy jajko z napisanym wzorem zanurzymy w farbie, a potem usuniemy wosk w gorącej wodzie, pozostanie jasny wzór na barwnym tle. Kiedyś pisanki zakopywano pod progami domów, aby zapewniły mieszkańcom szczęście i dostatek. Skorupki jaj wielkanocnych rzucano też pod drzewa owocowe, aby zapobiec szkodnikom i sprowadzić urodzaj. Dziewczęta myły włosy w wodzie, w której gotowano jajka na pisanki, aby bujnie rosły i podobały się chłopcom. W zabawie zwanej walatką lub wybitką toczono po stole pisanki lub uderzano nimi o siebie. Posiadacz stłuczonego jajka tracił je na rzecz właściciela nienaruszonej pisanki. Inną grą było rzucanie pisankami do siebie lub przerzucanie ich przez dachy kościoła.

- Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej *Gipsowe pisanki*.

Książka (s. 58–61) dla każdego dziecka.

Dzieci słuchają opowiadania i oglądają ilustracje.

Zbliżały się święta wielkanocne. Rodzina Ady i Olka zwykle spędzała je razem z babcią i dziadkiem. Niestety, tydzień wcześniej dziadek zagapił się na przelatującego bociana i złamał prawą rękę.

– Ojej! Biedny dziadek. Nie będzie mógł malować z nami pisanek – stwierdziła smutno Ada.

– Nie martwcie się, wymyślimy dziadkowi jakieś zajęcie – odpowiedziała babcia, biegnąc po ścierkę, bo dziadek rozlał herbatę. Posługiwanie się lewą ręką nie wychodziło mu najlepiej.

Wszyscy zgodzili się, by spędzić Wielkanoc w domu babci i dziadka, a potem wspólnie ustalili plan przygotowań do świąt.

Ada i Olek mieli zrobić pisanki.

Mama miała czuwać nad całością i robić kilka rzeczy naraz, bo była wspaniałym organizatorem.

Tata miał wspomóc mamę w zakupach, sprzątaniu i przygotowaniu potraw. Jego specjalnością były pieczeń, sałatka jarzynowa i sernik. Tata był też specjalistą od mycia okien i robił to szybko i sprawnie, pogwizdując przy tym jak skowronek.

Zadaniem babci były dekoracje i przygotowanie świeżych kwiatów.

Dziadek... Dziadek miał za zadanie leżeć i odpoczywać, bo „musi się oszczędzać”. Tak stwierdziła babcia.

Wszyscy zabrali się do pracy. Dzieci z pomocą mamy ugotowały jajka na dwa sposoby: część w łupinach cebuli, część w wywarze z buraków. Cebulowe jaja miały kolor brązowy, a buraczane – różowy.

– Takie pisanki nazywają się kraszanki – wyjaśniła mama. – Możemy pokolorować je we wzorki cienkim białym pisakiem lub wydrapać na nich wzorki.

– Wtedy będą drapanki – dodała babcia.

– A czy wiecie, jak zabarwić jajka na kolory żółty, zielony lub czarny? – zapytał dziadek.

– Pomalować farbami plakatowymi – odpowiedział Olek.

– A gdybyście nie mieli farb?

– Hm, to nie wiemy...

– Kolor zielony uzyskamy z liści pokrzywy, a czarny z owoców czarnego bzu lub łupin orzecha włoskiego. Aha! Żółty – z suszonych kwiatów jaskrów polnych. Wystarczy dorzucić je do wody i ugotować w niej jajka.

Babcia mrugnęła do wnuków i po chwili przyniosła im kwiaty narcyzów. Miała też przygotowaną, samodzielnie wyhodowaną rzeżuchę. Zrobiła z niej piękne dekoracje. Wyglądały jak małe łączki, a na nich siedziały żółte kurczaczki zrobione z papieru.

Z ogrodowej szklarni babcia przyniosła pachnące hiacynty w doniczkach i pęki białych tulipanów. Przygotowała też biały obrus. W wazonach stały kosmate bazie, nazywane przez Adę „szarymi kotkami”.

Kiedy okna lśniły już czystością, tata zabrał się do pieczenia sernika.

– A czy wiecie, że można upiec sernik z dodatkiem ziemniaków? – zapytał dziadek.

– Coś ty, dziadku! Przecież sernik robi się z sera, masła i jajek – zauważyła Ada.

– A nieprawda! Moja mama piekła pyszny sernik z dodatkiem kilku ugotowanych ziemniaków. Oczywiście twarogu było dwa razy więcej, ale te ziemniaki nadawały sernikowi puszystości. Wszystkie sąsiadki przychodziły do mamy po przepis.

– Oj, to muszę ci taki upiec, kochanie – powiedziała babcia.

– Sam ci upiekę taki sernik, ale bez gipsu – odparł dziadek.

– Sernik z gipsem byłby za twardy – roześmiał się tata. – Ale skoro zachwalasz ten przepis, to zaraz dodam do sernika jednego ziemniaka, bo akurat mam za dużo do sałatki.

Tymczasem mama ugotowała smacznego żurek i zrobiła ciasto na piaskową babę wielkonoctną. Ada i Olek nie mogli się doczekać, kiedy pójdą poświecić pokarmy. Z pomocą mamy pięknie przystroili koszyczkę, w którym na białej serwetce leżały chleb, jaja, biała kiełbasa, ciasto oraz sól i pieprz. Całość ozdobili zielonymi gałązkami bukszpanu. W pierwszy dzień świąt cała rodzina usiadła przy świątecznym stole i podzieli się jajkiem, symbolem życia.

– Jutro poszukamy jajek schowanych w ogrodzie – przypomniała sobie Ada. – Zajączek zawsze przynosi dla nas czekoladowe jajka.

– To nie zajączek, tylko mama – odparł Olek, który nie wierzył w opowieści o zajączku przynoszącym prezenty. – To tylko zabawa.

– A czy wiecie, jak bawiono się dawniej na Wielkanoc? – ożywił się dziadek. – Ulubioną zabawą było uderzanie o siebie dwoma jajkami, a zwyciężał ten, którego jajko nie zostało rozbite.

– Ojej! To dopiero była jajecznica! – zachichotała Ada.

– Dawniej chodzono po wsi z kogutem, który był symbolem urodzaju. Później prawdziwe ptaki zastąpiły kogutki gliniane lub drewniane.

– A śmigus-dyngus też był? – zapytał Olek.

– Był, ale nie mówiono dyngus, tylko wykup. Chłopcy chodzili po wsi i w zamian za śpiew domagali się zapłaty, czyli wykupu w postaci pisanek, słodczy albo pieniędzy.

– Dziadku, jak ty dużo wiesz – zachwycił się Olek.

– Dziadek nam pomaga we wszystkim! – dodała Ada. – A przecież ma złamaną rękę.

– Może w nagrodę namalujemy dziadkowi pisanki na gipsie? – zaproponował Olek.

I tak też zrobili. Gips dziadka wyglądał naprawdę świątecznie.

– Kochani – powiedział zadowolony dziadek. – Mam do was wielką prośbę. Sernik się piecze, babka piaskowa rośnie, a jajka są pokolorowane. Usiadźmy w ogrodzie, popatrzmy w niebo i pomyślmy o tym, co jest najważniejsze.

– O czym, dziadku?

– Jak to o czym? O życiu i o miłości – odpowiedział dziadek i podrapał się lewą ręką.

- Rozmowa na temat opowiadania.
- Gdzie rodzina Olka i Ady spędziła Wielkanoc?
- Co się stało dziadkowi? Dlaczego?
- Jakie zadania mieli do wykonania podczas przygotowań do świąt Olek i Ada, rodzice i dziadkowie?
- Czym babcia ozdobiła stół?
- Jakie rady dawał dziadek?

- Czy tata i mama wywiązali się z zadań?
- Co według dziadka jest najważniejsze?
- Ćwiczenia z tekstem.
Książka (s. 58–61) dla każdego dziecka.

Dzieci słuchają tekstu czytanego przez N. lub przez 6-latkę.	Dzieci czytają głośno teksty do opowiadania.
--	--

- Zabawa ruchowa – *Pokaż pisanekę*.
Dzieci poruszają się po sali. Na hasło: *Pokaż pisanekę*, zatrzymują się i pokazują na niby trzymaną w dłoniach pisanekę. Chętnie dziecko opowiada o swojej pisaneczce.

Zajęcia 2. Odkrywanie litery f, F .	Zajęcia 2. Odkrywanie litery f : małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.
B • Karta pracy <i>Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia</i>, s. 67. • Opisywanie, co przedstawia obrazek. • Określanie pierwszych głosek w słowie <i>farby</i> i nazwach rysunków. • Rysowanie po śladach rysunków. • Kolorowanie wybranych rysunków. • Zaznaczanie liter f, F w wyrazach. B • Karta pracy <i>Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia</i>, s. 66. • Rysowanie cebuli po śladzie, nie odrywając kredki od kartki.	B+ • Wyodrębnianie wyrazu podstawowego – farby. <i>Karty pracy Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby, cz. 2, s. 58–59.</i> N. pyta: – <i>W jaki sposób Olek ozdobił jajka?</i> – <i>Czego do tego użył?</i> • Analiza i synteza słuchowa słowa <i>farby</i>. Dzieci dzielą słowo <i>farby</i> na sylaby i na głoski. Liczą, ile w słowie jest sylab, a ile głosek. Następnie wymieniają inne słowa, w których głoskę <i>f</i> słyszą na początku (<i>futro, flaga, fasola...</i>), w środku słowa (<i>agrafka, alfabet, wafle...</i>). • Budowanie schematu słowa <i>farby</i>. Białe kartoniki dla każdego dziecka. Dzieci układają tyle kartoników, ile sylab słyszą w słowie <i>farby</i> – rozsuwają kartoniki i wymieniają głośno sylaby. Następnie układają tyle kartoników, ile głosek słyszą w słowie <i>farby</i>, wymawiają głoski głośno, dotykając kolejno kartoników. • Budowanie schematu słowa <i>Franek</i>. Białe kartoniki dla każdego dziecka. Kolega Ady, ten który nie chodzi, ma na imię Franek. N. przypomina o tym dzieciom. Dzieci dzielą imię <i>Franek</i> na sylaby i na głoski. Układają z kartoników schemat imienia. • Budowanie modeli słów: <i>farby, Franek</i>. Czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki dla każdego dziecka. Dzieci głośno dzielą na głoski słowa: <i>farby, Franek</i>. Wypowiadają głoskę <i>f</i>: długo: <i>ffyyyyy...</i> krótko: <i>f, f, f, f.</i>

Głoska *f* jest spółgłoską i oznaczamy ją na niebiesko.

Pod schematami słów: *farby*, *Franek*, dzieci zaznaczają miejsca głoski *f* niebieskimi kartonikami. Potem zaznaczają miejsca samogłosek czerwonymi kartonikami, a miejsca pozostałych spółgłosek – niebieskimi kartonikami. Porównują liczbę samogłosek i spółgłosek.

- Odkrywanie litery **f**, **F**.

Kartoniki z literami *f*, *F* dla N., kartoniki z literami *f*, *F* dla każdego dziecka.

N. pokazuje litery **f**, **F**. Dzieci określają ich wygląd. Umieszczają litery w odpowiednich miejscach pod modelami.

Dzieci przypominają, kiedy używamy wielkiej litery.

- Uzupełnianie wyrazów: **farby**, **Franek**, brakującymi, poznanymi literami.

Kartoniki z literami: *a*, *e*, *y*, *b*, *r*, *n*, *k*, dla każdego dziecka.

Dzieci umieszczają kartoniki z literami w odpowiednich miejscach pod modelami słów: *farby*, *Franek*. Odczytują wyrazy: **farby**, **Franek**.

- Karty pracy *Litery i liczby*, cz. 2, s. 58–61.
- Nazywanie zdjęć. Rysowanie pod nimi modeli ich nazw.
- Kolorowanie na niebiesko liter **f**, **F** w wyrazach.
- Czytanie sylab, tekstu.
- Czytanie wyrazów powstałych z połączenia sylab.
- Łączenie liter z lukami w wyrazach. Odczytanie powstałych wyrazów.
- Wodzenie palcem po literze **f**: małej i wielkiej, pisanej. Pisanie liter **f**, **F** po śladach, a potem – samodzielnie.

B+

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – oglądanie świątecznie przystrojonych wystaw sklepowych.
- Zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Gra liczbowa – *Kostką rzucamy – pisanki zbieramy*.

Pisanki: kolorowe i białe, duża kostka do gry, z kropkami (5-latki) / z liczbami (6-latki).

N. rozkłada na dywanie, w rzędzie, powycinane z kartonu kolorowe pisanki i sylwety białych jajeczek. Dzieci kolejno rzucają dużą kostką. Liczą oczka, zbierają tyle jajek, ile wskazuje liczba oczek, i układają je na końcu rzędu pisanek. Jeśli wśród zebranych pisanek znajduje się białe jajko, dzieci je zatrzymują. Zabawa trwa tak długo, aż na dywanie zostaną tylko kolorowe jajka. Na zakończenie dzieci liczą zebrane białe jajka. Dziecko, które ma ich najwięcej, wygrywa.

- Zabawa z wykorzystaniem tekstu rymowanki.

*Jajeczko, jajeczko,
jesteś pisaneczką.*

Dzieci wypowiadają rymowankę, dzieląc słowa na sylaby i łącząc tę czynność z odpowiednimi ruchami: jedna sylaba – przysiad, druga – wyprost (naprzemiennie).

- Dostrzeganie rytmu w układzie kolorowych, papierowych pisanek i kontynuowanie go.

Papierowe sylwety pisanek w trzech kolorach (dla każdego dziecka).

N. układa ciąg rytmiczny z papierowych, kolorowych pisanek. Dzieci, po dostrzeżeniu rytmu, kontynuują go, układając odpowiednie sylwety. Np. pisanki: czerwona, niebieska, pomarańczowa, czerwona, niebieska, pomarańczowa, czerwona, niebieska, pomarańczowa (zawsze trzy sekwencje).

- Zabawa plastyczna – *Nasze pisanki*.

Różne materiały potrzebne do ozdobienia pisanek, np.: farby plakatu, włóczki, kolorowy papier; nożyczki, kleje, pędzle, mazaki, ugotowane jajka.

- Zapoznanie ze sposobem wykonania prac.

N. przygotowuje kilka stanowisk pracy – każde inną techniką, np.

- kolorowe włóczki, klej, jajka (oklejanie ugotowanych jajek włóczką),
- kolorowy papier, klej, jajka (oklejanie kolorowym papierem lub elementami wyciętymi z kolorowego papieru),
- farby plakatu, pędzle, jajka (malowanie jajek farbami),
- mazaki, jajka (rysowanie mazakami wzorów na jajkach).

- Wykonanie prac przez dzieci.

- Ozdabianie wykonanymi pisankami kącika przyrody.

- Porządkowanie miejsc pracy.

- Zabawa ruchowa – *Pokaż pisanek* (przewodnik, cz. 4, s. 131).

Kwiecień, tydzień 2

Dzień 2

Wielkanoc

Liczenie pisanek

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Słuchanie piosenki <i>Koszycek dobrych życzeń</i> .	IV 7
	Kolorowanka wodna – <i>Pisanka</i> .	I 7, IV 8
	Czytanie całościowe nazw zdjęć.	Dobieranie do zdjęć wyrazów – nazw zdjęć. IV 4
	Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30.	I 5
II.1.	Ćwiczenia z pisankami. Cele: przeliczanie i dodawanie w zakresie dziesięciu; poznawanie różnych pisanek.	IV 15
	Zabawa ruchowa – <i>Pokaż pisanek</i> .	I 5
	2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 15. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej.	I 8
	Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa – <i>Podrzucone jajko</i> . Zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.	I 5
III.	Zabawa pobudzająco-hamująca <i>Baranek</i> .	IV 7, IV 8
	Zabawa ruchowa – <i>Pokaż pisanek</i> .	I 5
	Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.	Kolorowanie pisanek według instrukcji. I 6, IV 8

Cele główne

- przeliczanie i dodawanie w zakresie dziesięciu,
- poznawanie różnych pisanek,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- liczy, dodaje w zakresie dziesięciu,
- wie, że pisanek mogą być różnie ozdabiane,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Słuchanie piosenki *Koszyczek dobrych życzeń* (przewodnik, cz. 4, s. 126).

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki.

- Kolorowanka wodna – *Pisanka*.

Dla każdego dziecka: wyprawka, kolorowanka wodna – *Pisanka*, pędzelek, kubeczek z wodą.

Dzieci dostają kartę z wyprawki. Malują ją wodą przy użyciu pędzli. Określają kolory pisanek.

• Czytanie całościowe nazw zdjęć. Dla każdego dziecka: wyprawka, karta G: zdjęcia: pisanek, palmy, baby, mazurka, baranka; karta O: napisy: pisanka, palma, babka, mazurek, nożyczki. • Dzieci wycinają potrzebne zdjęcia i napisy. Czytają z N. nazwy. Wskazują je na zdjęciach. • Dzieci mówią, jakie zdjęcie pozostało. Opisują, co ono przedstawia.	• Dobieranie do zdjęć wyrazów – nazw zdjęć. Dla każdego dziecka: wyprawka, karta G: zdjęcia: pisanek, palmy, baby, mazurka, baranka; karta O: napisy: pisanka, palma, babka, mazurek, nożyczki, kartki. • Dzieci wycinają zdjęcia i wyrazy – ich nazwy. Dobierają nazwy do zdjęć, przyklejają na kartkach. • Układają zdania na temat zdjęcia, które pozostało.
--	--

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30 (przewodnik, cz. 4, s. 128).

II

Zajęcia 1. Ćwiczenia z pisanekami.

- Oglądanie różnych pisanek. Wskazywanie takich samych.

Pisanek o różnych wzorach, w tym kilka par takich samych.

Dzieci oglądają pisanek. Omawiają znajdujące się na nich wzory. Wskazują pary takich samych pisanek.

- Ćwiczenia z pisanekami.

Obrazki dwóch koszyków, obrazki pisanek: 6 zielonych, 4 czerwonych, 5 żółtych, 4 niebieskich.

Na tablicy są przypięte sylwety dwóch koszyczków, a w nich obrazki pisanek.

- Wyjmowanie pisanek z koszyczków, przeliczanie ich.
 - Ile pisanek jest w pierwszym koszyczku? (6 zielonych, 4 czerwone).
 - Ile pisanek jest w drugim koszyczku? (5 żółtych, 4 niebieskie).
- Liczenie wszystkich pisanek w koszyczkach.

- Liczenie za pomocą liczmanów.
Pierwszy koszyczek
Do 6 liczmanów dosuwamy 4 liczmany – razem 10 pisanek.
Drugi koszyczek
Do 5 liczmanów dosuwamy 4 liczmany – razem 9 pisanek.
- Porównywanie liczebności pisanek.
Dzieci łączą w pary pisanki z pierwszego koszyczka z pisankami z drugiego koszyczka. Wniosek: w pierwszym koszyczku jest o jedną pisanekę więcej niż w drugim (została bez pary).

- Układanie zapisów matematycznych.
Pierwszy koszyczek
 $6 \text{ (zielonych)} + 4 \text{ (czerwone)} = 10 \text{ pisanek}$
Drugi koszyczek
 $5 \text{ (żółtych)} + 4 \text{ (niebieskie)} = 9 \text{ pisanek}$
- Porównywanie liczebności pisanek w koszyczkach.
 $10 > 9$
- Karty pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby*, cz. 2, s. 62–63.
- Liczenie figur po lewej stronie i po prawej stronie. Porównywanie ich liczby, wpisywanie odpowiednich liczb i znaków.
- Wykonywanie działań samodzielnie lub z pomocą N. Wpisywanie odpowiednich liczb.

B+

- Zabawa ruchowa – *Pokaż pisanekę* (przewodnik, cz. 4, s. 131).

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 15 (przewodnik, cz. 4, s. 112).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa – *Podrzucone jajko*.

Woreczki, szarfy dla każdego dziecka.

Dzieci są kurkami. Stoją na obwodzie koła, za sobą mają ułożone szarfy – gniazda. Przed rozpoczęciem zabawy wkładają do gniazd określoną przez N. liczbę jajek – woreczków – i ustawiają się plecami do nich. Wybrane dziecko – kukułka – ma jedno jajko (jeden woreczek), które chce podrzucić do gniazda wybranej kurki. W tym celu chodzi za ich gniazdamy przy rymowance:

*Lata kukułka dookoła,
do ptasich gniazdek zagląda,
swoje jajeczko zostawi w nich
i będzie o nie spokojna.*

czasami przykuca, aby zmylić kurki, aż w końcu podrzuca do któregoś gniazda swoje jajko. Kurki odwracają się po przejściu za nimi kukułki i sprawdzają liczbę jajek. Ta, która dostrzeże, że ma ich o jedno więcej, goni kukułkę, która stara się obieć koło i stanąć przed gniazdem kurki, która ją goni. Następuje zmiana ról. Za każdym razem N. zmienia liczbę jajek w gniazdach.

- Zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Zabawa pobudzająco-hamująca – *Baranek*.
Nagranie piosenki *Koszyczek dobrych życzeń*, odtwarzacz CD, dzwoneczki, dla każdego dziecka: mała obręcz, szablon baranka, kulki z białej bibuły karbowanej, klej, oczy i uszy dla baranka (wycięte z kolorowego papieru).

W dowolnych miejscach w środku sali są rozłożone obręcze. W każdej obręczy znajdują się elementy do wykonania baranka. Dzieci zajmują miejsca obok wybranych przez siebie obręczy. Kiedy usłyszą nagranie piosenki, przemieszczają się tanecznym krokiem między obręczami. Na sygnał dzwoneczka wracają do swoich obręczy i wykonują baranki. Pracę przerywa ponowny dźwięk dzwoneczka. Zabawę powtarzamy kilka razy, dotąd aż dzieci wykonają pracę.

- Zabawa ruchowa – *Pokaż pisanek* (przewodnik, cz. 4, s. 131).

• Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.	• Kolorowanie pisanek według instrukcji. Dla każdego dziecka kartonowa sylweta jajka z oznaczonymi polami (zapisanymi działaniami) oraz kartka z legendą do kolorowania pól. Zadaniem dzieci jest obliczyć sumy liczb podane na polach pisanek, np.: kolor biały – 1, 6 kolor niebieski – 5, 10 kolor czerwony – 4, 9 kolor zielony – 3, 8 kolor żółty – 2, 7 zapisać je ołówkiem na pisanke, a następnie znaleźć właściwy kolor na kartce z legendą i pokolorować pisanek kredką w odpowiednim kolorze. Drugą stronę pisanki dzieci mogą ozdobić według własnego pomysłu. Następnie dzieci wymieniają się pisankami i sprawdzają, czy nie ma pomyłki w obliczeniach i kolorach pisanek.
---	---

Kwiecień, tydzień 2

Dzień 3

Wielkanoc

Koszyczek dobrych życzeń

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Zabawa <i>Ciepło, zimno</i> , pod hasłem: <i>Szukamy jajka</i> . Zabawa ruchowa przy muzyce Modesta Musorgskiego <i>Taniec kurcząt w skorupkach</i> . Rysowanie po śladach rysunków drugich połówek pisanek. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30.	I 5 I 5, IV 7 I 7, IV 8 I 5
II.1. Zabawy przy piosence <i>Koszyczek dobrych życzeń</i> . Cele: kształtowanie poczucia rytmu; tworzenie akompaniamentu do zwrotek piosenki. Zabawa ruchowa – <i>Pokaż pisanek</i> .	IV 7 I 5
2. Wykonanie koszyczka wielkanocnego. Cele: rozwijanie sprawności manualnej; składanie i zaginanie papieru według instrukcji. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z wykorzystaniem rytmowanki, zabawa ruchowa – <i>Rób to co ja</i> , zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.	I 7, IV 8 I 5
III. Przedstawienie sytuacji na obrazkach za pomocą liczmanów. Układanie zadań. Rozwiązywanie zagadek. Zabawa ruchowa – <i>Świąteczny spacer</i> . Zaznaczanie kolejności zdarzeń w historyjce. Opowiadanie historyjki.	IV 5, IV 15 I 5 IV 5, IV 15

Cele główne

- kształtowanie poczucia rytmu,
- tworzenie akompaniamentu do zwrotek piosenki,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- składanie i zaginanie papieru według instrukcji.

Cele operacyjne

Dziecko:

- porusza się rytmicznie przy muzyce,
- wykonuje akompaniament do zwrotek piosenki,
- wykonuje papierowy koszyczek wielkanocny,
- składa i zagina papier według instrukcji.

Przebieg dnia

I

- Zabawa *Ciepło, zimno*, pod hasłem: *Szukamy jajka*.

Jajko ugotowane na twardo.

Jedno z dzieci szuka jajka ugotowanego na twardo, które zostało ukryte w sali. Inne, wybrane dziecko naprowadza szukającego na ukryty przedmiot, stosując określenia: *ciepło, ciepłej, najcieplej, gorąco, zimno, zimno, najzimniej*.

- Zabawa ruchowa przy muzyce Modesta Musorgskiego *Taniec kurcząt w skorupkach*.

Dzieci zamieniają się w kurczątko, które przy nagraniu muzyki wykluwają się z jajek i wyruszają zwiedzać świat. Dzieci ruchami ciała, mimiką i głosem najpierw naśladują kurczątko zwinęte w jajeczku, następnie wolno zaczynają się poruszać, prostują się, wyciągają łapki i głowy – wykluwają się ze skorupki. Potem wyruszają w drogę, która prowadzi pod górę. Idąc, kołysz się na boki. Następnie turlają się z górki i trafiają do kurnika, gdzie czeka na nie mama kwoka z pysznym śniadankiem.

- Karta pracy, cz. 3, s. 73.

Rysowanie po śladach rysunków drugich połówek pisanek. Rysowanie po prawej stronie karty takich samych pisanek, jakie są po lewej stronie.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30 (przewodnik, cz. 4, s. 128).

II

Zajęcia 1. Zabawy przy piosence *Koszyczek dobrych życzeń*.

- Ćwiczenia ruchowe przy akompaniamentie dowolnego instrumentu. Marsz, skoki obunóż, utrwalanie kroków walczyka.

- Ćwiczenie oddechowe – *Baranek*.

Dla każdego dziecka: szablon baranka, słomka, skrawki białego papieru.

Dzieci zajmują miejsca przy stolikach. Przed każdym dzieckiem znajduje się szablon baranka. Obok baranka zostają umieszczone małe kawałki białego papieru. Dziecko za pomocą słomki przenosi kawałki papieru na szablon baranka. Nie pomaga sobie rękami.

- Zabawa rozwijająca reakcję na zmiany tempa – *Kolorowe pisanki*.

Tamburyn, obrazek pisanki dla każdego dziecka (pisanki są w różnych kolorach).

N. stuka w tamburyn w umiarkowanym tempie. Dzieci trzymają pisanki przed sobą, blisko ciała i maszerują.

N. stuka w tamburyn w szybkim tempie. Dzieci wyciągają przed siebie ręce, w których trzymają pisanki, i biegną drobnymi krokami po okręgu.

N. stuka w tamburyn w wolnym tempie. Dzieci unoszą ręce w górę, trzymają pisanki nad głowami i stawiają duże kroki w dowolnych kierunkach.

N. potrząsa tamburynem. Dzieci umieszczają szablony pisanek na podłodze – przed sobą.

- Zabawa przy piosence *Koszyczek dobrych życzeń*, połączona z grą na instrumentach. **Obrazki koszyczków w różnych kolorach, nagranie piosenki *Koszyczek dobrych życzeń*, od-
twarzacz CD, instrumenty perkusyjne.**

Dzieci są podzielone na dwie grupy: dzieci wykonujące figury taneczne z koszyczkami, dzieci grające na instrumentach.

Dzieci, które tańczą, zajmują miejsca w formie szachownicy, przodem do N. Stawiają przed sobą kolorowe koszyczki.

Z przodu zajmuje miejsce grupa dzieci wykonujących akompaniament do piosenki.

Zwrotka I – instrumentacja.

*Siedzi biały, cukrowy baranek
w wielkanocnym koszyku,
a z barankiem gromada pisanek
– dużo śmiechu i krzyku.
Dwie kielbaski pachnące są,
sól i pieprz, by był pyszny smak.
Dziwi się biały baranek: „O!
Kto to wszystko będzie jadł?”*

Dzieci grają na:

drewniakach w rytmie melodii piosenki,
marakasach w rytmie melodii piosenki,
drewniakach w rytmie ósemek,
marakasach – tremolo,
kastanietach w rytmie melodii piosenki,
marakasach w rytmie melodii piosenki,
tamburynie – tremolo,
tamburynie – tremolo,

Refren – element ruchu do piosenki.

Mama, tata, siostra, brat

*– każdy coś z koszyczka zjadł,
a to taki jest koszyczek
pełen dobrych życzeń.*

Gdy marzenia spełnić chcesz,

coś z koszyczka szybko bierz!

*I życz szczęścia, pomyślności,
a na święta dużo gości!*

maszerują wokół swoich koszyczków w lewą
stronę (jedno obejście),
maszerują wokół swoich koszyczków w prawą
stronę (jedno obejście),

powoli przechodzą do przysiadu, koszyczki
trzymają w dłoniach,
powoli unoszą koszyczki przed sobą, na wysokość
głowy,
powoli przechodzą do pozycji stojącej,
powoli przechodzą do przysiadu, stawiają koszyczki
przed sobą, na słowo *gości* wykonują wyprost
z równoczesnym uniesieniem rąk w górę.

II i III zwrotka tak samo jak podczas zwrotki pierwszej.

Refren tak samo jak za pierwszym razem.

- Zabawa ruchowa – *Pokaż pisanek* (przewodnik, cz. 4, s. 131).

Zajęcia 2. Wykonanie koszyczka wielkanocnego.

- Zagadki dotykowe – *Co ukryłam w pudełku?*

Przedmioty związane z Wielkanocą, apaszka do zasłonięcia oczu.

N. wyjmując z pudełka przedmioty związane z Wielkanocą. Dzieci z zasłoniętymi oczami odgadują, co otrzymują do rąk, np. *koszyczek, baranka, zajaczkę, bazie, borowinkę, serwetkę.*

- Ćwiczenie spostrzegawczości – *Ukryte pisanek.*

Pisanek.

Dzieci szukają pisanek ukrytych przez N. Kiedy je znajdą, określają, w jakich miejscach były one schowane. Stosują odpowiednie przymyki. Liczą, ile pisanek zostało ukrytych.

- Ćwiczenie klasyfikacyjne – *Baranki i ich cienie.*

Obrazki baranków w różnych pozycjach i ich cienie.

Dzieci tworzą pary obrazków pasujących do siebie: baranki w różnych pozycjach i ich cienie.

- Wypowiedzi dzieci, na podstawie obserwacji i doświadczenia, o tym, jak powinien wyglądać koszyczek wielkanocny. Wyjaśnienie, dlaczego właśnie takie potrawy i przedmioty powinny się w nim znaleźć.

Rekwizyty, które powinny się znaleźć w koszyczku wielkanocnym, i inne, które nie powinny się tam znaleźć.

Chętne dzieci wybierają spośród zgromadzonych na stoliku rekwizytów te, które powinny zostać włożone do koszyczka. Wyjaśniają swój wybór. Z pomocą N. wypełniają nimi przygotowany koszyczek, który stawiają w kącie przyrody.

- Wykonanie pracy *Koszyczek wielkanocny*.
Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 3, klej, nożyczki, piórka.

- Wypychanie z karty pracy formy koszyczka i uchwytu.
- Składanie i sklejanie koszyczka według instrukcji.
- Doklejanie we właściwym miejscu uchwytu.
- Doklejanie kurczakom piórek na czubkach głów.
Do gotowego koszyczka można włożyć pisanekę.
Gotowe koszyczki dzieci zabierają do domu.
- Porządkowanie miejsc pracy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z wykorzystaniem rymowanki (według Małgorzaty Markowskiej).
Dzieci stają przed N. w luźnej gromadce, ćwiczą pod dyktando wypowiadanej przez niego rymowanki.

*Ręce w przód,
ręce w górę,
i podskokiem aż pod chmurę.*

*Ręce w dół,
ręce w bok,*

nogi wykonują skok.

Wszyscy ćwiczą bez wyjątku,

zaczynamy od początku.

(Wykonują podskok obunóż w miejscu).

(Maszerują w miejscu).

(Maszerują w miejscu).

- Zabawa ruchowa – *Rób to co ja*.

Tamburyn.

Dzieci biegają dowolnie po wskazanym miejscu w ogrodzie przedszkolnym. Na sygnał – dźwięki tamburynu – zatrzymują się, stają przodem do N. i powtarzają zaproponowane przez niego ruchy, ćwiczenia kształtujące w trzech płaszczyznach ciała: strzałkowej – skłony w przód i w tył, czołowej – skłony boczne, poprzecznej – skręty w prawą i w lewą stronę. W przerwach między ćwiczeniami dzieci swobodnie biegają.

- Zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Karta pracy, cz. 3, s. 74.
Przedstawienie sytuacji na obrazkach za pomocą liczmanów. Układanie zadań. Słuchanie zagadek. Rozwiązywanie ich.

- Zabawa ruchowa – *Świąteczny spacer*.

Bębenek.

Dzieci dobierają się trójkami. Dwoje z nich to rodzice, w środku, w przysiadzie, jest dziecko. Akompaniament bębenka w rytmie ćwierćnut oznacza, że świeci słońce i rodzinka spaceruje (z jednej strony mama trzyma dziecko za rękę, z drugiej – tata). Zmiana akompaniamentu na ósemki oznacza zmianę pogody – pada deszcz, rodzinka jak najszybciej musi się

przed nim schować – ucieka ze środka sali pod ścianę i przykuca. Ponowne dźwięki akompaniamentu w rytmie ćwierćnut oznaczają poprawę pogody i są sygnałem do spaceru. Następuje zmiana osób w rolach dzieci.

- Karta pracy, cz. 3, s. 75.
Zaznaczanie kropkami (5-latek) lub liczbami (6-latek) kolejności zdarzeń w historyjce. Opo-
wiadanie historyjki. Kończenie rysowania kurcząt według wzoru.

Kwiecień, tydzień 2

Dzień 4

Wielkanoc

Potrawy z jajek

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Oglądanie obrazka koszyczka wielkanocnego. Zaznaczanie kolejności jego przygotowania. Zabawa wyrabiająca poczucie rytmu – <i>Zmiana rytmu</i> . Ćwiczenie dykcji: <i>Jaka to piosenka?</i> Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30.		III 2, IV 15 IV 7 IV 2, IV 7 I 5
II.1. Zabawy badawcze – <i>Wokół jajka</i> . Cele: poznawanie budowy i właściwości jajka; zapoznanie z ciekawostkami na temat pisanek. Zabawa ruchowa z elementem turlania – <i>Rozsypane pisanki</i> .		IV 13, IV 19 I 5
2. Zabawy i ćwiczenia pod hasłem: <i>Co można zrobić z jajka?</i> Cele: zapoznanie z tym, do czego można wykorzystać jajka; przygotowanie prostych potraw z jajek. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa – <i>Podskok z kłaśnięciem</i> , zabawa ruchowa – <i>Marsz z gazetą</i> , zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.		IV 13, IV 19 I 5
III. Zabawa słowna – <i>Składamy życzenia</i> . Ćwiczenia analizy i syntezy wzrokowej. Zabawa zręcznościowa – <i>Szybko i ostrożnie</i> .		IV 6 IV 4, IV 8 I 5
Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.	Czytanie krótkich tekstów doty- czących Wielkanocy.	I 6, IV 4
Kolorowanie koszyczka zgodnie z kolorami kropek.		I 7, IV 8

Cele główne

- poznawanie budowy i właściwości jajka,
- zapoznanie z ciekawostkami na temat pisanek,
- zapoznanie z tym, do czego można wykorzystać jajka,
- przygotowanie prostych potraw z jajek.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia, z czego zbudowane jest jajko; wie, jak można odróżnić jajko surowe od jajka ugotowanego,
- wie, jak bawiono się pisankami; do czego ich używano,
- wymienia, do czego używa się jajek,
- wykonuje proste potrawy z jajek.

Przebieg dnia

I

- Karta pracy, cz. 3, s. 76.
Oglądanie obrazka koszyczka wielkanocnego. Zaznaczanie kolejności jego przygotowania kropkami (5-latek) lub liczbami (6-latek). Kończenie ozdabianie jajka według wzoru.
- Zabawa wyrabiająca poczucie rytmu – *Zmiana rytmu*.

Bębenek.

Dzieci maszerują w dowolnych kierunkach sali w rytmie bębena. N. stuka w bębenek, nie zaznaczając akcentów. Kiedy pojawia się rytm w metrum:

2/4 – dzieci zatrzymują się i klaszczą raz,

kiedy N. stuka w bębenek bez akcentów – dzieci ponownie maszerują,

3/4 – dzieci zatrzymują się i tupią raz,

kiedy N. stuka w bębenek bez akcentów – dzieci ponownie maszerują,

4/4 – na raz klaszczą, na dwa, trzy, cztery – maszerują w miejscu.

- Ćwiczenie dykcji – *Jaka to piosenka?*

N. na sylabie *la* nuci dzieciom fragmenty refrenów poznanych piosenek. Dzieci starają się je rozpoznać. Następnie powtarzają je na sylabach proponowanych przez N., np. *bla, plum, tru*.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30 (przewodnik, cz. 4, s. 128).

II

Zajęcia 1. Zabawy badawcze – *Wokół jajka*.

- Zabawa badawcza – *Poznajemy budowę jajka*.

Jajka: kurze, przepiórcze, strusie, dwa takie same jajka – z tym, że jedno jest ugotowane, a drugie – surowe.

Dzieci oglądają jajka przyniesione przez N. (jajka: kurze, przepiórcze, strusie lub ich obrazki), porównują ich wielkość i kolorystykę, wypowiadają się na temat ich kształtu; podają przykłady zwierząt, które wykluwają się z jajek.

N. rozbija przed dziećmi jajko, dzieci oglądają jego zawartość; nazywają poszczególne części składowe: skorupka, białko, żółtko.

N. zwraca uwagę na zarodek i wyjaśnia dzieciom, że kurczątko wykluwają się z jajek, w których są zarodki.

N. pokazuje dzieciom dwa jednakowe jajka. Prosi, aby się zastanowiły, po czym można poznać, że jedno z nich jest surowe, a drugie gotowane. Dzieci podają swoje propozycje. Następnie N. wprawia w ruch obrotowy oba jajka. Dzieci obserwują ich ruchy i określają, które z nich kręci się szybciej. Rozbijają jajko i sprawdzają, czy miały rację.

Jajko surowe obraca się tylko przez chwilę, a potem się zatrzymuje. Powodem jest jego płynny środek, który porusza się wewnątrz skorupki w różne strony, co hamuje szybkie poruszanie się jajka.

- Zabawa badawcza – *Jajka i woda*.

Jajka surowe, jajka ugotowane, szklane naczynia, sól, łyżka.

- Dzieci badają zachowanie w wodzie jajka surowego i jajka ugotowanego – wkładają je kolejno do przezroczystego naczynia z wodą. Obserwują ich zachowanie.
- Do wody w przezroczystym naczyniu wkładają surowe jajko i dosypują stopniowo sól (około 10–12 łyżek soli). Obserwują, co dzieje się z jajkiem.

- Poznanie ciekawostek na temat pisanek.

Uważano, że pisanki mają magiczną moc, dlatego np. dotykano nimi grzbietów bydła, aby było zdrowe i płodne, toczono je wzdłuż zagonów oziminy, żeby zapewnić sobie dobry urodzaj. Były one darem, który miał zapewnić obdarowanej osobie wszelką pomyślność

(także w sprawach sercowych). Pełniły one rolę wykupu w obrzędach wielkanocnych, np.: dyngusa, chodzenia z barankiem lub kurkiem. Panna mogła dostać pisankę czekoladowo-marcepanową z pierścionkiem zaręczynowym w środku. Ludzie bogaci obdarowywali się drogimi pisankami, ze złota, przyozdobionymi szlachetnymi kamieniami. Francuski jubiler P. C. Fabergé wykonał takie drogie pisanki na zamówienie cara Rosji. Pisanki służyły do zabawy zwanej taczanką. Turlało się po stole malowane jaja, zderzając je ze sobą. Wygrywała ta osoba, której pisanka się nie potłukła.

- Zabawa ruchowa z elementem turlania – *Rozsypane pisanki*.
Dzieci są pisankami. Delikatnie turlają się po podłodze w różnych kierunkach, zwracając uwagę na zachowanie zasad bezpieczeństwa.

Zajęcia 2. Zabawy i ćwiczenia pod hasłem: Co można zrobić z jajka?

- Oglądanie skorupki jajka przez lupę.
Lupy.
- Porównywanie ciężaru jajek – surowego i ugotowanego.

Jajka – surowe i ugotowane.

- Wypowiadanie się dzieci na temat: *Co można zrobić z jajek?*
Pomalować, ugotować, usmażyć itp.
- Wymyślanie przez dzieci przepisów na potrawy z jajek.
Nadawanie im nazw.

- Zabawa ruchowa – *Jajka – do koszyka!*
Duże obręcze lub skakanki, kartoniki z kropkami lub z liczbami.

Na podłodze N. rozkłada duże obręcze lub skakanki, przy których kładzie kartoniki z kropkami lub z liczbami. Suma kropek/liczb na wszystkich kartonikach musi się równać liczbie dzieci. Dzieci zaczarowuje w jajka. Mają się one czuć i zachowywać tak, jakby były jajkami. Jajka poruszają się po sali w dowolny sposób. Na hasło: *Jajka – do koszyka!* dzieci ustawiają się w obręczach – w takiej liczbie, jak wskazują kropki lub liczba na kartoniku.

- *Jajka dla smakoszy* – przyrządzenie dowolnej potrawy z użyciem jaj ugotowanych na twardo. Np. jajka z groszkiem konserwowym w majonezie, pasta jajeczna.
Dzieci, po umyciu rąk i włożeniu fartuszków, stają przy odpowiednich stolikach. Dzielą jajka na połowy, wkładają do miseczki, dodają odcedzony zielony groszek konserwowy, kładą na wierzchu majonez i posypują całość pokrojonym przez N. szczypiorkiem lub kroją drobno jajka, wkładają je do miseczki, wrzucają pokrojony przez N. szczypiorek, dodają odrobinę śmietany i majonezu, trochę solą i mieszają. Przygotowują też kromki bułki wrocławskiej, smarując je masłem.
Obie potrawy zostaną podane na podwieczorek. (Do czasu podwieczorku potrawy będą w kuchni, w chłodnym miejscu).
- Porządkowanie miejsc pracy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa – *Podskok z kłaśnięciem*.
Trójkąt.

Dzieci stają przed N., który uderza w trójkąt trzymany nad głową. Wykonują podskok obu nóg w miejscu, z kłaśnięciem nad głową. N. kolejno uderza w trójkąt: przed klatką piersiową, za plecami, na wysokości głowy, po prawej i po lewej stronie. Dzieci podskakują obunóż, klaszcząc w dłonie w miejscu wskazanym przez trójkąt.

- Zabawa ruchowa – *Marsz z gazetą*.
Gazeta dla każdego dziecka.

N. demonstruje ćwiczenia z gazetą. Dzieci maszerują po obwodzie koła i naśladują ruchy N.

- Marsz z gazetą przyciskaną brodą do klatki piersiowej.
- Marsz z gazetą przyciskaną uchem do lewego barku, a następnie – do prawego barku.
- Marsz z gazetą położoną na otwartej prawej dłoni, następnie – na lewej dłoni.
- Podskoki w przód z gazetą trzymaną między kolanami.
- Marsz z gazetą położoną na głowie.
- Zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.

III

- Zabawa słowna – *Składamy życzenia.*

Kartki świąteczne z życzeniami.

N. czyta życzenia zapisane na kartkach świątecznych. Dzieci je omawiają (czego sobie życzą ludzie). Potem próbują układać życzenia.

- Ćwiczenia analizy i syntezy wzrokowej.

Pocięta na części kartka świąteczna, w kopercie, dla każdego dziecka.

Dzieci dostają pociętą na części kartki świąteczne (w kopertach). Układają je w całość.

- Zabawa zręcznościowa – *Szybko i ostrożnie.*

Koszyki na jajka, dla każdego dziecka: łyżka, jajko ugotowane na twardo.

N. dzieli dzieci na drużyny. Każde dziecko z drużyny otrzymuje łyżkę i jajko ugotowane na twardo. Dzieci z drużyn ustawiają się w rzędach, w jednym końcu sali. W drugim końcu sali stoją stoliki z koszykami na jajka.

Na sygnał N. kolejno dzieci z drużyn przenoszą swoje jajka na łyżkach i ostrożnie odkładają je do koszyków, aby się nie stłukły.

Wygrywa drużyna, która najszybciej przeniesie swoje jajka do koszyka i ich nie stłucze.

• Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.	• Czytanie krótkich tekstów dotyczących Wielkanocy. Kartoniki z napisami: Gdy zbliża się Wielkanoc, wtedy malujemy jajka. Malujemy je farbami albo rysujemy wzory woskiem, a potem wkładamy do barwionej wody i gotujemy. Wosk wtedy spływa i zostaje kolorowe jajko z jasnymi wzorami. Ozdobione jajka to pisanki.
--	--

- Karta pracy, cz. 3, s. 77.

Kolorowanie koszyczka zgodnie z kolorami kropek. Dzielenie nazw zdjęć na sylaby lub na głoski. Rysowanie pod każdym zdjęciem odpowiednią liczbę kresek, odpowiadającą liczbie sylab (lub głosek).

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Rysowanie po śladach, bez odrywania kredki od kartki. Rebus fonetyczny – <i>Co znalazło się na świątecznym stole.</i> Kolorowanie rysunku koszyczka wielkanocnego. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30.	I 7, IV 8 IV 2 I 7, IV 8 I 5
II.1. Słuchanie wiersza Władysława Broniewskiego <i>Śmigus</i> . Cele: rozwijanie mowy; zapoznanie ze zwyczajem oblewania się wodą w lany poniedziałek. Zabawa ruchowa – <i>Śmigus-dyngus</i> .	IV 5, IV 12 I 5
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 15. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa – <i>Gimnastyka przed-szkolaka</i> , zabawa ruchowa – <i>Zabawa przy ognisku</i> . Zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.	I 8 I 5
III. Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Zabawa ruchowa – <i>Śmigus-dyngus</i> . Rysowanie pisanki po śladzie. Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia.	I 7, IV 8 I 5 I 7, IV 8 IV 7

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- zapoznanie ze zwyczajem oblewania się wodą w lany poniedziałek,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- wie, na czym polega zwyczaj oblewania się wodą w drugi dzień świąt,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- • Karta pracy, cz. 3, s. 78.
Rysowanie po śladach, bez odrywania kredki od kartki. Kolorowanie rysunku jajek.
- Rebus fonetyczny – *Co znalazło się na świątecznym stole.*
Dzieci różnicują pierwsze głoski w nazwach przedmiotów przedstawionych na obrazkach. Dokonują ich syntezy po przypomnieniu przez N. i podają rozwiązanie. Np. parasol, igła, sanki, arbuz, narty, kot, indyk – pisanki.
- Kolorowanie rysunku koszyczka wielkanocnego.
Dla każdego dziecka: wyprawka, karta K, kredki, mazaki.
- • Ćwiczenia poranne – zestaw nr 30 (przewodnik, cz. 4, s. 128).

II

Zajęcia 1. Słuchanie wiersza Władysława Broniewskiego *Śmigus*.

- Wypowiadanie się dzieci na temat: *Jakie zwyczaje kojarzą się wam ze świątami?*
Wypowiedzi dzieci; zwracanie uwagi, na czym polega śmigus-dyngus i w jaki sposób tradycja ta jest kultywowana w miastach i na wsiach. Uświadomienie konsekwencji przesadnego oblewania się wodą oraz robienia tego w nieodpowiednich miejscach.

- Słuchanie wiersza Władysława Broniewskiego *Śmigus*.

*Śmigus! Dyngus! Na uciechę
z kubłą wodę lej ze śmiechem!
Jak nie kubłą, to ze dzbana,
śmigus-dyngus dziś od rana!*

*Staropolski to obyczaj,
żebyś wiedział i nie krzyczał,
gdy w Wielkanoc, w drugie święto,
będziesz kurtkę miała zmokniętą.*

- Rozmowa na temat wiersza.
 - Co to jest śmigus-dyngus?
 - Co to znaczy staropolski obyczaj?
 - Kiedy obchodzi się śmigus-dyngus?
- Wyjaśnienie, jak rozumiany był ten zwyczaj dawniej.
Kiedyś były to dwa różne obyczaje wielkanocne. Jednym z nich był *dyngus*, który polegał na tym, że młodzież chodziła po domach i zbierała datki w postaci jajek, wędlin, ciast itp. Śmigus natomiast miał odmienny charakter i polegał na uderzeniu na szczęście różgą wierzbową z baziami. Różga ta była wcześniej poświęcona w Niedzielę Palmową.
- Ćwiczenia klasyfikacyjne – *Kto oblewał się w lany poniedziałek?*

Sylwety wiaderek w różne wzorki i znajdujące się na nich litery.

N. układa przed dziećmi sylwety wiaderek w różne wzorki. Na każdym wiaderku znajduje się inna litera – odczytują je 6-latki.

Dzieci segregują wiaderka według rodzaju wzorów, jakie się na nich znajdują – osobno wiaderka w serduszka, w kwiatki, w trójkąty itd.

W ramach każdej grupy wiaderka dzieci układają je według wzrastającej lub malejącej liczby wzorków (mówi to N.), od 1 do..., np. wiaderka w trójkąty, od 1 do 5 trójkątów – litery na tych wiaderkach, czytane kolejno przez 6-latki, utworzą imię dziecka, które oblewało się wodą w lany poniedziałek, np. *Marek*. Podobnie postępujemy z innymi wiaderkami.

- Zabawa ruchowa – *Śmigus-dyngus*.
Dzieci maszerują parami po obwodzie koła podczas recytacji przez N. wiersza Władysława Broniewskiego *Śmigus*. Na słowo: *Śmigus* – klaszczą w ręce, a na słowo: *Dyngus* – tupią. Po skończonej recytacji naśladują w parach polewanie się wodą.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 15 (przewodnik, cz. 4, s. 112).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa – *Gimnastyka przedszkolaka*.

Tamburyn.

Dzieci stają na obwodzie koła. Maszerują po nim przy dźwiękach tamburynu. Gdy instrument milknie, rozbiegają się po wyznaczonym miejscu ogrodu przedszkolnego, zatrzymują się i stają przodem do N., naśladują wykonywane przez niego ćwiczenia: głowy i szyi – krążenia, skłony i skręty; ćwiczenia tułowia: krążenia, skrętoskłony; ćwiczenia ramion i nóg – *Pajacyk*.

- Zabawa ruchowa – *Zabawa przy ognisku*.

Pachołek.

Na środku koła znajduje się pachołek – ognisko. Dzieci wiążą koło, trzymając się za ręce, i bawią się wokół ogniska do słów rymowanki.

*Podskokami w stronę prawą,
każdy zmarznie, kto jest leń.
Rozgrzewamy się zabawą
przy ognisku w chłodny dzień.*

Dzieci:

podskakują zmiennie w prawą stronę,
wykonują 4 podskoki w miejscu,
wykonują podskoki zmiennie w lewą stronę,
wykonują 4 podskoki w miejscu.

- Zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.

- Karta pracy, cz. 3, s. 79.
Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Ozdabianie rysunków jajek według wzoru (rytmu) z poprzedniej karty.
- Zabawa ruchowa – *Śmigus-dyngus* (przewodnik, cz. 4, s. 145).
- Karta pracy, cz. 3, s. 80.
Rysowanie pisanki po śladzie. Rysowanie po śladach rysunków spirali.
- Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia.

Kwiecień, tydzień 3

Dzień 1

Wiosna na wsi

Uparty kogut

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Słuchanie piosenki <i>Na podwórku</i> . Rozmowa na temat piosenki. Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31.	IV 5, IV 7, IV 18 I 7, IV 8 I 5
II.1.	Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby <i>Uparty kogut</i> . Cele: rozwijanie mowy; poznawanie zwierząt z wiejskiego podwórka. Zabawa bieżna – <i>Jastrząb, kura i pisklęta</i> .	IV 2, IV 5, IV 18 I 5
2.	Odkrywanie litery ż, Ż . Rysowanie po śladach rysunków. Określanie pierwszej głoski w słowie <i>żubry</i> i w nazwach rysunków. Cel: rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.	IV 2, IV 4, IV 8
	2. Odkrywanie litery ż : małej i wielkiej, drukowanej i pisanej. Układanie schematów i modeli słów: <i>żubry, Żaneta</i> . Cele: rozwijanie umiejętności analizy i syntezy słuchowej; rozpoznawanie i nazywanie poznanych liter.	
	Zabawy na świeżym powietrzu: ćwiczenie równowagi, zabawa bieżna – <i>Jaskółki</i> , zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.	I 5
III.	Zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Rodziny</i> . Naśladowanie głosów zwierząt przedstawionych na zdjęciach. Podział na sylaby i na głoski nazw zwierząt z wiejskiego podwórka. Zabawa <i>Wiejskie podwórko</i> .	I 5 IV 2, IV 18 IV 2 I 5, IV 1

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- poznawanie zwierząt z wiejskiego podwórka,
- **rozwijanie umiejętności analizy i syntezy słuchowej,**
- **rozpoznawanie i nazywanie poznanych liter,**
- **rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- rozpoznaje i nazywa wybrane zwierzęta z wiejskiego podwórka,
- **układa schematy i modele słów: *żubry, Żaneta*,**
- **rozpoznaje i nazywa poznane litery,**
- **rysuje po śladach rysunków.**

Przebieg dnia

I

T Tablica 24 – DZIEŁA SZTUKI – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 4, s. 201).

- Słuchanie piosenki *Na podwórku* (śl. i muz. Jolanta Kucharczyk). Rozmowa na temat piosenki. **Odtwarzacz CD, nagranie piosenki.**

Na po - dwór - ku na wsi jest mie - szkań - ców ty - le, że aż go - spo -
 dy - ni tru - dno zli - czyć i - le. Ku - ry, gę - si i per - li - czki,
 i in - dy - ki, i in - dycz - ki. Jest tu kwo - ka z kur - czę - ta - mi, ma - ma kacz - ka
 z ka - czę - ta - mi. Pię - kny ko - gut Ku - ku - ryk i kot Mru - czek, i pies Bryś.
 Więc od ra - na sły - chać wszę - dzie: ku - ku - ry - ku, kwa, kwa, gę, gę,
 hau, hau, miau, miau, gul, gul, gul, po - dwór - ko - wy chór.

I. *Na podwórku na wsi
 jest mieszkańców tyle,
 że aż gospodini
 trudno zliczyć ile.*

Ref.: *Kury, gęsi i perliczki,
 i indyki, i indyczki.
 Jest tu kwoka z kurczętami,
 mama kaczka z kaczętami.
 Piękny kogut Kukuryk
 i kot Mruczek,
 i pies Bryś.
 Więc od rana słyszeć wszędzie: kukuryku, kwa, kwa, gę, gę,
 hau, hau, miau, miau, gul, gul, gul –
 podwórkowy chór.*

II. *Koń kasztanek w stajni,
a w oborze krowa,
tam w zagrodzie owce
i brodata koza.*

Ref.: *Kury, gęsi i perliczki...*

III. *A tu są króliki:
i duże, i małe,
łacie i szare,
i czarne, i białe.*

Ref.: *Kury, gęsi i perliczki...*

N. zadaje dzieciom pytania dotyczące tekstu piosenki.

- *Gdzie mieszkają zwierzęta, o których jest mowa w piosence?*
- *Jakie zwierzęta mieszkają w wiejskiej zagrodzie?*

N. rozmawia z dziećmi na temat wyglądu, zwyczajów i charakterystycznych głosów, które wydają wymienione w piosence zwierzęta.

- Określanie budowy, nastroju, melodii piosenki.
- Zaznaczanie kłaśnięciem pierwszej miary taktu.
- Nauka refrenu piosenki na zasadzie echa muzycznego.
- Próby nucenia melodii piosenki mormorando, wspólnie z N.
- Śpiewanie wybranych fragmentów piosenki najpierw z całą grupą, następnie powtarzanie ich indywidualnie przez wybrane dzieci.

- Karta pracy, cz. 4, s. 3.

Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Rysowanie po śladzie drogi kury do kurnika.

- **Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31.**

Sznurek, bębenek.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Przestraszone kurczątko*.
Dzieci są kurczątkami. Swobodnie poruszają się w różnych kierunkach sali. Na hasło: *Uwaga, kot!* uciekają do kurnika (wyznaczonego miejsca w sali), wydając odgłosy: *pi, pi, pi*. Hasło: *Nie ma kota*, jest sygnałem do ponownego wykonywania ruchów.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Kaczuszki szukają ziarenek*.
Dzieci są kaczuszkami. Chodzą po sali małymi krokami, kołysząc się na boki; co pewien czas wykonują skłony tułowia w przód – zbierają ziarenka – i prostują się.
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Pieski gonią gęsi*.
N. dzieli dzieci na dwie grupy: pieski, które na początku zabawy zajmują miejsce z boku, i gąski, które spacerują po dywanie. Na mocne uderzenie w bębenek pieski na czworakach przeganiają gąski pod ściany. Potem następuje zmiana ról.
- Ćwiczenia tułowia – skłony – *Kogut zasypia*.
Dzieci w siadzie klęcznym, wykonują skłon tułowia w dół, z dotknięciem głową kolan – kogut chowa głowę w piórka. Potem powoli prostują się i ustawiają głowy prosto.
- Ćwiczenie równowagi – *Na grzędzie*.
Dzieci są kurkami. Przechodzą, stawiając nogę za nogą, po sznurku, tak aby z niego nie spaść.
- Zabawa uspokajająca – *Na podwórku*.
Dzieci maszerują po obwodzie koła z rytmicznym klaskaniem i powtarzaniem rymowanki: *Na podwórku jest wesoło, wiele zwierząt chodzi w koło. Ko, ko, ko i kwa, kwa, kwa, niech zabawa dalej trwa.*

Zajęcia 1. Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby *Uparty kogut*.

- Wyjaśnienie znaczenia słowa *uparty*.

N. pyta:

- Kogo nazywamy *upartym*?
- Czy zwierzęta też mogą być *uparte*?
- Czy znacie takie zwierzęta?

- Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby *Uparty kogut*.

Książka (s. 62–65) dla każdego dziecka.

Dzieci słuchają opowiadania, oglądają ilustracje.

Rodzina Ady i Olka wybrała się do cioci na wieś. Wszyscy byli zachwyceni celem podróży. Tylko mama wydawała się trochę zakłopotana i lekko zaniepokojona.

– Nie pamiętam, kiedy ostatnio byłam na wsi. Chyba bardzo dawno temu. Czy będą tam wszystkie wiejskie zwierzęta? – wypytowała tatę.

– Oczywiście, jak to w gospodarstwie. Będą krowy i cielęta. Świnie i prosięta. A zamiast koni i źrebiąt – dwa traktory. Traktorów chyba się nie obawiasz? – spytał żartem tata.

Mama tylko się uśmiechnęła. – Oczywiście. Nawet rogaty baran mnie nie wystraszy. Jestem supermamą.

– Będą też kury, gęsi, kaczki, indyczki. Zgroza – ciągnął tata żartobliwym tonem.

Samochód wjechał na podwórkę. Ada i Olek pierwsi przywitali się z cicią i wujkiem i natychmiast zaczęli się rozglądać za zwierzętami.

– Lola ma szczeniaki! Mogę się z nimi pobawić? – spytał Olek i już był przy kudłatej kundelce i czwórce jej szczeniąt. Ada nie mogła do niego dołączyć, ponieważ ma uczulenie na sierść. Wybrała się więc na spacer po podwórku.

– Ko, ko, gę, gę, kwa, kwa – witały ją kury i kurczęta, gęsi i gąsienice, kaczki i kaczęta. Ada z powagą odpowiadała im: „dzień dobry”, „witam państwa”, „przybijemy piątkę?”.

– Ojej, jaka piękna kózka! – Ada usłyszała zachwycony głos mamy.

– To koźlątko. Ma zaledwie kilka dni – powiedział wujek.

– Prześliczny maluszek – stwierdziła z podziwem mama.

Koźlątko nie poświęciło mamie uwagi, za to kury podniosły wielki krzyk na jej widok. Obgdały ją z każdej strony... i sobie poszły. Został jedynie kogut. Wbił wzrok w barwną sukienkę mamy w duże czerwone koła i patrzył jak zauroczony.

– Lubi czerwony kolor – stwierdziła z zadowoleniem mama.

– Hm, obawiam się, że wręcz przeciwnie – powiedział tata.

Kogut nastroszył pióra i nieprzyjaźnie zatrzepotał skrzydłami.

– Nie przepada za czerwonym. Kiedyś wskoczył mi na głowę, bo byłam w czerwonym kape-luszu – powiedziała cicia. – Ale to zdarzyło się tylko raz – dodała uspokajająco.

Po chwili wszyscy z wyjątkiem mamy zapomnieli o kogucie. Uparte ptaszysko nie odstępowało jej na krok.

– Idź sobie – odpędzała go, jednak kolor czerwony na sukience przyciągał uparciucha jak magnes.

– Nie bój się, mamo – Ada dodała mamie otuchy.

– Dam sobie radę. – Mama bohatercko przeszła między kaczkami, kurami, minęła nawet gąsiora, ale gdy spojrzała za siebie, ponownie ogarnął ją niepokój. Kogut wciąż był tuż-tuż i wojowniczo stroszył pióra.

– Bywa uparty jak osłátko – westchnęła cicia. – Wracaj do kurnika, uparciuchu.

– No właśnie! – powiedziała stanowczo mama.

Obie, mama i ciocia, weszły do domu. Niezadowolony kogut grzebnął pazurem i wrócił do kurnika. Tymczasem tata z wujkiem założyli na głowy kapelusze z siatką na twarz i poszli zajęć do uli w sadzie.

Ada unikała pszczoł od czasu, gdy minionego lata została użądłona w stopę. Wołała przechrzątać się pośród żółtych kaczuszek, które nie żądła i są mięciutkie. Nawet nie zauważyła upływu czasu. Zbliżała się właśnie pora dojenia krów, więc ciocia poszła przygotować dojarki. Olek wciąż bawił się ze szczeniętami, a tata i wujek zapomnieli o wszystkim, tak bardzo zajęli się sprawdzaniem pszczelich uli. Znudzona mama postanowiła do nich dołączyć. Jednak żeby dotrzeć do furki prowadzącej do sadu, musiałyby przejść obok kurnika. Co będzie, jeśli kogut ją zobaczy? Wołała tego uniknąć. Postanowiła przechrzątać nieprzyjaznego ptaka i przedostać się do sadu przez płot.

Jakież było zdziwienie Ady, gdy zobaczyła mamę wspinającą się na ogrodzenie. Pokonanie płotu, kiedy ma się na sobie odświętną sukienkę, nie jest łatwe, jednak mamie się to udało. Co prawda w rajstopach poleciało oczko, a sukienkę lekko rozdarła, ale kto by się tym przejmował.

– Oczko ci ucieka, łap je! – zażartował tata na widok żony.

– To nic takiego. Wykiwałam koguta – powiedziała szeptem, zadowolona z siebie mama.

Chwilę później Ada zobaczyła koguta, który bez trudu przefrunął nad płotem i wylądował w sadzie.

- Rozmowa na temat opowiadania.
- Czy mama Olka i Ady była wcześniej na wsi?
- Z kim bawił się Olek?
- Co robiła Ada?
- Jaki ptak zainteresował się mamą? Dlaczego?
- Czym zajęli się tata z wujkiem?
- Jak mama przechrzątnęła koguta? Czy jej się to naprawdę udało?

- Ćwiczenia z tekstem.

Książka (s. 62–65) dla każdego dziecka.

Dzieci słuchają tekstu czytanego przez N. lub przez 6-latkę.	Dzieci czytają głośno teksty znajdujące się pod ilustracjami do opowiadania.
--	--

- Zabawa ruchowa rozwijająca szybką reakcję na sygnał, połączona z ćwiczeniami artykulatoryjnymi – *Ptasie rozmowy*.

Szarfy w trzech kolorach, grzechotka, kołatka, bębenek.

N. dzieli dzieci na trzy grupy oznaczone szarfami w różnych kolorach: kurki, gąski i indyki. Akompaniament na grzechotce zaprasza do spaceru kurki; akompaniament na kołatce – gąski, a na bębnieku – indyki. Wywołane grupy ptaków poruszają się, naśladując głosy ptaków: *ko, ko, ko* – kury; *gę, gę, gę* – gąski; *gul, gul, gul* – indyka. Przy powtórzeniu zabawy dzieci zamieniają się rolami.

- Zabawa *Jakie jest zwierzę?*
- N. pyta: *Jaki (jaka) jest...?* – podając nazwę zwierzęcia, a dzieci wymyślają określenia. Np. *Jaka jest kura?* (mała, głośna...) *Jaki jest kogut?* (szybki, głośny...) *Jaka jest kaczka?* (spokojna, powolna...) *Jaka jest krowa?* (duża, łagodna, spokojna...) *Jaki jest koń?* (duży, szybki, groźny...)
- Układanie zdań na temat zwierząt z wiejskiego podwórka.

Zdjęcia/obrazki zwierząt.

Zabawę rozpoczyna N., wypowiadając pierwsze zdanie. Np. *Po podwórku kroczy kaczka, a za nią żółte kaczuszki*. Następne zdania układają dzieci.

- Karty pracy, cz. 4, s. 4–5.

Nazywanie zwierząt, które grupa Ady zobaczyła na wsi w gospodarstwie agroturystycznym. Odszukiwanie zwierząt znajdujących się w pętlach na dużym obrazku.

- Zabawa bieżna – *Jastrząb, kura i pisklęta*.

Skakanka.

Wyznaczenie przestrzeni – podwórko – dla dzieci do biegania.

Po prawej stronie znajduje się kurnik ogrodzony skakanką, po drugiej – gniazdo jastrzębia. Kura wyprowadza pisklęta na podwórko. Przysiadają tam i zbierają ziarenka. Na zapowiedź: *Leci jastrząb* – pisklęta wraz z kurą uciekają do kurnika. Jastrząb łapie pisklęta, które nie zdążyły uciec.

Zajęcia 2. Odkrywanie litery **ż**, **Ż**.

Zajęcia 2. Odkrywanie litery **ż**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 68.
- Określanie, co przedstawia obrazek. Podawanie pierwszej głoski z jego nazwy.
- Rysowanie po śladach rysunków.
- Podawanie głosek, jakimi rozpoczynają się słowo *żubr* i nazwy rysunków.
- Zaznaczanie liter **ż**, **Ż** w wyrazach.

- Wyodrębnianie wyrazu podstawowego – **żubry**.
Karty pracy Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby, cz. 2, s. 64–65.
N. pyta:
– *Jakim zwierzętom przyglądają się Olek, Ada i dziadek?*
– *Czy żubry żyją wolno?*
- Analiza i synteza słuchowa słowa *żubry*.
Dzieci dzielą słowo *żubry* na sylaby i na głoski. Liczą, ile w słowie *żubry* jest sylab, a ile głosek. Następnie wymieniają inne słowa, w których głoskę **ż** słychać na początku (*żaba, żurek, żyrafa...*), w środku (*leżak, jeżyny, kałuża...*). N. zwraca uwagę, że głoska **ż** na końcu słowa jest często słyszana jak głoska *sz*, np. w słowie *garaż*.
- Budowanie schematu słowa *żubry*.
Białe kartoniki dla każdego dziecka.
Dzieci układają tyle kartoników, ile sylab słyszą w słowie *żubry*. Rozsuwają kartoniki i wymawiają sylaby głośno. Następnie układają tyle kartoników, ile głosek słychać w słowie *żubry* – wymawiają głoski głośno, dotykając kolejno kartoników.
- Budowanie schematu słowa *Żaneta*.
Białe kartoniki dla każdego dziecka.
N. mówi, że niedaleko domu dziadków mieszka dziewczynka o imieniu *Żaneta*. Dzieci dzielą imię na sylaby i na głoski. Układają z kartoników schemat imienia.
- Budowanie modeli słów: *żubry, Żaneta*.
Czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki dla każdego dziecka.

- Określanie rodzaju głoski ż.
Dzieci wypowiadają głoskę ż:
długo: żżżyyyy...
krótco: ż, ż, ż, ż...
Głoska ż jest spółgłoską i oznaczamy ją na niebiesko.
Pod schematami słów zaznaczają miejsca głoski ż niebieskimi kartonikami. Uzupełniają modele słów: *żubry*, *Żaneta*, niebieskimi kartonikami i czerwonymi kartonikami.
- Odkrywanie litery **ż, Ż**.
Kartoniki z literami ż, Ż dla N., dla każdego dziecka kartoniki z literami ż, Ż.
N. pokazuje litery **ż, Ż**, dzieci omawiają ich wygląd. Wskazują różnice pomiędzy literami. Następnie umieszczają kartoniki z literami we właściwych miejscach pod modelami słów: *żubry*, *Żaneta*. N. pyta:
– *Kiedy używamy wielkiej litery?*
- Umieszczanie poznanych liter we właściwych miejscach.
Kartoniki z literami: u, b, r, y, a, n, t, e (dla każdego dziecka).
Dzieci umieszczają pod modelami słów kartoniki z odpowiednimi literami. Czytają wyrazy.
- Karty pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby*, cz. 2, s. 64–67.
- Dzielenie nazw zdjęć na głoski.
- Kolorowanie na niebiesko liter **ż, Ż** w wyrazach.
- Czytanie sylab, wyrazów i tekstu.
- Oglądanie obrazków. Czytanie wypowiedzeń, wpisywanie obok nich odpowiedniej liczby – takiej, jaka jest przy obrazku, którego wypowiedzenie dotyczy.
- Wodzenie palcem po literze **ż** – małej i wielkiej, pisanej. Pisanie liter **ż, Ż** po śladach, a potem – samodzielnie.

B+

Zabawy na świeżym powietrzu

- Ćwiczenia równowagi.
Piłeczka dla każdego dziecka.
W staniu jednonóż – przekładanie piłeczki z ręki do ręki pod kolanem wzniesionej nogi. Dzieci ćwiczą, stając, na przemian, na lewej nodze lub na prawej nodze.
- Zabawa bieżna – *Jaskółki*.
Szarfa dla każdego dziecka.

Na ziemi leżą szarfy rozłożone w kółeczkach. W każdym kółeczku (gniazdku) stoi dziecko (jaskółka). Na sygnał jaskółki wylatują z gniazd i krążą w różnych kierunkach. Na zawołanie: *Burza* – jaskółki wracają do swoich gniazd.

- Zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.

III

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Rodziny*.

Kartonik z obrazkiem zwierzęcia (dla każdego dziecka), obręcz, wycięte z brystolu koła w różnych kolorach, nagranie spokojnej melodii, odtwarzacz CD, dzwoneczek.

N. rozkłada obręcz – wiejskie zagrody dla rodzin zwierząt. Każde miejsce jest oznaczone kołem wyciętym z brystolu w innym kolorze:

- kogut, kwoka, kurczątka – kolor niebieski
- krowa, byk, cielętko – kolor brązowy
- klacz, ogier, źrebiak – kolor szary
- kaczkę, kaczka, kaczętko – kolor pomarańczowy
- baran, owca, jagnię – kolor czarny
- kozioł, koza, kózka – kolor różowy
- knur, locha, prosię – kolor zielony.

Na dywanie są rozłożone kartoniki, zwrócone do niego obrazkami (po jednym dla każdego dziecka). Na każdym kartoniku widnieje obrazek jednego zwierzęcia.

W rytmie spokojnej melodii dzieci przemieszczają się w dowolnych kierunkach między kartonikami. Na dźwięk dzwoneczka podchodzą do najbliższych leżących kartoników, odwracają je, rozpoznają zwierzę i zajmują wyznaczone miejsca w obręczach, zgodnie z ustalonym kolorem. Kiedy usłyszą ponowny dźwięk dzwoneczka, wydają głosy charakterystyczne dla zwierząt, których obrazki są na ich kartonikach.

- Karta pracy, cz. 4, s. 6.

Naśladowanie głosów zwierząt przedstawionych na zdjęciach. Otaczanie zieloną pętlą zwierząt, które mają dwie nogi, a czerwoną pętlą tych, które mają cztery nogi. Nazywanie zwierząt, które są w jednej pętli, i tych, które są w drugiej pętli.

Rysowanie kotków według wzoru. Kolorowanie drugiego kotka, licząc od lewej strony.

- Podział na sylaby (5-latków) i na głoski (6-latków) nazw zwierząt z wiejskiego podwórka.
- Zabawa *Wiejskie podwórko*.

N. mówi:

Wyobraźcie sobie, że nasza sala jest wiejskim podwórkiem. Jest wieczór i zbliża się pora karmienia zwierząt. Krowy czekają na świeżą trawę, zaś kaczki na owies. Ale krowy chcą jeść wspólnie z innymi krowami, a kaczki – wspólnie z innymi kaczkami. Dlatego każde zwierzę musi znaleźć swoją grupę. Możecie sami zdecydować, czy wolicie być krową, czy też kaczką. Nie mówcie nikomu, jakie zwierzę wybraliście. Krowa potem powie „muu”, a kaczka „kwa”. Ponieważ na podwórku jest już ciemno, zamknijcie wszyscy oczy i chodźcie jak krowa lub kaczka, muczając przy tym lub kwacząc.

Gdy spotkać dziecko, które wydaje taki sam dźwięk jak wy, stańcie obok niego. Musicie trzymać się razem, a ponadto nie przestawać muczeć i kwakać. Wtedy pozostałe dzieci będą was mogły łatwiej odnaleźć. Na zakończenie wszystkie krowy utworzą jedną grupę, a kaczki – drugą. Obie grupy już się odnalazły i teraz nadszedł czas posiłku.

(N. uważnie obserwuje poszukiwania zwierząt i w razie potrzeby pomaga).

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Ćwiczenia ortofoniczne na podstawie wiersza Teresy Fiutowskiej <i>Podwórkowa awantura</i> . Utrwalanie piosenki <i>Na podwórku</i> . Nauka zwrotek. Opowieść ruchowa przy muzyce – <i>Wycieczka na wieś</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31.		IV 2, IV 18 IV 7 I 5, IV 7 I 5
II.1. <i>Długi, krótki</i> – ćwiczenia w mierzeniu długości. Cele: rozwijanie umiejętności mierzenia; mierzenie długości stopami, krokami. Zabawa bieżna <i>Jaskółki</i> .		IV 13 I 5
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 16. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa – <i>Posłuszne gąski</i> , zabawa muzyczno-ruchowa – <i>Gąski i lis</i> . Zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.		I 8 I 5, IV 7, IV 18
III. Kolorowanie tak samo puzzli dorosłych zwierząt i ich dzieci. Zabawa wyrabiająca szybką reakcję na ustalony sygnał – <i>Kwoka i kurczątka</i> . Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.	Indywidualne czytanie tekstu o zwierzętach z wiejskiego podwórka.	IV 8, IV 18 I 5, IV 15 I 6, IV 4

Cele główne

- rozwijanie umiejętności mierzenia,
- mierzenie długości stopami, krokami,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- dostrzega, że – mimo różnic w ułożeniu – drogi są nadal tej samej długości,
- mierzy dywan stopa za stopą, krokami,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Ćwiczenia ortofoniczne na podstawie wiersza Teresy Fiutowskiej *Podwórkowa awantura*.

Kura gdacze, kaczką kwacze –
goni kurę mokrą raczej.
Gęś też syczy, kogut pieje.
Gwałtu! Rety! Co się dzieje?
Ryczy krowa, świnia kwiczy,
a indyk się rozindyczył.
Kot mysz goni, głośno miauczy.
– Dość awantur! Już wystarczy!
Tak pies Burek głośno szczeka
i już słysząc go z daleka.
Koza meczy:
mee, mee, mee...
– Czego psisko mądrzy się?

*Dla ochłody – wiadro wody
poleją na głowy, brody!
Wyszły z mody awantury!
A sio, gęsi, a sio, kury! –
Powiedziała, co wiedziała,
białą brodą pokiwała,
pochyliła nisko rogi.
– Cisza! Spokój! Zejść mi z drogi!*

*Awantura się skończyła,
bo ta koza groźna była.*

N. wyjaśnia niezrozumiałe zwroty, a następnie pyta:

- *Które zwierzęta brały udział w podwórkowej awanturze?*
- *Jakie zwierzę próbowało je uspokoić? W jaki sposób to zrobiło?*

N. zwróca uwagę na głosy, jakie wydawały zwierzęta.

- Utrwalanie refrenu piosenki *Na podwórku* (przewodnik, cz. 4, s. 147). Nauka zwrotek.
- Opowieść ruchowa przy muzyce – *Wycieczka na wieś*.

Odtwarzacz CD, nagranie wesołej melodii, bębenek.

Nadeszła wiosna. Na wsi jest zielono i radośnie. (Dzieci maszerują za N. w rytmie wybranego przez niego nagrania wesołej melodii). *Odwiedzamy wiejską zagrodę. Straszny tutaj gwar. Widać domowe zwierzęta: owce, krowy, świnie, kaczki, gęsi, kury, indyki.* (N. wymienia nazwy gatunków zwierząt, dzieci naśladują ich charakterystyczne głosy).

Patrzcie, przyfrunęły bociany. Wysoko na dachu domu mają swoje gniazdo. (Dzieci robią dąszek nad oczami, spoglądają w górę. Następnie w rytmie bębena poruszają się za N., naśladując charakterystyczne ruchy i klekot bociana).

Za płotem gospodarstwa widać pole. Rośnie na nim zboże. Zamieniamy się w trawy i kłosa zbóż. (Dzieci przechodzą do przysiadu, słysząc ciche dźwięki bębena. Na hasło: *Rośniemy*, dźwięki stają się coraz głośniejsze, dzieci powoli wstają).

Na łące pojawiają się zające. Małe zajączki chcą się bawić. Chowają się w trawie. Widać ich duże uszy. (Charakterystyczny rytm bębena zachęca do podskoków – dzieci naśladują ruchy zajączków. Ponownie słysząc nagranie wesołej melodii). *W ogrodach kwitną piękne kwiaty, ich kielichy otwierają się do słońca.* (Unoszą ręce w górę, naśladują otwierające się do słońca kielichy kwiatów). *Za domem jest sad. Przez chwilę odpoczniemy w cieniu drzew, słuchając świergotu ptaków.* (Dzieci kładą się na plecach. Umieszczają ręce na przeponie i miarowo oddychają).

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31 (przewodnik, cz. 4, s. 148).

II

Zajęcia 1. Długi, krótki – ćwiczenia w mierzeniu długości.

- Ćwiczenia dotyczące zrozumienia stałości miary.

Osiem skakanek w dwóch różnych kolorach.

N. układa ze skakanek dwie drogi (każda składa się z czterech skakanek w tym samym kolorze, np. droga czerwona i droga żółta).

- Dwie drogi równoległe.

N. pyta:

- *Czy obie drogi mają taką samą długość?*

Jedna z dróg zakręca.

- *Czy teraz drogi mają taką samą długość?*
- *Dlaczego uważacie, że czerwona droga jest dłuższa?*

N. wraca jeszcze raz do pierwszego przypadku.

- Czy drogi mają taką samą długość?
- Dlaczego tak uważacie?

Jedna z dróg zakręca.

- Czy drogi nadal mają taką samą długość?
- Jak można udowodnić, że są tej samej długości?
(Drogi mają taką samą długość, bo nadal są te same cztery skakanki, tylko przesunięte).
- Mierzenie szerokości dywanu stopą za stopą.

Mały dywan.

Każde dziecko mierzy szerokość dywanu, stawiając stopę przed stopą (palce jednej stopy dotykają pięty drugiej stopy) i głośno licząc.

- Dlaczego wyszły wam różne wyniki?
- Czy wasze stopy są jednakowej długości?
- Mierzenie długości dywanu krokami.

Mały dywan.

Każde dziecko mierzy długość dywanu krokami, które głośno liczy.

- Dlaczego wyszły wam różne wyniki?
- Z czym jest związana długość waszych kroków? (Ze wzrostem).
- Pokaz linijki, miarki krawieckiej.

Linijka, mały dywan.

N. mierzy linijką długość małego dywanu.

- Karta pracy, cz. 4, s. 7.
Olek i Ada zastanawiają się, która tasiemka jest dłuższa. Zastanówcie się, jak to sprawdzić. Kolorowanie tasiemek. Kończenie rysowania kurcząt według wzoru. Kolorowanie trzeciego kurczęcia, licząc od prawej strony.
- Zabawa bieżna *Jaskółki* (przewodnik, cz. 4, s. 153).

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 16.

Gazety, tamburyn, gwizdek.

Część wstępna.

- Czynności organizacyjno-porządkowe.
Dzieci wchodzi do sali i poruszają się w dowolny sposób, ostrożnie, między rozłożonymi gazetami. Na polecenie N. zatrzymują się i każde dziecko podnosi gazetę.
- Zabawa ożywiająca.
Dzieci biegają z wymijaniem się i potrząsaniem gazetami trzymanymi oburącz w górze. Na mocne uderzenie w tamburyn i zapowiedź: *Burza*, zatrzymują się i – przyjmując dowolną pozycję – chronią się przed zмокnięciem, wykorzystując gazetę.
- Część główna.
- Stają w rozkroku, trzymając oburącz złożoną gazetę – w skłonie w przód wymachują gazetą w tył i w przód. Po kilku ruchach prostują się i potrząsają gazetą w górze.
- Wykonują klęk podparty, dłonie mają na gazecie, skierowane palcami do wewnątrz – przy zgiętych w łokciach rękach opadają tułowiem w przód, dotkają gazety brodą i powracają do pozycji wyjściowej.
- W leżeniu przodem – unoszą gazety trzymane za końce oburącz (ręce zgięte w łokciach, skierowane w bok), dmuchają na gazety i wprowadzają je w ruch.
- Kładą gazety na podłodze, zwijają je po przekątnej w rulonik i przeskakują przez nie bokiem z jednej strony na drugą, od jednego końca do drugiego (ćwiczenie można urozmaicić,

łącząc się w dwójki, trójki – dzieci układają ruloniki jeden z drugim i kolejno wykonują skoki, zachowując odstępy).

- W staniu, ruloniki trzymają za końce, z przodu – przekładają nogę przez rulonik, wytrzymują w staniu jednoonóż, wykonując dowolne ruchy uniesioną nogą, a następnie tą samą drogą przejście do pozycji wyjściowej (ćwiczenie należy wykonać prawą nogą i lewą nogą, na zmianę).
- Odtwarzanie figur geometrycznych.

Dzieci biegają w różnych kierunkach, na sygnał (jeden gwizdek) dobierają się w trójki i swoje ruloniki układają w ten sposób, żeby utworzył się trójkąt, następnie siadają skrzyżnie przed jego wierzchołkami. Na inny sygnał (dwa gwizdki) łączą się w czwórki i układają kwadraty (zabawę należy powtórzyć kilka razy).

- Ugniatają gazety tak, aby powstały kulki (piłki) – rzucają kulkami i chwytają je w miejscu, w chodzie, w biegu; rzucają i chwytają, wykonując dodatkowe zadania, np.: przed chwytaniem wykonują kłaśnięcie, dotykają ręką podłogi, robią rękami młynek, wykonują obrót itp.
- W leżeniu przodem – przetaczają kulki z ręki do ręki, podrzucają kulki oburącz, jednorącz.
- Maszerują z kulką na głowie i tworzą dwa szeregi oddalone od siebie o 5 lub 6 kroków.
- Wyścigi szeregów – dzieci poprawiają swoje kulki i wkładają między kolana. Na sygnał zamieniają się miejscami, skacząc obunóż skokiem kangura. Wygrywa szereg, w którym zawodnicy pierwsi ukończyli wyścig i nikt w czasie skoków nie zgubił kulki. Zabawę powtarzamy kilka razy. Możemy wprowadzić współzawodnictwo przy jednakowej liczbie uczestników w zespołach.

Część końcowa.

- Ćwiczenia korektywne i uspokajające.
Dzieci maszerują we wspięciu na palcach, z kulką na głowie, i przechodzą do siadu skrzyżnego.
- W siadzie skrzyżnym – wykonują skręty głową w prawo, w tył i w lewo, w tył.
- W siadzie podpartym, kolana mają rozchylone, kulki położone między stopami – podrzucają kulki stopami, chwytają rękami.
- W marszu, kulki trzymane w dłoni (prawej, lewej) – ćwiczenie oddechowe – wykonują wdech nosem i próbują zdmuchiwać kulki z dłoni.
- Czynności porządkowe: odkładają kulki na wyznaczone miejsce, omawiają zajęcia. N. ocenia aktywność i inicjatywę twórczą dzieci.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa – *Posłuszne gąski*.

Opaski z obrazkami gąsek (w czterech kolorach), tamburyn.

Wyjaśnienie pojęcia *chodźć gęsiego*.

W pierwszej części zabawy N. przyjmuje rolę mamy gęsi, która prowadzi swoje dzieci. Gąsiątka spacerują za nią parami albo gęsiego, w zależności od podanego hasła. Następnie N. wybiera spośród dzieci cztery prowadzące gęsi, zakłada im na głowy opaski z obrazkami gąsek w czterech kolorach. Pozostałe dzieci dzieli na cztery zespoły. Każde dziecko otrzymuje sylwetę gąski w kolorze, jaki ma jego mama. Przy dźwiękach tamburynu ptaki poruszają się swobodnie po sali, na przerwę w grze odszukują gęś w swoim kolorze i maszerują za nią gęsiego. Przy każdym powtórzeniu zabawy następuje zmiana prowadzących gąsek.

- Zabawa muzyczno-ruchowa – *Gąski i lis*.

Szarfy, opaska z obrazkiem gąski, opaska z obrazkiem lisa, tamburyn, bębenek.

W wybranym miejscu ogrodu przedszkolnego N. wyznacza szarfami kurnik, w którym mieszkają gąski ze swoją mamą (dzieckiem oznaczonym opaską z obrazkiem gąski). W przeciwnym rogu sali znajduje się wybrany chłopiec – lis (oznaczony opaską). Podczas dźwięków tamburynu gąski ze swoją mamą biegają po sali. Gdy zabrzmi bębenek, z kąta wybiega lis i łapie gąski, które nie zdążyły uciec do kurnika. Złapane dzieci nie biorą udziału w dalszej zabawie.

- Zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.

III

- Karta pracy, cz. 4, s. 8.
Kolorowanie tak samo puzzli ze zdjęciami dorosłych zwierząt i ich dzieci. Nazywanie mam i ich dzieci. Czytanie całościowe nazw zwierząt przedstawionych na zdjęciach (5-latki) lub samodzielne (6-latki). Naklejanie ich zdjęć w odpowiednich miejscach.

- Zabawa wyrabiająca szybką reakcję na ustalony sygnał – *Kwoka i kurczątko*.

Bębenek, dla każdego dziecka: mała obręcz, szablon cyfr od 1 do 6.

Jedno dziecko jest kwoką. Zajmuje miejsce przed obręczami rozłożonymi na dywanie. Rozkłada przed sobą szablon cyfr (od 1 do 6). Dzieci maszerują w określonym kierunku, w rytmie bębna, między obręczami – kurczątko wychodzą na spacer. Na ustalony sygnał – mocne uderzenie w bębenek – kwoka zajmuje swoje miejsce, unosząc w górę szablon dowolnej cyfry. Kurczątko zajmują miejsca w obręczach. Każde dziecko układa przed sobą tyle obrazków, ile wskazuje liczba. Wskazane przez N. dzieci klaszczą zgodnie z liczbą ułożonych kartoników.

• Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.	• Karta pracy <i>Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby</i>, cz. 2, s. 68. Czytanie tekstu indywidualnie przez dzieci. Odszukiwanie zdjęć zwierząt i naklejanie ich w odpowiednich miejscach.
--	--

B+

Kwiecień, tydzień 3

Dzień 3

Wiosna na wsi

Na podwórku

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Zapoznanie z wybranymi przysłowiami, których bohaterami są zwierzęta. Zabawa ruchowa z elementem ortofonicznym – <i>Głosy zwierząt</i> . Oglądanie obrazka, odszukiwanie na nim śladów zwierząt. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31.	IV 1, IV 2 I 5, IV 18 IV 8, IV 18 I 5
II.1.	Zabawy przy piosence <i>Na podwórku</i> . Cele: rozwijanie szybkiej reakcji na ustalone sygnały; rozwijanie umiejętności stosowania różnego metrum podczas rytmizowania tekstu. Zabawa muzyczno-ruchowa – <i>Gąski i lis</i> .	IV 7 I 5, IV 7
2.	<i>Zwierzęta z wiejskiego podwórka</i> – malowanie farbami na porowatym podłożu. Cele: rozwijanie sprawności manualnej; poznawanie nowej techniki plastycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem ortofonicznym – <i>Głosy zwierząt</i> ; zabawa ruchowa – <i>Kurki i kogut</i> . Zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.	IV 8, IV 18 I 5, IV 7
III.	Kolorowanka wodna – <i>Kura i kurczątko</i> . Zabawa muzyczno-ruchowa – <i>Gąski i lis</i> .	I 7, IV 8 I 5, IV 7
	Rysowanie drogi kury do kurcząt.	Czytanie zadań. Wpisywanie odpowiednich liczb.

Cele główne

- rozwijanie szybkiej reakcji na ustalone sygnały,
- rozwijanie umiejętności stosowania różnego metrum podczas rytmizowania tekstu,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- poznawanie nowej techniki plastycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- reaguje ustalonymi ruchami na podane sygnały,
- stosuje różne metrum podczas rytmizowania tekstu,
- maluje sceny realne,
- stosuje nową technikę – malowania na porowatym podłożu.

Przebieg dnia

I

- Zapoznanie z wybranymi popularnymi przysłowiami, których bohaterami są zwierzęta; wyjaśnienie ich znaczenia.

Gdyby kózka nie skakała, toby nóżki nie złamała.

Zapomniał wół, jak cielęciem był.

Koń ma cztery nogi i tak się potyka.

Pasuje jak wół do karety.

Nie kupuj kota w worku.

Rytmizowanie wybranego przysłowia; ilustrowanie go ruchem według pomysłów dzieci.

- • Zabawa ruchowa z elementem ortofonicznym – *Głosy zwierząt*.

Tamburyn, obrazki zwierząt.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Na przerwę w grze N. pokazuje obrazek zwierzęcia, a dzieci naśladują jego głos, odpowiednio modelując swój głos. Zwierzęta dorosłe naśladują grubym głosem, a młode – cienkim.

- • Karta pracy, cz. 4, s. 9.
Oglądanie obrazka, odszukiwanie na nim śladów zwierząt. Łączenie obrazków zwierząt z ich śladami. Czytanie z nauczycielem (lub samodzielnie) nazw zwierząt. Naklejanie zdjęć zwierząt w odpowiednich miejscach.
- • Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31 (przewodnik, cz. 4, s. 148).

II

Zajęcia 1. Zabawy przy piosence *Na podwórku*.

- Ćwiczenia aparatu ruchu.

Dowolny instrument muzyczny.

W rytmie akompaniamentu na wybranym instrumencie dzieci maszerują za N., przeskakują z nogi na nogę, wykonują cwał boczny, chód na piętach, zatrzymują się na hasło: *Stop*, podskakują obunóż. Maszerują z równoczesnym taktowaniem na 2/4, w rytmie piosenki *Na podwórku*.

- Instrumentacja piosenki *Na podwórku*.

Dzieci grają na instrumentach:

Zwrotka I

*Na podwórku na wsi
jest mieszkańców tyle,
że aż gospodyni
trudno zliczyć ile.*

na bębenkach, w rytmie ćwierćnut,

na marakasach, w rytmie ćwierćnut,

Refren:

*Kury, gęsi i perliczki,
i indyki, i indyczki.
Jest tu kwoka z kurczętami,
mama kaczka z kaczętami.*

na trójkątach – tremolo,
na dREWienkach, w rytmie ósemek,
na marakasach – tremolo,
na kastanietach, w rytmie ósemek,

*Piękny kogut Kukuryk
i kot Mruczek,
i pies Bryś.
Więc od rana słyhać wszędzie:
kukuryku, kwa, kwa, gę, gę,*

*hau, hau,
miau, miau,
gul, gul, gul –
podwórkowy chór.*

*Zwrotka II
Koń kasztanek w stajni,
a w oborze krowa,
tam, w zagrodzie, owce
i brodata koza.*

*Zwrotka III
A tu są króliki –
i duże, i małe,
łacie i szare,
i czarne, i białe.*

Refren:

Kury, gęsi i perliczki, i indyki, i indyczki... – tak samo jak po pierwszej zwrotce.

- Zabawa rozwijająca poczucie rytmu – *Zagadki*.

Dzieci zajmują miejsca na okręgu, w siadzie skrzyżnym.

Słuchają zagadek Bożeny Formy, które recytuje N.

Powtarzają kilka razy za N. kolejne wersy wybranej zagadki w nadanym przez N. rytmie.

N. recytuje zagadki, dzieci rytmicznie wykonują ustalone gesty.

Dzieci recytują, równocześnie wykonując ustalone gesty:

Lubi głośno gdakać,

kiedy zniesie jajko.

Każdy wie, że jest stałą

kurnika mieszkanką.

(kura)

Zakręcony ogonek,

śmieszny ryjek ma

*„Chrum, chrum – głośno woła –
kto jedzenie da?”*

(świnka)

Na przykład łacie,

w oborze mieszkają.

Pasą się na łakach,

zdrowe mleko dają.

(krowy)

na pudełku akustycznym, w rytmie ćwierćnut,
na czynelach,
na bębenku,
na trójkątach – tremolo,
na drewniakach, w rytmie ósemek,
do drewniaków dołączają
dwa uderzenia w bębenek,
na czynelach,
na kastanietach,
wszystkie razem.

Dzieci grają na:
drewniakach, w rytmie ósemek,
tamburynie, w rytmie ósemek,
kastanietach, w rytmie ćwierćnut,
bębenkach, w rytmie ćwierćnut,

bębenkach, w rytmie ćwierćnut,
czynelach,
bębenkach, w rytmie ćwierćnut,
czynelach.

naprzemiennie klaszczą, uderzają w swoje kolana
(cała zagadka),

wykonują naprzemiennie cztery uderzenia dłońmi
o podłogę, cztery razy klaszczą (cała zagadka),

przechodzą do pozycji stojącej,
wykonują cztery uderzenia o kolana,
wykonują obrót wokół siebie,
wykonują cztery klaśnięcia,

Nie pieje, nie gdacze,
tylko głośno kwacze.
Po stawie pływa.
Jak się nazywa?
(kaczka)

maszerują w miejscu,
wykonują ruchy naśladujące pływanie,

Grzebień ma na głowie,
swoim głośnym pianiem
wszystkich wczesnym rankiem
budzi na śniadanie.

przechodzą do siadu na piętach, wykonują
naprzemienne uderzanie:
raz w swoje kolana, następnie w kolana kolegi (cała
zagadka).

(kogut)

Zadanie wymaga wcześniejszych ćwiczeń.

- Zabawa wyrabiająca szybki refleks – *Zwierzęta i gospodarz.*

Tamburyn.

N. wyznacza linię, na której dzieci – zwierzęta z wiejskiej zagrody – ustawiają się podczas przerwy w muzyce. Gospodarz zajmuje miejsce pod ścianą, tyłem do linii.

Dzieci swobodnie maszerują w określonym kierunku, w rytmie tamburynu. Naśladują dowolne zwierzęta mieszkające w wiejskiej zagrodzie. Na sygnał, głośny dźwięk tamburynu, przechodzą na wyznaczoną linię. Gospodarz, odwrócony tyłem do nich, wypowiada słowa: *Raz, dwa, trzy, gospodarz patrzy.* Dzieci idą dużymi krokami w jego stronę. Kiedy gospodarz się odwróci, zatrzymują się, pozostając w bezruchu.

Gospodarz chodzi między dziećmi i obserwuje, czy nikt się nie rusza. Kto się poruszy, wraca na wyznaczoną linię. Zabawę powtarzamy. Kto dobiegnie pierwszy do gospodarza, wygrywa i zajmuje jego miejsce.

- Zabawa muzyczno-ruchowa – *Gąski i lis* (przewodnik, cz. 4, s. 157).

Zajęcia 2. Zwierzęta z wiejskiego podwórka – malowanie farbami na porowatym podłożu.

- Podział nazw zwierząt na sylaby lub na głoski.

Zdjęcia/obrazki zwierząt z wiejskiego podwórka.

N. przygotował zdjęcia/obrazki zwierząt. Dzieci je losują. Nazywają przedstawione na nich zwierzęta. Dzieli ich nazwy na sylaby (5-latków) lub na głoski (6-latków). Przykładowe zdjęcia/obrazki: kura, kogut, owca, baran, krowa, byk, kot, koza.

- Zabawa *Co to za zwierzę?*

Określanie przez chętne dzieci cech danego zwierzęcia, bez podawania jego nazwy. Odgadywanie nazw zwierząt przez pozostałe dzieci. Np. *To zwierzę ma białe pióra, długą szyję i woła: Gę, gę. (gęś) To zwierzę pilnuje podwórka i mieszka w budzie. (pies)*

- Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy.

Dla każdego dziecka: kartka, białe serwetki, klej, farby plakatowe, pędzel.

- Przyklejanie na kartkach pogniecionych białych serwetek, wypełnianie nimi całej powierzchni kartki.
- Malowanie farbami plakatowymi na tak przygotowanej fakturze zwierząt wybranych przez dzieci.
- Malowanie tła farbą w jasnym kolorze.
- Wykonywanie prac przez dzieci.
- Oglądanie powstałych prac: rozpoznawanie i nazywanie przedstawionych na nich zwierząt. Wypowiedzi autorów, dlaczego właśnie te zwierzęta znalazły się na ich obrazkach.
- Porządkowanie miejsc pracy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem ortofonicznym – *Głosy zwierząt* (przewodnik, cz. 4, s. 159).
- Zabawa ruchowa – *Kurki i kogut*.
Dzieci są kurkami. Spacerują po wyznaczonym miejscu ogrodu przedszkolnego, naśladując zbieranie ziarenek. Wybrane dziecko – kogut – chodzi między nimi, co pewien czas głośno pieje: *Kukuryku!* i macha rękami (skrzydłami). Kurki wołają: – *Ko, ko, ko...* Jak najszybciej przybiegają do koguta. Kiedy kogut zaczyna spacerować, kurki rozchodzą się w różnych kierunkach. Przy powtórzeniach zabawy następuje zmiana dziecka pełniącego rolę koguta.
- Zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.

III

- Kolorowanka wodna – *Kura i kurczątko*.

Dla każdego dziecka: wyprawka, kolorowanka wodna *Kura i kurczątko*, pędzelek, kubeczek z wodą.

- Zabawa muzyczno-ruchowa – *Gąski i lis* (przewodnik, cz. 4, s. 157).

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 69.
Rysowanie drogi kury do kurcząt.

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby*, cz. 2, s. 69.
Czytanie zadań. Wpisywanie odpowiednich liczb.

Kwiecień, tydzień 3

Dzień 4

Wiosna na wsi

Makieta wiejskiego podwórka

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Zabawa pobudzająco-hamująca – <i>Koniki</i> . Dopowiadanie skojarzeń. Ćwiczenia klasyfikacyjne – <i>Gdzie mieszkają zwierzęta?</i> Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31.	I 5, IV 7 IV 2 IV 12 I 5
II.1. <i>Po co hodujemy zwierzęta?</i> – ćwiczenia i zabawy. Cele: poznawanie produktów otrzymywanych od zwierząt; utrwalanie nazw zwierząt. Zabawa ruchowa – <i>Gdzie kto mieszka</i> .	IV 2, IV 18 I 5
2. Wspólne wykonanie makiety wiejskiego podwórka. Cele: rozwijanie sprawności manualnej; zachęcanie do wspólnego działania. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie; zabawa ruchowa – <i>Wiejskie zwierzęta</i> ; swobodne zabawy z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.	II 7, III 9, IV 8 I 5, IV 18
III. Ćwiczenia klasyfikacyjne – <i>Co jedzą zwierzęta?</i> Zabawa ruchowo-naśladowcza – <i>Zapraszam jako...</i> Zabawa muzyczno-ruchowa – <i>Na podwórku</i> .	IV 12 I 5 I 5, IV 7

Cele główne

- poznawanie produktów otrzymywanych od zwierząt z wiejskiego podwórka,
- utrwalanie nazw zwierząt z wiejskiego podwórka,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- zachęcanie do wspólnego działania.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia produkty otrzymywane od zwierząt z wiejskiego podwórka,
- rozpoznaje i nazywa zwierzęta z wiejskiego podwórka,
- wspólnie wykonuje makietę wiejskiego podwórka,
- wykonuje pracę wspólnie z kolegami.

Przebieg dnia

I

- Zabawa pobudzająco-hamująca – *Koniki*.

Odtwarzacz CD, nagranie wesołej melodii, bębenek.

Dzieci maszerują w określonym kierunku, w rytmie nagrania wesołej melodii, wybranej przez N. Kiedy usłyszą dźwięki bębna, zaczynają zgodnie z jego rytmem poruszać się po okręgu – naśladują koniki. Reagują na ustalone hasła:

- *W tył zwrot* – poruszają się w przeciwnym kierunku,
- *Wierzgamy kopytkami* – zatrzymują się, jedną nogą wykonują ruchy podobne do wierzgania,
- *Stop!* – zatrzymują się, zwracają twarzami do środka koła i recytują tekst, równocześnie wykonując odpowiednie ruchy (powtarzają go dwa razy):
ręka, ręka – prawą dłonią dotykają lewego ramienia, lewą dłonią dotykają prawego ramienia,
noga, noga – uderzają w prawą rękę, w prawe udo, lewą ręką w lewe udo,
raz, dwa, trzy, raz, dwa, trzy – miarowo klaszczą: raz z lewej, raz z prawej strony.*

Tekst należy utrwalić wcześniej.

- Dopowiadanie skojarzeń.

N. mówi nazwę zwierzęcia, a dzieci dopowiadają kojarzące się z nim słowo (z wierszy, z bajek, opowiadań). Np.

kaczka – dziwaczka

kaczątka – brzydkie

koza (kozucha) – kłamczucha

kot – Filemon

kurka – Czubatka

- Ćwiczenia klasyfikacyjne – *Gdzie mieszkają zwierzęta?*

Obrazki domów zwierząt.

N. odsłania obrazki domów, w których mieszkają zwierzęta. Dzieci wspólnie z N. je nazywają, a następnie pod każdym domem umieszczają sylwetę zwierzęcia, które w nim mieszka (stajnia – koń; obora – krowa; kurnik – kura, kogut; buda – pies; gołębnik – gołąb).

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31 (przewodnik, cz. 4, s. 148).

II

Zajęcia 1. Po co hodujemy zwierzęta – ćwiczenia i zabawy.

- Zabawa *Co nam dają zwierzęta?*

Pięć obręczy, obrazki: kury, owcy, krowy, pszczoł, gęsi, jajek, miodu, jogurtu, sera, wełny, pióra, poduszki.

N. układa na dywanie pięć obręczy, w każdej z nich umieszcza zasłonięty obrazek zwierzęcia z wiejskiego podwórka (kury, owcy, krowy, gęsi, pszczoł). Podchodzi z dziećmi do poszczególnych obręczy i odsłania obrazki. Dzieci nazywają przedstawione na nich zwierzęta i zastanawiają się, co one dają człowiekowi.

N. pokazuje drugą grupę obrazków (jajka, miód, mleko, jogurt, ser, wełna, pióra, poduszka). Dzieci nazywają produkty pochodzące od zwierząt i umieszczają obrazki w obręczach, przy zdjęciach odpowiednich zwierząt.

- Zabawa *Smakujemy i dotykamy*.

Produkty pochodzące od zwierząt, apaszka.

N. pokazuje dzieciom produkty, które pochodzą od zwierząt, np.: jajka, ser, jogurt, miód, mleko, wełna, pióra. Następnie wybiera chętne dzieci, zasłania im kolejno oczy i podaje do spróbowania lub dotknięcia wybrany produkt. Dzieci podają nazwy produktów, a po odsłonięciu oczu nazywają zwierzęta, od których te produkty pochodzą, i wskazują je na obrazkach (ćwiczenie poprzednie).

- Burza mózgów – *Co można zrobić z tych produktów?*

N. podaje nazwę produktu otrzymanego od zwierząt, a dzieci mówią, do zrobienia czego można go wykorzystać. Np. jajka – ciasto, kanapki, sałatka... mleko – ser, budyń, jogurt... pióra – poduszka, pierzyna... wełna – szalik, sweter, czapka...

- Zabawa ruchowa – *Gdzie kto mieszka.*

Obrazki domów zwierząt: budy, ula, stajni, obory, obrazki zwierząt: koni, krów, pszczoł, psów, tamburyn.

N. odsłania, umieszczone w różnych miejscach sali, obrazki domów zwierząt. Dzieli dzieci na cztery grupy i rozdaje im obrazki zwierząt. Dzieci poruszają się po sali przy dźwiękach tamburynu, naśladując sposób poruszania się zwierząt przedstawionych na obrazkach. Na przerwę w grze odszukują dom zwierzęcia, którym są, i siadają w jego pobliżu; kolejno przypominają, jak ten dom się nazywa. Potem zamieniają się obrazkami i zabawa trwa dalej.

Zajęcia 2. Wspólne wykonanie makiety wiejskiego podwórka.

- Omówienie przez dzieci wyglądu wiejskiego podwórka.
 - *Jakie budynki powinny się tam znaleźć?*
 - *Jakie zwierzęta tam spotkamy?*
- Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy.

Kolorowe czasopisma, kredki, zdjęcia/obrazki zwierząt z wiejskiego podwórka, tekturki, kleje, plastelina, zielone farby, pędzelki, prostokątny kawałek styropianu, papier kolorowy, bibuła, wykałaczki.
- Dzieci wycinają z kolorowych czasopism obrazki/zdjęcia zwierząt, które można spotkać na wiejskim podwórku (lub je rysują).
- Dzieci przyklejają obrazki/zdjęcia na tekturkach i umocowują je plasteliną do tekturowych podstawek.
- N. przygotowuje prostokątny kawałek styropianu (0,5 m x 1 m), maluje go zieloną farbą z dodatkiem mąki ziemniaczanej.
- Dzieci okleją pudełka kolorowym papierem – otrzymują zabudowania gospodarcze, dom gospodarza.
- Wspólne komponowanie makiety na styropianie, ozdabianie elementami wykonanymi z bibuły (np. rośliny, staw) lub z wykałaczek (płot).
- Wykonanie pracy.
- Oglądanie makiety, nazywanie zabudowań, zwierząt.
- Umieszczenie makiety w kątku przyrody.
- Porządkowanie miejsc pracy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie.
- Zabawa ruchowa – *Wiejskie zwierzęta.*

Tamburyn, chustka do zasłonięcia oczu.

Dzieci poruszają się po kole przy dźwiękach tamburynu. W środku koła spaceruje dziecko z zasłoniętymi oczami. Na przerwę w grze dziecko ze środka koła wskazuje którąś stronę

i podaje nazwę dowolnego zwierzęcia z wiejskiego podwórka, np. krowa. Wskazana osoba naśladuje głosem krowę, a dziecko z zasłoniętymi oczami odgaduje jej imię. Jeśli zgadnie, dzieci zamieniają się miejscami. Jeśli nie zgadnie – pozostaje w kole do momentu odgadnięcia imienia kolegi/koleżanki.

- Swobodne zabawy z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.

III

- Ćwiczenia klasyfikacyjne – *Co jedzą zwierzęta?*

Obrazki przedstawiające pożywienie zwierząt z wiejskiego podwórka.

Dzieci nazywają pokarmy przedstawione na obrazkach (marchew, kapusta, mleko, ryby, trawa, kości, mięso, siano, ziarna zbóż, groch, orzechy). Potem układają przy obrazkach określonych pokarmów sylwety zwierząt, które się nimi żywią. Np. ziarna zbóż – kura, koń, kaczka, gęś; marchew, kapusta – królik; mleko, ryby – kot; trawa, siano – krowa, owca, koza, koń; kości, mięso – pies.

- Zabawa ruchowo-naśladowcza – *Zapraszam jako...*

Dzieci siedzą w kole na krzeselkach. Obok jednego z dzieci z prawej strony znajduje się wolne miejsce. To dziecko mówi: *Miejsce po mojej prawej stronie jest wolne. Zapraszam na nie Kasię jako... kurkę*. Zaproszone dziecko idzie w kierunku wolnego miejsca, naśladując ruchy kury.

- Zabawa muzyczno-ruchowa – *Na podwórku*.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Na podwórku*, tamburyn.

Dzieci są zwierzętami – mieszkańcami wiejskiego podwórka. Zajmują dowolne miejsca na środku sali (w przysiadzie). W rytmie nagrania piosenki przeskakują z nogi na nogę. Między nimi jest gospodyni. Na przerwę w nagraniu i dźwięk tamburynu gospodyni zaczyna maszerować, dotykając głów zwierząt, które rozpoczynają marsz za nią. Zadaniem gospodyni jest zaproszenie do marszu wszystkich zwierząt. Na końcu przechodzą do koła i wspólnie śpiewają piosenkę *Na podwórku*.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Zabawa <i>Dzieci i ich mamy</i> . Zabawa <i>Gdzie schowały się gąski?</i> Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31.		IV 15, IV 18 IV 2 I 5
II.1. Rozmowa na temat wiosennych prac na wsi. Cele: rozwijanie mowy; poznawanie narzędzi potrzebnych na wsi i ich zastosowania. Zabawa ruchowa – <i>Wiejskie zwierzęta</i> .		IV 2, IV 18 I 5
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 16. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer – przyglądanie się pracom w przydomowych ogródkach. Zabawa metodą opowieści ruchowej – <i>W ogródku</i> . Zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.		I 8 I 5, IV 18
III. Zabawa ruchowa – <i>Wiejskie zwierzęta</i> .		I 5
Rysowanie po śladach. Kolorowanie rysunków.	Ćwiczenia w czytaniu: dobieranie podpisów do zdjęć narzędzi ogrodniczych.	I 7, IV 4, IV 8
Utrwalanie materiału muzycznego z całego tygodnia. Kolorowanie rysunku <i>Praca w ogrodzie</i> .		IV 7 I 7, IV 8

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- poznawanie narzędzi ogrodniczych potrzebnych na wsi i ich zastosowania,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- rozpoznaje i nazywa wybrane narzędzia ogrodnicze potrzebne na wsi, wyjaśnia ich zastosowanie,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Zabawa *Dzieci i ich mamy*.
Zdjęcia/obrazki zwierząt – młodych i dorosłych, tamburyn.
Dzieci losują zdjęcia/obrazki przedstawiające zwierzęce mamy i ich potomstwo (różnej wielkości). Spacerują po sali. Na sygnał – dźwięki tamburynu – szukają swoich rodzin. Po znalezieniu liczą ich członków; określają, w której rodzinie jest najwięcej, najmniej, a w której tyle samo zwierząt.
- Zabawa *Gdzie schowały się gąski?*
Dziesięć sylwet gęsi.
N. chowa w sali 10 sylwet gęsi. Dzieci ich szukają. Po odnalezieniu określają miejsca ich schowania, posługując się odpowiednimi przyimkami.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 31 (przewodnik, cz. 4, s. 148).

II

Zajęcia 1. Rozmowa na temat wiosennych prac na wsi.

- Karta pracy, cz. 4, s. 10.

Oglądanie strony gazety ze zdjęciami przedstawiającymi prace na wsi. Określanie, co to za prace. Rysowanie w każdym kolejnym polu o jedną łopatę więcej niż w poprzednim.

Pole

Na polach rozpoczęły się prace: orka, bronowanie kultywatorami gleby oraz jej wałowanie, a następnie siew i sadzenie roślin.

- *Dawniej nie było traktorów. Co wykorzystywano do prac polowych?*
- *Co robią ludzie w ogródkach? Co jest im potrzebne do pracy?*

Sad

W sadzie wiosną (w marcu) właściciele przycinają gałęzie drzew i krzewów, opryskują drzewa, bielą wapnem ich pnie.

- *Dlaczego są wykonywane takie prace?*

Zwierzęta wiejskie

Rolnicy przez cały rok codziennie muszą dbać o zwierzęta. Np. krowy muszą być dojone kilka razy dziennie.

- *Czy praca rolnika jest łatwa?*

- Zabawa bieżna – *Koniki*.

Tamburyn.

Dzieci są konikami. Poruszają się przy akompaniamencie tamburynu w rytmie ósemek. Podczas przerwy w grze zatrzymują się i kopią: raz prawym, raz lewym kopytkiem, podczas biegu klaskają językiem, podczas kopania rzą: iiihahaha.

- Oglądanie obrazków narzędzi ogrodniczych.

Obrazki narzędzi ogrodniczych.

Dzieci oglądają obrazki narzędzi ogrodniczych: grabi, wideł, łopaty, motyki, sekatora, konewki. Dzieli ich nazwy na sylaby (5-latków) i, wybranych, na głoski (6-latków).

(Nie dzielimy na głoski nazw: konewka, widły, grabie). Określają, do czego służą kolejne narzędzia.

- Karta pracy, cz. 4, s. 11.

Rysowanie narzędzi ogrodniczych po śladach. Czytanie z N. lub samodzielnie ich nazw. Łączenie rysunków z nazwami. Rysowanie w każdym kolejnym polu o jedno grabie mniej niż w poprzednim.

- Zabawa ruchowa – *Wiejskie zwierzęta* (przewodnik, cz. 4, s. 164).

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 16 (przewodnik, cz. 4, s. 156).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer – przyglądanie się pracom w przydomowych ogródkach.
- Zabawa metodą opowieści ruchowej – *W ogrodzie*.

Dzieci wybrały się do ogrodu na zaproszenie ogrodnika Macieja (w roli ogrodnika N.). Witają się z ogrodnikiem i rozpoczynają oglądanie ogrodu.

Dzieci:

Wąchają kwiatki,

wykonują przysiad, skłon głowy w przód i głęboki wdech nosem, a wydech – ustami, wyciągają ramiona w bok, rytmicznie podnoszą je i opuszczają.

*biegają po alejkach,
naśladując motyle.*

Ogrodnik Maciej prosi dzieci o pomoc przy sadzeniu.

Dzieci:

Sadzą rośliny,

wykonują siad klęczny, naśladują czynności: kopania, sadzenia, przysypywania roślin ziemią, stają w rozkroku, wykonują lekki skłon tułowia w przód, pocierają dłońmi o siebie,

myją ręce po pracy,

podlewają posadzone rośliny.

poruszają się po wyznaczonym miejscu ogrodu przedszkolnego i naśladują podlewanie.

Ogrodnik chwali dzieci za dobrze wykonaną pracę i dziękuje za pomoc, podając dłoń każdemu dziecku.

- Zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.

III

- Zabawa ruchowa – *Wiejskie zwierzęta* (przewodnik, cz. 4, s. 164).

B

- Karty pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 70–71.
- Rysowanie po śladach.
- Kolorowanie rysunków.

- Ćwiczenia w czytaniu.

Dla każdego dziecka: karta G: zdjęcia: grabi, wideł, motyki, sekatora, łopaty, karta N: podpisy do zdjęć.

Dzieci dobierają nazwy do obrazków narzędzi ogrodniczych.

- Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia.
- Kolorowanie rysunku *Praca w ogrodzie*.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta M, kolorowanka *Praca w ogrodzie*, kredki.

Kwiecień, tydzień 4

Dzień 1

Dbamy o przyrodę

Strażnicy przyrody

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Słuchanie piosenki <i>Ochroń Ziemię</i> . Rozmowa na temat tekstu piosenki. Zabawa dramowa – <i>My, drzewa</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32.		IV 5, IV 7 IV 1 I 5
II.1. Słuchanie wiersza Agaty Widzowskiej <i>Strażnicy przyrody</i> . Cele: rozwijanie mowy; kształtowanie postaw proekologicznych. Zabawa ruchowa – <i>Leśny strumyk</i> .		II 11, IV 2, IV 5 I 5
2. Odkrywanie litery h, H . Rysowanie po śladach rysunków. Określanie pierwszej głoski w słowie <i>hamak</i> i w nazwach rysunków. Cel: rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.	2. Odkrywanie litery h : małej i wielkiej, drukowanej i pisanej. Układanie schematów i modeli słów: <i>hamak, Hubert</i> . Cele: rozwijanie analizy i syntezy słuchowej, utrwalanie poznanych liter.	IV 2, IV 4, IV 8
Zabawy na świeżym powietrzu: spacer – przyglądanie się otoczeniu (czy jest czyste, czy zaśmiecone); opowieść ruchowa – <i>W lesie</i> , zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.		I 5, IV 18
III. Rozmowa na temat: <i>Kogo możemy nazwać przyjacielem przyrody?</i> Zabawa ruchowa – <i>Leśny strumyk</i> .		IV 2, IV 18 I 5
Podawanie nazw zwierząt i roślin, które rozpoczynają się podaną sylabą.	Zabawa rozwijająca analizę i syntezę słuchową oraz utrwalająca poznane litery – <i>Co widzisz? Co słyszysz?</i>	IV 2, IV 4
Nauka refrenu piosenki <i>Ochroń przyrodę</i> .		IV 7
Zabawa ruchowa rozwijająca reakcję na ustalone sygnały – <i>Porządki</i> .		I 5

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- kształtowanie postaw proekologicznych,
- **rozwijanie analizy i syntezy słuchowej,**
- **utrwalanie poznanych liter,**
- **rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- wypowiada się na temat dbania o lasy,
- **układa schematy i modele słów: hamak, Hubert,**
- **rozpoznaje i nazywa poznane litery,**
- **rysuje po śladach rysunków.**

Przebieg dnia

I

T Tablica 25 – EKOZABAWKI – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 4, s. 203).

- Słuchanie piosenki *Ochroń Ziemię* (śl. i muz. Krystyna Gowik). Rozmowa na temat tekstu piosenki.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki.

Mie - szka - my na wiel-kiej ku - li. Ta ku - la to na - sza Zie - mia. Do -
ro - śli cią - gle na tej Zie - mi chcą wszy - stko zmie - niać.
Wy - ci - na - ją drze - wa, śmie - cą na leś - nej łą - ce,
czar - ny dym z ko - mi - nów le - ci i za - sła - nia słoń - ce.
O - chroń Zie - mię, bądź jej przy-ja-cie - lem. Ty i ja - jest tu dzie-ci wie - le.
Im wię-ciej nas, tym dla Zie-mi le - pszy czas.

I. *Mieszkamy na wielkiej kuli.
Ta kula to nasza Ziemia.
Dorośli ciągle na tej Ziemi
chcą wszystko zmieniać.
Wycinają drzewa,
śmieć na leśnej łące,
czarny dym z kominów leci
i zasłania słońce.*

II. *Gdy wszystkie na świecie dzieci
zadbają o piękno Ziemi,
to wszystko skończy się szczęśliwie,
nic się nie zmieni.
W ogromnym kosmosie
Ziemia się nie zgubi,
gdy ją każdy mały człowiek
nauczy się lubić.*

Ref.: *Ochroń Ziemię, bądź jej przyjacielem.
Ty i ja – jest tu dzieci wiele.
Im więcej nas, tym dla Ziemi lepszy czas. (2x)*

Ref.: *Ochroń Ziemię...*

- Określanie nastroju piosenki.
N. zadaje dzieciom pytania:
 - *Co to znaczy, że mieszkamy na wielkiej kuli?*
 - *Czym jest Ziemia? Dlaczego musimy o nią zadbać?*
 - *Czy wszyscy dorośli są przyjaciółmi Ziemi?*
 - *Co oznaczają słowa piosenki: „W ogromnym kosmosie Ziemia się nie zgubi, gdy ją mały człowiek zacznie lubić?”*

- Zabawa dramowa – *My, drzewa*.

Dzieci są drzewami. N. opowiada, co działo się z lasem, drzewami, a dzieci wcielają się w role drzew i uzewnętrzniają stany emocjonalne w zależności od kolejnych zdarzeń opisywanych przez N.

N. opowiada:

Dawno temu lasy były czyste, pełne ptaków i innych zwierząt. Drzewa były szczęśliwe, wesoło się uśmiechały, słuchając śpiewu ptaków siedzących na ich gałęziach. Mijały lata, powoli zachodziły zmiany – wycinki, bezmyślne niszczenie drzew. Zaczęło to złościć drzewa. A gdy na dodatek pojawiły się śmieci, które ludzie wywozili do lasu – drzewa wystraszyły się, co się z nimi stanie. Czy zginą w tych górach śmieci? Czy uschną? Dzisiaj smutno patrzą na to, co się dzieje. Może dzieci im pomogą?

- **Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32.**

Bębenek.

- Zabawa ruchowa rozwijająca szybką reakcję na sygnał – *Dzieci w lesie*.
N. dzieli dzieci na dwie grupy. Pierwsza grupa to drzewa – dzieci stoją w rozsypce; druga to dzieci, które poruszają się swobodnie między drzewami. Na uderzenie w bębenek dzieci jak najszybciej przykucają za najbliższymi drzewami. Przy powtórzeniu zabawy następuje zmiana ról.
- Ćwiczenia dużych grup mięśniowych – *Rzucamy szyszkami*.
Dzieci na niby spacerują po lesie, co pewien czas podnoszą szyszkę i rzucają nią z dużym zamachem jak najdalej.
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Przedzieramy się przez leśne zarośla*.
Dzieci poruszają się na czworakach między wyobrażonymi zaroślami, co pewien czas prostują się i maszerują do przodu.
- Zabawa ruchowa rozwijająca wycucie ciała i przestrzeni – *Toczymy zwalony pień*.
Dzieci dobierają się parami. Pierwsze dziecko jest przewróconym przez burzę pniem drzewa – leży na podłodze, drugie delikatnie turla pień w różnych kierunkach, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa. Po chwili następuje zmiana ról.

- Ćwiczenia ramion i tułowia – *Piłujemy drzewo*.
Dzieci stoją w parach, twarzami do siebie. Podają sobie ręce i naprzemiennie przeciągają je do przodu i do tyłu, z równoczesnym pochylaniem i odchylaniem tułowia – naśladując piłowanie drzewa.
- Ćwiczenie uspokajające – *Wracamy z lasu*.
Dzieci maszerują parami po obwodzie koła za wybraną parą. Co jakiś czas następuje zmiana prowadzących i kierunków.

II

Zajęcia 1. Słuchanie wiersza Agaty Widzowskiej *Strażnicy przyrody*.

- Oglądanie zdjęć wybranych drzew – liściastych i iglastych.
Zdjęcia wybranych drzew.
Dzieci oglądają zdjęcia drzew, nazywają je, porównują wygląd.
- Wypowiedzi dzieci na temat: *Co to jest las?*
Karton w kształcie drzewa, mazak.
Dzieci podają swoje skojarzenia ze słowem *las*. N. zapisuje je na kartonie w kształcie drzewa, wokół hasła: **Las to...** ułożonego z liter i odczytanego wspólnie z dziećmi lub odczytanego samodzielnie przez 6-latków.
- Poznawanie (przypomnienie) ogólnej budowy drzewa.
N. układa przed dziećmi poszczególne kartonowe elementy drzewa: korzenie, pień, gałęzie, koronę z liśćmi. Dzieci nazywają części drzewa. Układają je na tablicy we właściwej kolejności. Określają, które części rośliny rosną pod ziemią, a które nad nią.
- Karty pracy, cz. 4, s. 12–13.
Słuchanie wiersza Agaty Widzowskiej *Strażnicy przyrody*. Kolorowanie rysunków zwierząt.
 - *Co robiły dzieci w lesie?*
 - *Co mówiły zwierzęta o dzieciach?*
 - *Jak wy zachowujecie się w lesie?*
- Zabawa ruchowa – *Leśny strumyk*.
Szarfy dla jednej grupy, bębenek.
N. dzieli dzieci na dwie grupy. Jedną oznacza szarfami – są to drzewa w lesie. Dzieci stają w rozsypcie, wyciągają ręce w górę, kołyszą się z nogi na nogę, naśladując jednocześnie szum liści poruszanych wiatrem. Dzieci z drugiej grupy podają sobie ręce i tworzą strumyk, który porusza się między drzewami aż do momentu uderzenia w bębenek. Jest to sygnał do zmiany ról.

Zajęcia 2. Odkrywanie litery **h, H**.

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 72.
- Opisywanie, co przedstawia obrazek.
- Określanie pierwszych głosek w słowie *hamak* i nazwach rysunków.
- Rysowanie po śladach rysunków.
- Kolorowanie wybranych rysunków.
- Zaznaczanie liter **h, H** w wyrazach.

Zajęcia 2. Odkrywanie litery **h**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

- Wyodrębnianie wyrazu podstawowego – **hamak**.
Karty pracy Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby, cz. 2, s. 70.
N. pyta:
 - *W czym leżał Olek?*
 - *Czy przyjemnie jest leżeć w hamaku?*
- Analiza i synteza słuchowa słowa *hamak*.
Dzieci dzielą słowo *hamak* na sylaby oraz na głoski. Liczą, ile w słowie jest sylab i ile głosek. Wyróżniają pierwszą głoskę. Następnie wymieniają inne słowa rozpoczynające się głoską *h* (*herbata, hotel, huta...*) oraz mające ją w środku (*juhas, bohater...*).

- Budowanie schematu słowa *hamak*.
Białe kartoniki dla każdego dziecka.
Dzieci jeszcze raz dzielą słowo *hamak* na sylaby, układając i rozsuwając białe kartoniki. Układają tyle kartoników, ile głosek słyszą w słowie *hamak*, wymawiają głoski głośno, dotykając kolejnych kartoników.
- Budowanie schematu słowa *Hubert*.
Białe kartoniki dla każdego dziecka.
N. wyjaśnia, że Hubert to kolega Ady. Dzieci dzielą imię na sylaby i na głoski. Układają schemat imienia *Hubert*.
- Budowanie modeli słów: *hamak*, *Hubert*.
Czerwone kartoniki i niebieskie kartoniki dla każdego dziecka.
Dzieci głośno wymieniają głoski w słowach: *hamak*, *Hubert*. Potem określają rodzaj głoski *h*, mówiąc ją długo: *hhhyyyy...* krótko: *h, h, h, h...*
Głoska *h* jest spółgłoską i oznaczamy ją na niebiesko.
Pod schematami słów: *hamak*, *Hubert*, zaznaczają miejsca głoski *h* na niebiesko. Wskazują pozostałe spółgłoski i zaznaczają je na niebiesko. Pozostałe głoski – samogłoski – oznaczają czerwonymi kartonikami.
- Odkrywanie litery **h, H**.
Kartoniki z literami **h, H dla N., kartoniki z literami **h, H** dla każdego dziecka.**
N. pokazuje litery **h, H**: małą i wielką. Dzieci określają ich wygląd. Następnie umieszczają kartoniki z literami pod modelami słów: *hamak*, *Hubert*.
Dzieci przypominają, kiedy używamy wielkiej litery.
- Umieszczanie kartoników z poznanymi wcześniej literami pod modelami słów: *hamak*, *Hubert*.
Kartoniki z literami: **u, b, a, m, k, e, r, t (dla każdego dziecka).**
Dzieci układają kartoniki z poznanymi wcześniej literami pod modelami słów: *hamak*, *Hubert*. Odczytują powstałe wyrazy.
- Karty pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby*, cz. 2, s. 70–73.
- Nazywanie zdjęć. Rysowanie pod każdym zdjęciem tylu kresek, z ilu głosek składa się jego nazwa.
- Zaznaczanie na niebiesko liter **h, H** w wyrazach.

- Czytanie sylab i krótkiego tekstu.
- Skreślanie co drugiej litery w ciągu liter.
- Odczytanie hasła z pozostałych liter.
- Uzupełnianie zdań obrazkami odszukany-
mi wśród naklejek.
- Wodzenie palcem po literze **h** – małej
i wielkiej, pisanej. Pisanie liter **h**, **H** po śla-
dach, a potem – samodzielnie.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer – przyglądanie się otoczeniu: czy jest czyste, czy zaśmiecone. Szukanie przyczyny tego stanu.
- Opowieść ruchowa *W lesie* (według Małgorzaty Markowskiej).
Dzieci wykonują to, o czym opowiada N.
Wyruszamy na wycieczkę do lasu (dzieci maszerują parami dookoła koła). Idziemy po ścieżce. Ścieżka robi się coraz węższa. Idziemy gęsiego – jedno za drugim. Las staje się gęsty – trzeba się schylać, przechodzić pod gałęziami, rozchyłać zarośla (wymyślają różne sposoby przedzierania się przez las). Co jakiś czas odpoczywamy. Zatrzymujemy się, nasłuchujemy odgłosów lasu: śpiewu ptaków (wykonują skłony głowy w tył, na boki, skręty), stukania dzięcioła (w przysiadzie, uderzają palcami o ziemię). Idziemy dalej. Widzimy w oddali sarny na polanie (czworakują w różnych kierunkach). Wchodzimy na polanę pełną kwiatów. Biegamy radośnie, podskakujemy. Zmęczeni zabawą, kładziemy się na trawie. Zasypiamy. Las szumi: szu, szu, szu...
- Zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.

III

- Rozmowa na temat: *Kogo możemy nazwać przyjacielem przyrody?*
Zielony karton, mazak.
Dzieci podają propozycje, a N. zapisuje je na zielonym kartonie. Na koniec dzieci – na znak, że zgadzają się z tym, co jest napisane – odbijają na kartonie swoje dłonie maczane w farbie. Przykładowe propozycje dzieci:
Przyjaciół przyrody: nie zrywa kwiatów; nie łamie gałązek drzew; nie śmieci; dokarmia ptaki (zwierzęta); oszczędza wodę, elektryczność; segreguje śmieci; lubi zwierzęta...
- Zabawa ruchowa – *Leśny strumyk* (przewodnik, cz. 4, s. 171).

- Podawanie nazw zwierząt i roślin rozpoczynających się podaną sylabą.
N. podaje sylaby, a dzieci wymyślają nazwy zwierząt lub roślin.
Np. *so* – sowa; *je* – jeleń; *ja* – jarzębina, jagody; *sar* – sarna; *je* – jeże, jeżyny...

- Zabawa rozwijająca analizę i syntezę słuchową oraz utrwalająca poznane litery – *Co widzisz? Co słyszysz?*
Krążek dla każdego dziecka, poznane litery.
N. rozkłada na podłodze krążki (tyle, ile jest uczestników zabawy). Połowa z nich jest pusta, a na drugiej połowie znajdują się poznane przez dzieci litery. Dzieci spacerują pomiędzy krążkami. Na umówiony sygnał wzrokowy lub słuchowy zatrzymują się przy najbliższych krążkach. Jedne stają przy tych, na których są litery, inne – przy pustych. Wskazane przez N. dziecko czyta znajdujące się na jego krążku litery i wskazuje kolegę stojącego przy pustym krążku. Jego zadaniem

jest podanie słowa rozpoczynającego się od wskazanej głoski (odpowiednika litery znajdującej się na krążku). Ma na to tyle czasu, ile będzie trwać trzykrotne wypowiedzenie głoski odpowiadającej danej literze. Jeśli poda słowo prawidłowe, zabiera literę, jeśli poda słowo niewłaściwe lub nie zmieści się w czasie, litera zostaje na krążku. Powtórzenie słowa już raz wymienionego powoduje, że dziecko oddaje jedną ze swoich liter, kładąc ją na pustym krążku, i czeka jedną kolejkę. Po zakończeniu zabawy dzieci liczą zdobyte litery. Wygrywa to dziecko, które ma ich najwięcej.

- Nauka refrenu piosenki *Ochroń Ziemię* na zasadzie echa muzycznego (przewodnik, cz. 4, s. 169). Śpiewanie refrenu z zastosowaniem zmian dynamicznych: cicho, głośno, umiarkowanie.

- Zabawa ruchowa rozwijająca reakcję na ustalone sygnały – *Porządki*.

Małe obręcze, pojedyncze strony z gazet, bębenek.

W sali są rozłożone małe obręcze. W każdej obręczy znajdują się pojedyncze strony gazet. W rytmie bębna dzieci swobodnie maszerują między obręczami. Podczas przerwy w muzyce każde dziecko podchodzi do najbliższej leżącej obręczy i zgina gazetę, formując z niej kulę. Następnie manipuluje nią zgodnie z poleceniami: *tocz kulę wokół siebie, podrzucaj kulę, przekładaj kulę z lewej ręki do prawej*.

Po zakończeniu zadań dźwięk bębna zaprasza do ponownego marszu.

Kwiecień, tydzień 4

Dzień 2

Dbamy o przyrodę

Jak dbać o przyrodę

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Oglądanie obrazków. Ocenianie, czy Olek i Ada są przyjaciółmi przyrody. Rysowanie, jak dzieci dbają o przyrodę. Utrwalanie refrenu piosenki <i>Ochroń Ziemię</i> . Nauka zwrotek. Ćwiczenia słuchowe – <i>Skąd płynie dźwięk?</i> Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32.	I 7, IV 8, IV 18 IV 7 IV 7 I 5
II.1.	Klasyfikowanie z użyciem kart logicznych. Cele: rozwijanie umiejętności klasyfikowania; rozwijanie umiejętności liczenia. Zabawa ruchowa – <i>Leśny strumyk</i> .	IV 12 I 5
2.	Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 16. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawy badawcze – <i>Gdzie jest powietrze?</i> ; zabawa ruchowa – <i>Gęsty las – rzadki las</i> ; zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.	I 8 I 5, IV 13, IV 18
III.	Oglądanie albumów, książek przedstawiających roślinność Polski. Oglądanie mapy Polski, wskazywanie na niej dużych obszarów leśnych. Zwracanie uwagi na rolę lasów. Zabawa ruchowa – <i>Dzięcioł na drzewie</i> .	IV 18, IV 19 I 5
	Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.	Ćwiczenia w orientowaniu się na kartce. I 6, IV 14

Cele główne

- rozwijanie umiejętności klasyfikowania,
- rozwijanie umiejętności liczenia,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- segreguje obrazki kwiatów według koloru, wielkości, kształtu,
- liczy w dostępnym mu zakresie,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Karty pracy, cz. 4, s. 14–15.
Oglądanie obrazków. Ocenianie, czy Olek i Ada są przyjaciółmi przyrody.
Rysowanie, jak dzieci dbają o przyrodę. Słuchanie nazw roślin chronionych przedstawionych na zdjęciach.
- Utrwalanie refrenu piosenki *Ochroń Ziemię* (przewodnik, cz. 4, s. 169). Nauka zwrotek.
- Taktowanie w metrum czterodzielnym.
- Śpiewanie, zbiorowo i indywidualnie, kolejnych fragmentów refrenu.
- Ćwiczenie słuchowe – *Skąd płynie dźwięk?*
Apaszka, wybrane instrumenty perkusyjne.

Zajęcia poprzedza przypomnienie budowy i brzmienia poznanych instrumentów perkusyjnych.

Dzieci zajmują dowolne miejsca na środku sali. Jedno dziecko ma zasłonięte oczy. N. umieszcza w różnych miejscach sali wybrane przez siebie instrumenty. Przemieszcza się między nimi jak najciszej, następnie wydobywa z nich dźwięki. Zadaniem dziecka jest wskazanie, skąd dobiega dźwięk i jaki instrument go wydaje.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32 (przewodnik, cz. 4, s. 170).

II

Zajęcia 1. Klasyfikowanie z użyciem kart logicznych.

- Dostrzeganie cech wspólnych danych roślin i cech je różniących. Segregowanie obrazków ze względu na jedną cechę.

Dla każdego dziecka: wyprawka – karta H, karta I, nożyczki.

Dzieci dostają karty, wycinają kwiaty. N. ma przygotowane kartoniki, na których będzie kodował wraz z dziećmi cechy kwiatów przedstawionych na kartkach:

- wielkość, np. sylwetki człowieka, większa i mniejsza,
- kolor, np. plamy: różowa, żółta, czerwona,
- kształt – obrazek róży, pierwiosnka.

N. mówi i pyta:

- *Przyjrzyjcie się kartom. Co jest na nich przedstawione?*
- *Jak można je rozdzielić?*

(Dzieci podają różne propozycje, np. osobno duże kwiaty, osobno małe kwiaty; rozdzielanie według kształtów kwiatów).

- *Rozłóżcie karty na dwie grupy tak, aby w jednej z nich były obrazki dużych kwiatów, a w drugiej – małych kwiatów.*
- *Jak zaznaczymy na kartoniku, że tu leżą obrazki małych kwiatów? (Np. małą sylwetą człowieka).*

- Jak zaznaczymy na kartoniku, że tu leżą obrazki dużych kwiatów? (Np. większą sylwetą człowieka). Dzieci zsuwają karty. N. pokazuje kartonik z zakodowaną cechą (małe lub duże), a dzieci wybierają spośród wszystkich kart tylko te, na których obrazki mają wskazaną cechę.
- Rozłóżcie karty według kolorów.

- Jak zaznaczyć na kartonikach, jakie kolory mają karty w każdej grupie? (Np. plamami w danym kolorze).

Dzieci zsuwają karty. N. pokazuje kartonik z zakodowaną cechą (żółte, różowe lub czerwone plamy), a dzieci wybierają spośród wszystkich kart tylko te, na których obrazki mają wskazaną cechę.

- Rozłóżcie karty według przedstawionych na nich kształtów kwiatów.
- Jak zaznaczylibyście na kartonikach, jakie kwiaty są na obrazkach w każdej grupie? (Rysunkiem tulipana, róży, pierwiosnka).

Dzieci zsuwają karty. N. pokazuje kartonik z zakodowaną cechą (rysunek kwiatu tulipana, róży, pierwiosnka), a dzieci wybierają spośród wszystkich kart tylko te, na których obrazki mają wskazaną cechę. Teraz N. sprawdza, czy dzieci potrafią wyróżnić wskazane cechy kart. Pokazuje kartonik z zakodowaną cechą, a dzieci wybierają odpowiednie karty. N. wybiera karty, a dzieci mają wskazać kartonik z odpowiednią cechą i ją nazwać. Dopiero kiedy N. upewni się, że dzieci potrafią wyróżnić i nazwać cechy obrazków, może przystąpić do ćwiczeń w wyróżnianiu dwóch cech jednocześnie.

- Segregowanie kart ze względu na dwie cechy równocześnie.

Wycięte wcześniej z wyprawki kartoniki z kwiatami (dla każdego dziecka).

N. pokazuje jednocześnie dwa kartoniki z zakodowanymi cechami, np. małe, żółte. Dzieci muszą wybrać karty przedstawiające: małe żółte kwiaty róży, pierwiosnka, tulipana.

N. wybiera karty, np. małą czerwoną różę i dużą czerwoną różę. Zadaniem dzieci jest wskazanie kartoników z cechami wspólnymi i ich nazwanie (czerwone kwiaty róży).

Jeżeli dzieci nie będą miały kłopotów z tymi ćwiczeniami, można spróbować segregować karty ze względu na trzy cechy, np. żółte, duże kwiaty tulipana.

- Zabawa ruchowa – *Leśny strumyk* (przewodnik, cz. 4, s. 171).

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 16 (przewodnik, cz. 4, s. 156).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawy badawcze – *Gdzie jest powietrze?*

Dla każdego dziecka: balon, słomka do napojów, kubeczek z wodą, paski bibuły zawieszona na nitce.

- Rozmowa na temat powietrza (przypomnienie) – gdzie się znajduje; czy ma kolor, kształt; w jaki sposób można poznać, że znajduje się wokół nas.
- Nadmuchiwanie balonów – obserwowanie ich powiększania się, wypuszczanie powietrza z balonów w kierunku własnych twarzy.
- Wciąganie powietrza do płuc i wydychanie go przez słomkę do napojów do kubeczka z wodą – obserwowanie powstających bąbelków.
- Dmuchanie na paski bibuły zawieszona na nitce.
- Obserwowanie drzew poruszanych wiatrem.

N. wyjaśnia, że powietrza nie można zobaczyć ani powąchać, lecz można poczuć, ale tylko wtedy, gdy porusza się jako wiatr. Podkreśla znaczenie powietrza dla życia ludzi i zwierząt oraz jego wszechobecność wokół nas.

- Zabawa ruchowa – *Gęsty las – rzadki las*.

Na hasło: *Gęsty las*, wszystkie dzieci skupiają się wokół N., a na hasło: *Rzadki las*, dzieci rozbiegają się po ogrodzie przedszkolnym i biegają w podskokach do chwili, gdy usłyszą hasło: *Gęsty las* itd.

- Zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.

III

- Oglądanie albumów, książek przedstawiających roślinność Polski. Oglądanie mapy Polski, wskazywanie na niej dużych obszarów leśnych, np. Świętokrzyski Park Narodowy, Tatrzański Park Narodowy. Zwracanie uwagi na rolę lasów.
- Zabawa ruchowa – *Dzięcioł na drzewie*.
Dzieci, w stanie w lekkim rozkroku, naśladują ruchy dzięcioła stukającego w pień drzewa (wykonują skłony i skręty głowy).

• Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.	• Karta pracy <i>Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby</i>, cz. 2, s. 74. Opowiadanie o tym, co się dzieje na obrazku. Rysowanie w prawym górnym rogu słoneczka, w lewym górnym rogu – chmurki, w prawym dolnym rogu – żabki, a w lewym dolnym rogu – kwiatka.
--	--

B+

Kwiecień, tydzień 4

Dzień 3

Dbamy o przyrodę

Ochronić przyrodę

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Wyjaśnianie słów <i>lasy to płuca Ziemi</i> . Zabawa graficzna – <i>Drzewko</i> . Zabawa dydaktyczna – <i>Co zanieczyszcza powietrze?</i> Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32.	IV 2, IV 18 I 7, IV 8 IV 4, IV 18 I 5
II.1. Zabawy przy piosence <i>Ochronić Ziemię</i> . Cele: ćwiczenia koordynacji słuchowo-ruchowej; rozwijanie umiejętności wokalnych.	IV 7
2. Ćwiczenia plastyczne – <i>Segregujemy śmieci</i> . Cele: rozwijanie sprawności manualnej; zachęcanie do segregowania śmieci. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola; zabawa ruchowa – <i>Omiń kwiatki</i> ; zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.	I 7, II 11, IV 8, IV 18 I 5, IV 18
III. Oglądanie sytuacji przedstawionych na obrazkach. Układanie o nich zadań. Zabawa kształtująca postawę ciała – <i>Kwiatki rośnie</i> . Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie.	IV 2, IV 8, IV 15 I 5 I 7, IV 8

Cele główne

- ćwiczenia koordynacji słuchowo-ruchowej,
- rozwijanie umiejętności wokalnych,
- rozwijanie sprawności manualnych,
- zachęcanie do segregowania śmieci.

Cele operacyjne

Dziecko:

- porusza się przy piosence,
- śpiewa piosenkę,
- wykonuje papierowy pojemnik na śmieci,
- segreguje śmieci.

Przebieg dnia

I

- Wyjaśnianie słów *lasy to płuca Ziemi*.
N. nawiązuje do wcześniejszej rozmowy, wyjaśnia, że lasy to płuca Ziemi, bo produkują tlen, którym oddychamy, zatrzymują także pył i kurz, oczyszczają powietrze, a drzewa iglaste wydzielają olejki eteryczne.
- Zabawa graficzna – *Drzewko*.
Kartka z rysunkiem konturu drzewa (dla każdego dziecka).
Każde dziecko otrzymuje kartkę z narysowanym konturem drzewa. W zależności od kształtu drzewa wypełnia rysunek trójkątami (drzewa iglaste), małymi kołami (rozłożyste drzewa, np. dąb).
- Zabawa dydaktyczna – *Co zanieczyszcza powietrze?*
Obrazki przedstawiające różne środki lokomocji, napisy: tak, nie.
N. rozkłada w różnych miejscach sali obrazki przedstawiające: różne środki lokomocji, zkłady z dymiącymi kominami, zanieczyszczającymi powietrze, oraz przedmioty służące dzieciom do zabawy. Dzieci oglądają odszukane obrazki i umieszczają je na tablicy. Pod napisem **tak** kładą te, które nie mają wpływu na zanieczyszczenie powietrza (np. rower, deskorolka, rolki, hulajnoga, kajak, żaglówka), a pod napisem **nie** – pozostałe (fabryka z dymiącym kominem, samochód, samolot, lokomotywa spalinowa). N. uświadamia dzieciom, że można przeciwdziałać zanieczyszczeniu powietrza poprzez stosowanie specjalnych filtrów, katalizatorów, benzyny bezołowiowej.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32 (przewodnik, cz. 4, s. 170).

II

Zajęcia 1. Zabawy przy piosence *Ochroń Ziemię*.

- Ćwiczenia prawidłowej wymowy.
N. gromadzi dzieci przed sobą. Podaje przykłady krótkich wypowiedzi w nadanym przez siebie rytmie, a dzieci starają się je powtórzyć na zasadzie echa muzycznego, w różnym tempie oraz z różnym natężeniem dźwięku. Zmienia dynamikę w wypowiedzeniu, wymawiając słowa naprzemiennie: raz głośno, raz cicho. Recytuje coraz głośniej, następnie – coraz ciszej.
Ziemia, ziemia to nasza planeta.
Dbamy o czyste powietrze.
Nie chcemy śmieci na leśnej łące.
Precz z dymem, który zasłania słońce.
Dzieci powtarzają zaprezentowany tekst – zbiorowo i indywidualnie.
- Zabawa z zastosowaniem piosenki *Ochroń Ziemię*.
Zwrotka I
Dzieci są ustawione w czterech rzędach, w formie szachownicy, przodem do N.
Dzieci:
Mieszkamy na wielkiej kuli. w lekkim rozkroku, rysują w powietrzu przed sobą dużą kulę,
Ta kula to nasza Ziemia. krzyżują dłonie na piersiach, kołyszą się (bez odrywania nóg od podłogi),
Dorośli ciągle na tej Ziemi dzieci stojące najbliżej siebie w rzędach podchodzą do siebie, ustawiają się w parach,
chcą wszystko zmieniać. twarzami do siebie, dziecko II obiega dookoła dziecko I, po czym ponownie wszyscy zwracają się przodem do N.,

*Wycinają drzewa,
śmieć na leśnej łące,
czarny dym z kominów leci*

i zaslania słońce.

Refren:

Ochroń Ziemię, bądź jej przyjacielem.

*Ty i ja – jest tu dzieci wiele.
Im więcej nas,
tym dla Ziemi lepszy czas.*

*Ochroń Ziemię,
bądź jej przyjacielem.*

*Ty i ja –
jest tu dzieci wiele.
Im więcej nas,
tym dla Ziemi lepszy czas.*

Zwrotka II

Gdy wszystkie na świecie dzieci

zadbają o piękno Ziemi,

to wszystko skończy się szczęśliwie,

nic się nie zmieni.

W ogromnym kosmosie

*Ziemia się nie zgubi,
gdy ją każdy mały człowiek
nauczy się lubić.*

Refren:

Ochroń Ziemię, bądź jej przyjacielem.

Ty i ja –

*jest tu dzieci wiele.
Im więcej nas,
tym dla Ziemi lepszy czas.*

*Ochroń Ziemię, bądź jej przyjacielem.
Ty i ja – jest tu dzieci wiele.
Im więcej nas, tym dla Ziemi lepszy czas.*

łapią się za głowy,
rozkładają ręce przed sobą,
unoszą ręce, wykonują młynek przed sobą,
opuszczają ręce,
wykonują młynek przed sobą, podnoszą ręce,

w rzędach I i III przechodzą w lewą stronę,
w rzędach II i IV przechodzą w prawą stronę,
formują koła,
podają sobie ręce, maszerują po okręgach,

wykonują obroty wokół siebie,
zatrzymują się, krzyżują ręce na klatce piersiowej,
wyciągają ręce do środka koła,
miarowo klaszczą,

wykonują zwrot do N., prawe ręce luźno
opuszczają, od dołu zataczają nimi koło
po zewnętrznej stronie i kładą na lewych ramionach,
lewymi rękami zataczają koła i kładą na prawych
ramionach,
ręce opuszczają, unoszą prawe ręce energicznie
do góry (zaciśnięte pięści), trzymają blisko ciała
i opuszczają,
ręce mają opuszczone, unoszą energicznie lewe
ręce (zaciśnięte pięści), trzymają blisko ciała
i opuszczają,
otwierają koła, powracają do pozycji wyjściowej –
cztery rzędy w formie szachownicy,

zwracają się twarzami do N., maszerują w miejscu,

wykonują kilka kroków w przód z równoczesnym
wyrzuceniem rąk przed siebie,
patrzą w prawo – prawa ręka wskazuje osobę
z boku, następnie wskazuje na siebie,
wykonują kilka kroków w tył,
wyciągają ręce przed siebie,
kołysz rękami przeniesionymi nad głowy,

jeszcze raz wykonują to samo.

- Zabawa *Kolorowe kartoniki* – rozwijanie koordynacji wzrokowo-słuchowo-ruchowej. **Kolorowe kartoniki w trzech kolorach, kolorowa opaska w jednym z trzech kolorów, jakie mają kartoniki (dla każdego dziecka), tamburyn.**

N. układa w określonym miejscu na dywanie kolorowe kartoniki w rytmie – trzy sekwencje. Dzieci, oznaczone kolorowymi opaskami, w rytmie tamburynu poruszają się po sali. Mocne uderzenie w tamburyn jest sygnałem, żeby dzieci zajęły miejsca przed kartonikami, w szeregu, zgodnie z zapisem ułożonym na dywanie. Zabawę powtarzamy. N. zmienia kolejność kartoników, dodaje kolejne, w zależności od możliwości dzieci.

- Zabawa muzyczno-ruchowa – *Segregujemy śmieci*.

Skrzynki w kolorach: żółtym, zielonym, niebieskim, opaski w kolorach skrzynek, bębenek.

W trzech miejscach są ustawione kartonowe skrzynki w trzech kolorach: zielonym, niebieskim, żółtym. Dzieci są podzielone na trzy grupy. Każda grupa jest oznaczona opaskami w kolorze odpowiednim do koloru skrzynki.

W rytmie bębna dzieci wykonują swobodny bieg między skrzynkami. Na hasło: *Segregacja*, dzieci podbiegają do wybranych skrzynek, zgodnie z kolorami opasek.

Na mocne uderzenie w bębenek recytują tekst Bożeny Formy:

*Kolory kontenerów wszyscy dobrze znamy,
segregujemy śmieci, do nich je wrzucamy:
do żółtego butelki, szkło do zielonego,
gazety i kartony zawsze do niebieskiego.*

Zajęcia 2. Ćwiczenie plastyczne – *Segregujemy śmieci*.

- Segregowanie opakowań.

Opakowania po różnych materiałach, pudełko.

N. przynosi do sali pudełko wypełnione różnymi opakowaniami: papierowymi, szklanymi, aluminiowymi i plastikowymi. Dzieci zastanawiają się, po czym są poszczególne opakowania, segregują je według materiału, z jakiego zostały wykonane.

- Zabawa *Do jakiego pojemnika?*

Obrazki pojemników do segregowania odpadów.

N. pokazuje dzieciom obrazki specjalnych pojemników, których używa się do segregowania odpadów, i wyjaśnia, jakie odpady można do nich wkładać. Podkreśla znaczenie segregowania odpadów i ich ponownego przetwarzania w celu odzyskania materiału, który może zostać ponownie wykorzystany. Śmieci nie zanieczyszczają wtedy środowiska, tylko ponownie mogą zostać użyte. Wyjaśnia pojęcie *recyklingu*.

Pojemnik (lub worek) niebieski – papier,

pojemnik (lub worek) zielony – szkło,

pojemnik (lub worek) żółty – metale i tworzywa sztuczne.

- Praca plastyczna *Segregujemy śmieci*.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 21, klej, nożyczki, kredki.

- Oglądanie rysunków pojemników służących do segregowania śmieci.
- Wycinanie z karty elementów pojemników.
- Kolorowanie pojemników na odpowiednie kolory, w zależności od rodzaju śmieci, jakie należy do nich wrzucać (przedstawione na rysunkach).
- Składanie i sklejanie pojemników zgodnie z instrukcją.
- Wykonanie prac przez dzieci.
- Umieszczenie prac w kąciку dla rodziców.
- Porządkowanie miejsc pracy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola. Obserwowanie przez dzieci roślin występujących w najbliższej okolicy. Nazywanie ich, opisywanie wyglądu. Podkreślanie znaczenia roślin w życiu człowieka.
- Zabawa ruchowa – *Omiń kwiatki*.

Kolorowe krążki, tamburyn.

N. rozkłada na trawie kolorowe krążki. Dzieci w rytmie tamburynu poruszają się ostrożnie między nimi, aby ich nie podeptać. Na przerwę w grze przykucają przy najbliższych krążkach – kwiatkach, wciągają nosem powietrze – naśladują wachanie kwiatków. Dźwięk tamburynu jest sygnałem do ponownego wykonywania ruchów.

- Zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.

III

- Karta pracy, cz. 4, s. 16.

Oglądanie sytuacji przedstawionych na obrazkach. Układanie o nich zadań. Przedstawianie ich za pomocą liczmanów. Rysowanie po śladzie drogi Olka, Ady i dziadka do lasu.

- Zabawa ruchowa kształtująca postawę ciała – *Kwiatek rośnie*.

Dzieci w rozsypce, w siadzie skrzyżnym. Tułów pochylają do przodu, dłonie układają na podłodze. Na hasło: *Kwiatek rośnie*, dzieci powoli prostują tułów. Na hasło: *Kwiatek wyciąga się do słońca* – wyciągają ręce jak najwyżej. Na hasło: *Kwiatek więdnije*, dzieci powoli wracają do pozycji wyjściowej.

- Karta pracy, cz. 4, s. 17.

Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Rysowanie po śladach. Rysowanie tulipanów po śladach, bez odrywania kredki od kartki. Kolorowanie ich.

Kwiecień, tydzień 4

Dzień 4

Dbamy o przyrodę

Hodowla hiacyntów

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Łączenie śmieci z odpowiednimi pojemnikami. Instrumentacja wiersza Bożeny Formy <i>Dbaj o przyrodę</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32.	IV 18 IV 7 I 5
II.1. Założenie hodowli hiacyntów. Cele: zakładanie hodowli według instrukcji rysunkowej; wyrabianie u dzieci opiekuńczego stosunku do roślin. Zabawa ruchowa kształtująca postawę ciała – <i>Kwiatek rośnie</i> .	II 11, IV 9, IV 18 I 5
2. Sprzątanie ogrodu przedszkolnego i sadzenie młodego dębu. Cele: zachęcanie do dbania o swoje najbliższe środowisko; wyrabianie poczucia współodpowiedzialności za przyrodę. Zabawy na świeżym powietrzu: swobodne zabawy w ogrodzie przedszkolnym.	II 11, IV 18 I 5
III. Zabawa badawcza – oczyszczanie wody z wykorzystaniem prostego filtra. Burza mózgów – <i>W jaki sposób można oszczędzać wodę?</i> Rysowanie na temat: <i>Jaki piękny jest świat!</i>	IV 13, IV 19 IV 2 I 7, IV 8

Cele główne

- zakładanie hodowli według instrukcji rysunkowej,
- wyrabianie u dzieci opiekuńczego stosunku do roślin,
- zachęcanie do dbania o swoje najbliższe środowisko,
- wyrabianie poczucia współodpowiedzialności za przyrodę.

Cele operacyjne

Dziecko:

- odczytuje instrukcję, zakłada hodowlę hiacyntów,
- opiekuje się zasadzonym dębem,
- sprząta z kolegami/koleżankami ogród przedszkolny,
- dba o przyrodę (nie śmieci, nie łamie gałęzi...).

Przebieg dnia

I

- Karta pracy, cz. 4, s. 18.
Łączenie śmieci z odpowiednimi pojemnikami. Rysowanie butelek i słoików po śladach. Wyjaśnienie znaczenia słowa *recykling*.

- Instrumentacja wiersza Bożeny Formy *Dbaj o przyrodę*.

Dla każdego dziecka: rolka po ręczniku papierowym, dwie plastikowe butelki, puszka po napoju (wypełniona kaszą), szeleszcząca reklamówka, gazeta.

N. recytuje dzieciom wiersz, z zachowaniem odpowiedniego rytmu. Dzieci powtarzają go za N. Następnie łączą tę czynność z klaskaniem.

Podczas instrumentacji klaskanie zastępuje gra na instrumentach.

Kochamy naszą planetę,

*przecież na niej mieszkamy,
chcemy, by była piękna,
dlatego o nią dbamy.*

*Nie zaśmiecamy lasów,
w nich żyją zwierzęta,
to nasi przyjaciele,
każdy z nas o tym pamięta.*

Chcemy mieć czystą wodę

*w jeziorach i oceanach,
chcemy, by słońce świeciło
na czystym niebie dla nas.*

Dzieci:

uderzają butelkami w rytmie $\frac{3}{4}$ na raz
o podłogę, na *dwa, trzy* – butelką o butelkę,
potrząsają puszkami,
uderzają rolką o rolkę,
potrząsają puszkami,

zgniatają gazety,
potrząsają puszkami,
szeleszczą reklamówkami,
potrząsają puszkami,

uderzają butelkami w rytmie $\frac{3}{4}$ na raz
o podłogę, na *dwa, trzy* – butelką o butelkę,
potrząsają puszkami,
prostują zgniecione kule z gazet,
potrząsają puszkami.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32 (przewodnik, cz. 4, s. 170).

II

Zajęcia 1. Założenie hodowli hiacyntów.

- Karta pracy, cz. 4, s. 19.
Olek i Ada zakładają hodowlę hiacyntów. Oglądanie rysunków Ady i ich rozszyfrowywanie. Dzieci podają, jakie czynności należy wykonać:

- przygotować doniczkę z ziemią,
- włożyć do doniczki cebulkę hiacynta,
- podlać roślinę i umieścić w słonecznym miejscu,
- podlewać hiacynta co kilka dni.

Uzupełnianie rysunków tulipana według wzoru.

- Założenie hodowli przez dzieci.

Cebulki hiacyntów, ziemia ogrodnicza, konewka z wodą, łopatkę, doniczki.

Dzieci otrzymują doniczki, ziemię, cebulki hiacyntów. Pracują w parach (lub w większych grupach). Nabierają ziemię łopatkami do doniczek, wsadzają cebulki. Częściowo je przykrywają, podlewają wodą z konewki i umieszczają na parapecie okna.

Przez następne dni obserwują rozwijające się hiacynty.

- Zabawa ruchowa kształtująca postawę ciała – *Kwiatek rośnie* (przewodnik, cz. 4, s. 181).

Zajęcia 2. Sprzątanie ogrodu przedszkolnego i sadzenie młodego dębu.

Łopatki, taczki, miotły, grabie, rękawice ochronne, worki z napisem papier.

- Rozmowa na temat czystości ogrodu przedszkolnego.

– *Czy nasz ogród jest czysty?*

– *Czy wymaga posprzątania?*

N. proponuje posprzątanie ogrodu przedszkolnego.

- Podział dzieci na kilka zespołów.

Pokaz narzędzi przygotowanych do pracy: łopatek, taczki, mioteł, grabi, oraz rękawic ochronnych, worków; zwrócenie uwagi na zachowanie zasad bezpieczeństwa.

- Przydzielenie zadań poszczególnym zespołom.

- Zbieranie papierów i opakowań papierowych do worków z napisem **papier** (wspólne od czytanie).

- Zbieranie na taczki opakowań szklanych (z zachowaniem szczególnej ostrożności) i opakowań plastikowych, umieszczanie ich w odpowiednich pojemnikach.

- Grabienie drobnych odpadów – patyków, liści, małych kamieni; wrzucanie łopatkami do kosza.

- Zamiatanie ścieżek, chodników.

- Wypowiedzi dzieci na temat wykonanej pracy, jej użyteczności dla przedszkola, przedszkolaków.

- Oczyszczenie narzędzi pracy; dokładne umycie rąk.

- Sadzenie w ogrodzie dębu, którego hodowlę zapoczątkowały dzieci jesienią.

N. wykopuje dołek w wybranym miejscu, wkłada tam drzewko z ziemią z doniczki, w której roste; podlewa wodą, przysypuje ziemią i uklepuje ją wokół drzewka. Zrobienie przez N. wokół dębu płotka z patyków. Obserwowanie drzewka przez następne dni, tygodnie, miesiące; czasami podlewanie.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Swobodne zabawy w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Zabawa badawcza – oczyszczanie wody z wykorzystaniem prostego filtra.

Słoiki, pędzle ubrudzone w farbie, duża plastikowa butelka, nożyczki, szmatka flanelowa, gaza lub lignina, węgiel drzewny, żwirek, piasek.

Dzieci brudzą wodę w słoiku, płukając w niej pędzel ubrudzony w farbie. N. pokazuje sposób wykonania prostego filtra oczyszczającego wodę. Wyjaśnia dzieciom, że aby woda mogła być używana przez ludzi, oczyszcza się ją i uzdatnia. Wymaga to jednak wysiłku pracujących przy tym ludzi oraz specjalnych filtrów, co pociąga za sobą duże nakłady finansowe. Podkreśla konieczność oszczędzania wody.

N. przecina dużą plastikową butelkę na wysokości 1/3 od jej dna. Dolna część butelki będzie stanowiła zbiornik na oczyszczoną wodę. Drugą część butelki N. odwraca szyjką do dołu, a następnie wypełnia ją: szmatką flanelową, gazą lub ligniną, węglem drzewnym, żwirkiem, a na końcu – piaskiem. Warstwy te powinny zająć około połowy wysokości butelki, którą N. nakłada na część butelki stanowiącą zbiornik oczyszczonej wody. Do tak przygotowanego filtru dzieci wlewają brudną wodę ze słoika i obserwują jej filtrowanie. Patrzą, jak wygląda oczyszczona woda. (W ten sam sposób można oczyścić wodę przyniesioną z rzeki, stawu lub kałuży).

- Burza mózgów – *W jaki sposób można oszczędzać wodę?*

- Rysowanie na temat: *Jaki piękny jest świat!*

Dla każdego dziecka: wyprawka, karty do wypchnięcia – ze zwierzętami, z owocami, warzywami, roślinami, kredki, kartka.

Dzieci przedstawiają na rysunku piękno przyrody – roślin, zwierząt, wykorzystując obrazki zwierząt i roślin. Potem omawiają swoje prace.

Kwiecień, tydzień 4

Dzień 5

Dbamy o przyrodę

Lis i lornetka

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Rozmowa na temat wpływu zanieczyszczonego środowiska na rośliny, zwierzęta, ludzi. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32.	IV 2, IV 18 I 5
II.1. Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej <i>Lis i lornetka</i> . Cele: rozwijanie mowy; kształtowanie postawy proekologicznej. Zabawa ruchowa – <i>Leśny strumyk</i> .	II 11, IV 5, IV 18 I 5
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 16. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie, zabawa ruchowa – <i>Skok, obrót i skok</i> , zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.	I 8 I 5, IV 18
III. Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby <i>Dzień Flagi</i> . Wykonanie chorągiewki z kolorowego papieru. Zabawa ruchowa – <i>Ziemia, woda, powietrze</i> .	III 6, IV 5, IV 10 I 7, IV 8 I 5

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- kształtowanie postawy proekologicznej,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- dba o przyrodę,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Rozmowa na temat wpływu zanieczyszczonego środowiska na rośliny, zwierzęta, ludzi.

Obrazki pokazujące zanieczyszczenie środowiska.

N. pokazuje obrazki (np. ścieki z fabryki spływające do rzeki) i pyta:

- *Co się stanie z rybami z tej rzeki?*
- *Co się stanie, jeżeli rybak złowi te ryby i je potem spożyje po usmażeniu?*
- *Kto tutaj był truciцеlem?*

Obrazek – zniszczony las, widać wyniszczone zwierzęta, w tle znajdują się dymiące kominy dużego zakładu.

N. pyta:

- *Co się stało z lasem?*

- Co się stało ze zwierzętami, dla których był on domem?
- Kto tu zawinił?
- Jak można przeciwdziałać skutkom zanieczyszczenia otaczającej nas przyrody?
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 32 (przewodnik, cz. 4, s. 170).

II

Zajęcia 1. Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej *Lis i lornetka*.

- Przypomnienie przez dzieci, jak należy zachowywać się w lesie.

N. następnie pyta:

- *Dlaczego należy tak się zachowywać?*

- Ćwiczenia oddechowe – *Las pachnie żywicą*.

Dzieci są ustawione w luźnej gromadce naprzeciw otwartego okna. Wykonują długi wdech nosem, a następnie wydech powietrza ustami.

(Pod oknem rosną drzewa, krzewy, a nie przebiega ulica).

- Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej *Lis i lornetka*.

Książka (s. 66–69) dla każdego dziecka.

N. czyta opowiadanie, a dzieci oglądają ilustracje.

Przedszkolaki bardzo lubią wycieczki. Odwiedziły już zoo, ogród botaniczny i Muzeum La-lek. Tym razem grupa Ady wybrała się do lasu na lekcję przyrody, bo nauka w terenie jest znacznie ciekawsza niż zwykle opowieści. Dzieci koniecznie chciały obejrzeć paśniki dla zwierząt.

W świecie zwierząt nastąpiło wielkie poruszenie.

– Schowajcie się! – krzyknął płochliwy zając. – Idą tu małe człowieki!

– Nie mówi się człowieki, tylko ludzie – poprawiła go łania, spokojnie przeżuując młode pędy drzew iglastych.

– Na pewno zaatakują kijkami nasze mrowiska! – pisnęły przerażone mrówki. – Kiedyś wielki dwunożny człowiek podeptał nasze całe królestwo!

– Pobiegnę wywęszyć, jakie mają zamiary – oznajmił lis i ruszył przed siebie, wymachując puszystą kitą.

– Boimy się hałasu – pisnęły zajączki, tuląc się do uszatej mamy.

– Tydzień temu ludzkie istoty zostawiły w lesie pełno śmieci: puszki, sreberka po czekoladzie i butelki! – krzyknął oburzony borsuk. – Chyba nie wiedzą, że kiedy słońce rozgrzeje zbyt mocno szklaną butelkę, to może wywołać pożar lasu!

– To straszne! – oburzyła się wiewiórka. – Zaraz przygotuję pociski z orzechów i będę nimi rzucać. Pac! Pac!

W tej samej chwili zza drzew wyłonił się jeleni i dostojnym krokiem zbliżył się do paśnika.

– Witam państwa – przywitał się. – Słyszałem, że boicie się ludzi. Powiem wam, że bać się należy myśliwych, którzy mają strzelby, ale nie ludzkich dzieci, bo one mają dobre serca.

– Tiuu, tiuu! My znamy te maluchy! – odezwały się ptaki. – Zimą sypią dla nas ziarenka i szyszkę słoninę w karmnikach, żebyśmy nie zamarzły z głodu.

Nadbiegł zziębnięty lis i, łapiąc oddech, wysapał:

– Kochani, nie ma się czego bać! Te człowieki to bardzo miłe stworzenia.

– Nie mówi się człowieki, tylko ludzie – po raz drugi odezwała się łania.

– No dobrze, ludzie. Duże stworzenie w spódnicy mówiło do nich „moje kochane przedszkolaki” czy jakoś tak... Urządzili sobie piknik na polanie, a potem posprząтали wszystkie śmieci. Na trawie nie został ani jeden paperek po kanapkach, ciastkach i cukierkach. Wszystkie butelki po sokach i pudełeczka po jogurtach wyrzuciły na parking do wielkiego kosza na śmieci.

– A nie krzyczały? – szepnęły wciąż wystraszone zajączki.

– Ależ skąd! One dobrze wiedziały, że w lesie trzeba być cicho, żeby nas nie płoszyć.

– O! To znaczy, że szanują nas i las – powiedziała do rymu pani zającowa.

– Szanować las najwyższy czas! – odpowiedzieli chórem zwierzęta.

Tego dnia dzieci wróciły z wycieczki bardzo zadowolone. Nauczycielka pochwaliła wszystkie za to, że w lesie zachowywały się tak, jak należy: nie hałasowały, nie niszczyły mrowisk i nor, nie zrywały żadnych roślin bez zgody pani i pięknie posprzątały po zakończonym pikniku.

– A może narysujecie to, co najbardziej zapamiętaliście z dzisiejszej wycieczki? Zrobimy wystawę o lesie.

– Tak! Chcemy!

– Ja namaluję wiewiórkę – ucieszyła się Zuzia.

– I ptaszki.

– A ja narysuję mech – postanowił Jacek.

Pani rozdała dzieciom kartki, kredki i farby. Sama też postanowiła coś namalować.

Powstały prawdziwe dzieła sztuki: drzewa iglaste oświetlone słońcem, wiewiórka, ślady kopytek, zielona polana i ptaszki na gałęziach. Jacek namalował czarną plamę i oznajmił wszystkim, że to jest nora niedźwiedzia. Ada narysowała lisa trzymającego w łapkach jakiś dziwny przedmiot.

– Co to jest? – zapytała Kasia.

– To jest lis – odpowiedziała Ada, chociaż uznała, że bardziej przypomina psa niż lisa.

– A co on trzyma?

– Lornetkę – odpowiedziała Ada.

– Lornetkę? Przecież lisy nie używają lornetek – stwierdził Piotrek. – Nie widziałem tam żadnego lisa.

– A ja widziałam – odparła Ada. – Cały czas nas podgląda!

– Naprawdę?

– Naprawdę. Ciągłe nas obserwował, a zza drzewa wystawała jego ruda kita.

– To dlaczego nam nie powiedziałaś?

– Nie chciałam go spłoszyć. Widocznie sprawdzał, czy umiemy się dobrze zachować w lesie.

– Pewnie, że umiemy! – stwierdził Piotrek.

Nauczycielka zebrała wszystkie obrazki i przyklepiła je do specjalnej tablicy.

– Jaki tytuł nadamy naszej wystawie? – zapytała dzieci.

Było wiele propozycji, ale najbardziej spodobał się wszystkim pomysł Ady: „Czas szanować las”. Jednak największe zdziwienie wywołał rysunek nauczycielki.

– Dlaczego pani powiesiła pustą kartkę? – zdziwiły się dzieci.

– Ona nie jest pusta – uśmiechnęła się tajemniczo pani.

– Przecież pani nic nie narysowała...

– Narysowałam w wyobraźni. Mój rysunek przedstawia leśną ciszę.

Oj, nasza pani zawsze nas czymś zaskoczy!

- Rozmowa na temat opowiadania.
- Jak zwierzęta przyjęły obecność dzieci w lesie?
- Dlaczego zwierzęta bały się dzieci?
- Co powiedziały o dzieciach zwierzęta, które je obserwowały: jeleni, ptaki, lis?
- Co zrobiły dzieci po powrocie do przedszkola?
- Kogo narysowała Ada? Dlaczego?
- Co narysowała pani? Co przedstawiał jej rysunek?
- Ćwiczenia z tekstem.

Książka (s. 66–69) dla każdego dziecka.

Dzieci słuchają tekstu czytanego przez N. lub przez 6-latkę.

Dzieci czytają głośno teksty umieszczone pod ilustracjami do opowiadania.

- Zabawa w leśne echo.
N. wyklaskuje lub wytupuje dowolne rytmy, a dzieci powtarzają je jak echo.
- Rozmowa na temat zależności występujących w świecie przyrody.
 - *Kto jest ważniejszy w przyrodzie: rośliny czy zwierzęta?*
 - *Czy zwierzęta mogłyby żyć, gdyby nie było roślin?*
- Nauka krótkiej rymowanki.

Bębenek.

Po nauczaniu się rymowanki dzieci wypowiadają ją w rytmie wystukiwanym przez N. na bębnie.

*Lasy to płuca ziemi
i o nie dbamy.
Nie niszczymy ich,
nie śmiejemy w nich.
Tylko w ciszy patrzymy
i głęboko... oddychamy.*

- Zrobienie wystawy związanej z lasem.

Dla każdego dziecka: kartka, kredki.

Rysowanie przez dzieci tego, co kojarzy im się z lasem.

Po wykonaniu prac i omówieniu ich przez autorów N. wiesz je w kącie dla rodziców.

- Zabawa ruchowa – *Leśny strumyk* (przewodnik, cz. 4, s. 171).

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 16 (przewodnik, cz. 4, s. 156).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie.
Dzieci obserwują drzewa, krzewy, zwierzęta, starają się dostrzec zachodzące w przyrodzie zmiany.
- Zabawa ruchowa – *Skok, obrót i skok*.
Rolka po papierze toaletowym dla każdego dziecka.
Dzieci stoją, stopy mają złączone, rolka po papierze toaletowym leży poziomo przed każdym dzieckiem. Wykonują przeskoki obunóż przez rolki w przód. Przed każdym skokiem odwracają się, ustawiając się przodem do przyboru. Utrudnienie: dzieci wykonują przeskoki obunóż przez rolki, w przód i w tył.
- Zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.

III

- Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby *Dzień Flagi*.
Książka (s. 70–71) dla każdego dziecka.

W przedszkolu gruchnęła wieść, że zbliża się Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej i wszystkie przedszkolaki będą malować chorągiewki.

- *A po co? – spytała Lenka.*
- *Na jaki kolor? – chciał wiedzieć Alan.*
- *Na czerwony – powiedział Szymek.*
- *Nie. Na biały – sprostowała Ada.*
- *A po co? – ponownie spytała Lenka.*
- *Będziemy z nimi maszerować. Flagi byłyby dla was za ciężkie – wyjaśniła pani.*
- *Tylko wojsko maszeruje. My nie jesteśmy wojskiem – zauważył Alan.*

– Ale jesteście Polakami, a to dzień poświęcony naszej polskiej fladze. Z tej okazji możemy nawet maszerować – powiedziała z uśmiechem pani. – Drugiego maja przemaszujemy przez całe osiedle.

– Dostaniemy prezenty? – zapytał Hubert.

– To Dzień Flagi, a nie Dzień Dziecka – zauważył Szymek.

Hubert się naburmuszył. Jednak musiał przyznać, że Szymek ma rację. Jeśli już wręczać prezenty, to polskiej fladze, a nie przedszkolakom, którzy z pewnością nie są ani flagami, ani chorągiewkami.

Wszyscy lubią malować, więc chwilę później Ada, jej koleżanki i koledzy z zapalem przystąpili do pracy. Jednak malowanie chorągiewek nie było wcale proste. Wymagało szczególnej uwagi. Ci, którzy się zagapili i zamalowali na czerwono więcej niż połowę chorągiewki, musieli malować od nowa. Bo przecież chorągiewka w polskich barwach powinna być tylko w połowie czerwona. Ada też nie od razu była zadowolona ze swojej pracy.

– Dobrze, że na chorągiewkach nie trzeba malować komarów. Komary są strasznie trudne do wykonania – pocieszyła ją Lenka.

– Muchy też – dodała Ada. I poczuła ulgę, że nie musi malować ani mrówek, ani much, tylko czerwony pas na białej chorągiewce.

W Dniu Flagi przedszkolaki z przedszkola Ady wzięły udział w radosnym marszu po osiedlu. Każde dziecko niosło dumnie własnoręcznie wykonaną białą-czerwoną chorągiewkę. Dzieci machały nimi, aż furczało. Ada widziała las rąk przed sobą i czuła, że wszyscy, ona także, robią coś bardzo ważnego. Żałowała, że nie widzą jej rodzice i Olek, i babcia z dziadkiem. Przechodnie z podziwem patrzyli na maszerujących.

– O, widzę, że mali Polacy też świętują – pochwaliła ich jakaś pani w sukience w paski.

Ada czuła dumę, że mieszka w Polsce, że maszeruje z białą-czerwoną chorągiewką i że jest Polką – może trochę małą, ale co tam: przecież kiedyś urośnie.

– Będę wtedy maszerowała z dużą flagą, żeby było ją widać aż z kosmosu – powiedziała.

– Nasze chorągiewki też widać – zapewniła ją Lenka.

Ada i Lena podniosły swoje chorągiewki jeszcze wyżej i pomachały kosmonautom i kosmitom. Niech wiedzą, że polska flaga świętuje, a z nią świętują mali Polacy.

N. rozmawia z dziećmi na temat opowiadania. N. pyta:

- Po co przedszkolaki malowały flagi?
- Jak czuła się Ada, maszerując 2 maja z kolegami i koleżankami i machając chorągiewką?
- Z czego była dumna?

- Ćwiczenia z tekstem.

Książka (s. 70–71) dla każdego dziecka.

Dzieci słuchają tekstu czytanego przez N. lub przez 6-latkę.	Dzieci czytają głośno teksty umieszczone pod ilustracjami do opowiadania.

Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej to polskie święto obchodzone 2 maja, wprowadzone na mocy ustawy z 20 lutego 2004 roku, by propagować wiedzę o Polskiej tożsamości oraz symbolach narodowych. Flaga składa się z dwóch poziomych pasów: białego i czerwonego. Pierwszy symbolizuje czystość i niepokalanie, drugi – odwagę i waleczność. Oficjalnie flaga została uznana za symbol narodowy w 1919 roku, w rok po uzyskaniu przez Polskę niepodległości.

- Wykonanie chorągiewki z kolorowego papieru.
Dla każdego dziecka: paski papieru – białego i czerwonego, klej, patyczek (taki jak do balonów).
Dzieci skleją paski papieru, dokleją patyczek. Wykonane chorągiewki zabierają do domów.
- Zabawa ruchowa – *Ziemia, woda, powietrze*.
Dzieci stoją w rozсыpcе, zwrócone twarzami do N.
 - Na hasło: *Ziemia* – dotykają dłońmi podłogi, jednocześnie przykucając.
 - Na hasło: *Woda* – chwytają się dłońmi za kolana.
 - Na hasło: *Powietrze* – wskazują przestrzeń nad głową.N. podaje hasła w różnej kolejności. To dziecko, które się pomyli, odchodzi od zabawy.

Propozycje zabaw i aktywności z użyciem wybranych tablic demonstracyjnych (do wykorzystania według wyboru N.)

! **Dodatkowe materiały do pracy z tablicą są dostępne na płycie *Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska.***

Tablica 19 – LAS TROPIKALNY

Zwierzęta z dżungli i sawanny

Cele główne:

- poznawanie, w sposób pośredni, zwierząt z różnych stref klimatycznych (zwierząt egzotycznych),
- wyjaśnianie roli ogrodów zoologicznych.

- Oglądanie zdjęć zwierząt egzotycznych i opisywanie ich wyglądu.

Tablica demonstracyjna 19.

- Nazywanie zwierząt egzotycznych przedstawionych na zdjęciach. Dzieci nazywają zwierzęta, które są im znane. N. podaje poprawne nazwy pozostałych zwierząt: leniwiec, okapi, mandryl, goryl, leopard, kameleon, pyton zielony, krokodyl, pirania, tukan, koliber, papuga ara, pająk ptasznik, motyl nocny pawica atlas.
- Rozmowa na temat charakterystycznych cech wybranych zwierząt egzotycznych – zwrócenie uwagi na ich przystosowanie się do warunków, w jakich żyją (ubarwienie, budowa, wielkość).
 - Które zwierzę kamufluje się, zmieniając kolor?
 - Które zwierzę najbardziej przypomina człowieka?
 - Jakiej wielkości jest koliber?
 - Jak nazywa się zwierzę spokrewnione z żyrafą, które ma pręgi przypominające furto zebry?
 - Jak porusza się leniwiec?
 - Do jakiej rodziny zwierząt należą: pyton zielony (węże), krokodyl (gady), pirania (ryby), ptasznik (pająki), pawica atlas (motyle)?
 - Gdzie w Polsce możemy zobaczyć zwierzęta egzotyczne? (W ogrodzie zoologicznym).
 - Co to jest ogród zoologiczny? (Ogród zoologiczny to rodzaj parku, w którym hoduje się zwierzęta; pełni funkcję edukacyjną i rekreacyjną oraz chroniącą gatunki zwierząt zagrożonych wyginięciem).

Leniwiec – zwierzę z mocnymi kończynami i bardzo długimi pazurami, na których trzyma się, wisząc na gałęzi drzewa. Leniwiec jest roślinożercą. Jego środowisko to las równikowy Ameryki Południowej i Ameryki Środkowej.

Okapi leśne – żyje w Afryce. Ma pręgi przypominające futro zebry, ale najbliższym spokrewnionym jest z żyrafą.

Mandryl – jest największą małpą (po człekokształtnych gorylach, szympanсах i orangutanach). Samce mają charakterystyczne ubarwienie. Twarz i modzele siedzeniowe mają wyraźnie – niebiesko, czerwono i fioletowo – ubarwienie. Młode oraz samice są bardziej brązowe niż samce i nie mają takich jak one akcentów barwnych.

Goryl – największa spośród współcześnie żyjących małp naczelnych; zaliczany jest do człekokształtnych. Jest zwierzęciem roślinożernym, zamieszkuje lasy tropikalne w Afryce.

Lampart – gatunek ssaka z rodziny kotowatych. Czwararty pod względem wielkości kot świata (po tygrysie, lwie i jaguarze). Występuje w Afryce i Azji.

Kameleon – słynie ze zdolności do zmiany ubarwienia, długiego języka i oryginalnego kształtu ciała. Ma chwytny ogon i palce, którymi przytrzymuje się gałęzi. Występuje w Afryce i na Madagaskarze.

Pyton zielony – średniej wielkości wąż – dusiciel, o zielonym ubarwieniu. Zamieszkuje lasy deszczowe Nowej Gwinei, otaczające wyspy, będące częścią Indonezji, oraz północną Australię.

Krokodyl – duży gad drapieżny wodzący ziemno-wodny tryb życia. Świetnie pływa. Ma grubą skórę pokrytą łuskami. Zamieszkuje Afrykę, Amerykę, południowe tereny Azji.

Pirania – gatunek słodkowodnej, drapieżnej ryby zaliczanej do bardzo agresywnych i niebezpiecznych, również dla ludzi. Występuje w rzekach wschodniej Brazylii.

Tukan – ptak, który charakteryzuje się dużym, lekkim dziobem. Zamieszkuje Amerykę Południową.

Kolibier – jest najmniejszym ptakiem występującym na kuli ziemskiej – żyje w Ameryce Środkowej i Ameryce Południowej. Żywi się głównie nektarem kwiatowym. Może latać z prędkością 120 km/h.

Ara – duży ptak z rodziny papug. Występuje w Ameryce Południowej. Charakteryzuje się bardzo długim ogonem, kolorowym upierzeniem oraz dużym dziobem. Gdy jest podekscytowana, jej policzki mogą się rumienić. Odżywia się owocami i orzechami (kruszy skorupę, a następnie wydobywa zawartość językiem). Łatwo się oswaja. Może uczyć się naśladować ludzką mowę.

Ptasznik olbrzymi – gatunek dużego, drapieżnego pająka, który dorasta do 10 cm, a rozpiętość jego odnóży sięga do 26 cm. Naturalnie występuje jedynie w wilgotnych lasach Brazylii.

Pawica atlas – nocny motyl uznawany za największą ćmę świata. W naturze występuje w Azji Południowo-Wschodniej, w południowych Chinach i Indonezji. Jego ubarwienie przypomina głowę węża, zapewne dla zmylenia i odstraszenia napastników.

- Zabawa bieżna *Wąż* (stara chińska zabawa).

Dzieci dobierają się w 5-osobowe lub 6-osobowe grupy. Ustawiają się w rzędzie jedno za drugim. Udają węża, którego głowa chce dotknąć ogona, ale ogon nie chce dać się złapać. Pierwsze dziecko w rzędzie chce dotknąć ostatniego. Gdy mu się to uda, przechodzi na koniec i zabawa trwa dalej.

- Ćwiczenia słuchu fonematycznego.

Tablica demonstracyjna 19.

- Rytmiczny podział na sylaby nazw zwierząt egzotycznych podanych przez N.

Np. *o-ka-pi*, *le-ni-wiec*, *kro-ko-dyl*, *ko-li-ber*...

- Syntezowanie nazw zwierząt egzotycznych, które – podzielone na głoski – powiedział N.

Np.: *a-r-a* (ara), *o-k-a-p-i* (okapi), *t-u-k-a-n* (tukan), *l-e-n-i-w-i-e-c* (leniwiec)...

Dzieci wypowiadają nazwę zwierzęcia i wskazują je na tablicy demonstracyjnej.

- Zabawa ruchowa *Zwierzęta do zwierząt*.

Tamburyn.

Dzieci są zwierzętami. Poruszają się parami po sali przy dźwiękach tamburynu. Podczas prze-rwy w grze N. wydaje polecenia, np.: *Ręce do rąk. Plecy do pleców. Kolana do kolan* itp. Na hasło: *Zwierzęta do zwierząt*, następuje zmiana partnerów, zwierzęta szukają nowych par.

Propozycja dodatkowa

Wzbogacanie wiedzy o zwierzętach egzotycznych na przykładzie małp i papugi ary, sfilmowanych w ich naturalnych środowiskach.

- Oglądanie filmu edukacyjnego *Małpa*.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 19.

- Oglądanie filmu edukacyjnego *Papuga*.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 19.

Cele główne:

- zachęcanie do obserwowania przyrody w różnych porach roku, w różnych miejscach i w różnym czasie,
- poznawanie budowy lasu.
- Słuchanie opowiadania Marzeny Czarnowskiej-Mazurek *Jak skały zmieniały się w glebę*.
Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 20.

Dawno, dawno temu nasza planeta była niemal w całości pokryta skałami. To nie był teren przyjazny dla roślin, nawet tych najbardziej wytrwałych i mało wymagających. Skały były zbyt twarde, by rośliny mogły zapuścić w nich korzenie.

Na pomoc przybyły wiatr, słońce i woda. Wiatr i słońce sprawiały, że skały kruszyły się, rozpadały na coraz drobniejsze kawałki. Padający deszcz splukiwał ze skał drobinki i niósł je najdalej jak mógł. Drobinki skalne stawały się coraz bardziej miękkie.

Po wielu, wielu latach na tak przygotowanym gruncie pojawiły się pierwsze rośliny – mchy i porosty. Potem już było łatwiej. Pojawiało się coraz więcej roślin, coraz więcej też ich usychało, a tym samym dostarczało glebie potrzebnych składników.

W ten sposób powstała urodzajna gleba. Rozwijają się w niej rośliny: zarówno te pożyteczne, jak i chwasty, oraz zamieszkują ją liczne zwierzęta: mrówki, krety, myszy, owady.

(Opowiadanie pochodzi z e-podręcznika do EW na licencji CC-BY-3.0 www.epodreczniki.pl Klasa 2, wiosna, blok 27, temat 121, plansza 2)

- Rozmowa na temat opowiadania.

Tablica demonstracyjna 20.

N. pyta:

- *Z czego powstała gleba?* (Ze skał, które się kruszyły pod wpływem wody, wiatru i stawały się miękkie).
- *Do czego jest potrzebna gleba?* (Do rozwoju roślin i jako mieszkanie dla zwierząt).
- *Nazwijcie zwierzęta, które widzicie na tablicy.* (Dzieci wymieniają nazwy zwierząt: lis, mysz, mrówki, pszczoły, ważka, biedronka, dzięcioł).
- *Które zwierzęta mają swoje mieszkania pod ziemią?* (Kret, dżdżownica, mrówki, mysz, lis).

N. wskazuje na tablicy kreta, młode kreta, kretowisko, tunele i mówi:

Kret ma silne, łopatomate łapy z mocnymi, zagiętymi do tyłu, pazurami. Są one przystosowane do kopania podziemnych tuneli. Ma małe oczy, niewrażliwe na światło, i dlatego uważa się, że kret jest ślepy. Odżywia się dżdżownicami, larwami owadów i drobnymi kręgowcami, które lokalizuje dzięki czułemu słuchowi oraz włosom czuciowym na pysku i ogonie, czułym na drgania. Podczas wykopywania tuneli ziemię wypycha na powierzchnię, tworząc kopce zwane kretowiskami. Między tunelami tworzy komory, które służą mu za spiżarnie. Jest też komora, w której rodzą się młode.

N. zadaje pytania:

- *Jak nazywa się kopiec ziemi utworzony przez kreta?* (Kretowisko).
- *Czym odżywia się kret?*
- *Jak nazywa się mieszkanie mrówek?* (Mrowisko).
- *Czy mieszkanie mrówek, czyli mrowisko, znajduje się tylko na powierzchni ziemi?*
- *Jak nazywa się mieszkanie lisa i myszy?* (Nora, norka).
- *Co dają zwierzętom drzewa i gleba?* (Schronienie, pożywienie).

- Ćwiczenia słuchu fonematycznego.
- Dzielienie na sylaby nazw mieszkań zwierząt, z jednoczesnym klaskaniem: *ko-mo-ra, mro-wi-sko, no-ra...*
- Wybrzmiewanie pierwszej głoski z nazw zwierząt, np. kret (k), mrówka (m), lis (l), mysz (m).
- Wybrzmiewanie ostatniej głoski z nazw zwierząt, np. kret (t), mrówka (a), lis (s), biedronka (a).
- Zabawa rytmiczna, uspokajająca – *Dzięcioł* (według Małgorzaty Markowskiej).

Skakanki.

Dzieci w przysiadzie, trzymają w dłoniach rączki skakanek. Wypowiadają słowa rymowan-ki, uderzając rytmicznie rączkami skakanek o siebie, przed sobą (cztery razy) i o podłogę, po bokach tułowia (cztery razy), na zmianę.

*Dzięcioł w korę drzewa stuka,
pożywienia sobie szuka.*

*Dzięcioł twardy dziobek ma,
świetnie sobie radę da.*

- Poznawanie rodzajów lasu.
 - *Co to jest las?* (Las to zbiór roślin, w którym najważniejszą rolę pełnią drzewa. One decydują o warunkach życia innych roślin i zwierząt).
 - *Jakie znacie rodzaje drzew?* (Drzewa liściaste, drzewa iglaste).
 - *Jak nazywamy las, w którym rosną drzewa liściaste/drzewa iglaste?*
- Oglądanie filmu edukacyjnego *Las liściasty*.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 20.

 - *Dlaczego w lasach liściastych kwitną wiosenne kwiaty?* (Na wiosnę, kiedy na drzewach nie ma jeszcze liści, rośliny, np. kwiaty wiosenne: zawilce, przylaszczki, przebiśniegi, otrzymują słońce i wilgoć, dlatego bujniej się rozwijają).
- Oglądanie filmu edukacyjnego *Las iglasty*.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 20.

 - *Jakie drzewa rosną w lasach iglastych?* (Sosny, jodły, modrzewie, świerki).
 - *Dlaczego w lasach iglastych nie kwitną wiosenne kwiaty?* (Drzewa iglaste, z wyjątkiem modrzewia, nie zrzucają igieł na zimę i dlatego nasłonecznie pod nimi jest tak samo przez cały rok).

Cele główne:

- poznawanie składników marcowej pogody,
- dostrzeganie pożytecznej roli wiatru i niszczycielskiej działalności wiatru.

- Oglądanie filmu edukacyjnego *Deszcz*.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 7.

- Słuchanie wiersza Pawła Beręsewicza *Parasol*.

*Już celuje czarna chmurka,
kusi Kuby ją fryzurka,
kusi Julki ją koszulka,
taka to już chmurki rółka.
Lubi spuszczać z nieba deszcze.
Idą dzieci, suche jeszcze,
ale w dół już kropla leci.
Zaraz mokre będą dzieci!*

*Zaraz wartki potok spłynie
po ubraniu i czuprynie!
Nagle chmurka krzyczy: „Hola!
Nie otwierać parasola!”
Ale kropla kap! – na płótno.
Plum! – i czarnej chmurce smutno,
chlap! – bo znowu przyznać musi,
plask! – że Julka z Kubą susi.*

(Wiersz pochodzi z e-podręcznika do EW na licencji CC-BY-3.0 www.epodreczniki.pl
Klasa 1, jesień, blok 11, temat 58, plansza 2)

- Burza mózgów: *Co by było, gdyby ciągle padał deszcz? Co by było, gdyby nie było deszczu?*

Tablica demonstracyjna 7.

N. zapisuje propozycje dzieci.

Wskazywanie odpowiednich zdjęć na tablicy demonstracyjnej.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Słońce i deszcz*.

Na hasło: *Słońce świeci*, dzieci poruszają się swobodnie po sali. Hasło: *Deszcz*, jest sygnałem do przysiadu, stukania palcem o podłogę i rytmicznego powtarzania słów: *kap, kap, kap*.

- Słuchanie krótkiego opowiadania Grażyny Śliwy *Mokro, ale kolorowo!*

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 7.

Tomek z Józkiem chcieli pobawić się na podwórku. Nagle zrobiło się ciemno i zagrzmiało. Tomek wystraszył się, bo nadciągała burza. Na niebie pojawiły się błyskawice. Grzmoty robiły dużo hałasu. Chłopcy patrzyli przez okno, ale najchętniej schowaliby się w szafie. Lunął deszcz. Po deszczu zjawiała się na niebie wspaniała, kolorowa tęcza.

(Tekst pochodzi z e-podręcznika na licencji CC-BY-3.0 www.epodreczniki.pl

Klasa 1, wiosna, blok 27, temat 134, plansza 5)

N. pyta:

- *Jakie są oznaki zbliżającej się burzy?*

N. wyjaśnia, jak powstaje burza.

Burza to zjawisko, któremu towarzyszy szybki rozwój ogromnych, gęstych chmur burzowych oraz wilgotny, chłodny wiatr. Dość chłodne powietrze, gdy tylko dotrze do powierzchni ziemi, zaczyna rozprzestrzeniać się na boki, dlatego zwykle przed burzą wieje chłodny wiatr. Wkrótce potem niebo przeszywa błysk, rozlega się grzmot i spada ulewny deszcz.

- Oglądanie filmu edukacyjnego *Dlaczego wieje wiatr?*

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 7.

- *Co to jest wiatr?*

Wiatr to poziomy ruch powietrza względem powierzchni ziemi, spowodowany różnicą ciśnienia atmosferycznego. Określa się dwie jego cechy – prędkość i kierunek.

– *Do czego jest wykorzystywany wiatr?*

– *Jakie mogą być skutki wiatru?*

- Zabawa ruchowa *Wietrzyk i wichura*.

Na hasło: *Wietrzyk*, dzieci delikatnie poruszają chustkami trzymanymi w uniesionych nad głowami rękach i cichutko szumią. Hasło: *Wichura*, jest sygnałem do poruszania chustkami i całym tułowiem, i naśladowania głośnego szumu wiatru.

Propozycje dodatkowe

- Zabawa badawcza – *Tęcza*.

W słoneczny dzień N. napełnia miskę wodą i umieszcza w niej ukośnie lusterko. Miskę stawia na wprost okna, tak aby światło padało na lusterko. Następnie między oknem a miską przesuwa arkusz białego papieru dotąd, aż pojawi się na nim tęcza.

- Zabawa *Masaż*.

Dzieci siedzą w kole, jedno za drugim, wykonują ruchy na plecach siedzącej z przodu osoby:
kropi deszcz – klepią ją delikatnie opuszkami palców,
pada deszcz – klepią ją mocniej opuszkami palców,
pada grad – klepią ją pięściami,
błyska się – kreślą kształt błyskawicy,
burza – klepią ją całymi dłońmi,
tęcza – przesuwiają dłonie w prawo i w lewo.

Cele główne:

- poznawanie zachowań ptaków wiosną – budowanie gniazd, składanie jaj, wylęganie się młodych, dbanie o nie,
- rozwijanie mowy i myślenia.
- Zabawa *Cieszę się, że przyszła wiosna, bo...*
Dzieci siedzą w kole. Kolejno mówią, dlaczego cieszą się, że przyszła wiosna. Zabawę inicjuje N., mówiąc: *Cieszę się, że przyszła wiosna, bo wszystko budzi się do życia.*
- Słuchanie wiersza Marii Konopnickiej *Jaskółka*.
Podczas mówienia wiersza przez N. dzieci, na sygnał, naśladują odgłosy piskląt: *pi, pi, pi.*

*Czarna jaskółeczka
do gniazdeczka leci.
– Pi! Pi! Pi! Pi!
– krzyczą głodne dzieci.
Czarna jaskółeczka
robaczki przynosi.
– Pi! Pi! Pi! Pi!
Każde o nie prosi.
Czarna jaskółeczka
karmi dziatki swoje.
– Pi! Pi! Pi! Pi! Pi!
– krzyczą wszystkie troje!
Czarna jaskółeczka
po muszki już leci.
– Pi! Pi! Pi! Pi!
– krzyczą głodne dzieci.*

- Rozmowa o ptasich gniazdach, składaniu w nich jaj i wysiadywaniu piskląt.
- **Tablica demonstracyjna 21.**
- *Dlaczego ptaki budują gniazda?* (N. mówi dzieciom, że ptaki są jajorodne, czyli ich młode wykluwają się z jaj).
- *Z czego ptaki budują gniazda?* (Do budowy gniazd ptaki wykorzystują: trawę, gałązki, liście (w tym igły), mech, porosty, bawełnę, pajęczynę, kokony, sierść, pióra, nici, papier).
- *Gdzie ptaki budują gniazda?*
- *Czy wszystkie ptaki budują gniazda?*
- *Co się dzieje z ptakami, gdy wyklują się z jajek?* (Swobodne wypowiedzi dzieci: rosną, uczą się latać, dorastają, zakładają swoje rodziny i gniazda).
- Oglądanie zdjęć przedstawiających jaja różnych ptaków, porównywanie ich wielkości.

Tablica demonstracyjna 22.

N. wskazuje zdjęcia jaj i odczytuje nazwy ptaków, do których one należą. Dzieci określają wielkość i kolorystykę jaj.

- Zabawa badawcza *Co jajko ma w środku?*
- Oglądanie jajka, potrząsanie nim, rozbijanie go.
- Poznanie budowy jajka. (Białko, żółtko, skorupka).

- Zabawa ruchowa *Jaskółki*.

Obręcze.

N. rozkłada na podłodze kilka obręczy. Mówi tekst (autor tekstu nieznany):

Na polu chatka, do chatki ścieżka.

Pod dachem, w gniazdku, jaskółka mieszka.

Małe pisklęta nie chcą być same,

cichutko piszczą, wołają mamę.

Dzieci są małymi jaskółkami. Biegają pomiędzy obręczami (gniazdkami) i naśladują głos piskląt: *pi, pi, pi* (umiarkowanym głosem). Gdy N. skończy mówić, jaskółki wchodzi do gniazd. W gnieździe nie może być więcej niż cztery jaskółki.

- Oglądanie zdjęć ptasich piór, zapoznanie z ich budową.

Tablica demonstracyjna 22.

N. wyjaśnia: *Pióro ptaka składa się z elastycznej osi oraz promyków, które od niej odchodzą z jednej i z drugiej strony, i nie łączą się ze sobą. Na skrzydłach ptaki mają pióra zwane lotkami, dzięki którym latają. Z ogona wyrastają pióra zwane sterówkami. One pozwalają ptakom utrzymać równowagę.*

Dzieci wyrażają swoje spostrzeżenia na temat zdjęć przedstawiających pióra.

Tablica 22 – WĘDRÓWKI PTAKÓW

Wiosenne powroty

Cele główne:

- obserwowanie zmian zachodzących przed zbliżającą się wiosną – powracające ptaki,
- oglądanie filmów przedstawiających różne środowiska przyrodnicze.

- Oglądanie filmu edukacyjnego *Ptaki*.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 22.

Wymienianie nazw ptaków: które odlatują od nas do ciepłych krajów na zimę, pozostają u nas, przylatują do nas na zimę.

- Rozmowa na temat prezentacji umieszczonej z lewej strony tablicy demonstracyjnej.

Tablica demonstracyjna 22.

N. pyta:

- *Dlaczego ptaki odlatują jesienią do ciepłych krajów?*

N. mówi:

- *To jest mapa. Zaznaczono na niej, skąd wracają do nas ptaki, które odleciały z Polski jesienią. Zielonymi rameczkami zaznaczono ptaki, które do Polski wracają na wiosnę. Niebieskimi rameczkami zaznaczono ptaki, które u nas zimują i na wiosnę odlatują z Polski.*

- Rozpoznawanie i nazywanie ptaków przedstawionych na zdjęciach z lewej strony tablicy (bocian, żuraw, kukułka, jaskółka, gil, jemioluszką), omawianie ich wyglądu, wskazywanie różnic i podobieństw.

Żuraw to znany wśród ptaków gaduła. Podczas przelotów stada lecą w kluczach lub skośnych szeregach i wydają donośny głos, zwany klangorem, przypominający głos trąbki. Żuraw jest większy od bociana i łatwo go od niego odróżnić po długich, zwisających w kształcie pióropusza, ozdobnych piórach na ogonie i grzbiecie.

Kukułka – ptak o smukłej sylwetce, z długim klinowatym ogonem. Samiec ma wierzch ciała, głowę, szyję i pierś jasnoszare, ogon z białymi, okrągłymi plamami oraz białą pręgą końcową. Samice są ubarwione podobnie jak szary samiec, lecz z rdzawym nalotem na szyi.

Jaskółka dymówka – smukły, niewielki, niebiesko-czarny ptak o ceglastoczerwonym czole i podgardlu oraz kremowobiałym spodzie ciała. Ma silnie wcięty ogon, widełkowy, a skrzydła dość długie i wąskie, ostro zakończone. Wierzch jego ciała jest czarny z granatowym połyskiem, na piersi ma czarną obwódkę, tej samej barwy obwódka występuje też na szyi. Ma mały czarny dziób, nogi drobne, czarne. Na spodniej stronie ogona białe plamy. Od podobnej **jaskółki oknówki** odróżnia się dymówkę po wąskich, długich skrajnych sterówkach i całkowicie ciemnym wierzchu ciała.

Jemioluszką – ptak wielkości szpaka, ma krępą sylwetkę, zaostrome skrzydła, bujne gęste upierzenie i krótki ogon. Obie płci są ubarwione jednakowo – płęć można rozróżnić tylko z bliska, patrząc na bardziej rozległą i intensywniej czarną plamę na podbródku samca. Na głowie ptak ma wyraźny, długi, zaostromy i powiewny czub sięgający za potylicę, który składa i rozkłada w razie zaniepokojenia.

- Oglądanie filmu edukacyjnego *Bocian*. Rozmowa na temat filmu.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 22.

- Zabawa dramatowa – *Wiosenne powroty*.

Chętne dzieci wcielają się w role wybranych ptaków i prowadzą w parach krótkie dialogi, w których próbują wyjaśnić, dlaczego wróciły w Afryki.

- Zabawa bieżna – *Powroty ptaków.*

Tamburyn.

Dzieci są ptakami. Wracają z Afryki, biegają w różnych kierunkach z rozłożonymi na bok rękami, przy akompaniamencie tamburynu. Podczas przerwy w grze przykucają i odpoczywają przed dalszą podróżą. Dźwięki tamburynu są sygnałem do dalszego biegu.

- Zabawa ortofoniczna – *Ptasie trele.*

Zdjęcia: bociana, żurawia, kukułki, jaskółki, jemiółuszki.

N. wskazuje na tablicy zdjęcia ptaków i naśladuje ich głosy, a dzieci je powtarzają: bocian – *kle, kle, kle*; żuraw – *tu-tu-tu*; kukułka – *ku-ku, ku-ku*; jaskółka – *ciwit, ciwit, ciwit*, gil – *diu, diu, diu* lub *dy, dy, dy* albo *ryr, ryr, ryr*, jemiółuszka – *sri-cir, sri-cir, sri-cir*.

Cele główne:

- poznawanie zwyczajów, tradycji rodzinnych związanych ze świętami wielkanocnymi,
- oglądanie filmów przedstawiających zwyczaj dekorowania jajek na Wielkanoc,
- rozwijanie mowy i myślenia.

- Słuchanie wiersza Pawła Beręsewicza *Wielkanoc*.

Tablica demonstracyjna 23.

*Jajko z napisem „Pisanka Janka”
to była, przyznam, niespodzianka,
bo u nas w domu aż do tej pory
każdy malował jajka we wzory.
Ale poza tym, jak się wydaje,
nie ucierpiały stare zwyczaje:
Były palemki, serdeczne słowa,
spacer, życzenia, babka drożdżowa,
a w śmigus-dyngus po dwóch minutach
wszystkim świątecznie chlupało w butach.*

(Wiersz pochodzi z e-podręcznika do EW na licencji CC-BY-3.0 www.epodreczniki.pl
Klasa 1, wiosna, blok 28, temat 139, plansza 2)

- Wypowiedzi dzieci na temat zwyczajów wielkanocnych.

Tablica demonstracyjna 23.

- Oglądanie filmu edukacyjnego *W koszyku wielkanocnym*.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 22.

- Rozmowa o zwyczaju wielkanocnym, jakim jest malowanie jajek.

N. pyta:

- *Jaki jest najważniejszy symbol świąt wielkanocnych?* (Jajko).
- *Co symbolizuje jajko?* (Życie, radość, zmartwychwstanie Jezusa).
- *Jak były barwione jajka w dawnych czasach?* (Na jeden kolor, bez żadnych zdobień).
- *Czego używano jako barwników?* (Łupin cebuli, soku z buraków, pędów zbóż).
- *Jakie były popularne sposoby zdobienia jajek?* (Zdobienie woskiem, kolorowym sitowiem lub włóczką).
- *Jak nazywano jajka oklejane włóczką?* (Oklejanki).
- *Na czym polegały zabawy jajkami: w bitki, w turlanie?*

- Zabawa *Turlamy jajeczka*.

Kasztany lub orzechy.

N. dzieli dzieci na dwie grupy. Każda grupa staje przed dywanem. Pary dzieci z grup kolejno turlają kasztany po dywanie. Wygrywa to dziecko z pary, którego kasztan poturla się dalej.

- Rozmowa na temat: *Do czego wykorzystujemy jajka?*

Tablica demonstracyjna 23.

Dzieci podają propozycje potraw, których składnikiem jest jajko.

- Ćwiczenia słuchu fonematycznego.
- Rytmiczny podział słów kojarzących się z Wielkanocą.
Np.: *pi-san-ki, kra-szan-ki, o-kle-jan-ki, ba-ra-nek, ma-zu-rek...*
- Wybrzmiewanie ostatnich sylab z nazw słów kojarzących się z Wielkanocą.
Np.: *Wielkanoc (-noc), mazurek (-rek)...*
- Wybrzmiewanie pierwszych głosek z nazw słów kojarzących się z Wielkanocą.
Wielkanoc (w), mazurek (m), żurek (ż)...

Cele główne:

- dzielenie się osobistymi przeżyciami estetycznymi po obejrzeniu reprodukcji dzieł malarskich,
- określanie nastroju, kolorytu, kształtu, treści przekazywanych przez prezentowane reprodukcje obrazów,
- próby wyrażania swoich emocji poprzez wykorzystywanie barw.

- Słuchanie wiersza Krystyny Datkun-Czeriak *Wiosna*.

Tablica demonstracyjna 24.

N. prezentuje tablicę demonstracyjną nr 24 i recytuje wiersz:

*Wiosna w zielonej sukience
nogami bosymi stąpa.
I gdzie stopę stawia,
tam... to chyba czary –
wiosenny kwiat zostawia.
Po spacerze wiosny
świat zmienia się cały.
Ptaki wśród zieleni
radośnie śpiewają,
motyle fruważą,
świerszcze cicho grają.
Kwiaty kolorowe
wśród traw zakwitają.
Gdyby nie ty, wiosno,
i te twoje czary,
to świat byłby pewnie
i smutny, i szary.*

- Rozmowa na temat tablicy demonstracyjnej 24.

Tablica demonstracyjna 24.

N. wskazuje na tablicy demonstracyjnej obrazy (od lewej strony: Vincent van Gogh *Kwitnące kasztany*, Giuseppe Arcimboldo *Wiosna*, Claude Monet *Wiosna w Seine*, *Wiosenne drzewa w Bloom*) i pyta:

- Jaką porę roku przedstawiają obrazy? (Swobodne wypowiedzi dzieci, wyrażanie swoich wrażeń i spostrzeżeń na temat obrazów).
- Gdzie możemy zobaczyć obrazy? (W galerii, muzeum).
- Kto z was był w muzeum lub w galerii? Jakie są wasze wspomnienia z pobytu w tych miejscach? (Dzieci próbują opisać swoje wrażenia i spostrzeżenia z pobytu w muzeum lub galerii).
- Czego możemy użyć, aby powstał obraz? (N. wskazuje zdjęcia na dole tablicy demonstracyjnej. Dzieci samodzielnie lub z pomocą N. wymienią narzędzia malarskie).
- Oglądanie filmu edukacyjnego *Rysunek*.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 24.

- Rozmowa o technice rysunkowej.
- Jaka jest rola rysunku? (Przygotowanie szkiców rysunkowych przed przystąpieniem do wykonania grafiki, obrazu malarskiego, rzeźby, budowli, czyli na potrzeby innych działów sztuki, takich jak: malarstwo, grafika, rzeźba, architektura. Rysunek może być samodzielnym dziełem sztuki).

- Co to jest szkic rysunkowy? (Rodzaj planu lub projektu rysunkowego. Jest podstawą do tworzenia każdego dzieła sztuki).
- Jak nazywamy artystę tworzącego rysunek? (Rysownik).
- Co to jest technika rysunkowa? (To posługiwanie się różnymi narzędziami do rysowania).
- Jakimi mamy narzędziami do rysowania? (Ołówek, kredka, kreda, patyk, długopis, mazak, piórko, pędzel, węgiel).
- Oglądanie filmu edukacyjnego *Malarstwo*.
- *Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 24.*
- Rozmowa o technice malarskiej.
- Na czym polega malowanie? (Na pokrywaniu powierzchni kartki, płótna lub innego podłoża, np. deski, kolorowymi liniami, barwnymi plamami).
- Jak nazywamy dzieła malarskie tworzone za pomocą pędzli i farb? (Obraz).
- Do czego służą sztalugi? (Do ustawienia płótna na odpowiedniej wysokości).
- Do czego służy malarzowi paleta malarska? (Do mieszania farb).
- Co to jest pędzel artystyczny? (Narzędzie do malowania obrazów).
- Z czego jest wykonana końcówka pędzla? Jak może być uformowana? (Końcówka jest wykonana z prawdziwego lub sztucznego włosa, które może być uformowane płasko lub okrągło).
- Czego jeszcze potrzebuje malarz, aby namalować obraz? (Farb).
- Co to jest farba? (Substancja składająca się z proszku i substancji łączącej).
- Próba odpowiedzi na pytanie: *Jaką techniką zostały wykonane obrazy przedstawione na tablicy demonstracyjnej?*

Tablica demonstracyjna 24.

Dzieci ponownie oglądają obrazy na tablicy demonstracyjnej i próbują odpowiedzieć na pytanie. N. zwraca ich uwagę na obraz Giuseppe Arcimboldo *Portret wiosenny*. Malarz malował rośliny, kwiaty w taki sposób, że oglądający, patrząc na obraz, widzi portret mężczyzny. Gdy przyjrzą się dokładnie, to zobaczą, że portret składa się z roślin i kwiatów w różnym kształcie i kolorze.

- Zabawa ruchowa – *Kolorowe spotkania*.

Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki, paski bibuły w kilku kolorach.

N. rozdaje dzieciom kolorowe paski bibuły (jeden kolor dla kilkorga z nich). Dzieci poruszają się po sali przy nagraniu dowolnej muzyki. Gdy N. przycisza muzykę, zamieniają się paskami bibuły. Przerwa w muzyce jest sygnałem do tworzenia kręgów przez dzieci mające paski bibuły w tym samym kolorze. Grupa, która najszybciej utworzy krąg, zostaje nagrodzona brawami przez pozostałe dzieci. Zabawę powtarzamy.

Cele główne:

- poznawanie norm ekologicznych – nakazu segregowania odpadów, oszczędnego gospodarowania materiałami,
- podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska: wykonywanie prac plastycznych z materiałów odpadowych.

- Wypowiedzi dzieci na temat: *Kogo nazywamy przyjacielem przyrody?*

Dzieci podają cechy przyjaciela przyrody.

- Oglądanie filmu edukacyjnego *Dzieci, segregujcie śmieci*.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 25.

N. pyta:

- *Jak możemy posegregować śmieci?* (Na papier, szkło, plastik i metal).
- *Do czego można wykorzystać plastikowe butelki?* (Np. do produkcji mebli ogrodowych, bluzy z polaru).
- *Co to jest recykling?* (Ponowne wykorzystanie surowców).
- *Kto daruje drugie życie przedmiotom wyrzuconym na śmietnik?*
- *Co artyści wykonują ze śmieci?*
- *Co to jest makulatura?*
- *Z czego produkuje się papier?*
- *Czy znacie jakieś produkty, które zostały wykonane z makulatury?* (Papier toaletowy, zeszyty, książki).
- *Co może zatruwać powietrze?*
- *Co możemy zrobić, aby zachować piękno naszej planety?*

- Zabawa ruchowa – *Ziemia, woda, powietrze*.

Dzieci stoją w rozсыpcie. Na hasło: *Ziemia* – przykucają i dotykają dłońmi podłogi; na hasło: *Woda* – prostują się i chwytają dłońmi za kolana; na hasło: *Powietrze* – podnoszą ręce do góry i obracają się wokół siebie na palcach.

- Rozmowa na temat ilustracji – tablica demonstracyjna 25.

Tablica demonstracyjna 25.

N. pyta:

- *Co można zrobić ze śmieci?*
- *Jakie zabawki zrobione ze śmieci widzicie na ilustracji?* (Motyla, misia, myszkę, zającą, kwiaty).
- *Z czego zrobiono motyla?* (Z rolki po papierze toaletowym, zakrętek na słoiki, nakrętek na butelki, plastikowej butelki, torby foliowej, rurek do napojów, papieru do pakowania).
- *Z czego zrobiono misia?* (Z papierowej torebki, rolek po papierze toaletowym, nakrętek na butelki po soku, pojemnika po serku lub jogurcie).
- *Z czego zrobiono zającą (myszkę, kwiatki)?*

- Zabawa muzyczno-ruchowa – *Omiń kwiatki*.

Kolorowe krążki, tamburyn.

N. rozkłada na podłodze kolorowe krążki – kwiatki. Dzieci poruszają się pomiędzy kwiatkami zgodnie z rytmem granym na tamburynie. Podczas przerwy w grze przykucają przy najbliższym kwiatku, wciągają powietrze nosem, a wydychają ustami, naśladując ich wachanie. Dźwięk tamburynu jest sygnałem do ponownego ruchu.

- Wykonanie pracy plastycznej *Moja ekologiczna zabawka*.
 Rolki po papierze toaletowym, opakowania po jogurcie, sokach, ścinki materiałów, kolorowe sznurki, samoprzylepny papier kolorowy, samoprzylepna kolorowa folia, bibuła, plastelina, nożyczki.
 Dzieci wybierają dowolne materiały i wykonują zabawki według własnych pomysłów.
- Prezentowanie powstałych prac, wypowiedzi autorów o tym, jakich materiałów użyli do wykonania swoich zabawek.
- Zorganizowanie w kącie dla rodziców wystawy *Moja ekologiczna zabawka*.

